CHIP DVD İÇERİĞİ ARTIK İNTERNETTE HERKESİN KULLANIMINA AÇIK VE BEDAVA!

CHIP

20. yıl

MAYIS 2015 • TEKNOLOJİ KÜLTÜRÜ • AYLIK YAYINDIR ISSN:1300-9419 • 112415 • YIL:20 • 7.90 TL

Hangi Windows? 7, 8 ya da 10

Tabletinizi ne kadar verimli kullanabiliyorsunuz?

20 TEK TABLET İLE farklı görev

Yüzlerce iOS & Android uygulama arasından en iyileri sizler için seçtik!

Popüler sosyal ağlarda veri güvenliğini artırın

Google, Facebook & WhatsApp'taki saklı gizlilik ayarları

Kıbrıs fiyatı: 9.75 TL
05
9 771300 941003
WWW.CHIP.COM.TR

2 TEST

4TB ve üstü diskler

En yeni depolama devleri

+ Yeni tarayıcılar ne kadar iyi?

En iyi ücretsiz yedekleme araçları

Her türlü önemli belgenizi bedavaya yedekleyin

40 €'YA MİNİK SÜPER PC

Windows 10 çalıştırabilecek Raspberry Pi 2 hakkında tüm bilmek istedikleriniz...

PC'NİZİ HIZLI KAPATIN

Yavaş kapanan PC'lerden bıktıysanız işte size daha hızlı ve güvenli kapatmanın yolları

TAM 15 SAYFA İPUCU

Windows, Office, Donanım, Fotoğraf, Mobil, Sosyal Ağ için onlarca pratik çözüm

TP-LINK
The Reliable Choice

SIM Kartı Takın
Mobil Yaşamın Keyfine Varın...

3G Mobil WiFi
M5250

- Dahili 3G Modem
- Taşınabilir şık tasarım
- 3G bağlantıda HSPA+ 21.6Mbps'e kadar indirme ve 5.76Mbps'e kadar yükleme hızları
- 32GB'e kadar destekli Micro SD kart yuvası
- Aynı anda 10 çoklu kullanıcı
- Web arayüzünden SMS alım ve gönderim özelliği

6-7 Saat

SIM Kart

/TPLINKTURKEY

www.tp-link.com.tr

UFUK YAMANKILIÇOĞLU
CHIP Yazı İşleri Müdürü

Windows 10'a terfi

Görünen o ki Microsoft, Windows 10'un gerçekten de başarılı olması için her yolu mubah görüyor. Başlat menüsü, ihtiyaç duyun veya duymayın geri geliyor. Hatta Windows 7'den terfi bile mümkün olacak. Daha önce böylesine bir terfi ancak bir önceki sürümden sonrakine mümkündü.

İlk yıl Windows 10'a terfi için herhangi bir ücret ödenmesi gerekmeyecek. Görünen o ki, sadece lojistik problemleri Microsoft'un terfi etmek isteyen herkese ücretsiz bir terfi imkanı sunmasının önündeki tek engel. Ancak Mart ayının sonunda Microsoft, biraz fazla ileri gitti. Windows 7 ve 8.1 yüklü bilgisayarlar KB3035583 güncellemesine sahip oldular. Bu güncelleme Windows Update'i "ek fonksiyonlarla" geliştiriyor. Microsoft konuyla ilgili daha fazla bilgi vermekten kaçındı. Ancak bu güncellemenin derinlerine inince Microsoft'un aslında neyi amaçladığı ortaya çıkıyor: KB3035583'ün tek amacı, kullanıcıyı Windows 10'a terfi etmeye teşvik etmek.

Güncellemenin çekirdeğini GWX.exe adında bir program oluşturuyor; GWX'in açılımı ise "Get Windows 10". GWX, her gün Microsoft'a bakıp, Windows 10'un ne durumda olduğunu kontrol ediyor. Kodun tamamlanmasından önce ilk reklamlar da ortaya çıkmaya başladı. Terfi etmek isteyenler için hatırlatma seçeneği de sunuyor. GWX zamanı geldiğinde güncelleme işlemini de koordine edecek.

Microsoft, bu "downloader"ını açıkça Windows 10'a terfi aracı olarak deklare etseydi, aslında bundan bahsetmeye bile gerek olmayacaktı. Bunun yerine GWX'e başka güncellemeler de geldi, bunlar mevcut sistemin Windows 10'la olası uyumluluk sorunlarını ortadan kaldıran güncellemelerdi.

Microsoft tüm bunları isteğe bağlı "Windows 10'a hazırlık paketi" olarak sunsaydı, herkes Windows 10'a ihtiyacı olup olmadığına kendisi karar verebilirdi. Bu haliyle GWX, Microsoft'a olan güveni fazlasıyla sarsıyor. Kullanıcılar tavsiye edilen güncellemelerin, gerçekten de mevcut problemleri ortadan kaldıran güncellemeler olduğuna inanıyor. Ancak şu anda görünen o ki Microsoft, mevcut tüm Windows kurulumlarını problemli olarak görüyor. Yeni sisteme terfi etmeye yanaşmayanlar,

KB3035583'ü kaldırmak ve güncelleme ayarlarını yeniden yapılandırmak zorundalar, aksi halde bu güncelleme tekrar yükleniyor.

Microsoft yöneticilerini bu denli "kendi ayaklarına sıkmaya" iten şey neydi? "Bu sistemi kimse istemeyecek ve bu da elimizde patlayacak" düşüncesi hakim olmuş ve rakipleri karşısında aşağılık kompleksine girmiş olabilirler mi? Ya da Microsoft Windows 10'u, saklayacak bir şeyleri olduğu için, mümkün olduğunca hızlı bir şekilde yaygınlaştırmak istiyor olabilir mi? Microsoft'un izlediği bu taktik ister istemez insanın yazılım devine olan güvenini sarsıyor. Windows 10 ile ilgili olan düşüncem GWX Updater'dan sonra tamamen değişti. Mart ayında terfi için yazın gelmesini sabırsızlıkla bekliyordum. Ancak şimdi sabırsızlığımın yerini derin bir şüphe almış durumda. Umarım Microsoft kullanıcılarını bir kez daha hayal kırıklığına uğratmaz.

uyaman@chip.com.tr

İçindekiler

En iyi Windows
Sayfa 44

Tabletle her şeyi yapın
Sayfa70

TREND

8 **4G mi, yoksa 5G mi?**
Tam 4G ihalesi arifesinde yeni tartışma

10 **Güncel haberler**
Bu ay dikkat çeken önemli gelişmeler

18 **Meraklısına: Arabirimler**
Dijital arabirimler patlayan veri transferinin üstesinden gelmek zorunda

19 **Güvenlik raporu**
Bu ay dikkat edilmesi gereken kritik güvenlik açıkları ve çözümler

22 **CeBIT: Fuarın dijital dönüşümü**
"Büyük veri" ve "nesnelerin interneti" yakında günlük hayatımıza yön verecek

26 **Daha güçlü Mini PC**
Raspberry Pi 2 performansını altı katına çıkarıyor ve hatta Windows 10 ile de çalışabiliyor

28 **Silisyumdan sonra ne gelecek?**
Yongaların minyatürleştirilmesi sınırlarına dayandı, yeni yüksek teknolojili materyallere ihtiyaç var

TEST

34 **Devasa sabit diskler**
Yeni SMR teknolojisiyle 8 TB disk kapasitesi mümkün

38 **Yeni ve eski tarayıcılar**
Chrome, Firefox ve Internet Explorer tüm PC'lerde çalışıyor. Testimizde yeni alternatifler karşısındalar

42 **Yedekleme araçları**
En iyi ücretsiz yedekleme araçlarını inceliyoruz

44 **En iyi Windows hangisi?**
Windows 7, 8 veya 10? Tüm sistemlerin güvenlik konseptlerini, donanım özelliklerini ve kullanılabilirliğini test ettik

50 **Yeni ürünler ve uygulamalar**
Yeni donanım ve yazılım ürünleri incelemede

56 **CHIP TOP10**
Farklı kategorilerde en iyi donanımlar

58 **CPU rehberi**
Piyasadaki en iyi masaüstü, mobil ve grafik işlemciler

60 **CHIP fiyat barometresi**
En iyi dizüstü ve PC tavsiyeleri, 7 aygıt türü için fiyat tahminleri

TEKNOLOJİ

62 **Gizli malware'ler**
PC'nizdeki gizli zararlı yazılımları tespit edip temizleyin

67 **Şifre yönetimi**
Şifrelerinizi yönetmek için en iyi araçlar ve ipuçları

70 **Tabletinizle her şeyi yapın**
Tabletlerinizi çok daha verimli kullanmanızı sağlayacak en iyi uygulamalar

76 **İnternet efsaneleri**
Bir zamanların popüler internet uygulamaları

78 **PC kapanışı**
PC'nizi çok daha hızlı ve sorunsuz kapatmak elinizde

80 **Güvenlik ipuçları**
Günlük internet kullanımında dikkat etmeniz gerekenler ve güvenlik için ipuçları

84 **Gizlilik ayarları**
Gizlenmiş ayarlarla Facebook, Google ve WhatsApp'taki profilinizi en iyi şekilde koruyun

88 **Mükemmel kablosuz ağ**
Her köşeden hızlı internet

94 **Bulut depolama**
Bulut depolama hizmetinizin kapasitesini ücretsiz olarak artırın

96 **Zaman tüneli: BASIC**
Uzmanlar ondan nefret etti, ancak bu basit programlama dili PC devriminin temel taşı oldu

97 **38 ipucu**
Size zaman kazandıracak 48 ipucu ve hile

114 **Pratik ipuçları**
Windows, uygulamalar, iletişim ve internet, donanım için en iyi ipuçları

Bölümler

3 Seyir Defteri
6 Okur Yorumları
106 Yazılım Günlüğü
108 CHIP Cloud içeriği
110 En iyi ücretsiz araçlar
119 Abone Formu
130 Gelecek sayıda ve Künye

POPULAR SCIENCE MAYIS SAYISINDA

SİZİ ŞAŞIRTACAK İCATLAR

- Azalan kaynaklar ve artan nüfus, böcekleri diyetimize sokmaya başladı bile.
- Eviniz aptalsa üzülmeyin, onu akıllı hale getirmek zor değil.
- Bu adam keşif değil bilimi değiştirme peşinde.
- Süper zeki insanların beyinleri bizden farklı mı?
- Beynimizi geliştirmek için neler yapabiliriz?
- Yapay zekayı tehlikesiz şekilde evrimleştirmenin yolları.
- Tüketim toplumunun olası sonu: Distopya

Ayrıca yeni icatlar, ilginç makaleler, birbirinden ilginç görseller ve Artırılmış Gerçeklik videoları, Popular Science dergisinde sizi bekliyor.

SADECE 3,90 TL

MAYIS SAYISINI KAÇIRMAYIN!

VİDEO SEYRET

DERGİDE Bu simgeyi gördüğünüz sayfalarda video izleyebilirsiniz

DB

"Gizli indirme araçları hacker ve dolandırıcılara daha çok yardım ediyor! "

İskender Atay

Bir Hollywood masalı

Batman ve internet

CHIP 04/2015 – SAYFA 3

Elon Musk'ın uydu üzerinden internet projesi gerçek olursa, ilk müşterilerinden biri de ben olurum. Bu proje bana büyük heyecan verdi. Teknoloji dünyasının böyle çılgın girişimcilere ve projelere ihtiyacı var. Türkiye'de bulunduğum yerde mevcut altyapı koşullarında, hızlı ve kesintisiz bir internet bağlantısına sahip olmam mümkün değil. Birkaç yıl önce ADSL hattı bağlatmak istedim, ancak neredeyse tüm servis sağlayıcılarda başarısız oldum. Özellikle büyük resimler yüklenirken sayfaların açılması için çok fazla beklemem gerekiyor. Aynı şekilde e-postalarımı takılmadan okuyabilirsem de kendimi şanslı hissediyorum. Tüm denemelerime rağmen bugün bile hızlı bir internet bağlantısının hasretini çekiyorum. UMTS ve LTE konusunda da durum pek parlak görünmüyor. Aslında oldukça merkezi bir yerde oturuyorum, birkaç sokak ötemde kablo internet ve fiberoptik bağlantılı siteler var. Bu yüzden uydudan internete bağlanma imkanım olsa, hiç düşünmeden abone olurdum.

KAZIM KAYA

Garaja dönüş

Sorunlu güncellemelere dikkat!

CHIP 04/2015 – SAYFA 92

Sadece bozuk güncellemeler değil, görünen o ki Microsoft ta yolun sonun gelmiş görünüyor, böyle olması zaten bence daha iyi olur. MS DOS 2.0'dan (1983) bu yana MS'in çeşitli programlarını kullanıyorum. Bugün PC dünyasındaki kaosa ve diğer şeylere bakıyorum da, ana prensip olarak Windows for Workgroups 3.11'i geri istiyorum. Kaç tane kurulum disketi vardı, hatırlayan var mı? Sanırım 1,4 MB'tan toplam dokuz disketti. Bozuk güncellemeler konusuna geri dönecek olursak: Microsoft'un bitmek bilmeyen, problemli güncellemelerinin dünya çapında neden olduğu ekonomik zarar, bu firmanın kapatılması için bile yeterli bir sebep bence. Maalesef aynı durum diğer bazı yazılım devleri için de geçerli. Umarım bir iki hevesli programcı, garajlarında tekrar mantıklı bir şeyler geliştirmeyi akıl eder ;-) IT dünyası beni uzun zamandır hayal kırıklığına uğratıyor ve hevesim iyice kaçtı.

İSMAİL ÇOLAK

CHIP ve 20. Yıl

Türkiye koşullarında bir yayın çıkarmanın ve devam ettirmenin zorluğunu kendimden biliyorum. CHIP'in 20 yıldır kesintisiz olarak yayın hayatına devam etmesi küçümsenmeyecek bir başarı. Emektar CHIP çalışanlarını 20. Yıl özel canlı yayınında internetten de olsa izlemek ve bu keyifli sohbete tanıklık etmek çok güzeldi. Nice 20 senelere!

SEDA ÇOŞAR

CHIP'i ilk sayısından başlayarak yaklaşık 15 sene boyunca aralıksız takip ettim, daha sonra da 5 senedir internet sitenizin müdavimiyim. 20. Yıl canlı yayını çok güzel bir fikirdi, bu tip yayınlara daha sık yer vermenizi diliyorum. CHIP'ten öğrendiğim çok şey oldu, bu bağlamda 20 yıldır çok önemli bir misyona sahipsiniz. Başarılarınızın devamını diliyor, CHIP'te 20 yıl boyunca emeği geçmiş herkese teşekkür ediyorum.

ERTUĞRUL YILMAZ

Hediye kazanamamış olsam da, canlı yayınınızı kesintisiz olarak takip ettim. Yayının sonunda editörlerin gelecekle ilgili beklentilerini anlatırken ayakta alkışlayasım geldi. Bu kadar teknolojiyle içiçe olan, ancak çevreye, yenilenebilir ve daha verimli enerji kaynaklarına, daha yaşanabilir bir dünyaya daha çok önem veren insanları görmek beni duygulandırdı. Gerçekten de özellikle gençlere çok önemli mesajlar verdiniz. Umarım mesajınız diğer "ilgili yerlere" de ulaşmıştır.

SİNAN KARA

PC'de her şeyi çalıştırın

Emülatör ve simülatörler

CHIP 04/2015 – SAYFA 84

1987'den bu yana C64'ten başlayarak bilgisayarlarla içli dışlıyım. Şimdiye kadar en sevdiğin bilgisayar hangisi diye soracak olsalar, tereddüt etmeden ilk bilgisayarım olan C64 derim. C64'teki oyunlar bile farklıydı, o zaman oynadığım o oyunlardan aldığım keyfi, bugünkü çok daha gerçekçi oyunlardan alamıyorum. Belki de oyunlardan zevk almak için artık fazlasıyla yaşlanmış olabilirim, bilmiyorum. Bu ayki sayınızda yer verdiğiniz emülatörler beni o eski güzel günlere geri götürdü. Hemen eski birkaç klasiği tekrar oynadım ve eski günleri yad ettim. Ne varsa eskilerde var bence. Eskiden her şey daha basit ve güzeldi. Oyunlar bile...

İLYAS KARATAY

Apple rakipsiz

Mobil sistemler testte

CHIP 04/2015 – SAYFA 44

Testinizde Android 5'in Apple iOS 8'in önünde birinci olmasını yadırgadım. Bunu sadece fanatik bir Apple kullanıcısı olarak söylemiyorum. Gerçi aralarında çok fark yok, ama bence Android, iOS'a kullanım kolaylığı olarak yaklaşamaz. İşlev çeşitliliğinde önde olabilir, ancak uygulama mağazası olarak da bence App Store açık ara önde. Aslında Apple için ciddi bir rekabetin olması biz kullanıcılar için oldukça iyi. Böylece sistemlerini devamlı geliştirmek zorundalar. Android'in bugün geldiği noktayı da küçümsememek lazım. Android'in de ayrı bir fanatik kullanıcı kitlesi var, onları da anlayabiliyorum. Ancak insanların alışkanlıklarını değiştirmeleri çok zor. Şahsen iOS'u bırakıp, Android'e geçeceğim günü hayal bile edemiyorum.

ALİ CAN BEŞLİ

BİLGİ VE YARDIM

Okur mektupları
CHIP yazı işleri
Trump Towers, Kule2, Kat 21-24 34387
Şişli / İSTANBUL
Tel: (212) 478 03 00,
Faks: (212) 410 32 16

Dergi ve DVD ile ilgili sorular
okurhizmetleri@doganburda.com

Abonelik, Eski sayı siparişi ve özel sayılar
Tel: (212) 478 0 300,
Faks: (212) 410 35 12 - 13
abone@doganburda.com
www.doganburda.com

Diğer gerekli tüm bilgileri Künye'de bulabilirsiniz. (S. 130)

MAYIS SAYISI BAYİLERDE

50 POSTER 200 STICKER

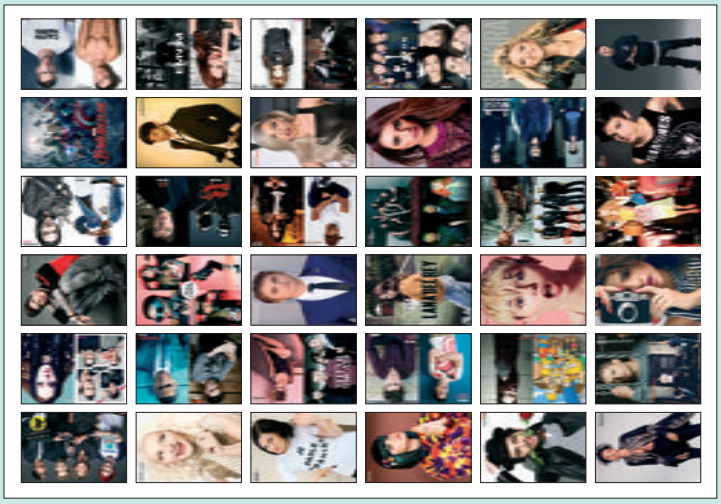

4G mi yoksa 5G mi?

4G ihalesine günler kalmışken, Cumhurbaşkanı'nın, 4G'yi atlayarak 5G'yi bekleme yönündeki açıklaması yeni bir tartışma yarattı.

Cem Şancı

3G ihalemizin yapıldığı gün hala hatıralarımızda. İlk 3G servislerin hizmete açıldığı günü de büyük bir heyecan içinde yaşamıştık. 2009 yılında gerçekleşen 3G ihalesi aslında ertelene ertelene 2009'a kadar sarkmıştı. Türkiye'nin çok daha önce 3G iletişime geçmesi gerekirken, 3G teknolojisine geç kalmamızın sonucu olarak, 2010 yılında hayata geçen 4G'yi de kaçırmış olduk.

3G'nin hayatımıza büyük kolaylıklar sağladığını kimse inkar edemez. Bugün otomobillerimizin içinde cep telefonlarımızı açıp, aradığımız adresi yazarak, harita üzerinde hedefimize giden bir yol bulmamızın sebebi de 3G teknolojisi; bulunduğumuz her yerden internete ulaşıp haberleri incelememize, online TV seyretmemize, arkadaşlarımızla iletişim kurmamıza imkan sağlayan da 3G teknolojisi...

Ancak dünya artık 4G teknolojisi sayesinde, 3G'den 10 kat daha hızlı internet bağlantısını mobil olarak alabiliyor. 4K videoların internetin standardı haline gelmeye başladığı bir dönemde, 3G bağlantı artık ihtiyaçları karşılamıyor. Sorunu canlı canlı görmek istiyorsanız, elinizdeki 3G bağlantı ile YouTube'a girip bir 4K video bulun ve telefonunuzdan bunu seyretmeye çalışın... Sorunu daha hızlı anlayacaksınız. Telefon operatörlerimizin televizyon reklamlarında, "bizim 3G bağlantımızda, videoları takılmadan izlersiniz," temalı reklamlar yapıp durmasının sebebi de bu... 3G artık, video aktarımlarına yetişemiyor zira çok sayıda insan interneti artık video seyretmek için kullanıyor ve baz istasyonları, 3G alt yapısı, bu talebi karşılayamıyor. Şimdi Türkiye, 4G ihalesine günler kalmışken, Cumhurbaşkanı'nın, 4G ihalesini iptal edip, iki sene daha bekleyerek 5G'ye geçmeyi gündeme getirmesini konuşuyor. Peki, bu ne kadar mümkün?

5G'nin dünya çapında hizmete girmesi için ilk tarih 2020 yılı. Bu açıdan bakınca henüz beş yılımız var gibi görünüyor. Ancak Cumhurbaşkanı'nın hesabı bir açıdan doğru zira Cumhurbaşkanı 4G'nin pratik kullanıma giriş tarihini baz alıyor olmalı.

4G ihalesi Mayıs ayında yapılacak olsa bile 4G'nin hizmete açılması 2016'yı bulacak. 4G hizmetinin fiyatının 2016 yılı boyunca yüksek kalacağını tahmin etmek de zor değil. Yani ancak çok az insan yüksek ücretler ödeyerek 4G'ye erişebilecek.

Operatörler, yüksek ihale ücretlerini ilk müşterilerden bir yıl boyunca alacağı yüksek ücretlerle çıkarmak isteyecekler. Ancak 2017 içinde artık 4G'nin herkesin ulaşabileceği fiyatlara inmesi bekleniyor. Yani 4G'nin ülke çapında geniş kullanım imkanı bulması 2017...

2020'de devreye girecek 5G içinse ihalelerin ve alt yapı çalışmalarının/ test süreçlerinin 2019 ortasında biçimlenmesi gerekiyor. Dolayısıyla 4G'nin pratik ve yaygın olarak Türkiye'de kullanılmaya başlamasından iki yıl sonra artık operatörlerin 5G yarışı başlayacak. Elbette burada yine aynı sürecin devreye gireceğini unutmamak gerekiyor. Yani 5G'nin de ülke çapında yaygın kullanıma girmesi, 2021-2022 yıllarını bulacak.

Dolayısıyla 2022'ye kadar Türkiye'nin 3G'ye mahkum kalması, teknoloji yarışında çok geride kalmamıza neden olabilir. Şu anda bile 4K videoları oynatmakta zorluk çeken 3G'nin, birkaç seneye kadar standart hale gelecek olan 8K videoları aktarması mümkün olmayacak. Dünyadaki ticari rakiplerimiz, komşularımız, iş ortaklarımız, 4G üzerinden, 4K çözünürlüklü video konferanslar yapıp, mal ve hizmet alışverişlerini birbirlerinden binlerce kilometre uzakta, internet konferansları üzerinden bağlarken, Türk yatırımcılar internet konferansını açmayı bile başaramayacak.

Dünya gençleri 4G teknolojileri üzerinden akla hayale gelmeyecek, yüksek kar marjlı, yüksek getirili hızlı servisleri hizmete sunup dünyadaki Dolar'ları, Euro'ları vakum makinesi gibi kendi banka hesaplarına çekerken, bizim gençlerimiz önlerinden akıp giden paralara sadece bakmakla yetinecekler.

Türkiye'nin bir teknoloji çöplüğüne dönüşmesini elbette kimse istemeyecektir ancak 4G'yi atlayıp 5G'ye geçmek isterken Türkiye'yi 2022 yılına kadar 3G'ye mecbur bırakmak ne kadar doğru bir karar olur, tekrar oturup tartışmalıyız. 4G'nin eskimekte olduğu bir teknoloji olduğu tespiti çok doğrudur. Ancak 2010'da hizmete giren 4G'yi, 2009'da yeni yaptığımız 3G ihalesi yüzünden atlamış olmamız gibi, yine aynı hatayı yapmasak ve 4G'yi birkaç sene kullanacağımız hızlı bir geçiş teknolojisi gibi değerlendirip ülkenin telekomünikasyon alt yapısını hızla 5G'ye hazırlasak, daha doğru bir iş yapmış olmaz mıyız?

cemsanci@chip.com.tr

4G ve 5G farkı

Geçen yıl yapılan 5G denemelerinde 7,5Gb/sn hızlarına ulaşıldı. 2020'ye kadar bu hızın kat kat artması bekleniyor. Yani 2020'ye geldiğimizde 20-30-50 Gb/sn hızlar dahi mümkün olabilir. 4G'nin ise sabit duran bir kullanıcı için ulaşabildiği hız 1 Gb/sn. Herkesi asıl endişelendiren mesele, evlerimize ve hayatlarımıza hükmedecek olan, internete bağlı cihazların (Nesnelerin İnterneti/ İnternet Nesneleri) ihtiyaçları. Birkaç sene içinde akıllı buzdolapları, akıllı saatler, internete bağlı otomobiller, akıllı televizyonlar, akıllı termostatlar hayatımızın vazgeçilmez parçaları olacaklar. Ocaklarımız, su ısıtıcılarımız, kaloriferlerimiz, kapı kilitlerimiz, apartman dairelerimiz tamamen internete bağlı olarak çalışacaklar. Tahminlere göre 2020 yılında 25 milyar cihaz yüksek hızlı internet bağlantısı isteyecek ve bu kapasiteyi 4G ile karşılamak mümkün değil. Dolayısıyla 5G'ye geçmek zorundayız. Ancak 5G'ye geçmek için 4G'yi atladığımızda, 2020'ye kadar akıllı cihazlarımızın ihtiyaçlarını, 3G hızıyla karşılamamız daha da imkansız hale gelecek.

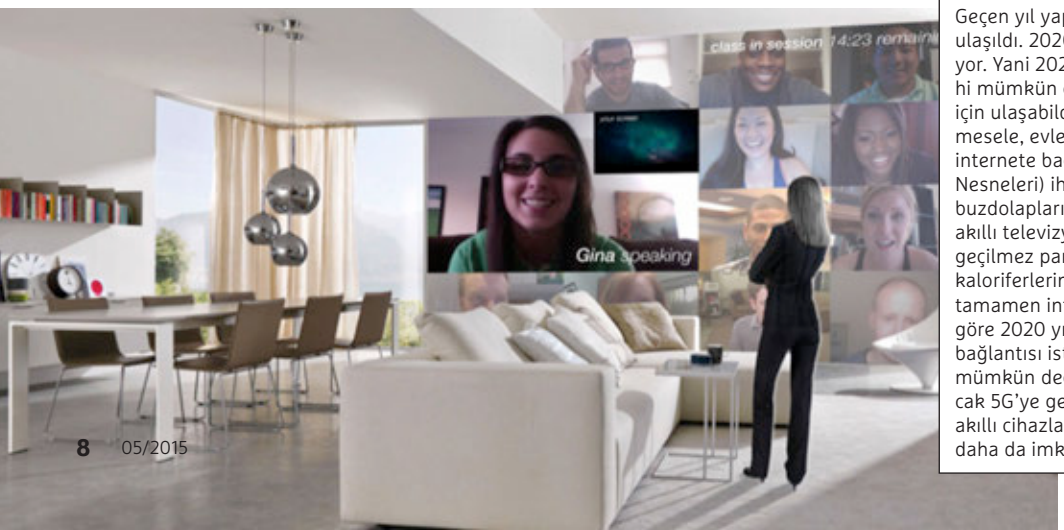

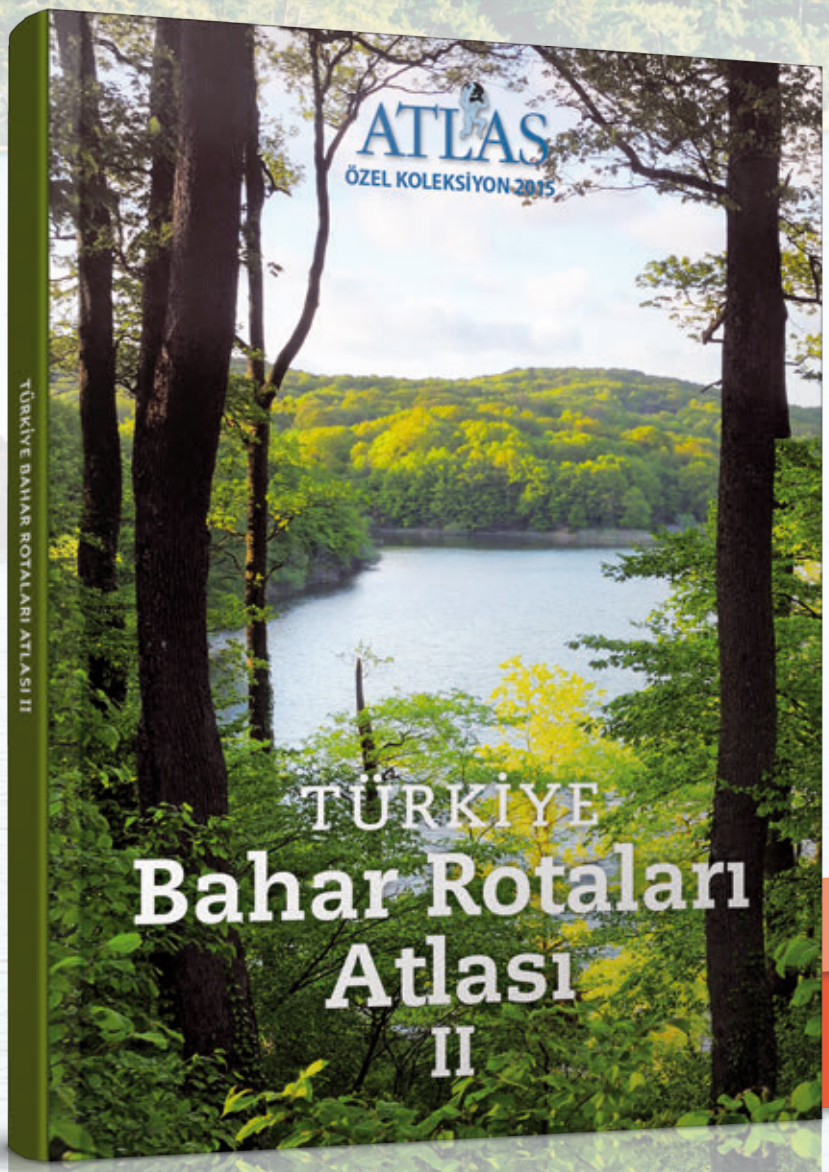

Kırklareli'nden Antalya'ya, Adana'dan Artvin'e 43 eşsiz doğal rota...

ATLAS'LA BİRLİKTE

HEDİYE!

OLAĞANÜSTÜ FOTOĞRAFLAR VE YAZILARLA
MAYISTA ATLAS'TA

GÖCEK KOYLARI Rengin renkten rol çaldığı kıyıları ve kendine özgü zamanını yaşayan adalarıyla, bırakın Göcek koyları "vahşi" kalsın...

JULES VERNE Ölümünün üzerinden 110 yıl geçmesine rağmen romanları yeni yazılmış gibi etkisini sürdürüyor. Profesör Celal Şengör, Jules Verne'i ve bilinmeyenlerini anlattı...

DÖRTDİVAN Sakinler, tacizciler, kavgacılar; güçlüler ve zayıflar; şahkartal, kızılşahin, akbabalar… Sorkun köyündeki besleme istasyonunda görkemli yırtıcıların yaşam mücadelesi…

MOĞOLİSTAN Tarihin içinden dörtnala fışkıran atlılar, kalabalıklardan yükselen "uuhai" sesleri… Ulan Bator'da kutlanan Naadam Şenlikleri ve Hovsgöl'de Şaman ayini…

YUKARI MEZOPOTAMYA Dua ile ağıt; keman ile bağlama; zikir veya hoyrat; ney, tef ya da piyano…. Yukarı Mezopotamya'da binlerce yıldır farklı kültürlerden yükselen sesler…

Download on the App Store
Get it on Google play

App Store, Google Play, ve Bayilerde...

Hemen Abone Olun • 0 212 478 0 300

Dijital Dergi Aboneliği için: www.eMecmua.com

atlasdergisi.com ATLASDergisi AtlasDergisi atlas_dergisi

CHIP 20. yıl canlı yayınında soruları yanıtlayanlar hediyelerine kavuştu!

Belli bir konu üzerine 20 yıl boyunca yayın yapmak ve üstelik hep zirvede olmak tahmin edersiniz ki pek kolay değil. Bunda en büyük pay ise şüphesiz bizleri hiç yalnız bırakmayan size değerli okuyucularımıza ait. Dolayısıyla geçtiğimiz Nisan ayının ortalarında gerçekleştirdiğimiz canlı yayında da CHIP'in 20 yılını hep beraber kutladık. 20 yıl boyunca şahit olduğumuz teknolojinin ve CHIP'in mihenk taşlarını konuştuğumuz canlı yayınımızı izleyen on binlerce CHIP okuru aynı zamanda dev teknoloji markalarının hediye ettiği ödülleri de kazanma şansı yakaladı. Tam 4 saat 38 dakikalık rekor bir süre boyunca devam eden canlı yayınımızda sorduğumuz teknoloji sorularını #CHIP20Yaşında hashtag'i ile CHIP'in Twitter hesabı üzerinden en hızlı şekilde yanıtlayarak ödülleri kazanan okurlarımızın tam listesini aşağıda bulabilirsiniz. Siz bu dergiyi okurken tüm ödüller okurlarımıza çoktan teslim edilmiş olacak. Kazanan tüm okurlarımızı kutlar, ürünleri iyi günlerde kullanmalarını dileriz. Her zaman yanımızda olan okurlarımıza tekrar teşekkürler. Hep birlikte nice senelere.

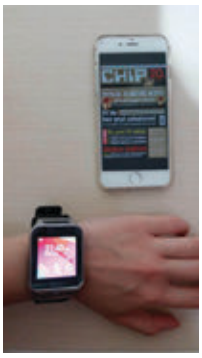
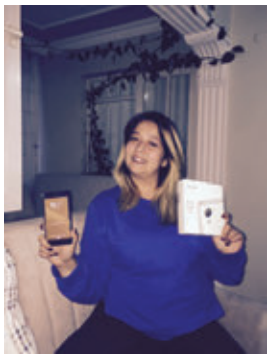

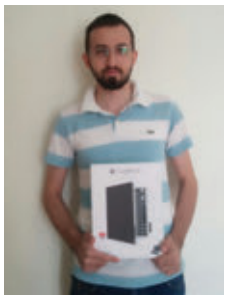

KAZANANLAR

KAZANILAN ÜRÜN	ÖDÜL SAHİPLERİ
ESCORT JOYE E501	Neval Milanlıoğlu
GOLDMASTER HP-199 BT MP3'LÜ KULAKLIK	Ecem Yorat
HUAWEI'DEN GALATASARAY İMZALI FORMA	Yeliz Özer
HUAWEI'DEN LOCADAN GS - GAZIANTEP SPOR MAÇI	İsmail Ender Tosun
INCA GAMING MOUSE	Ömür Gögerçin
INCA GAMING MOUSE	Süleyman Uğur Şahin
INCA RESPECT II TABLET	İsa Aksoy
LENOVO YOGA TABLET	Arzu Akdağ
LOGITECH KEYBOARD FOLIO	Yasin Gökhan Kızıltan
LOGITECH TOUCH KEYBOARD	Sacit Yiğit
NETIS WF2190 AC1200 USB ADAPTÖR	Berker Gemci
NETIS WF2631 BEACON N300 ROUTER	Altay Türkekul Doğan
NOKIA LUMIA 1020	Veysel Seseogulları
NOKIA LUMIA 1520	Melih Sezer Kurt
PHILLIPS TELEVIZYON	Oktay Murat Milanlıoğlu
PHILIPS CITYSCAPE STRADA SHL5100	Merve Gören
PHILIPS CITYSCAPE STRADA SHL5100	Arda Onay
PHILIPS CITYSCAPE STRADA SHL5100	Zeynep Azılı
QUADRA SMARTWATCH S71	Göksel Kaya
QUADRA SMARTWATCH S71	Hakkı Can Kutlu
QUADRA SMARTWATCH S71	Belgin Beycur
SONY SMARTBAND TALK	Savaş Uzun
SONY SMARTBAND TALK	Onur Önürmen
SONY XPERIA Z3	Furkan Akosman
SONY XPERIA Z3	Rabia Över
SONY XPERIA Z3 + SMARTBAND TALK	Ahmet Soyarslan
TOSHIBA CANVIO AERO MOBILE 2.5 128GB	Serap Pınar Karaman
TOSHIBA STORE TV + 3.5 1TB WI-FI DONGLE	Berkay Özdenoğlu
TOSHIBA STORE WIRELESS ADAPTOR	Burhan Malkoç
TP_LINK TL-PB10400 POWERBANK	Zeynep Oğuşgil
TP-LINK TL-WA850RE MENZIL GENIŞLETICI	Alper Gemci
TP-LINK TL-WN822N	Elif Tuba Soyaslan
ZYXEL PLA4231 KIT POWERLINE ETHERNET ADAPTÖRÜ	Serkan Beycur
ZYXEL VMG8924 GIGABIT MODEM/ROUTER & NWD	Hava Atmaca
ZYXEL WRE 2205 V2 KABLOSUZ GENIŞLETICI	Hava Yiğit

Dijital Dünyanın Yeni Oyuncusu

Türkiye'nin en yenilikçi iş ve ekonomi dergisi Capital'in web sitesi capital.com.tr, yenilenen içeriği ve mizanpajıyla iş dünyasının açılış sayfası olmaya aday! Capital mobil uygulaması ise dopdolu içeriği ve interaktif yapısıyla App Store ve Google Play'de sizi bekliyor.

www.capital.com.tr

capitaldergisi

@capitaldergisi

AVAILABLE ON THE App Store

GET IT ON Google play

TÜRKİYE'NİN EN YENİLİKÇİ AYLIK İŞ VE EKONOMİ DERGİSİ

DB DOĞAN BURDA DERGİ

CEM ŞANCI, CHIP yazar
cemsanci@chip.com.tr,
twitter.com/cem_sanci

HABERİNİZ OLSUN

İlkokullarda kodlama dersi verilecek mi?

Çocukların, teknoloji okur yazarı olabilmesi için çok radikal bir adım atılması ve ilkokullarda kodlama dersinin verilmesi gerekiyor.

Nisan ayı başında haber bültenlerinde çok önemli bir haber gördük ancak haberin önemi ne kadar fark edildi, emin değilim, zira konunun üzerine gidilmedi ve sadece bir demeç olarak okunup geçildi. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Fikri Işık, bir açılış sırasında yaptığı konuşmada Milli Eğitim Bakanlığı'na bir teklifte bulunacaklarını ve ilkokullara kodlama dersi konulmasını isteyeceklerini vurgulamıştı. Aslında Türkiye bu haberin ne kadar önemli olduğunu, tüm Türkiye'nin kaderini değiştirebilecek bir hamle olduğunu fark edemedi ve haber, Bakan'ın bir demeci olarak okunup unutuldu. Oysa üzerinde uzun uzun tartışılmayı hak ediyordu. İlkokul çocuklarına kodlama öğretmek de nereden çıktı diye düşünebilirsiniz ama ABD Başkanı'nın sırf bu amaçla televizyona çıkıp halka özel bir konuşma yaptığını ve çocuklardan yazılım kodlamasını öğrenmelerini istediğini tekrar hatırlayacak olursanız, konunun önemini fark edebileceksiniz. Ayrıca, kodlamayı ilkokul yıllarında, kendi çabam ve merakımla öğrenmiş biri olarak, bu deneyimin bugünün dünyasında çocukların hayatını ve geleceklerini nasıl değiştireceğini de biliyorum.

Bugünün dünyası, artık Facebook'un, Twitter'ın, Google'ın, Microsoft'un, Apple'ın ve benzer teknoloji şirketlerinin birkaç satır kod yazarak yüzmilyarlarca dolar kazandığı bir dünya.Ağır sanayi kurumlarının milyarlarca dolarlık yatırımlar yaparak, dev fabrikalar kurup, dev sermayelerle, binlerce kişilik çalışanlarıyla, dev boyutlarda üretimler yaparak milyar dolarlık ciroya zar zor ulaştığı bir çağdayız. Oysa sadece bir arkadaşlık sitesinin insanların internete fotoğraf yüklemesini sağlayarak 100 milyar dolar değere ulaştığını, 1,5 milyar kullanıcıya hizmet verdiğini ve her yıl onlarca milyar dolar ciro yaptığını görüyoruz.

Yazılımınızın para kazanması için, Facebook kadar dev bir yapıya dönüşmesi de gerekmiyor. Evinde otururken canı sıkılan ergen bir oğlanın, biraz zekice bir fikirle ve kodlama bilgisiyle birkaç saatte üretip internette bedava indirmeye sunduğu Flappy Bird gibi son derece amatörce bir mobil oyunun milyonlarca telefona yüklendiğini ve oyunu yapan çocuğun banka hesabına her gün 50 bin dolar reklam ücreti aktığını da biliyoruz.

Elbette eskiden, benim çocukluk yıllarımda, kodlama öğrenmek, bir çocuk için "boş iş" olarak kabul ediliyordu. Ben de sekiz, dokuz yaşımda, evimde oyun oynamak için kullandığım Commodore 64 bilgisayarımın açılış ekranında karşıma çıkan DOS isimli ekranın ve ekrandaki alt alta sıralanmış 10, 20, 30 gibi sayıların ne anlama geldiğini merak ederek yaptığım araştırma sonucunda, okul kütüphanesinde bulduğum DOS kitabını karıştırırken, programlamayı yanlışlıkla öğrenivermiştim. Daha sonraki dönemde, programlama sayesinde bilgisayarlara istediğim her şeyi yaptırabildiğimi görüp bunu bir eğlence olarak devam ettirmiş, üniversiteye geldiğimde ülkede yeni yeni gelişen yazılım sektöründeki firmalardan teklifler almaya başlamıştım. Yine de, 80'lerde büyümüş çocuklar için bilgisayardan anlamak, kodlama bilmek, "deli" olmakla aynı anlama geliyordu. Toplumun "bilgisayarla uğraşan çocuklar delidir, asosyaldir, boş işlerle uğraşıyordur," gibi önyargıları yüzünden, çoğu insan evinde bir bilgisayarı olduğunu dahi saklamak gereği duyuyordu.

Bugünün çocukları ise artık çok daha şanslı. Artık çocuklara daha okuma öğrenmeden bilgisayar alınıyor. Teknoloji alanında ilerlemek isteyen çocuklarımızı 80'li 90'lı yıllarda ezip yok ettik ve bugün teknolojide, yazılımda, internette kendimizi gösterip kazanç sağlama şansımızı kaybettik. Ama bugünün çocuklarına destek olursak, gelecekte Türkiye'nin teknoloji alanında büyük başarılar kaydetmesini sağlayabiliriz.

iPhone 6 serisi kapışılıyor!

Tahminlerin doğru çıkması halinde iPhone 6 ve iPhone 6 Plus'ın satışlarının Haziran ve Eylül'de eski iPhone modellerini geçtiğine şahit olabiliriz. Apple'ın iPhone 6 ürün döngüsünün önceki modellere göre „temelden farklı" olduğunu söyleyen Piper Jaffray analisti Gene Munster, yatırımcılara ilettiği notunda iPhone 6 serisinin satışlarının önümüzdeki iki çeyrekte önceki senelerde olduğu kadar gerilemeyeceğine inandığını söyledi. Munster'a göre Wall Street'teki yatırımcılar, Apple'ın Haziran'la başlayan çeyrekte 42,7 milyon iPhone satmasını, Eylül çeyreğinde ise 45,1 milyon iPhone satmasını bekliyor. Bu tahminler, Apple'ın dünya çapında yüzde 12 pazar payı kazanacağı, ardından iki çeyrekte yüzde 11 pazar payı kazanacağı anlamına geliyor. 2015'in tatil çeyreği için beklentiler ise pek yüksek değil. Munster'a göre satışlar, tatil döneminde 2014'ün tatil çeyreğine kıyasla bir miktar geriye düşebilir. Munster'ın bu tahminlerden ulaştığı sonuç ise Apple hisselerinin yılın ikinci senesinde olumlu bir potansiyele sahip olduğu.

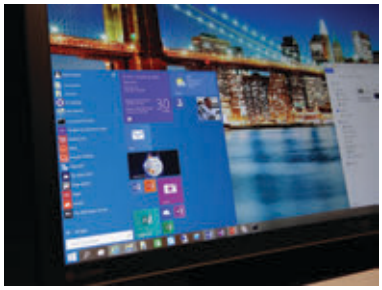

Windows 10, Temmuz sonunda gelebilir!

Microsoft'un Windows 10'un çıkışı için yaz aylarını planladığını duyduğumuzda hepimiz şaşırmıştık. Ancak bu açıklama, işletim sisteminin tam olarak ne zaman geleceğini bize söylemiyordu. AMD CEO'sunun bir konuşması ise daha kesin çıkış tarihini ortaya çıkarmış olabilir. Şirket içerisindeki bir toplantıda konuşan AMD yöneticisi, Microsoft'un yeni işletim sistemini „okula dönüş" promosyonları arasına sokmak üzere çalıştığını söyledi. Microsoft'un daha önceki hamleleriyle de örtüşen bu bilgi, Windows 10'un çıkar çıkmaz yüksek bir pazar payına ulaşma şansının bulunduğunu gösteriyor. Bununla birlikte gelişmelere farklı açıdan yaklaşanlar da var. Microsoft'un yaz hedefi, birçok çevre tarafından şüpheyle karşılanmıştı. Temmuz ayının yakın olması ise, işletim sisteminin birçok bölümünün henüz tamamlanmamış olması dolayısıyla bu şüpheleri destekleyecek gibi görünüyor. Windows 10'un çıktığı gün itibariyle tamamlanmış, kararlı bir işletim sistemi olup olmayacağı konusu bir süre kafaları kurcalayacak gibi görünüyor.

MAYIS SAYISI BAYİLERDE

50 POSTER 200 STICKER

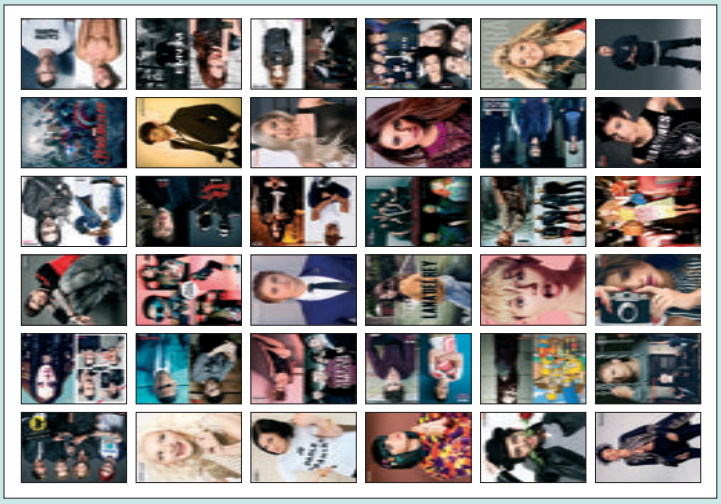

iPod yeniden sahneye çıkıyor

Apple'ın, daha sonra içine SIM kart ekleyerek telefona dönüştürdüğü efsanevi müzik çaları iPod'u unutmuş olamazsınız. Apple da bu efsanevi müzik çaları unutmadı ve şimdi büyük paralar ödeyerek satın aldığı Beats müzik servisini öne çıkarmak için iPod'u yeniden ön plana sürmeye hazırlanıyor. Apple'dan sızan bilgilere göre firma, iPod'u bu senenin sonuna doğru Beats ile entegre ederek yeniden cepheye sürecek. İkinci bir söylentiye göreyse, Apple sıradan müzik dinleyicilerini iPhone'a yönlendirecekken, yüksek çözünürlüklü ses kalitesi isteyenler için iPod'u çok özel bir müzik çalara çevirecek ve yüksek fiyatla piyasaya sürecek. Benzer bir uygulamayı Sony, Walkman ürününe yapmıştı ve Walkman, müzik profesyonelleri için 1.200 dolarlık bir müzik çalar olarak yeniden doğmuştu.

Samsung Galaxy Tab A

Samsung'un, tabletlerine Galaxy Tab A adını verdiği yeni bir seri ekleyeceği uzun süredir konuşuluyordu. Ve şirket, Galaxy Tab A 8" ve Galaxy Tab A 9.7" adını verdiği iki yeni tabletinin duyurusunu resmi olarak gerçekleştirdi. Cihazların 16:10 ve 10:9 ekran oranlarının yerine Apple iPad Air'i andıran 4:3 oranını tercih etmeleri dikkat çekiyor. Bunun dışında yeni tabletler, alt ile orta seviye arasında özelliklere sahipler. Önceki Samsung tabletlerinde yer alan çocuk modu ve çoklu kullanıcı deneyimi, bu tabletlerde de mevcut. Microsoft Office uygulamalarını indirmeye yönelik bağlantılar ve 2 senelik 100 GB'lık OneDrive alanıyla gelen tabletler Samsung'un web sitesinde ön-siparişe sunulmuş durumdalar.

Facebook'tan yeni "çevirme" uygulaması

Faceebook, Wi-Fi üzerinden ücretsiz sesli aramalar yapmanıza olanak tanıyan yeni bir uygulama tanıttı. Hello adındaki yeni uygulama, şu an sadece Android'li telefonlarda kullanılabiliyor. Facebook Messenger, ücretsiz VoIP aramaları yapmanıza izin vermekteydi ancak Hello ile daha fazla bilgi sahibi olabileceksiniz. Arayanlar hakkında Facebook'tan bilgi alan Hello, adres defterinizde olmasa bile kişi hakkında bilgi gösterebiliyor. Uygulama içerisinden kişi ve firma aramaları yapmak da mümkün. Uygulamanın sesli arama hizmetini henüz Android ve iPhone'a açan WhatsApp'a, Skype ve Viber'a benzediğini söylemek mümkün.

Microsoft Delve

Microsoft, iş dünyasının ilgi göstereceği yeni bir mobil uygulamayı tanıttı. Delve isimli uygulama, Androd, iOS ve Windows platformlarında çalışacak. Google'ın Now hizmeti gibi, minik kartlar üzerinde tutulan bilgilerden oluşan bir sistem kullanan Delve'in hedefi, kullanıcıların iş arkadaşlarının hangi projeler ve dosyalar üzerinde çalıştığını görmesi, bu dosyaların ve projelerin paylaşılması suretiyle ortak çalışma ortamının yaratabilmesi. Exchange, OneDrive for Business, SharePoint ve Yammer ile entegre olarak çalışan Delve için Microsoft yeni içerik kaynaklarının entegrasyonunu sağlamak üzere çalışmaya devam ediyor. Yani yakında diğer Office yazılımlarının da Delve ile entegre olduğunu duyabileceğiz. Delve sayesinde kullanıcılar, tüm iş dünyasından kontaklar da kurabiliyor, bir iş sosyal ağı olarak Delve'de kontak kurdukları kişilerin duyurularını veya haberlerini alabiliyorlar. Yeni iş imkanları, yeni projeler için iletişim imkanları yaratabiliyorlar.

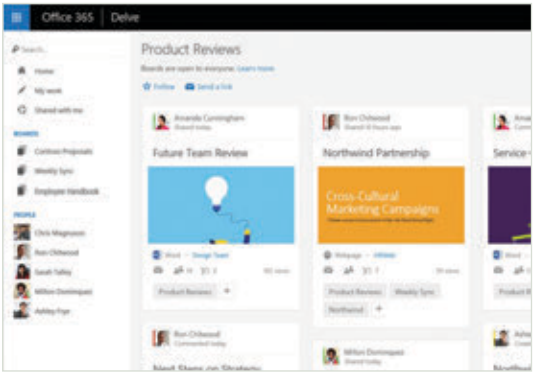

Microsoft'un Office 365 servisi içinde yer alan Delve, iş dünyasında ortak çalışma şartlarını iyileştiren ve projeler üzerinde ortak çalışma imkanlarını geliştiren dijital imkanlar sunuyor, bu sırada da LinkedIn gibi iş sosyal ağlarına da rakip oluyor.

Qualcomm'a rekor ceza!

Qualcomm, son zamanların hızlı yükselen mobil işlemci üreticisi olarak dikkat çekiyordu. Neredeyse piyasadaki her cep telefonunda bulunan Snapdragon işlemcilerini üreten Qualcomm, 2015'in ilk çeyreğinde 6,9 milyar dolarlık ciro yaptı. Firmanın bu ciro içindeki karı ise 1,05 milyar doları buldu. Ancak Qualcomm, karının tadına bakamadan Çin'deki cezayla sarsıldı. Çin devleti yaptığı Antitröst soruşturması kapsamında Qualcomm'u suçlu buldu. Qualcomm şimdi, Çin devletiyle anlaşmak için, 975 milyon dolarlık ceza ödemeye razı oldu. Böylece tröst oluşturmaya kalkışmanın çok ağır sonuçlar doğurduğu da ortaya çıktı. Qualcomm'un aldığı bu ceza, tröst uygulamalarının sona ermesine neden olabilir. Böylece piyasada daha sağlıklı rekabet şartları oluşacağından, işlemci fiyatlarının düşmesi, ihtimal dahilinde...

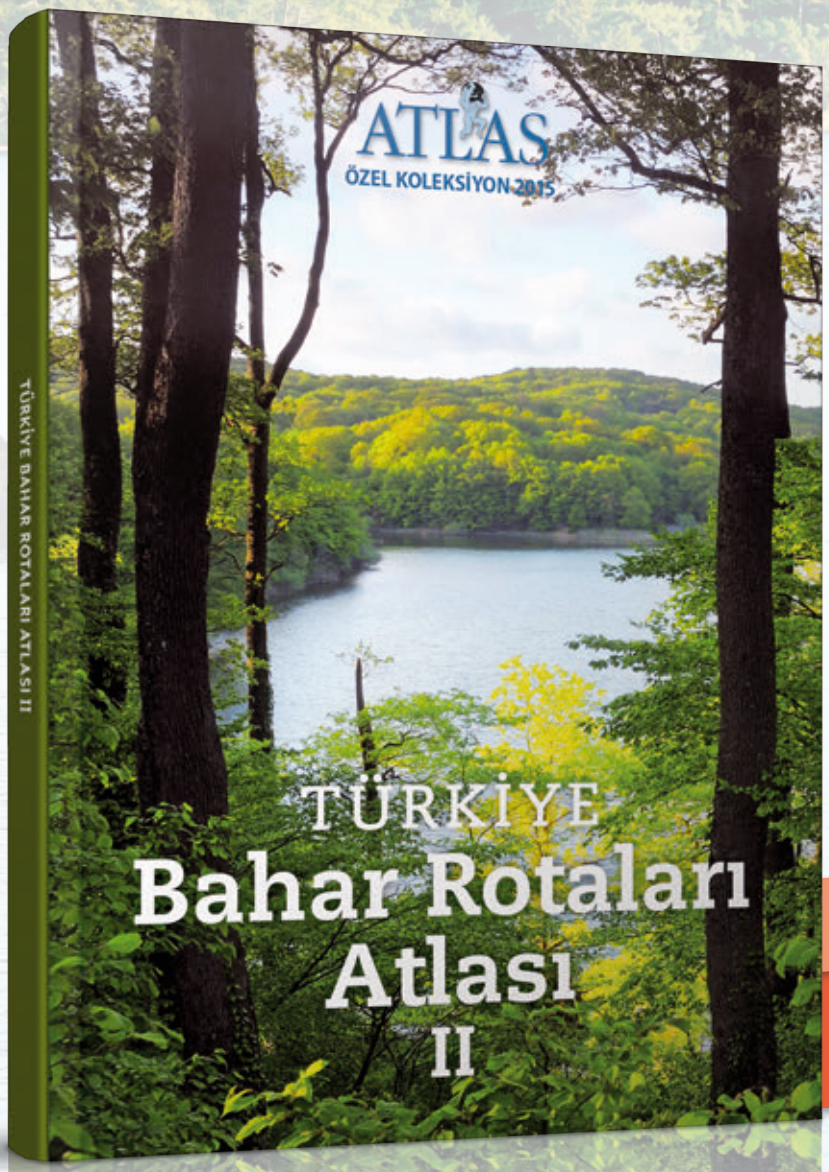

Kırklareli'nden Antalya'ya, Adana'dan Artvin'e 43 eşsiz doğal rota...

ATLAS'LA BİRLİKTE

HEDİYE!

OLAĞANÜSTÜ FOTOĞRAFLAR VE YAZILARLA
MAYISTA ATLAS'TA

GÖCEK KOYLARI Rengin renkten rol çaldığı kıyıları ve kendine özgü zamanını yaşayan adalarıyla, bırakın Göcek koyları "vahşi" kalsın...

JULES VERNE Ölümünün üzerinden 110 yıl geçmesine rağmen romanları yeni yazılmış gibi etkisini sürdürüyor. Profesör Celal Şengör, Jules Verne'i ve bilinmeyenlerini anlattı...

DÖRTDİVAN Sakinler, tacizciler, kavgacılar; güçlüler ve zayıflar; şahkartal, kızılşahin, akbabalar… Sorkun köyündeki besleme istasyonunda görkemli yırtıcıların yaşam mücadelesi…

MOĞOLİSTAN Tarihin içinden dörtnala fışkıran atlılar, kalabalıklardan yükselen "uuhai" sesleri… Ulan Bator'da kutlanan Naadam Şenlikleri ve Hovsgöl'de Şaman ayini…

YUKARI MEZOPOTAMYA Dua ile ağıt; keman ile bağlama; zikir veya hoyrat; ney, tef ya da piyano…. Yukarı Mezopotamya'da binlerce yıldır farklı kültürlerden yükselen sesler…

Download on the App Store
Get it on Google play

App Store, Google Play, ve Bayilerde...

Hemen Abone Olun • 0 212 478 0 300

Dijital Dergi Aboneliği için: www.eMecmua.com

atlasdergisi.com ATLASDergisi AtlasDergisi atlas_dergisi

MAHMUT KARSLIOĞLU,
CHIP Yayın Yönetmeni
mkars@chip.com.tr

READ ME

20. yılın kutlu olsun CHIP!

Bir yayın sadece okurları, takipçileri ve izleyicileri ile vardır. Bizleri bu günlere taşıyan ve takibi hiç bırakmayan siz değerli okurlarımıza sonsuz teşekkürler...

20 yıl önce bu aylarda büyük bir ihtimalle bitirme ödevimi tamamlamak için gece gündüz çalışıyordum. O zamanlar boş zamanlarımızı ise liseden arkadaşlarımla üzerinde çalıştığımız üç boyutlu oyun projesine harcıyorduk. Bu aynı zamanda dinlenmek ve kafa dağıtmak için de yaptığımız bir şeydi. Teknoloji ve bilgisayarlar bizim hobimizdi. Aynı şimdi olduğu gibi.

Diğerlerine göre o zamanların taze bilgisayar dergisi CHIP, projemiz ile ilgilenmiş ve bize bir röportaj teklif etmişti. 1996 yılında üniversiteyi henüz bitirdiğim yaz aylarından birinde yayınlanan röportajımızın akabinde bize sunulan iş teklifini kabul etmemle birlikte hem CHIP ailesine dâhil olmuş hem de yayıncılık dünyası ile tanışmış oldum. O zamanlar için kariyer planım içinde yer almayan bu mesleği seçtiğim ve bu ailenin bir parçası olduğum için şu an gerçekten de çok mutluyum. İnsanın hobisi olan bir işi yapmasının başarının en büyük anahtarı olduğunu böylece öğrendim.

Başarılı olmak için doğru yerde, doğru şeyi, doğru zamanda yapmak da yine önemli bir kıstas. Yeni yayınlar açılıp kapanırken CHIP'in bir süreli yayın adına hatırı sayılabilecek kadar uzun bir süre olan 20 yıldır ayakta kalabilmesinin altında da işte bu kıstas yatıyor. Yaptığınız doğru hareketlerin, doğru yerde ve doğru zamanda olması ağırlıklı olarak tesadüflere bağlı olduğu doğrudur. Tıpkı benim kişisel olarak bu aileye dâhil olmamda olduğu gibi. Ancak CHIP'i bu günlere kadar getirmek için, 20 yıl boyunca attığımız her adımın doğru yerde ve doğru zamanda olması için büyük bir emek harcadığımıza emin olabilirsiniz. Hala sizlerin karşısında olabilmek, hala bu köşeden sizlere hitap edebilmek sanırım aldığımız en büyük ödül. Tabii ki bizleri bu zamana taşıyan ve takibi hiç bırakmayan siz değerli okurlarımıza da ayrıca teşekkür etmek istiyorum. Bir yayın sadece okurları, takipçileri ve izleyicileri ile vardır. Umarız daha nice seneler hep birlikte teknolojiyi takip etmeye devam ederiz. Şu an bu köşeyi okuduğunuz ve elinizde tuttuğunuz "dergi" medyası aslında, ilgilendiğiniz konular üzerine özenle seçilerek paketlenmiş içerikleri ilgililerine düzenli olarak nasıl ulaştırılabilir sorusuna karşın o zamanların kısıtlı şartlarında bulunmuş bir teknolojiden ibaretti. Her şey çok hızlı değişiyor ve bugün kitlelere erişmek için çok daha fazla gelişmiş medyalar var. Dergi hala popülaritesini korusa da diğer taraftan bilgisayar ve teknoloji içeriğini sizlere daha kolay ulaştırabileceğimiz yeni medyaları da göz ardı etmediğimizi söylememe herhalde gerek yoktur.

Üzerinde CHIP markası yer alan basılı yayınlardan tablet sürümlerine, web'den sosyal ağlara kadar tüm mecralarda gördüğünüz her karşılaştırmalı teste, ürün incelemelerine, pratik bilgilere, haberlere, atölyelere ve benzeri teknoloji ve bilgisayar içeriğine gözünüz kapalı güvenebileceğinizi söyleyebilirim. Dolayısıyla 20 yıldır basılı mecramıza gösterdiğiniz güveni ve desteği bundan sonra dijital yayınlarımıza da bekliyoruz. Her geçen gün daha da fazla bilgi çöplüğüne dönen ve neyin gerçek neyin doğru olduğunu ayırt etmekte artık zorlanmaya başladığımız bir dönemde yılların deneyimi ve güvenine sahip CHIP markası olarak yardımınıza koşmaya devam edeceğiz. Bizim işimiz içerik üretmek ve siz onu nerede okumak istiyorsanız orada olacağımıza emin olabilirsiniz. Bizi okumaya ya da yeni medya tabiri ile takip etmeye devam edin. Teşekkürler.

CHIP Online yenilendi

CHIP Online yıllardır, Türkiye'de teknolojiye yön veren yayınların başında geliyor. Sizlerin güvenini kazanmamızda tabii ki pek çok etken var. Bunların başındaysa, canını dişine takarak çalışan kadromuz geliyor. Ama her şey sadece çalışmakla da bitmiyor. Değişime ayak uydurmak ve yeri geldiğinde değişebilmek de önemli. Biz de, değişim zamanı geldiğini gördük ve bir süredir, baştan aşağıya yenilenmiş bir CHIP Online için kolları sıvadık. Ve sonunda beklediğimiz an geldi; yepyeni bir tasarımla karşınızdayız. Biz, ekip olarak, ortaya çıkan sonuçtan çok memnunuz. Ama her zamanki gibi, bizim için önemli olan yine okuyucularımızın, yani sizlerin fikirleri. CHIP Online'ı inceleyerek görüşlerinizi bize aktarabilirsiniz.

YouTube, artık eski cihazlarla çalışmayacak!

Google'dan yapılan açıklamaya göre YouTube'da yapılacak bir API değişikliği, popüler hizmeti eski cihazlarda erişilemez kılacak. Değişiklikten etkilenen cihazlar, mümkünse bir yazılım güncellemesiyle sorunu çözebilecek veya video izlemek için farklı bir cihaz kullanmak durumunda olacaklar. Firmanın bir blog gönderisinde yaptığı açıklamaya göre Data API v2, daha iyi yorum desteği ve push uyarı desteğiyle gelen yeni v3'te devre dışı kalacak. Gelişmeler olumlu olsa da tüm bunlar, bazı akıllı TV'lerin, Android ve Apple TV'lerin, oyun konsollarının ve iOS cihazlarının artık YouTube içeriği akışı yapamayacağı anlamına geliyor. Güncellemeden etkilenecek cihazlar arasında Google TV'nin 3. ve 4. sürümleri, iOS 7'den önceki işletim sistemlerini kullanan Apple cihazları, „Adobe Flash veya HTML5'i desteklemeyen" oyun konsolları, hiç güncelleme almamış olan belirli Smart TV'ler ve medya oynatıcılar var.

IRMAK ÖZKAŞIKÇI ORMAN,
irmak.ozkasikci@gmail.com
twitter: irmak_ozkasikci

SOCIALIZER

Artık Herkesin Bir Canlı Yayın Aracı Var

Periscope sayesinde dünyanın her yerine yayın yapmak sizin elinizde

2000'lere kadar medya devleri vardı. Televizyon ya da gazete sahibi olmak, güçlü olmak ve kitleleri belirli bir yönde etkileyebilme kudretine sahip olmak demekti. Sabahları elimize gazetemizi alıp okur, akşam haberlerinde de o gün içerisinde neler olduğunu bize sunulduğu şekilde izlerdik. Ne anlatılırsa, onu dinlerdik. Tek yönlü yapılan yayınları sorgulamak veya onları etkilemeye çalışmak hiç birimizin aklına gelmezdi çünkü bunun mümkün olabileceğini düşünemezdik. Medya organları bize ne anlattıysa onu dinledik, onu bildik.

İnternet, bağlantılılıkla birlikte önce bilgiyi getirdi. Bilgi, daha fazla sorgulamayı, meraklı olmayı. Gazeteleri sabah kahvemizle okuma alışkanlığımız biraz daha sürdü ama artık gün içerisinde çalışırken bilgisayarımızın bir köşesinde sürekli açık bir veya birkaç haber sitesi; bizi anlık haberlerle besliyor. O gün neler olduğunu öğrenmek için akşam televizyon başına geçip "Haberler"i beklememize gerek yok, birşey oldu mu anında ya telefonumuza bir bilgilendirme düşüyor, ya da takip ettiğimiz bir uygulama alarm veriyor. Son 5-6 senedir zaten Twitter, gazetelerin pabucunu dama attı. Bir haberin, bilginin peşinde "sansürsüz" olarak koşuyorsak; gazeteler veya haber kanallarına değil, önce Twitter'a bakıyoruz.

İnternet, yavaş yavaş kendi sansürsüz medyasını getirdi ve bu durumdan farklı "güç" sahipleri önce yavaş yavaş, sonra şiddetli ve yüksek sesle rahatsız oldular. Sosyal medyanın 2007'de Arap Baharı'nı başlattığı, 2011'de New York'ta başlayan Wall Street'i İşgal Et (Occupy Wall Street) eylemlerini kitleselleştirdiği, 2013'te Gezi'de yaşananları ilk ağızlardan takip etmemizi sağladığı düşünüldüğünde, işin Periscope'a varması doğal akışın hayat bulması gibi.

Son birkaç haftadır teknolojiye erkenden ayak uyduranlar (early adopsters) "Dünyayı başkalarının gözünden canlı olarak görmek" için kurulan yeni uygulamadan, Periscope'tan bahsediyor. Periscope sayesinde takip ettiğiniz kişilerin "canlı yayın" üzerinden paylaştıklarını o an izleyebiliyor, yorum yapabiliyor, onun gözleriyle baktığı yerde olabiliyorsunuz. İnternetin yıllar içerisinde geçirdiği evrim yazıdan sonra fotoğrafı, fotoğraftan sonra da videoyu getirdi. Önce fikirlerimizi veya olduğumuz yeri yazdık, sonra deklanşöre bastık, şimdi de kelimelerin ve resimlerin ötesine geçerek canlı yayın yapabiliyoruz. Bu olanağın, herhangi bir bireye sağladığı gücü bir düşünsenize! İnsanlar artık kendi kendine yayın yapabilecek, gerçekleri anlatabilecek ve (şimdilik) sansürsüz olarak başkalarına ışık tutabilecek!

Twitter'la işbirliği yaparak Periscope'u kuran iki ortağın, 2013 yılında Gezi sırasında İstanbul'da olmaları ve burada yaşananlardan etkilenmeleri de, medyanın nasıl el değiştirdiğinin en önemli kanıtı. Artık herkes bir muhabir, her vatandaş bir gazeteci, her bir bireyin gözü bir çift kamera lensi. 2000'lerin başında koskoca canlı yayın araçları, metrelerce uzanan kablolar, uydu antenleri veya mikrofonlar olmadan canlı yayın yapabilmek mümkün olacak deseler sadece bizler değil, televizyon kanalı sahipleri de inanmaz, gülüp geçerlerdi. Teknolojinin bizi getirdiği noktadan bugün baktığımda, elinde akıllı telefon tutan herkesi bireysel bir yayıncı, bir medya patronu, bir yapımcı olarak görüyor, müthiş heyecanlanıyorum...

Snapdragon 820'yi Samsung mu üretecek?

Yeni bir rapora göre Qualcomm, yonga üreticisi olarak TSMC yerine Samsung'u tercih etmeye başlayacak. Qualcomm, yongalarını şimdiye kadar Taiwan Semiconductor'den (TSMC) elde etmekteydi. Ancak Re/code'un raporuna göre Qualcomm, tedarikçi değişikliğine giderek bir sonraki üst seviye SoC'lerinde Samsung'la birlikte çalışacak. Qualcomm'un bu hamlesinde Samsung'un üretim fabrikalarına yaptığı yatırımın ve firmanın 14nm'lik üretim teknolojisinin etkisi olduğu düşünülüyor. Güçlü bir yonga olarak kabul edilen Snapdragon 810, TSMC tarafından üretilmişti ancak aşırı ısınma sorunlarıyla karşı karşıya kalmıştı. Qualcomm'un üretim işini Samsung'un tesislerine taşıması ve daha gelişmiş üretim teknolojilerinden faydalanması, bu sorunları çözmeye yardımcı olabilir. Samsung'un kendi yongası olan Exynos, Snapdragon 810'u temel almasına rağmen benzer bir sorun yaşamamıştı. Raporun doğru çıkması, Apple'ın A9 işlemcisini de üretmesi beklenen Samsung'un yonga üretim sektöründe ismini daha da güçlendirmesi anlamına gelecek.

Nokia yeniden telefon üretmeye başlıyor!

Microsoft şimdi, en büyük Windows Phone üreticisi olarak Nokia markasını da artık telefonların üzerinden kaldırmışken, Nokia'nın yeniden telefon üretmek için hazırlık yapmaya başladığı konuşuluyor. Henüz resmi bir açıklama olmasa da, Nokia'dan gelen sızıntılar, şirketin telefon üretimine dönmek için tüm hazırlıklarını tamamladığı yönünde. İki firma arasında yapılan anlaşmaya göre, Nokia'nın 2016'nın son çeyreğine kadar Nokia markasıyla telefon üretmesi yasak. Ancak bu yasağın sonu artık yaklaşmışa benziyor ve Nokia, geçmişten aldığı derslerle, 100 yıllık telefon üreticiliği mesleğine geri dönmek için sabırsızlanıyor gibi görünüyor. Yani, 2016'nın dördüncü çeyreğinde yeni Nokia telefonun haberleri piyasayı sallayabilir. Nokia'dan sızan bilgilere göre firmanın cep telefonu piyasasında önemli bir devrim yaratacak yeni teknolojiler, sanal gerçeklik uygulamaları gibi sürprizlerle, piyasada bir şok yaraması mümkün. 100 yıllık eski kurdun, şunun şurasında üç-beş yıldır telefon üreten Apple ve Google'ın karşısında yenilgiyi kabul edip köşesine çekilmeyi düşünmesi zaten beklenemezdi...

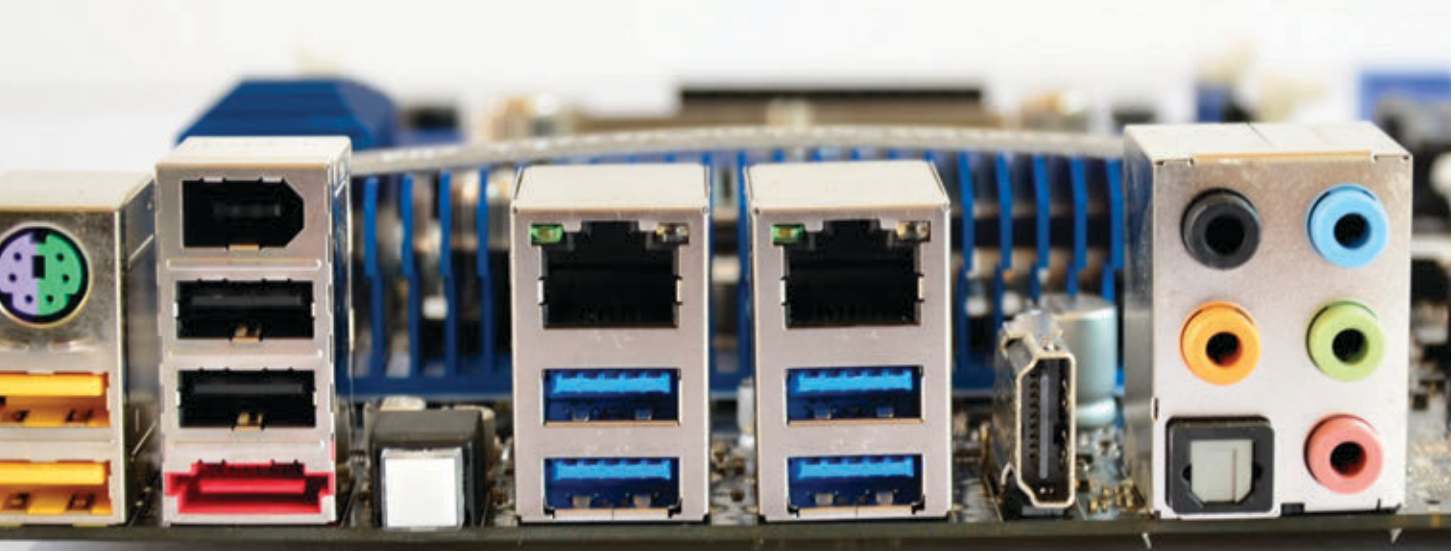

Arabirimlerin hızları

Her iki yılda bir dünya çapındaki veri transferi ikiye katlanıyor – bu bağlamda dijital arabirimlere olan talepler giderek artıyor

Ufuk Yamankılıçoğlu / DH

Harici arabirimler	
1995: FireWire 400	**50 MB/s**
1996: USB 1.0	**1,5 MB/s**
2007: FireWire S3200	**400 MB/s**
2013: USB 3.1	**1.250 MB/s**
2013: Thunderbolt 2	**2.500 MB/s**
Dahili arabirimler	
1989: ATA-1	**8,3 MB/s**
2000: Serial ATA 1.5	**150 MB/s**
2001: ATA/ATAPI-7	**133 MB/s**
2003: PCI Express 1.0	**250 MB/s**
2009: Serial ATA 6.0	**600 MB/s**
2016: PCI Express 4.0 (tahmini)	**4.000 MB/s**
Kablosuz arabirimler	
1994: Infrared (IrDA 1.0)	**0,014 MB/s**
1997: WLAN (IEEE 802.11)	**0,25 MB/s**
1999: Bluetooth 1.0	**0,09 MB/s**
2006: NFC	**0,05 MB/s**
2009: Infrared (Giga-IR)	**125 MB/s**
2010: Bluetooth 4.0	**3 MB/s**
2013: WLAN (IEEE 802.11ac)	**867 MB/s**
Video arabirimleri	
1999: DVI	**930 MB/s**
2003: HDMI	**495 MB/s**
2009: DisplayPort 1.1	**1.080 MB/s**
2014: HDMI 2.0	**1.800 MB/s**
2014: DisplayPort 1.3	**4.050 MB/s**

Kaynak: Kendi araştırmamız. Tüm değerler brüt değerlerdir.

iPhone'ları böyle çökertiyorlar

iOS 8'deki bir açığın, "zararlı" bir Wi-Fi dağıtım noktası yardımıyla yakındaki tüm iPhone'ların kilitlenmesine olanak tanıdığı ortaya çıktı. Adi Sharabani ve Yair Amit'in açıkladığı (PDF) sıfırıncı gün açığı, yakındaki cihazları sadece kilitlemekle kalmıyor, devamlı yeniden başlama döngüsüne sokarak onları kullanılmaz hale getirebiliyor. San Francisco'daki RSA güvenlik konferansında konuşan Sharabani, "router'a sahip olan herkesin bir Wi-Fi hotspot kurup, cihazları kendi ağına bağlanmaya zorlayıp, ardından trafik üzerinde değişiklik yaparak uygulamaların ve işletim sisteminin kilitlenmesine yol açabileceğini" söylüyor. Araştırmacıya göre iPhone, ağa bir kez bağlandıktan sonra, sorunu çözmenin tek yolu saldırganların bulunduğu yerden uzaklaşmaktan geçiyor. Saldırı, iOS cihazına gönderilen SSL sertifikalarını değiştirerek gerçekleştiriliyor. Bu iş için özel hazırlanmış veriler iPhone, iPad veya

iPod touch'a ulaştığında uygulamalar veya işletim sistemi çökebiliyor. Güvenlik araştırmacıları, saldırının yalnızca Wi-Fi kullanmayı engelleyen bir DoS (hizmeti engelleme) saldırısı olmadığının, cihazınızı çevrimdışı modda bile kullanmanızı engelleyecek bir DoS saldırısı olduğunun altını çiziyor. Araştırmacılar, açığın onarıldığına dair bir onay almadıkları için teknik detayları paylaşmamayı tercih ediyorlar. İkilinin açığın giderilmesi için halen Apple ile çalıştığı söyleniyor.

Sahte Steam'e dikkat

Oyun severler, yeni bir oyun ilanı gördüklerinde kolayca heyecanlanabiliyorlar. Ayrıca Humble Bundle benzeri sistemlerde, küçük bağışlarla ve hatta bazen bedava şekilde dağıtılan oyunlara yine Steam linkleri üzerinden ulaşılıyor. Bunun farkına varan kötü niyetli kişiler şimdi dalgın oyun severleri kandırmak için oluşturdukları sahte Steam linkleri ve sahte Steam siteleri ile kullanıcıların bilgisayarlarına zararlı yazılım yüklemeye başladılar. Masum bir kullanıcı, bir bağış sitesinden promosyon amacıyla dağıtılan ücretsiz bir Steam oyununu indireceğini düşünerek bastığı Steam linkinden, kötü amaçlı yazılım yükleyecek sahte bir siteye ulaşıyor ve eğer dikkatli olmazsa, oyun yüklediğini düşünerek zararlı yazılımı yükleyebiliyor. Ayrıca bu sitelere girişinizde bilgisayara otomatik olarak yüklenen bazı zararlılar da bulunabiliyor. Dolayısıyla, hangi linke tıkladığınıza ve linkin nereye gittiğine dikkat etmek büyük önem taşıyor.

Zombiler Windows 10'u vurdu!

Bir grup araştırmacı, kısa süre önce, neredeyse tüm Windows işletim sistemlerini etkileyen yeni bir "zombi açığı" buldular. Söz konusu açıktan etkilenen Windows'ların arasında Windows 10'un yayınlanan / sızan yapılarının da bulunması ise sorunun büyüklüğünü ortaya koyuyor. Aslında ilk kez 1997 yılında bulunan benzer açıklara zamanla zombi açığı ismi verildi ve sorun bir türlü tam anlamıyla çözülemediğinden veya bir diğer deyişle, ölümsüz olduğu için ismine zombi yakıştırması yapıldı. Zira sorun ne kadar yamalansa da kısa süre sonra başka bir yerden yeniden ortaya çıkıyordu. Şimdi araştırmacılar, benzer bir açığı yeniden keşfettiler. Açık, Windows'tan kullanıcı isimlerinin ve şifrelerin çalınmasına neden olduğu için, çok kritik olarak tanımlanıyor. Açık nedeniyle Windows, Adobe, Apple, Oracle ve Symantec dahil, 31 önemli yazılım üreticisine ait hesap isimleri ve şifreler ele geçirilebiliyor. Microsoft şimdilik

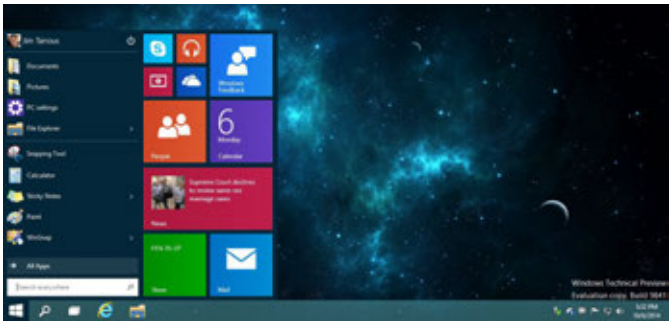

ortaya çıkan yeni zombi açığı ile ilgili bir yama yayınlamış değil ancak her an bir yama ortaya çıkabilir. Zira neredeyse her sene benzer bir sorun ortaya çıkıyor ve Microsoft soruna hızla müdahale ediyor.

1,2 milyon kişinin verilerini çaldılar

Teknoloji dünyası, yeni ortaya çıkan bir söylentiyle çalkalanıyor. Söylentiye göre hacker'lar, Chrome'daki bir açıktan yararlanarak 1,2 milyon kullanıcının verilerini çaldılar. ScrapeSentry isimli bir güvenlik firmasının yaptığı araştırmaya göre, hackerler 1,2 milyon kullanıcının verilerini, Chrome üzerinden bir IP üzerine yönlendirdiler. Bunun için de popüler bir Chrome eklentisini kullandılar. Ancak Google bu iddia karşısında sessizliğini koruyor ve konu hakkında yorum yapmıyor. Araştırma şirketinin tespit ettiği kötü niyetli eklentinin ismi Webpage Screenshot. Ancak olay ortaya çıktıktan ve Google bilgilendirildikten sonra eklenti Chrome uygulama marketinden kaldırıldı. Uygulamanın amacı, kullanıcıların web üzerinden ekran görüntüleri alıp bunları daha sonra düzenlemesini sağlamak. Güvenlik araştırmacıları, ücretsiz olarak dağıtılan yazılımların nereden nasıl kazanç sağladığını dikkatle incelemek gerektiğini ve bu yazılımlara şüpheyle yaklaşmak gerektiğini vurguluyorlar.

CHIP TV artık capcanlı karşınızda

Bilişim sektörünün önde gelenleri canlı yayında sorularınızı cevaplıyor!

Bundan böyle en çok merak edilen konuları, konuların uzmanlarından canlı olarak dinleyebilecek, aklınızda olan tüm soruları canlı yayında sorup anında yayın alabileceksiniz.

İletişim altyapısı Vodafone 3G ile sağlanan ve HD olarak çekilen CHIP TechTalks canlı yayınlarında her hafta farklı bir konuyu masaya yatırıyor ve enine boyuna tartışıyoruz. 3G'nin verdiği ulaşım serbestliği ile CHIP Online canlı yayınları size Türkiye'nin her yerinden, hatta dünyanın her yerinden ulaşıyor olacak. Zaman zaman gittiğimiz yurtdışı lansman ve fuarlarından en son gelişmeleri size sıcağı sıcağına aktaracağız. Tüm yapacağınız belirtilen zamanda CHIP Online ana sayfasını açmak. Canlı Yayın ekranınızda oynamaya başlayacak.

CHIP Online canlı yayınlarının hepsi arşivleniyor ve http://www.chip.com.tr/canli/ adresinden HD kalitesinde yayımlanıyor. Elbette Canlı Yayını canlı seyretmenin bazı avantajları var, örneğin her yayının sonunda verdiğimiz sürpriz hediyeler gibi!

CHIP TechTalks canlı yayınlarında görüşmek üzere!

Nisan ayının ilk haftasında Philips'in yeni Android TV'lerini konuştuk. Akıllı TV'ler dünyasındaki son gelişmeleri Canlı Yayında mercek altına aldık.

Profesyonel fotoğraf dünyasında yeni modeller pazara heyecan getirecekler mi? Konuyu Canon'dan Cüneyt Akman ile Canlı Yayında mercek altına aldık.

CENK TARHAN
CHIP Online Yayın Yönetmeni
cenk@chip.com.tr

CANLI YAYINDA YENİ ÇITA 4,5 SAAT!

Türkiye'nin en köklü teknoloji yayını CHIP 20 yılı devirdi. Bu 20 yılın hikâyesini anılarıyla, geçmişe ve geleceğe bakışımızla değerlendirdiğimiz upuzun bir Canlı Yayın gerçekleştirdik ve Türkiye'de teknoloji yayıncılığı tarihinde yeni bir rekora imza attık!

İster kısa olsun ister uzun olsun, Canlı Yayınlar her zaman saatli bombadır. Teknik aksaklıklar çıkar, bağlantı sorunu yaşarsınız, daha önce yüz kere deneme yapmışsınızdır, bu denemelerde sorun çıkartmadan çalışan mikrofonlar bir anda, yayına beş dakika kala çalışmaz olurlar, bilgisayarlar kilitlenirler...

İşte tüm bu zorluklar içerisinde bile önemli olan yayını izleyicilerinize söz verdiğiniz saatte söz verdiğiniz şekilde ve CHIP gibi 20 yıllık bir mazisi olan Türkiye'nin en saygın yayınına yakışır bir ciddiyette ulaştırmaktır. Hiç mütevazı olamayacağım bu ay, çünkü Nisan ayında gerçekleştirdiğimiz Canlı Yayında tam da bunu başardığımızı düşünüyorum. Bu yüzden öncelikle yapımda ve yayında emeği geçen tüm arkadaşlarıma (kameranın önündekiler ve kameranın arkasındakiler) teşekkür ederek başlamak istiyorum. CHIP'in 20. Yılını kutladığımız Canlı Yayınımız alanında kırılması güç bir rekora imza attı ve kalite çıtasını yepyeni bir düzeye yükseltti. Yayınımız hiç kesintisiz ve HD kalitesinde tam 4,5 saat sürdü. Tam 4,5 saat boyunca bizleri yalnız bırakmayan ve yorumlarıyla, katkılarıyla bizleri destekleyen, Twitter'da CHIP'in TT olmasını sağlayan izleyicilerimiz... İkinci teşekkür de onlara geliyor. Umarız yayın boyunca CHIP'i destekleyen firmaların dağıttıkları birbirinden değerli hediyelerle onları bir nebze de olsa mutlu edebilmişizdir.

Son teşekkürü de elbette yaklaşık bir yıldır Canlı Yayınlarımızın altyapısını sağlayan Vodafone'a etmek istiyorum. Onların desteği olmadan Canlı Yayınlarımızın bu kadar uzun süre devam ettirmemiz mümkün olmayabilirdir. Vodafone 3G ile gerçekleştirdiğimiz Canlı Yayınların altyapısının sağlam olması bize hem yurtiçinden hem de yurtdışından yaptığımız Canlı Yayınlarda bize güven veriyor. Şaka değil, dünyanın dört bir yanından Canlı Yayınlarla size en son gelişmeleri aktarıyoruz. Listemizde eski doğu bloku ülkeleri, Avrupa, Uzakdoğu zaten vardı, ben bu yazıyı teslim ettikten sonra ABD'ye doğru yola çıkıyorum, New York'tan yine bir lansmandan sizlere Canlı olarak sesleneceğim, böylece kuzeyden güneye, doğudan batıya tüm dünyayı kapsamış olacağız.

Bu ay Canlı Yayınlarımızda yine birbirinden ilginç konularla, Türkiye'de piyasaya sürülen yeni ürünlerin lansmanlarıyla karşınızda oldu. Canlı Yayınlarımız arasında her türlü nesneyi "akıllı cihaz" haline getiren ve Google'ın önderlik ettiği Physical Web beacon cihazlarını geliştiren ve dünyada satmaya başlayan ilk şirket olan Blesh en öne çıkan programlarımızdan biri oldu. Burada dikkat çekmek istediğimiz elbette bunun bir teknoloji ihracatı olduğu ve Blesh'in yerli bir firma olarak dünyada bir ilke imza atmış olması. CHIP olarak bu tür girişimleri destekliyor ve artmasını, ülke ekonomisine katkıda bulunmasını diliyoruz. Eğer sizin de böyle bir girişiminiz varsa ve Canlı Yayında okurlarımızla paylaşmanın faydalı olacağını düşünüyorsanız bana cenk@chip.com.tr adresinden ulaşın, beraber değerlendirelim. Uzun süredir merak edilen bir konuya, yani profesyonel fotoğraf makinelerinin günümüzdeki durumuna parmak basmayı uzun bir süredir istiyorduk. Bu konuda da konunun en yetkili ağızlarından olan ve Türkiye'deki profesyonel dijital fotoğraf makinesi pazarının en büyük oyuncularından Canon'u en sonunda konuk olarak alabildik ve Canlı Yayında akıllı telefonlarla mücadele eden bu teknolojinin hayatının hangi evresinde olduğunu mercek altına alabildik.

Bu canlı yayınımızda fiziksel eşyalarımızı İnternete bağlanan, akıllı eşyalar haline getiren Blesh teknolojisini CEO'su Devrim Sönmez ile tüm ayrıntılarıyla mercek altına aldık.

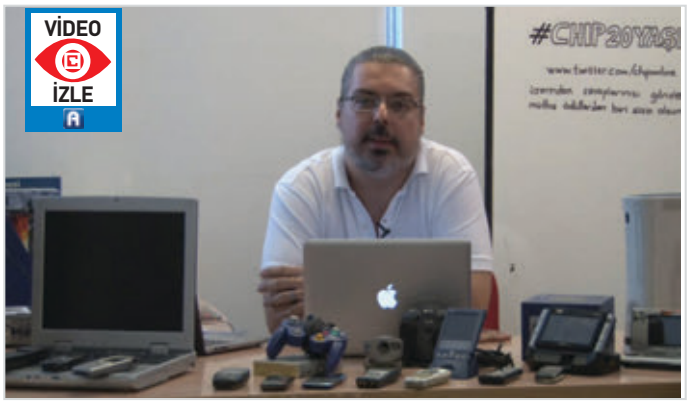

Türkiye'de bir ilke imza atarak CHIP'in 20. Yılını canlı yayında sizlerle birlikte kutladık. 4 saat 38 dakikalık bir yayınla bir rekora da imza atmış olduk.

BU SAYFADAKİ VİDEOLARI NASIL İZLEYECEKSİNİZ?

1) Apple uygulama mağazasından ya da Google Play uygulama mağazasından "Dogan Burda Dergi AR" uygulamasını indirin... Aşağıdaki QR kodları kullanarak doğrudan erişebilir, ya da uygulama mağazalarında arama yaparak "Dogan Burda Dergi AR" uygulamasını bulabilirsiniz.

Android cihazlar için

iOS cihazlar için

2) İnternet bağlantısı aktifken uygulamayı çalıştırın. Doğrudan kamera moduyla açıldığını göreceksiniz... İlgili video görüntüsünün tamamını ekranda görecek şekilde telefon ya da tableti sayfanın üzerinde tutun ve kısa bir süre bekleyin. Videonun yüklenmeye başladığını göreceksiniz.

3) Video, telefon ya da tablet ekranında görünen dergi sayfası üzerinde oynamaya başlayacak. Aygıtı yavaş hareketlerle oynatsanız dahi, videonun dergi sayfasında belirlenen alanda kaldığını gözlemleyebilirsiniz.

4) Dilerseniz video üzerine parmağınızla çift tıklayarak tam ekran yapabilir ve kamerayla dergi sayfası üzerine odaklanmak zorunda kalmadan videoyu daha rahat şekilde seyredebilirsiniz.

VİDEO İZLE

Bu simgeyi gördüğünüz sayfalarda video izleyebilirsiniz

Powered by Aurasma

Akıllı cihazınız yoksa

Dergideki **Artırılmış Gerçeklik** (Augmented Reality) **videolarını http://chip.tk/1zWVynE** adresinden izleyebilirsiniz

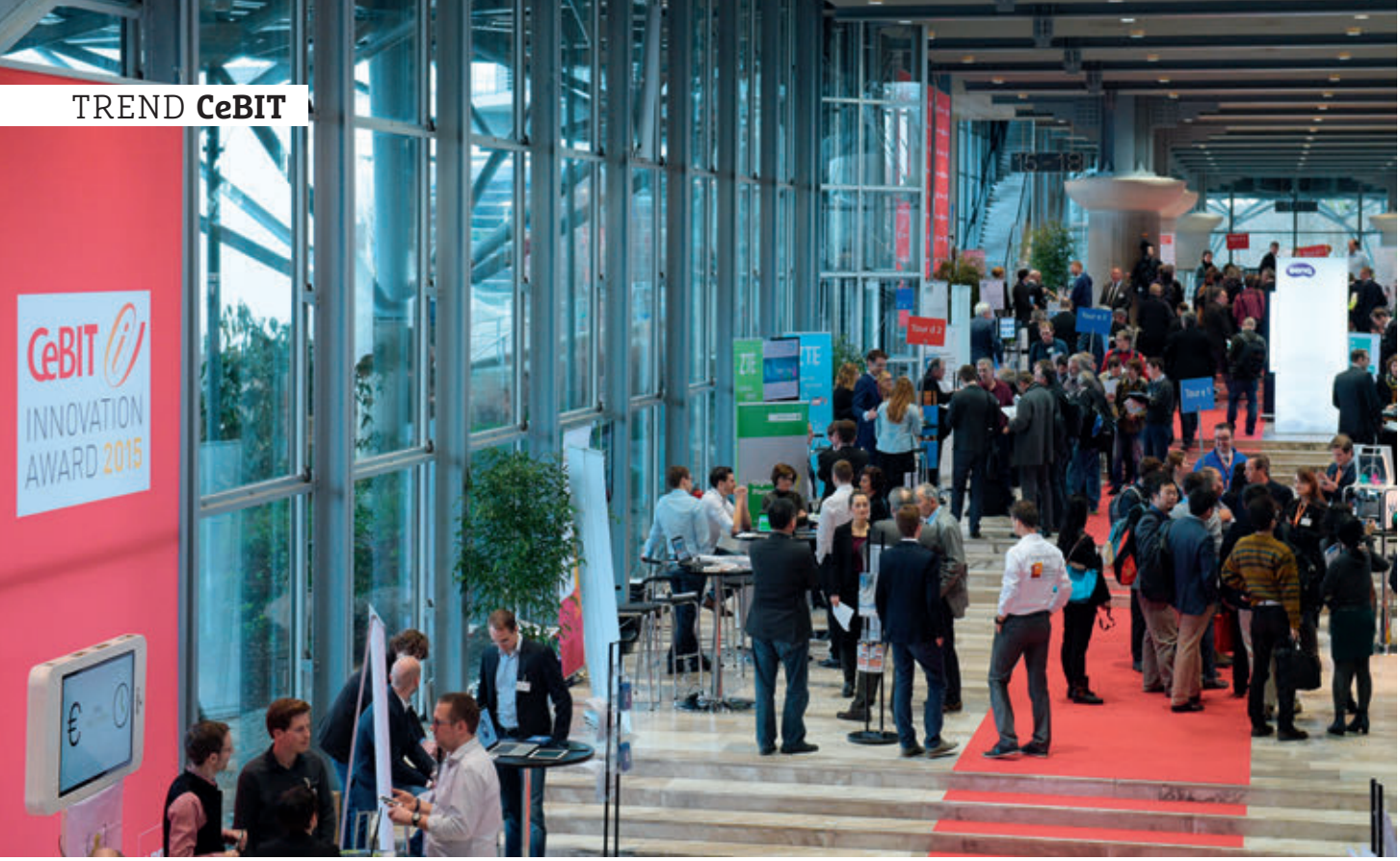

CeBIT: Hayatınızı değiştirecek trendler

"Büyük Veri veya "Nesnelerin İnterneti" gibi anlaşılması zor kavramları duymaktan bıktınız mı? Ne var ki bu kavramlar yakında günlük hayatın bir parçası olacak.

Cem Şancı / CS

Dijital dönüşümün önemini ve etkisini merak ediyorsanız, telefon fihristlerini hatırlamakta fayda var. 80'li ve 90'lı yıllarda hayatın önemli bir parçası olan bu kalın telefon fihristlerinde, bir şehirdeki veya ülkedeki çok sayıdaki insanın, şirketin, mağazanın, dükkanın telefon numarasını bulabiliyordunuz. Dünya ile kolayca iletişim kurmak isteyen herkesin evinde bu kalın telefon fihristleri yer alırdı ve dahası telefon fihristlerinde isimlerinin daha büyük ve daha önce görünmesi için can atan firmalar, büyük reklam ücretleri ödemeye hevesli olurlardı. Oysa bugün artık hayatımızda kalın telefon fihristleri yer almıyor çünkü tüm telefon numarası listeleri dijitalleştirilerek cep telefonlarımıza yüklendi, internete açıldı. Aradığınız bir şirkete veya kuruma ulaşmak için adını Google'a yazmak yeterli oluyor. Aynı şekilde, onlarca yıl boyunca yataklarımızın baş ucunda bekleyen alarm saatlerini de artık unuttuk. Bir zamanlar herkesin elinde dolaşan CD-ROM'lar da unutulup gitti.

İşte bu yıl Almanya'daki CeBIT fuarının ana konusunu bu sosyal/dijital dönüşüm oluşturdu. Fuarda bu yıl, tüketici ürünlerine odaklanmak yerine, dijital ekonomi konusu ön plana çıkarıldı. Dolayısıyla fuar sesi medyada çok da fazla duyulmadı zira ziyaretçilerin çoğu iş dünyasının profesyonellerinden oluşuyordu.

Fuardaki yeni konseptin ismi mobil devrim olarak belirlenmişti. Mobil devrimin içinde uygulamalar ve dijital radyo devrimi de yer alıyordu. Örneğin, Norveç'te hayata geçen ePocket Handyman isimli bir uygulama, evinde bir arıza oluşan müşterinin, tamirciden sadece dakikalar için teklif almasını ve örneğin çamaşır makinesinde değişmesi gereken parçanın derhal evine yönlendirilmesine ve tamirat işinin en kıs sürede halledilmesini sağlıyor. Bu sayede, evinde televizyonu, çamaşır makinesi, buzdolabı bozulan insanların günlerce tamirci bekleme çilesi son buluyor. Dijital dünyanın hayatımızı nasıl değiştirdiğine dair güzel bir örnek.

Norveç'teki tamircilerin bu uygulama sayesinde her ay 12 saat tasarruf edebildiği ölçülmüş. Yani tamircilerin kendilerine veya işlerine ayırabilecekleri 12 saat daha ortaya çıkmış. Samsung'un Almanya'daki tren şirketi çalışanlarını tabletlerle donatması da mobil devrime bir örnek. Böylece makinistler, mühendisler, biletçiler ve diğer tüm şirket çalışanları her an iletişimde kalarak, işleri daha hızlı koordine edebiliyorlar. Biletçiler, müşterilerin biletlerini QR kod okuyucusuyla kolayca okuyabiliyor, müşteriler de trenler hakkında varış, gecikme, istasyon bilgilerini kendi tabletlerinde veya telefonlarında anı anına görebiliyorlar. Yolculuk ettikleri trenin o anda nerede olduğunu haritadan görebiliyorlar, hangi istasyona yaklaştığını, ne kadar zaman kaldığını anında öğrenebiliyorlar. Bu sayede Almanya tren şirketi bir taşla iki kuş vurmuş oluyor. Hem tonlarca kağıdı işleyip şirket içi ve dışı iletişimde kağıt kullanmak-

tan kurtuluyor hem de çalışanlarının çok daha hızlı iletişim kurup, kağıt işleriyle uğraşmaktan ve arşiv yapma zorunluluğuna vakit ayırmaktan kurtuluyorlar. Dijital dönüşümün iş dünyası için çok büyük önem taşıdığını da görüyoruz. Dünyadaki şirketler tüm işlerini ve faaliyetlerini dijital dünyaya taşımak için büyük çaba sarf ediyorlar. Bankalar, dijital dünyaya adapte olan ilk kurumlar oldular. Para transferlerini, işlemleri dijital ağ üzerinden gerçekleştirerek, çoğu zaman bir şubeden diğerine, ellerinde fiziken bulunmayan büyük miktarda parayı aktarabiliyorlar. Para ise, bankanın merkez binasındaki kasada hiç yer değiştirmeden duruyor. Bankalar fiziksel şubelerin büyük maliyetlerinden kurtulmak için de önemli çabalar sarf ediyorlar. Daha az şube demek, daha az kira, daha az maaş harcaması, daha az vergi anlamına geliyor. Sadece bankalar değil, 2014'te yaşadığımız Uber deneyimi, taksicilerin bile hızla dijitalleşmesi gerektiğini ortaya koydu. Dijital dünyaya direnen sektörlerin başında gelen taksiciler, akıllı bir girişimci Uber adını verdiği dünya çapında bir dijital taksi ağı kurup cep telefonundaki akıllı uygulamayla müşterileri kendine çekmeye başlayınca, büyük şehirlerdeki taksiciler isyan etmeye başladılar. Uber'in başarısını görünce, çoğu şehirdeki taksiciler birleşerek kendi yerel taksi uygulamalarını yapmaları gerektiğini fark ettiler. Aksi halde rekabetle başa çıkmaları mümkün değildi. Aynı şekilde dün iş dünyasının alay ettiği Amazon, bugün dünyanın en büyük perakende satış mağazasına dönüşmüş durumda. Kalacak otel arayanlar için dünyadaki otelleri araştırıp oda fiyatları alan Booking veya Google Hotel Finder gibi servisler, turizm sektörünün kaymağını yemeye başladılar.

Dijital dünyanın fırsatları çok fazla

Bugün çoğu firma işlerini dijital dönüşüme sokmaktan çekinebiliyor zira dijital dünyada çok fazla seçenek, çok fazla fırsat bulunuyor ve firmalar nereye nasıl odaklanacaklarını bilemez hale geliyorlar. Örneğin, otomobil üreticisi Daimler, sadece Ocak ayında 125900 adet otomobil satmış olmasına rağmen aynı sürede otomobil paylaşım uygulaması Car2Go'da milyonlarca kez otomobil paylaşımı yapıldı. Bu kadar büyük bir kitlenin oluşturduğu veriyi analiz etmek kolay iş değil ama örneğin, Daimler bir ayda sattığı otomobilleri, milyonlarca insanın her gün otomobile ihtiyaç duyduğu noktalara yerleştirip, bunları kiralama ve paylaşma sistemiyle kullanıma açacak olsa orta vadede çok daha büyük kazanç elde etmesi mümkün olabilecek.

Ancak ne var ki, bu kadar büyük talebi yönetebilmek bile başlı başına bir iş. Daha önce CHIP'te NSA'nın her gün dünyada oluşan internet trafiğini okuyabilmek için nasıl büyük yatırımlar yaptığını incelemiştik. Şirketler de dijital dönüşüm sırasında bu büyük verileri okumak, analiz etmek ve saklamak konusunda sıkıntı yaşayabiliyorlar. Bugün dünya çapında 800 exabyte olan veri miktarının sadece beş sene sonra 50 kat artarak 40 bin exabyte olması bekleniyor. Şu makaleyi okumak için harcadığınız dakikalar boyunca bile Facebook'a toplam 360 bin yeni fotoğraf yüklenecek ve dünya çapında 444 milyon yeni e-posta gönderilecek.

Bu dev veri karmaşasına bir düzen getirmeyi amaçlayan algoritmalar üreten birkaç Start-up şirketi de CeBIT'te işlerini görücüye çıkardılar. Örneğin Spinnakr uygulaması... Aynı Google Analytics'te olduğu gibi, bir web sitesinin tüm trafiğini analiz eden Spinnakr uygulaması kullanıcıların nereden geldiklerini, ne yaptıklarını, ne zaman siteden ayrıldıklarını ve nereye gittiklerini tespit edebiliyor. Uygulama ziyaretçilerin alışkanlarını takip ediyor ve eğer bu alışkanlıklarda değişimler olursa, site sahibine uyarılar gönderebiliyor. Ayrıca ziyaretçilere özel tepkiler de verebiliyor. Örneğin, belli bir kaynaktan aniden çok fazla ziyaretçi gelmeye başlarsa, Spinnakr onları özel bir mesajla karşılayabi-

→

Günlük üretilen veri miktarı

Facebook'a her saniye 3000 fotoğraf yükleniyor ve bu diğer şirketlerin yüzleştiği toplam veri miktarının sadece küçük bir kısmı.

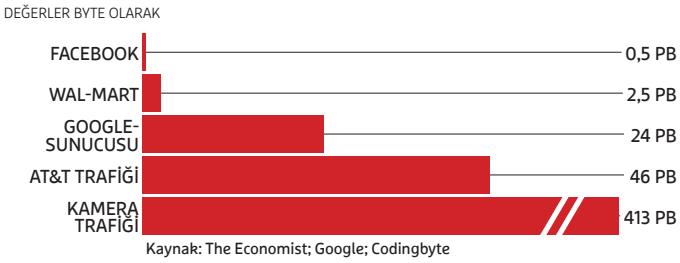

Kaynak: The Economist; Google; Codingbyte

Bir GB verinin maliyeti

Depolama mecralarının maliyeti azaldıkça "Büyük Veri" kavramı daha fazla önem kazanıyor.

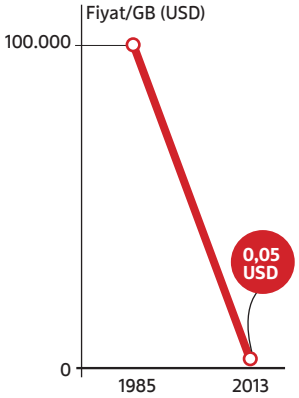

Kaydedilen Veri

1 Exabyte 1.000.000 terabyte anlamına geliyor. Bu kadar veriyi hayal etmek bile güç ancak her gün kayıt altına alınan veri miktarı giderek büyüyor.

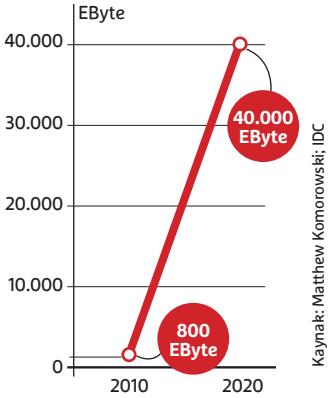

Kaynak: Matthew Komorowski; IDC

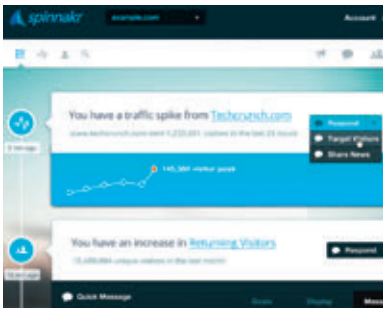

Veri çöplüğünde analiz

Spinnakr, veri çöplüğünü analiz etmek için uygun bir çözüm. Bu web uygulaması, web sitesindeki ziyaretçilerin tavırlarını analiz ediyor ve site sahiplerine anlamlı sonuçlar çıkarıyor.

600.000 Oda

Bu sayı Hilton otellerinin dünya çapında sahip olduğu oda sayısı. Oysa online otel bulma servisi AirBnB 900.000 odayı dijital olarak sunuyor.

2 Milyon. İnsan

Her ay online otomobil paylaşım uygulaması BlaBlaCar'ı kullanıyor. Bu, Paris ve Londra arasındaki tren yolunun yolcu sayısının iki katı ediyor.

Kaynak: Capgemini Consulting

liyor. Böylece ziyaretçiler kendilerine özel ilgi gösterildiğini hissedebiliyorlar. Bu tür uygulamaların yardımıyla, büyük veri yığınlarını daha doğru analiz etmek ve onlardan yararlı sonuçlar çıkarmak mümkün oluyor. Bugün Google ve Facebook da milyarlarca insanın yarattığı veriyi analiz etmek için benzer yöntemler kullanıyor ve her kullanıcıya özel reklamlar ve teklifler ortaya koymayı başarıyorlar. Biraz önce yaz tatiliniz için tatil sitelerinde dolaşmışken, Facebook'a girdiğinizde karşınıza tatil paketi fırsatları sunan reklamların çıkması bir tesadüf değil.

Ancak, kullanıcı verilerinin analizi aynı zamanda yanlış bazı uygulamalara da sebep olabiliyor. Örneğin Samsung, kısa süre önce bir uyarı yayınlayarak, sesle kontrol edilen akıllı televizyonların bulunduğu odada, mahrem konuların konuşulmasının riskli olabileceği konusunda müşterilerini uyardı. Bütün dünyada büyük yankı uyandıran bu uyarının sebebi, televizyonun mikrofonunu sürekli dinleyen akıllı televizyon uygulamalarının bazılarının Samsung dışındaki üçünü parti geliştiricilerin kontrolünde olmasıydı. Yani kim olduğunu bile bilmediğiniz bir grup geliştiricisi, televizyona koydukları uygulama sayesinde, oturma odanızda ne konuştuğunuzu anı anına dinleyebiliyor. Oysa bu uygulamaların asıl amacı, evde konuşulan konuya göre, televizyon seyircisinin karşısına yeni reklamlar çıkartabilmek. Yani siz evde eşinizle otomobilinizin artık eskidiğinden konuşurken, internet üzerinden seyrettiğiniz filmin arasına, yeni bir otomobil reklamı konulabiliyor. Ama aynı zamanda bu verilerin yanlış kişilerin elinde, insanların mahremiyetini tehdit edebildiğini de Samsung'un uyarısı sayesinde anlamış olduk.

Geçtiğimiz yıl Apple'ın bulut servisinden sayısız ünlü insanın mahrem fotoğraf ve videolarının çalındığını da unutmayalım. Dolayısıyla büyük verilerle uğraşırken bunların güvenliğini de sağlamak önemli bir konu ve bir şirketin başına çok büyük belalar açabilir.

İnternete 7 milyar cihaz!

2020 yılına geldiğimizde, yani beş sene sonra, internete bağlı 28 milyar cihaz olacağı hesaplanıyor. 7 milyar insanın olduğu dünyada, insan sayısının 4 katı kadar internet cihazı olacak. Bunların arasında buzdolapları, televizyonlar, otomobiller, kol saatleri, tost makineleri, banyo aynaları hatta su ısıtıcıları da olacak. Nesnelerin İnterneti kavramını da tüm bu cihazları isimlendirmek isterken ortaya çıktı. "Nesnelerin İnterneti" kavramı aslında Türkçe'de kulağa tam olarak doğru yankımıyor. "The İnternet of Things" ifadesinin dümdüz çevrimi olan Nesnelerin İnterneti yerine, "İnternet Nesneleri" kavramı, internete bağlanan her türlü cihazı tanımlamak için daha doğru bir seçim olacaktır.

Otomobiller, buzdolapları, çamaşır makineleri, kol saatleri, gözlükler, televizyonlar, kapı kilitleri, su ısıtıcıları veya aklınıza gelebilecek başka nesneler... Artık hepsi de internete bağlı olarak çalışacak ve bunların sayısı giderek artıyor. Örneğin, evinizdeki akıllı bir banyo aynası, siz sabah banyoda dişinizi fırçalayıp tıraş olurken, işyerinize giden yoldaki trafik ve hava durumunu detaylı olarak gösterebiliyor. Ayrıca günlük haberleri, borsada yatırım yaptığınız hisseler hakkındaki gelişmeleri, takip ettiğiniz web sitelerindeki yeni güncellemeleri önünüze getiriyor. Her sabah ayna karşısında geçen 20 dakikayı daha faydalı geçirmek mümkün olabilir miydi? Aynı şekilde kahvaltı masanızın da dokunmatik ekranlı, büyük bir tablet olduğunu ve siz kahvaltınızı yaparken haberlerin tabağınızın altından aktığını düşünün...

Tüm bunlar birkaç sene önceye kadar hayal gibi görünüyordu ancak artık prototipleri çoktan hayata geçmiş, testleri yapılan, her an piyasaya çıkmaya hazır ürünler olarak gerçeğe dönüştüler. CeBIT sırasında da iş dünyasının temsilcileri, bu yeni fırsatları inceleme imkanına kavuştular. Çoğu ürün belki henüz doğrudan kullanıma hazır olmasa da, büyük firmaların işbirlikleri sayesinde, dünyanın farklı ülkelerinde farklı hizmetleri ve farklı internet nesnelerini hayata geçirmek mümkün olabilecek. Elbette internet nesneleri hayatımıza girdikçe, sosyal hayatta ve iş dünyasında da büyük değişimler yaşanacak. Banyo aynası örneğine geri dönelim. İnsanların banyo aynaları akıllandığında, insanların tuvalette geçirdikleri zamana hitap edecek internet sitelerinin ve internet içeriklerinin ortaya çıktığını göreceğiz. İnsanların sabahları 10-20 dakika içinde kişisel temizlikleriyle uğraştıkları sırada tüketilecek içerikleri üreterek ve pazarlayarak milyarlarca dolar kazanan yeni sektörler ortaya çıkacak. 2030 yılına geldiğimizde, yani sadece 15 sene sonra, Bu nesnelerin dünya ekonomisine katkısının trilyonlarca dolar olması bekleniyor.

Akıllı otomobiller 2020 yılında 200 farklı sensörle üretilecek. Bugün bile otomobillerde 60 sensör bulunabiliyor. Bu sensörler, göz kırpmanıza kadar her hareketinizi analiz ediyor. Kısa süre sonra otomobildeki sensörler yorgunluk belirtisi hissedecek olursa, yolunuzun üzerindeki bir kafenin reklamını otomobilinizde duyacaksınız ve kafenin sahibi sizi bir kahve içip biraz dinlemeniz için tesisine davet edecek. Tesisteki birbirinden lezzetli kahvelerin görüntüsü otomobilinizin multimedya sisteminde hatta ön camında belirecek. Bu arada belki kahvelerin kokusu da havalandırma sisteminden içeriye dolacak. Dahası, belediyeler trafiği koordine etmek için akıllı otomobillere özel teklifler gönderecek ve örneğin Boğaziçi Köprüsü'nde trafik çok yoğunlaştığında, şehir trafiğini rahatlatmak isteyen belediye ve karayolları arkadan gelen otomobillere, diğer köprülerden ücretsiz geçiş teklifinde bulunarak otomobilleri daha az trafiğin olduğu kanallara yönlendirecekler. Daha da ötesi önümüzdeki on yıl içinde caddelerimizde sürücüsüz otomobillerin dolaştığını göreceğiz ve hatta biraz daha zaman sonra, sürücülü otomobillerin yasaklandığına şahit olabileceğiz. Artık insanlara ehliyet verilmeyecek çünkü insanların otomobil sürmesi yasaklanabilecek zira dev otomobil ve teknoloji üreticileri daha şimdiden, insanların otomobil sürmesinin yasaklanması gerektiğini, trafiğin tamamen robotlara teslim edilmesi halinde çok daha güvenli olacağını açıkladılar.

İşte CeBIT bu yıl tüm bu konuların tartışıldığı ve bu hedefleri amaçlayan teknolojilerin tanıtıldığı özel bir fuar oldu. Tüm bu teknolojiler artık CeBIT'e kadar indiğine göre, yakında hayatlarımızın bir parçası olduklarını göreceğimizi de hatırlatalım.

cemsanci@chip.com.tr

İNTERNET NESNELERİ

Ağa bağlı nesneler

Dünyada halihazırda 9 milyar cihaz internet bağlanmış durumda. 2020 yılına kadar, IDC analistlerine göre, bu sayı her sene %17,5 artacak.

MİLYAR OLARAK

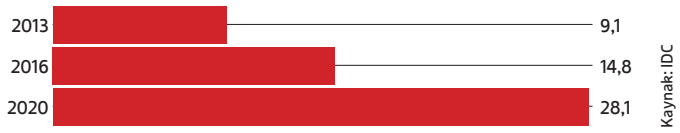

Örnek: Ağa Bağlı Otomobil

Şu anda otomobiller, çok sayıda sensör ile internete bağlı olarak çalışıyor ancak 2020 yılında bu rakam çok daha artacak.

OTOMOBİL BAŞINA SENSÖR SAYISI

Doğan Burda dergileri iPad ve iPhone'da

iPhone ve iPad sahipleri tüm Doğan Burda dergilerini DergiBurada uygulamasında bulabilirsiniz!

DergiBurada

Ücretsiz Hemen İndir

App Store'dan İndirin

DB DOĞAN BURDA DERGİ

Güçlü Minik: Raspberry Pi 2

Popüler 35 dolarlık bilgisayarlarda yeni bir devrim: Raspberry Pi 2 şimdi 6 kat daha yüksek performans sunuyor; istenirse gelecekte ücretsiz Windows 10 kullanabilecek.

TFH / Tan BODUR

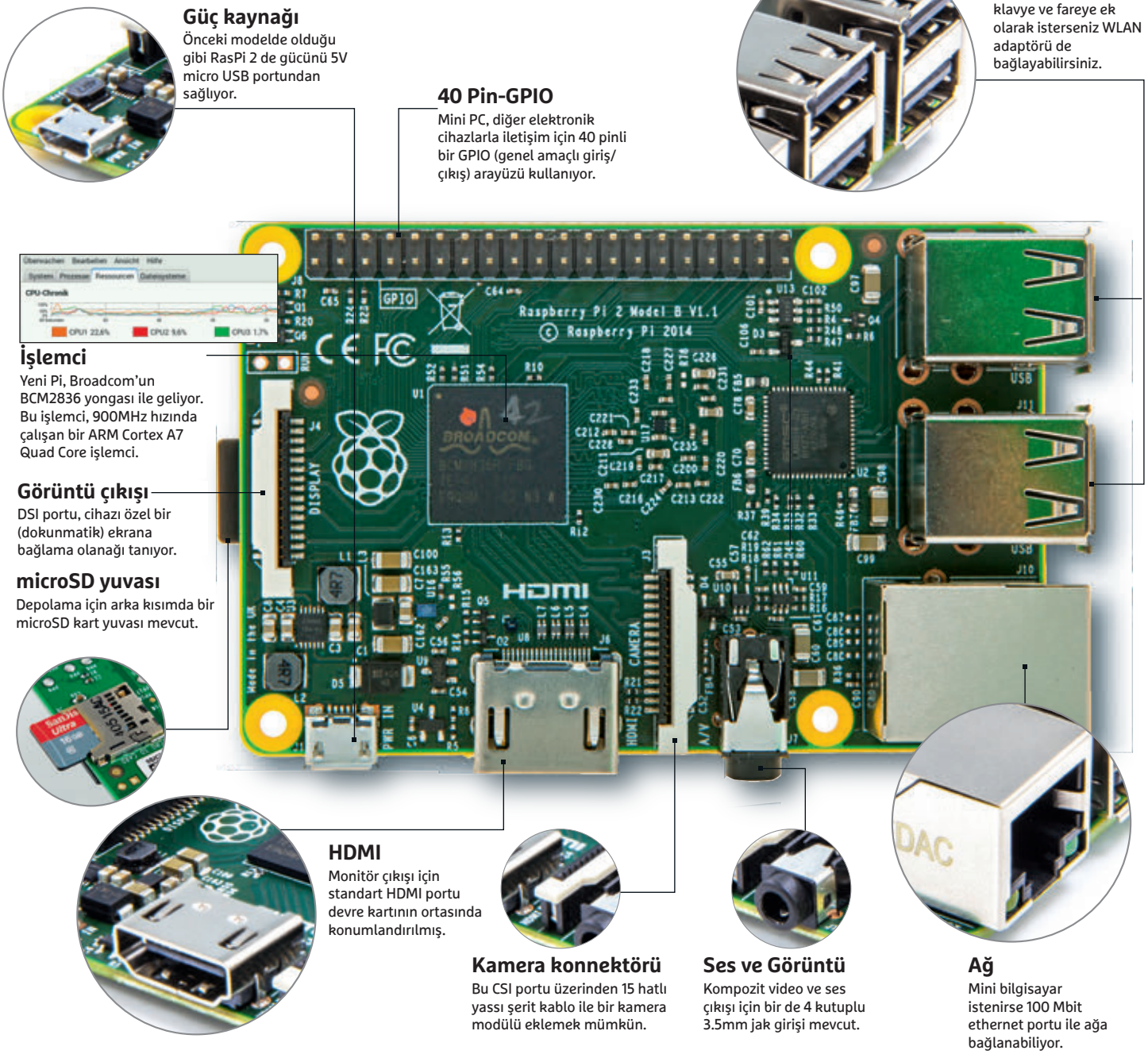

Güç kaynağı
Önceki modelde olduğu gibi RasPi 2 de gücünü 5V micro USB portundan sağlıyor.

40 Pin-GPIO
Mini PC, diğer elektronik cihazlarla iletişim için 40 pinli bir GPIO (genel amaçlı giriş/çıkış) arayüzü kullanıyor.

4 adet USB
Üzerinde bulunan 4 adet USB 2.0 portu sayesinde klavye ve fareye ek olarak isterseniz WLAN adaptörü de bağlayabilirsiniz.

İşlemci
Yeni Pi, Broadcom'un BCM2836 yongası ile geliyor. Bu işlemci, 900MHz hızında çalışan bir ARM Cortex A7 Quad Core işlemci.

Görüntü çıkışı
DSI portu, cihazı özel bir (dokunmatik) ekrana bağlama olanağı tanıyor.

microSD yuvası
Depolama için arka kısımda bir microSD kart yuvası mevcut.

HDMI
Monitör çıkışı için standart HDMI portu devre kartının ortasında konumlandırılmış.

Kamera konnektörü
Bu CSI portu üzerinden 15 hatlı yassı şerit kablo ile bir kamera modülü eklemek mümkün.

Ses ve Görüntü
Kompozit video ve ses çıkışı için bir de 4 kutuplu 3.5mm jak girişi mevcut.

Ağ
Mini bilgisayar istenirse 100 Mbit ethernet portu ile ağa bağlanabiliyor.

FOTOĞRAF: RASPBERRY PI FOUNDATION

Dünya genelinde bugüne kadar 4 milyon adet satılan en popüler tek devre kartlı bilgisayar Raspberry Pi, şimdi çok daha yüksek performansa sahip büyük bir yükseltme ile geliyor. Bu ikinci modelin çıkışı 2017 yılı için öngörülmüş olsa da Raspberry Pi Vakfı herkesi şaşırtan bir hamle yaptı ve yeni turbo RasPi'leri duyurdu. Dört çekirdekli işlemcisi sayesinde bu model önceki versiyona göre 6 kat daha hızlı. Ancak en büyük sürpriz, gelecekte bu bilgisayarların ücretsiz Linux yanında yine ücretsiz olarak Windows 10 ile gelebilecek olması. Performanstaki dev artışa rağmen fiyatı da çok değişmedi. Yeni Pi yalnızca 35 dolar.

Önceki modellerin aksine RasPi 2, tek çekirdekli ARM11 işlemcisi hayli eskimiş olan Broadcom BCM2835 yongası ile gelmiyor. RasPi 2 üzerinde şimdi 4 çekirdekli Cortex A7 işlemcili Broadcom BCM2836 yongası var. İşlemci terfisiyle birlikte saat frekansı da 700'den 900MHz'e yükseltildi; RAM miktarı ise önceki versiyonda 512MB iken şimdi 1GB oldu. Hangi benchmark testini ölçüt olarak alırsanız alın, sonuç belli: Performansta 6 kat artış var. Kanıtı ise CPU benchmark sonuçları (sağda). Önceki versiyonda olduğu gibi ethernet portu 100 MBit/sn hızı destekliyor ve SD kart okuyucu gibi USB veriyolundan bağlanıyor. Bu da 4 çekirdekli sistem için bir darboğaz diyebiliriz.

Asıl soru şu: Performansın ne kadarı kullanıcıya ulaşıyor? Sonuçta vakfın CEO'su Eben Upton, cihazın meraklısına ilginç bir oyuncaktan ziyade gelecekte eksiksiz bir PC'ye gerçek alternatif olacağını söylememiş miydi? Bu doğrultuda, kullanıcılar gelecekte Linux ve Windows arasında seçim yapabilecekler. Yeni ARMv7 işlemci sayesinde artık sadece ARM tabanlı Linux dağıtımları değil, Windows kullanmak da mümkün olacak. Microsoft halihazırda Raspberry Pi için özel olarak modifiye edilmiş bir Windows 10 versiyonu üzerinde çalışmalar yapıyor, fakat henüz bu versiyona ulaşmak mümkün değil.

RasPi 2'yi masaüstü modunda denemek isterseniz bunu (Pi için özelleştirilmiş bir Debian versiyonu olan) Raspbian ile yapabilirsiniz **(raspbian.org)**. Medya merkezi alternatifi olarak henüz alfa safhasında bulunan OSMC **(https://osmc.tv)** mevcut. Her iki sistem de oldukça eğlenceli. Raspbian ile karşılaştırıldığında RasPi 2 "gerçek" bir PC gibi görünüyor. Varsayılan tarayıcı olan Epiphany web sitelerini makul bir hızla açıyor ve Word, Excel gibi ofis programları da akıcı bir şekilde çalışabiliyor. Görüntü işlemede Gimp sayesinde sorunlar ortadan kalkıyor. İşlemci yüküne baktığımızda RasPi 2'nin bu tür görevlerde önceki modele göre daha fazla çaba harcadığını söyleyemeyiz. Değil %100 yük, Pi 2 şimdi eski versiyonun yarısı kadar bile güce ihtiyaç duymuyor. Çok daha önemli bir detay ise önyüklemeli gelen Scratch ve Sonic Pi gibi öğretici yazılımlar artık çok daha akıcı çalışıyor. Minecraft gibi oyunlar da şimdi daha eğlenceli. Ancak video performansında herhangi bir artış sözkonusu değil. Yeni modelde de Videocore IV grafikler kullanılıyor. Yine de RasPi ile film izlemek genelde daha iyi bir deneyim sunuyor, zira sonunda FullHD filmler için gereken güç kaynağı artık mevcut. Yeni Pi'yi multimedya merkezi olarak kullandığınızda eskisine nazaran hayli memnun edici bir deneyim sunuyor.

Kurcalamayı sevenler görecekler ki Pi 2, önceki modelle tamamen uyumlu. Tüm portlar ve pin atamaları aynı. Yani halihazırdaki projelerinizin hepsini yeni Pi 2 ile gerçekleştirmeniz mümkün. Tek fark, artık daha talepkar yazılımlar için gerekli güce sahipsiniz. Ayrıca RasPi 2 önceki versiyondan iki kat daha hızlı açılıyor. Burada tek geri kalmış özellik, Gigabit ethernet desteğinin hala bulunmaması. Bu nedenle Pi'yi NAS olarak kullanmak iyi bir fikir değil.

BİLGİ

Dört Çekirdek, 6 kat performans

4 çekirdekli işlemciye geçmek Raspberry Pi için devasa bir performans artışı yarattı. İşlemci benchmark testleri, yeni versiyonla birlikte işlem gücünün bir önceki B+ modeline göre 6 kat daha yüksek olduğunu gösteriyor.

SYSBENCH CPU BENCHMARK (DÜŞÜK DEĞERLER DAHA İYİ)

Modellere genel bakış

Şu anda satışta olan tüm modelleri sizin için listeledik ve karşılaştırabilmeniz için bir özellikler tablosu oluşturduk.

Model	2 Model B	B+	B	A+
Yonga	Broadcom BCM2836	Broadcom BCM2835	Broadcom BCM2835	Broadcom BCM2835 ARMv6
CPU	ARM Cortex-A7 @ 900 MHz	ARM1176JZF-S @ 700 MHz	ARM1176JZF-S @ 700 MHz	ARM1176JZF-S @ 700 MHz
GPU	Broadcom Dual Core VideoCore IV	Broadcom Dual Core VideoCore IV	Broadcom Dual Core VideoCore IV	Broadcom Dual Core VideoCore IV
RAM	1GB SDRAM @ 400 MHz	512 MB SDRAM @ 400 MHz	512 MB SDRAM @ 400 MHz	256 MB SDRAM @ 400 MHz
Depolama	microSD	microSD	SD	microSD
USB 2.0	4 x	4 x	2 x	1 x
Güç tüketimi/ Voltaj	1.8A @ 5V	1.8A @ 5V	1.2A @ 5V	1.8A @ 5V
GPIO	40 Pins	40 Pins	26 Pins	40 Pins
Ethernet Portu	/100 MBit/s	/100 MBit/s	/100 MBit/s	
Fiyatı	40 Euro	32 Euro	32 Euro	22 Euro

■ VAR □ YOK

Gelecekte ücretsiz! Pi 2 için Windows 10 geliyor

Raspberry Pi 2 ile birlikte Windows 10 ücretsiz gelecek. Düzenli güncellemeleri almak için **www.windowsondevices.com** adresinden geliştirici programına kayıt olabilirsiniz.

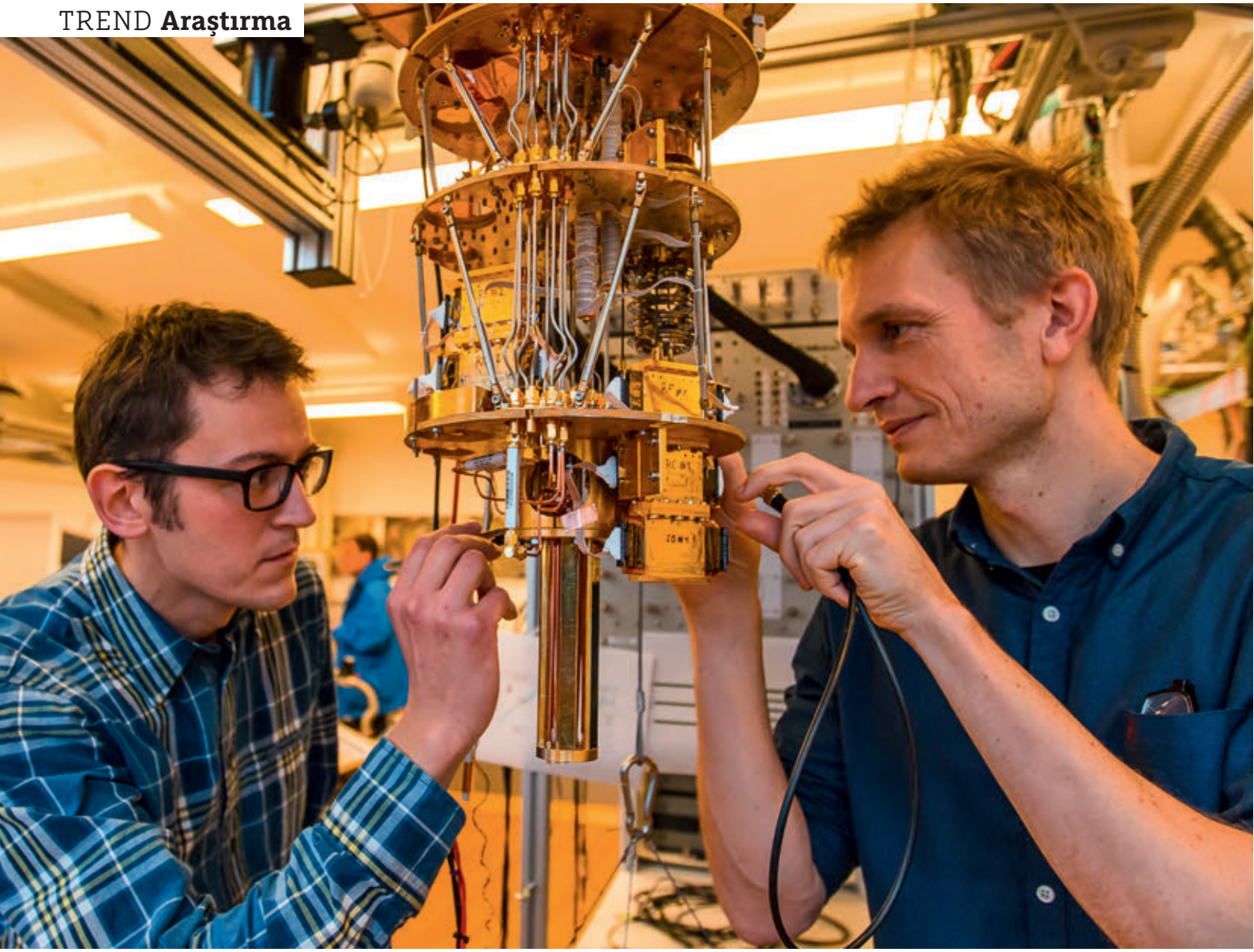

Geleceğin bilişim materyalleri

Germanyum, Galyum, Grafen: Dünya çapında laboratuvarlarda araştırmacılar, işlemcileri daha hızlı, ekranları daha parlak ve pilleri daha güçlü yapacak yeni maddelerle deneyler yürütüyor.

BH / Tan BODUR

Yeni materyal arayışındaki araştırmacılar, akla gelmeyecek yepyeni sınırları zorluyorlar. En yeni işlemcilerden birinde, kullanılan 60 nanometre genişliğindeki transistor bile bir E.-Coli bakterisinden 100 kat daha küçük. Ekranlarda ise en ufak bileşenler yalnızca birkaç atomik katman kalınlığında. Gelecekte bilişim teknolojimizin esasları çok daha ufak boyutlar üzerine kurulacak. Bu yüzden materyal araştırmacıları sürekli bu ufak boyutlarla iyi uyum sağlayan yüksek teknoloji ürünü maddeleri geliştirmek mecburiyetindeler. "Mucize malzeme" olarak bilinen Grafen bile artık bilim insanlarının üzerinde çalıştığı yegane materyal olmaktan çıktı; bu yelpaze şimdi ufacık işlemcilerde kullanılacak tek katmanlı atomik yapılardan, yeni pillerde kullanılacak, şimdiye dek akla gelmemiş potansiyelleri fark edilen sülfür gibi klasik materyallere kadar genişliyor.

Daha iyi bilgisayarlar

Germanyum ve silikon gibi maddeler daha küçük transistörler, daha hızlı işlemciler ve daha esnek depolama ortamlarının üretiminde kullanılıyor

Yarıiletken sektörünün temeli Moore Yasası üzerine kurulmuştur; işlemciler gittikçe daha da hızlanır ve küçülürler. Fakat bu yasayı koruyabilmek için transistörlerin üretiminde yeni malzemelerin bulunması gerekli. Bunun sebebi ise silikonun artık fiziksel sınırlarına dayanmış olması. Şu an için silikona alternatif görülen tek malzeme ise Germanyum. Bu yarıiletken, silikonla karşılaştırıldığında büyük avantajlara sahip: daha düşük dirençli olması sayesinde işlemcilerde daha yüksek saat frekansları yakalamayı sağlarken kritik sıcaklık değerleri de üretmiyor. Ayrıca Germanyum kristalinin örümü de silikondan daha sıkı; bu da transistörlerin daha küçük boyutlarda tasarlanmasına olanak tanıyor. Mikroçipler, pozitif (pFET) ve negatif iletken (nFET) olmak üzere iki çeşidi bulunan milyarlarca FET'ten (alan etkili transistörden) oluşuyor. Germanyum tabanlı pFET uzun süredir kullanılmaktayken, nFET için hala silikon kullanılıyor. Yapısı nedeniyle bu madde transistör boyutlarının daha fazla küçültülmesine izin vermiyor. Ancak Purdue Üniversitesi (ABD) mühendislerinden Peide Ye önderliğindeki bir araştırma ekibi, ilk defa nFET transistörün de Germanyum tabanlı olduğu bir CMOS devresini kısa süre önce tanıttı.

Silikonun umut vaadeden akrabaları

Texas Üniversitesi'nden Alex Demkov ise Germanyum'un sadece işlemci üretmek için kullanılacağına inanmıyor. Bu maddenin depolama teknolojisinde de devrim yaratabileceğini savunan fizikçi, yaptığı hesaplamalarla Germanyum kullanılarak ferro-elektrik alan etkili bir transistör (FeFET) üretmenin mümkün olabileceğini gösterdi. Ayrıca FeFET transistörler uçucu (volatile) olmadığı için veriyi -aynı flash belleklerdeki EEPROM gibi- elektrik ulaşmasa dahi depolayabiliyor ve dolayısıyla kalıcı depolama olarak kullanılabiliyorlar. FeFET transistörlerden oluşan bir bellek ise halihazırdaki RAM bellekler kadar hızlı okunup yazılabiliyor. Denkov, laboratuvarında yaptığı deneylerde, ana bileşeni FeFET olan bir kapı geliştirdi. Bunun için Germanyum bir blok üzerine bir Baryum-titanat ($BaTiO_3$) katman yerleştirdi. Denkov halihazırda FeFET transistörün diğer bölgeleri olan giriş ve çıkış terminallerini ekleyebileceği bir metod üzerinde çalışıyor.

Germanyum'a ek olarak, yalnızca tek atomik katmandan oluşan 2D mono-yapılar da silikon alternatifleri kadar popüler hale geldi. Bunlar arasında en bilineni ise sıklıkla "mucize materyal" olarak tanımlanan Grafen. Bu karbon bileşiği maalesef CPU üretimi için pek uygun değil. Neredeyse hiç elektrik direnci göstermediği için Grafen transistörler kolayca açılıp kapatılamıyor. Silikon atomlarından üretilen 2D alotropu olan Siliken maddesi ise ümit verici: üretimleri Grafen'den daha zor olmasına rağmen, hafif dalgalı yapıları kuşak açıklığına (band gap) sebep oluyor ve işlem yapılmasına olanak tanıyor. Tek so-

Silikon yerine Germanyum

Üretilen ilk transistörlerde bile Germanyum mevcuttu. Ancak şu ana kadar bu yarıiletkenin işlenmesi silikona göre daha zordu. Günümüzde yapılan araştırmaların sonuçları gösteriyor ki Grafen yeni bir çağın başlangıcı olabilir.

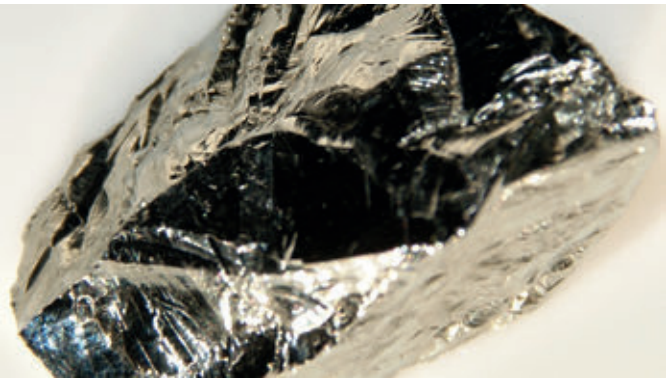

Belleklerde devrimi yeni transistörler başlatacak

Ferro-elektrik transistörlerden üretilmiş bir bellek RAM bellek kadar hızlı, fakat manyetik sabit diskler kadar kararlı olacak. Eskiden yalnızca bir teori iken bu bellekleri üretmek Germanyum ile artık mümkün.

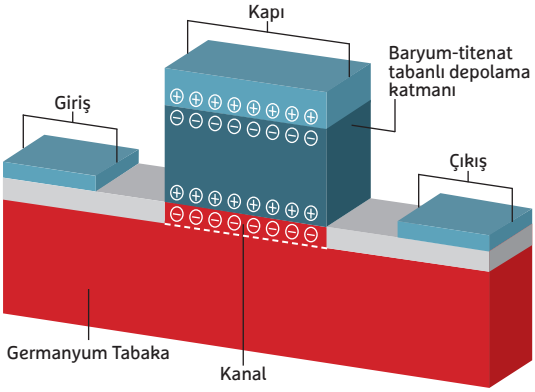

Siliken yonga boyutlarını ciddi oranda küçültebilir

Dalgalı yapısı sayesinde üst silikon atomlarında bulunan elektronların enerji durumları ile alttakiler arasında ufak bir fark oluşuyor. Bu nedenle, elektrik direncine neredeyse hiç sahip olmayan Grafen maddesinin aksine, transistörler de Silikenden imal edilebilir.

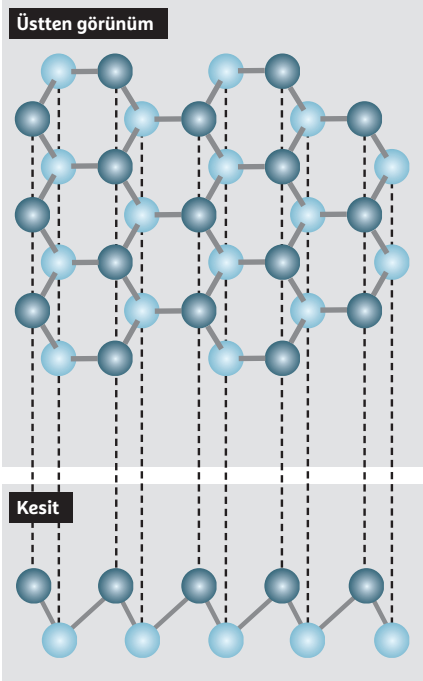

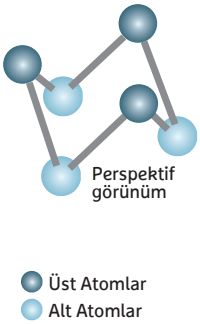

FOTOĞRAFLAR: OLA JAKUP JOENSEN, NIELS BOHR INSTITUTE (AUFMACHER); IMAGES-OF-ELEMENTS.COM/GERMANIUM.JPG/CC BY 3.0 (RE. O.)
BİLGİ GRAFİĞİ: ANDREIA MARGARIDA DA SILVA GRANADA

run, silikenin birkaç dakika içinde uçup gitmesi. Bilim insanları şu sıralar bu malzemenin daha dirençli olmasını sağlayacak metotlar üzerinde çalışıyorlar. Şu ana kadar koruyucu teflon katman gibi çözümler denendi. Başarılı bir metot bulunduğunda işlemcilerin daha da küçültülmesinin önünde (şimdilik) bir engel kalmayacak.

Daha ufak transistörlerin üretimi için yeni materyallere ek olarak yeni üretim metotları da gerekiyor. En azından 10nm altında tasarımlar için yonga üreticileri transistör yerine nano kablolar kullanmak zorunda ve bu kabloların kullanımı, harici bir elektriksel bağlantı kurulmasını gerektiriyor. Sonuç olarak bir metal ile temas etmek zorunda kalacaklar. Şu ana dek kablo ve kontaklar karmaşık üretim süreçleri ile ayrı ayrı üretilip daha sonra birleştiriliyorlardı. Ancak Kopenhag Üniversitesi araştırmacıları bu adımı ortadan kaldırabilecek bir metot geliştirerek kendinden elektrik kontağı bulunan melez bir nano-kablo (sağdaki resim) geliştirdiler. Prof. Thomas Sand Jespersen, bu yeni atılımın, nano-kablolardaki yarıiletken-metal geçişlerinin hem kalitesini, hem de çoğaltılabilirliğini geliştireceğine, böylece gelecekte ticari pazara ulaştırılmasını kolaylaştıracağına inanıyor. Jespersen ve çalışma arkadaşı Peter Krogstrup, geliştirdikleri hibrit kabloların bir yongaya 1 milyar kez bağlanabileceğini gösterdiler. Kullandıkları süperiletken metal –alüminyum- sayesinde bu kablolar yalnızca geleneksel bilgisayarlarda değil, gelecekte üretilecek kuantum bilgisayarların devrelerinde de kullanılabilecek.

Seramik süperiletkenlerde yeni gelişme

Diğer taraftan süperiletkenlerle ilgili en büyük sorun, iletkenlik özelliklerine herhangi bir direnç olmadan ulaşmaları için çok düşük ısılar gerekiyor. Örneğin alüminyum ancak -272 santigrat derecede süperiletken özelliği kazanıyor. Bu yüzden sıvı Helyum ile soğutulmak zorunda, ki bu pahalı bir işlem. Süperiletkenlerin ve kuantum bilgisayarların bu maddelerle ekonomik koşullarda çalışabilmeleri için materyallerin oda ısısında da ideal iletkenlik oranlarına ulaşmaları gerekiyor. Günümüz itibarı ile bu koşulların sağlanması henüz olası değil, fakat imkansız da değil: Max Planck Enstitüsü araştırmacılarından Andrea Cavalleri ve ekibi, seramik bir bileşiği kızılötesi lazer atışlarıyla kısa bir süre bombardımana tutarak oda sıcaklığında süperiletken hale getirmeyi başardı. Fakat bu etki, milisaniyenin birkaç milyonda biri (yazım hatası yok) kadar kısa sürdü. Buna rağmen Cavalleri, deney sonuçlarının geleceğin soğuma ihtiyacı duymayan süperiletkenlerine doğru atılan ilk adımlar olduğunu söylüyor.

Bilgisayar yongaları ve depolama ortamlarını hızlandırmaya yönelik materyal araştırmalarında yaşanan gelişmelerin hiçbiri, bir başka darboğaz çözülmediği takdirde işe yaramayacak: veri transferi. Halihazırda işlemci çekirdekleri arasında, ya da yongalar ve bellek birimleri arasındaki bilgi akışı geleneksel bakır kablolarla gerçekleşiyor. Bu tür bir aktarım yolu, işlemci seviyesinde dev bir trafik keşmekeşine yol açacağından, gelecekte kullanacağımız cihazlar için uygun değil. Akıcı bir veri transferini sağlamanın en ideal yolu, metal iletkenler yerine ışık kullanmaktan geçiyor ancak uzmanlar günümüz yongaları ile uyumlu bir lazer üretmek için kullanabilecekleri malzemeyi henüz bulabilmiş değiller. Jülich Araştırma Merkezi ve Paul Scherrer Enstitüsü'nden bilim insanları, geçtiğimiz Ocak ayı sonunda Germanyum-kalay bileşiğinden üretilmiş kızılötesi bir lazer tanıttılar. Bu materyal günümüz yongalarına entegre edilebiliyor ve yalnızca bilgisayarları hızlandırma potansiyeli sunmakla kalmıyor, güç tüketimini de ciddi ölçüde azaltıyor. Ancak prototipin çalışması için çok düşük derecelere kadar soğutulması gerekiyor. Araştırmacılar bu soruna da çözüm bulma yolundalar.

BİLGİ

Seri üretim için nanotüpler

Atomik seviyede elektrik kontağına sahip yeni bir süperiletken nanotüp geliştirildi. Bu sabit bağlantı sayesinde endüstriyel boyutta işleme yapılabilecek.

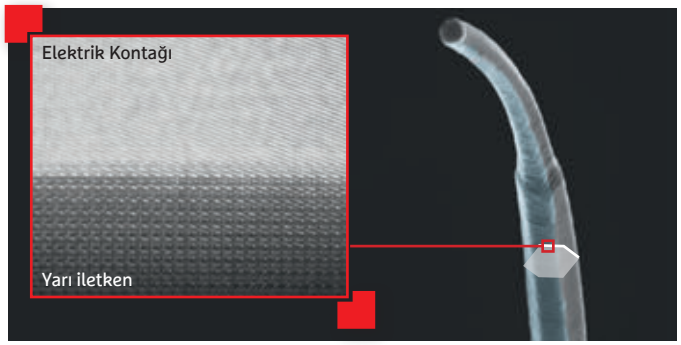

Oda sıcaklığında Süperiletkenlik

Süperiletken teknolojisinde, metalin içte kalan manyetik alanları dışarı doğru sıkıştırılarak mıknatısların havada kalması sağlanıyor. Bu olay oda sıcaklığında ilk defa gerçekleştirildi.

Germanyumdan yapılmış ilk CPU lazeri

İşlemcinin çekirdekleri arasındaki veri aktarımı, işlem gücü açısından bir darboğaz oluşturuyor. Germanyum-kalay bileşiğinden üretilen yeni bir lazer bu sorunu çözüyor.

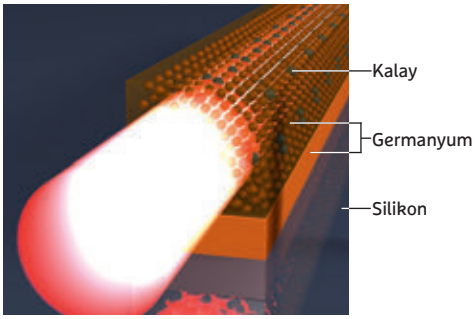

Kuzey Ren-Vestfalya'dan yenilikçi bir tasarım

Jülich Araştırma Merkezi'nin Peter Grünberg Enstitüsü'nden araştırmacılar, Bir kimyasal buhar çökeltme makinesi kullanarak yeni Germanyum-kalay lazerin parçalarını geliştirip ürettiler.

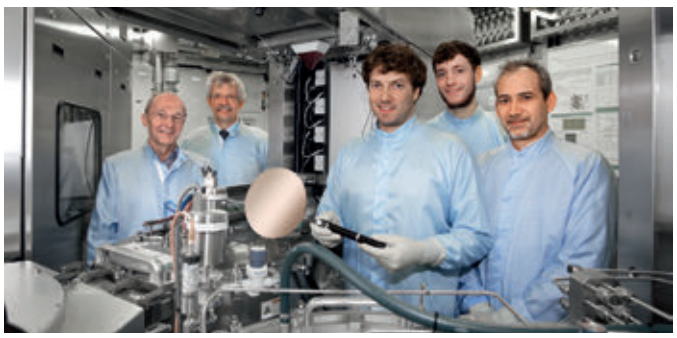

"Haftasonu şehir dışına çıkacağım, yanımda dergi taşıyamam" ya da "Bayide bulamadım alamadım" diyorsanız size iyi bir haberimiz var:

GEO TÜRKİYE ARTIK **APPLE STORE'DA**

Available on the App Store

ANDROID APP ON Google play

GEO

BAKIŞ AÇINI DEĞİŞTİRİRSEN DÜNYAN DEĞİŞİR

iPad ve **iPhone** 'da

Kuantum ekranlar

Günümüzde kullanılan görüntü teknolojileri de yeni materyaller sayesinde büyük ölçüde geliştirilebilir ve tamamen yeni ekranlar üretilebilir

Samsung ve LG gibi televizyon üreticileri en iyi ekranı sunabilmek için sürekli rekabet halindeler. CES 2015 fuarında her iki firma da "kuantum nokta" adı verilen teknolojiye sahip UHD TV ürünlerini tanıttılar. Bu teknoloji LCD görüntü birimlerinde yalnızca renk gamını geliştirmekle kalmıyor, aynı zamanda renk doygunluğunu da arttırıyor. Kuantum noktalar aslında indiyum-galyum-arsenit gibi "bileşik yarıiletkenlerden" oluşmuş nano kristaller. Boyutlarına bağlı olarak, istenen dalga boylarında ışık yayabiliyorlar (sağdaki grafik). Üretim sürecinde kuantum noktaların boyutları belirlenebildiğinden, üretecekleri renkler de kesin olarak tanımlanabiliyor. Bu sayede, bir LCD ekranda, üzerinde milyarlarca (sayıda hata yok) kırmızı ve yeşil kuantum nokta bulunan saydam tabaka mavi LED arka ışık önüne getirildiğinde – tüm RGB renklerin karışımı olan beyaz ışık aynı yüksek kalitede elde ediliyor. Bugüne kadar kullanılan beyaz LED arka aydınlatmalarda ise kırmızı ve yeşil renk bileşenleri mavi renkten daha zayıf görüntüleniyordu. Kuantum noktalar LCD ekranlarda bu dengesizliği yok ediyor ve daha doygun bir görüntü elde edilmesini sağlıyor. Ayrıca kuantum noktalar insan gözü tarafından algılanan tüm tonları oluşturabileceklerinden, ekranların eskiden olduğundan daha fazla sayıda renk göstermeleri de mümkün. Diğer bir avantaj ise, halihazırdaki likit kristal ekran üretim bantlarına kolayca adapte edilebildikleri için kuantum nokta tabakaların işlenmesi de pahalı değil. Sonuçta ortaya çıkan ürün, OLED ekranlarla kıyaslanabilecek bir resim kalitesine karşın onların yatırım ve üretim masraflarının çok daha küçük bir kısmına mal oluyor.

Grafenden üretilmiş saydam LED'ler

Nano malzemeler üzerine kurulu bir diğer görüntü teknolojisi ise henüz emekleme devresinde olmasına rağmen yepyeni ekranlar yaratma potansiyeline sahip. Manchester ve Sheffield üniversitelerinden araştırmacılar, LED'lerin grafen bir tabana entegre edildiği yarı saydam bir ekran prototipi ürettiler. Birbirinin üzerine yerleştirilmiş çeşitli 2D kristallerden oluşan bu ekran yalnızca 10 ila 40 atom kalınlığına sahip. Saydam olmasına karşın yüzeyinde ışık üretebiliyor. Ekran, çeşitli tek boyutlu kristal yapıların (sağdaki resim) bir araya getirilmesinden oluşmuş bir "kuantum kuyusu" ile aydınlatılıyor. Kuantum kuyusunda elektronlar, foton yayacak şekilde davranış sergiliyorlar, yani güdümlendirilmiş bir ışık meydana geliyor. Araştırmacılara yayılan fotonların dalga boyu ve dolayısıyla LED'in rengini seçilen iç malzeme –bu durumda tungsten (IV) sülfat- belirliyor. Ekran esnek bir grafen tabaka üzerinde bulunduğundan, saydamlığına ek olarak hayli esnek, dolayısıyla teorik olarak bileğe de sarılabiliyor.

BİLGİ

Kuantum nokta TV'ler

Las Vegas'ta gerçekleşen CES 2015 fuarında Samsung ve LG firmaları kuantum nokta teknolojisi ile üretilmiş yeni amiral gemilerini görücüye çıkardılar (sağda: Samsung JS 9500). Bu televizyonların yıl içinde satışa çıkmaları bekleniyor.

Boyutu önemli!

Kuantum noktalar indiyum-galyum-arsenit bileşiğinden oluşmuş nano kristaller. Enerji verildiğinde belirli dalga boylarında ışık yayıyorlar **1**. Nokta küçüldükçe dalga boyu da kısalıyor. Bu sayede insan gözü ile algılanabilen tüm renk tonları üretilebiliyor **2**.

1

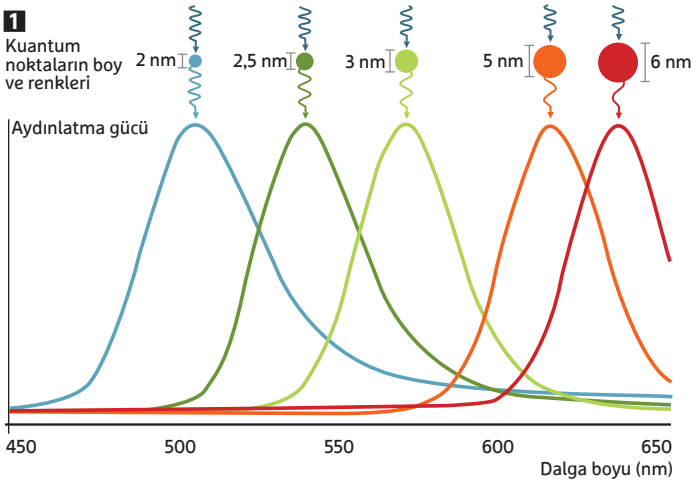

2

Daha iyi LED ekranlar için kuantum kuyuları

Fotonlar, farklı 2D materyallerin bir arada kullanılması ile nano seviyede kontrol edilebiliyor. Saydam LED'lerin temelini bu kuantum kuyuları oluşturuyor.

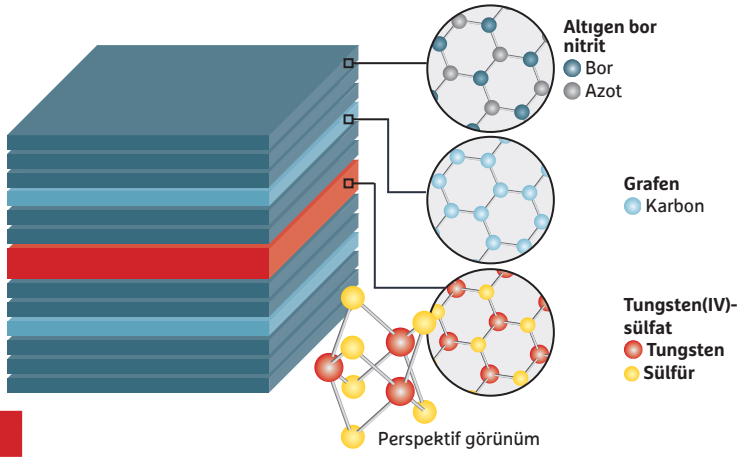

Daha güçlü piller

Cep telefonunuzu her gün şarj etmeniz mi gerekiyor? Yeni tip pillerle bu sıkıcı mecburiyet tarihe karışıyor

Akıllı telefonlar gittikçe incelip hızlanıyor. Fakat piliniz bir gün bile dayanmıyorsa bu özelliklerin anlamı yok! Yüksek performanslı pillere olan talep mobil bilgisayarların ve giyilebilir elektroniklerin hüküm sürdüğü çağımızda gittikçe artıyor. Bu aslında enerji yoğunluğu ile ilgili bir durum. Peki, bir pilin kısıtlı alanına kaç tane yüklü parçacık sığabilir? Günümüzde en fazla revaç gören Li-Ion teknolojisi açısından değerlendirdiğimizde sorunun cevabı şu: Pilin anodunda bulunan lityum atomlarının sayısı ne kadar fazlaysa pil de o kadar enerji depolayabilir. Bu açıdan bakıldığında en verimli çözüm, saf lityumdan oluşmuş bir anot üretmek. Ancak bugüne kadar harcanan çabaların sonucu, birkaç şarj döngüsünün ardından ya hiç çalışmayan, ya da alev alan piller oldu. Massachusetts Teknoloji Enstitüsü'ne (MIT) ait bir girişim olan SolidEnergy firması, bu problemi çözmeyi başardı. Lityum ile sıvı elektrolit arasında gerçekleşen ve pilin alev almasına neden olabilen kimyasal reaksiyon, katı ve sıvı elektrolitlerin birleştirilmesi ile üretilen malzeme (pilin boşalması sırasında lityum iyonlarının akışını sağlayan ortam) sayesinde engelleniyor. Katı elektrolit, lityum ve sıvı elektrolit arasında bir duvar görevi görüyor. Sıvı elektrolit kadar geçirgenlik sunmasa da çok ince olması nedeniyle bu durum önemli bir fark yaratmıyor. Bu yeni yöntem sayesinde enerji yoğunluğu büyük oranda artıyor (sağ üstte). İlk testlerde bu hücreler 300 şarj döngüsünün ardından depolama kapasitelerinin yalnızca %20'sini kaybettiler. Bu oran günümüzde kullanılan akıllı telefon pilleri açısından hayli önemli.

Gelecekte hava ve su pilleri olacak

Akıllı telefonlarda yaygın olarak Lityum iyon kullanılıyor olsa da elektrikli arabalar için bu piller verimli değil, zira enerji yoğunluğu bu tür bir kullanım için fazla düşük. Bu nedenle elektrikli otomobillerde şarj menzili hala –pek de kabul edilebilir bir mesafe olmayan- 150 kilometre ile sınırlı. Ayrıca Li-Ion pillerde kullanılan katot maddeleri (manganez ve kobalt) de hayli pahalı (sağ alttaki grafik). Bu sebeple bu yıl Almanya'nın Fraunhofer araştırma kuruluşuna bağlı 4 enstitü bir araya gelerek lityum sülfür (Li-S) piller konusunda araştırmalar yapmayı amaçlayan "LiScell" projesini başlattılar. Günümüzde Li-Ion pillerde kullanılan katot malzeme olan pahalı Li-S hücrelerin yerine daha ucuz ve zehirsiz olan sülfür kullanmayı amaçlayan araştırmacılar, bu sayede enerji yoğunluğunu da en az %60 oranında arttırmayı umuyorlar. Daha yüksek enerji yoğunluğu üretmenin tek yolu, metal hava pilleri kullanmak. Ne yazık ki aluminyum gibi metallerden üretilen anotlar, hücre içinde meydana gelen elektrokimyasal reaksiyonlar nedeniyle kısa sürede hasar görüyor. Japon Fuji Pigment firması, kısa süre önce yaptığı duyuruyla alüminyum ve havadan(!) mamul yeni tip bir pil üretebildiklerini açıkladı. Firma, bu alu-elektrodun, koruyucu seramik katman sayesinde en az 14 gün dayanabildiğini iddia ediyor. Şirkete göre teoride bu hücreler Li-Ion hücrelerden 40 kat daha yüksek enerji yoğunluğuna sahip. Bu pilin bir özelliği de, düzgün çalışabilmesi için arada sırada suyla doldurulması gerekmesi.

Boyutuna göre iki kat daha verimli Li-ion pil

Lityum iyon pil hücresinin boyutu temel olarak anodun yapısıyla belirlenir. Kullandığı yeni maddeler ve üretim süreci sayesinde SolidEnergy firması, saf lityumdan oluşan (sağ alt) bir anot üretmeyi başardı. Böylece pil de mümkün olan en ufak boyutlara küçültüldü.

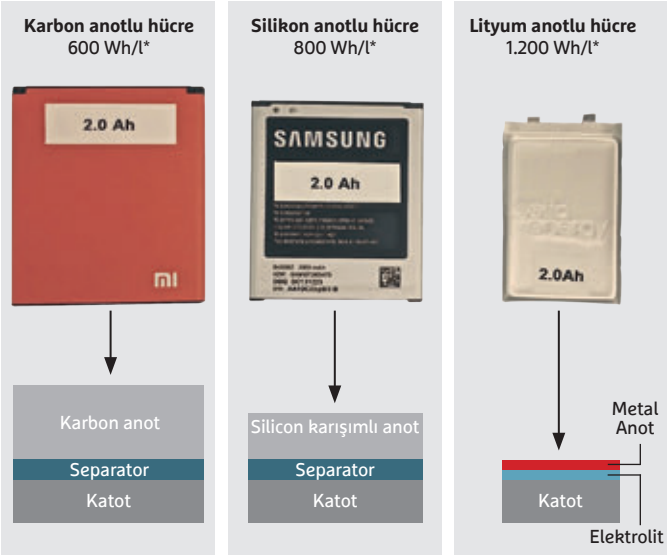

*ENERJİ YOĞUNLUĞU (WATT/SAAT/LİTRE)

Yeni Katot maddesi: Sülfür

Fraunhofer topluluğu tarafından yürütülen LiScell projesi, 2017 yılına kadar yeni pil teknolojileri araştıracak. Bu pillerde, katot maddesi olarak günümüzde Li-ion pillerde kullanılan madde yerine sülfür kullanılacak.

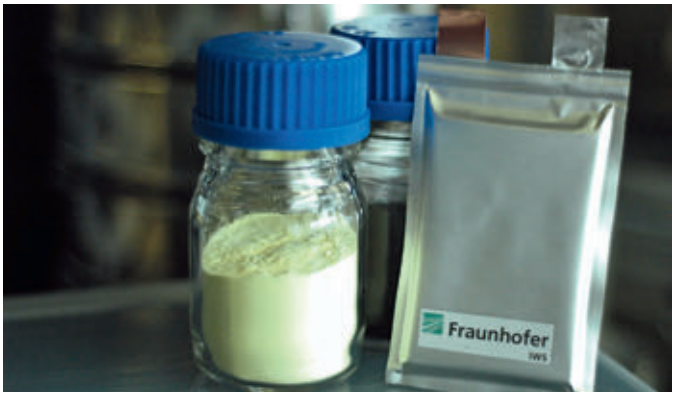

Lityum piller yolun sonu değil

Pilin kalitesini belirleyen iki unsur var: güç yoğunluğu arttıkça şarj ve deşarj süreci de hızlanıyor. Enerji yoğunluğu ise depolama kapasitesini belirliyor.

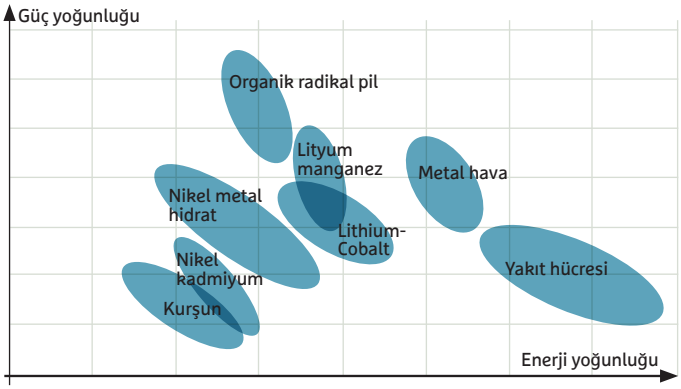

Yeni dev diskler

SMR teknolojisi sabit disklerin kapasitelerini 8 terabyte seviyesine kadar çıkarıyor. Fakat bu onların her kullanım amacına uygun olmadığı anlamına da geliyor.

RM / Ertuğ AYDIN

Çok uzun bir süre dört terabyte kapasite sabit diskler için üst seviye idi. Fakat artık piyasaya altı hatta sekiz terabyte kapasiteli yeni modeller çıktı. Bu hafıza kapasitesinin normal bir artışı değildi, sabit disk teknolojisinde küçük bir devrimin sonucuydu.

Shingled magnetic recording (SMR, inceltilmiş metalle manyetik kayıt) daha da büyük kapasiteleri gerçekleştirilebilir kılıyor. Fakat SMR de tipik sabit disklerin aksine bazı noksanlıklarla anılıyor, özellikle de hızlı yazma ve okuma operasyonları söz konusu olunca. Yine de bu teknolojinin potansiyeli o kadar büyük ki, Seagate gelecek beş yıl içinde 20 terabyte'lık ürünler çıkaracağını vaat etti.

Seagate Archive HDD ile, biz SMR teknolojisi kullanan ilk sabit diski test laboratuarımıza göndermiş olduk. Devasa hafıza kapasitesinin yanında, 260 Euro'ya yakın fiyatı ile, GB başı ücreti 3,3 Euro centi gibi aşırı düşük bir seviyedeydi. Sonuç olarak, Seagate'in bu ürünü ucuz ve büyük, fakat SMR'nin karakteristiği günlük kullanıma ne kadar uygun, asıl soru bu. Test alanında, Seagate Archive HDD diğer „büyük seçim" disklerle kıyaslanacak; Seagate Enterprise Capacity 6 TB, WD Red 6 TB ve Toshiba MC 5 TB. Daha net bir kıyaslama yapabilmek adına, WD Black 4 TB'yi de listeye kattık; bu standart bir 4 TB'lık sabit disk.

4 TB aşılması zor bir engel

Hal-i hazırda sabit disklerin çok büyük bir kısmı „perpendicular magnetic recording" (PMR, dikey manyetik kayıt) teknolojisini kullanıyor ve bu yöntem zaman içinde ciddi kapasite artışları sağladı ve teorik olarak 8 terabyte'lık sabit disklerle uyumlu olmalı. Fakat

bu teknoloji önünde sonunda kendi sınırlarına ulaştı. Zira kaydetme yoğunluğu istenildiğinde artırılabilen bir olgu değil ve yazma/okuma kafaları artık daha da küçülemeyecek seviyeye ulaştılar. Başparmak kuralında olduğu gibi, PMR'nin bir manyetik disk (veya „plaka") başına yaklaşık 1 terabyte'lık alan kapsadığı söylenebilir. Mekanik olarak sabit diskin kutusunun içindeki disk sayısını artırma numarası bile artık sökmüyor: Hava ile dolu sabit diskler benzer beş adet diskten fazlasını alamıyor. Red örneğinde ise, Western Digital sadece her „plakanın kapasitesini" 1,2 TB'a yükselterek 6 TB'a yükseltebildi.

Helyumun bir dolgu malzemesi olarak kullanılması bu diskten kaynaklanan sınırlamanın bir çözümü olabilir: Havayla kıyaslanınca, bu soygaz çok daha düşük bir yoğunluğa ve direnç seviyesine sahip ve bu da disklerin daha kompakt ayarlanabilmesine imkan tanıyor. Örneğin, HGST (Western Digital'in bir alt versiyonu) helyum dolu Ultrastar He6 modelinde 6 adet TB'lık plakaya sahip ve HGST Ultrastar He8'in kapasitesi de 8 TB. Bu cihazların satış fiyatı sırasıyla 400 ve 600 Euro'nun altında. Aslında sabit disklerin içinde helyum kullanmanın o kadar çok avantajı var ki, neredeyse tüm üreticiler bu tekniği deneme aşamasındalar. En büyük problem ekonomik fiyatlı bir kasayı yapıp uçucu soygazı yıllarca kaçmadan içinde tutabilmek olarak gözüküyor.

SMR: Aynı yerde daha fazla veri

SMR daha ucuz ve kapasite artışı sağlıyor. PMR sabit disklerin okuma ve yazma başlıkları SMR teknolojisiyle uyumlu hale getirilip kullanılabilir. Üreticilerin bakış açısından, bu çok önemli bir avantaj, zira üretim tesislerinde radikal ve pahalı bir değişime gitmelerine gerek yok. SMR'lerdeki daha yüksek bit yoğunluğunun esas sebebi veri izleri arasında daha küçük boşluklar olması, adeta kiremitler gibi üst üste geliyor olmaları. Okuma başlığı yazma başlığından daha küçük olduğu için, daha ince izleri okurken hiç problem yaşamıyor. Yine de, veri yazma ve üzerine yazma işlemi SMR teknolojisinde biraz daha karışık. Daha önceden tabaktaki izler pratikte birbirlerinde temas halinde değillerdi ve bağımsız bir yöntemle işleniyordu. Fakat SMR'lerde daha büyük yazma başlığı yan izdeki verinin üzerine de yazıyor. Eğer bir değişiklik söz konusu olursa, etkilenen veri güncellenip yeniden yazılmadan evvel okunup ön belleğe alınıyor. Bu yoğun zamanlı işlemin makul bir sürede gerçekleşmesi için, veri izleri bantlara bölünmüş durumda. Bu bantların başları ve sonları üst üste gelmiyor ve ayrı ayrı işlenebiliyorlar.

Sabit disk önbelliği her zaman yeterli bir buffer hafıza sunamadığından,sabit diskin verilerin ayrı ayrı sektörlerde depolandığı bir alanı var- aynı PMR sistemlerde olduğu gibi. Seagate cihazda olduğu gibi, bu veri yönetimi işlemi tamamen sabit diskin mantıksal devresi tarafından yönetiliyor, zira SSD disklerin aksine, SMR diskler işletim sistemi ile sabit disk arasında bir akıllı iletişime sahip değiller.

ColdStorage sunucuları için uzmanlar

Bu zahmetli veri yönetim işlemi SMR sabit disklerin hızlı masa üstü diskleri olarak kullanılamayacağına dair güçlü bir argüman olarak duruyor, zira bu tür kullanımda sık sık küçük dosyalar modifiye edilip yeniden yazılıyorlar. Seagate öncelikli olarak 8 TB modelini bir arşiv diski olarak satıyor, öncelikle bulut ve ağ sistemler için veya bir ColdStorage çözümü olarak öne sürüyor. 'ColdStorage' terimi daha az sıklıkla talep edilen veri anlamına geliyor, örneğin Facebook, Pinterest veya Imgur'da neredeyse hiç bakılmayan milyarlarca fotoğraf gibi.

Fakat bu eksikliğine rağmen Seagate Archive masaüstü bir makinede kullanılmasına rağmen vasatın üstü bir performans ortaya koydu. →

Shingle Magnetic Recording (SMR)

SMR'lerde, veriler birbiriyle üstüste geliyor ve bu sıralı halde kapasitenin artması anlamına geliyor. Okuma başlığı ince izleri okuyabiliyor fakat daha büyük yazma başlığı değişiklik yapıldığında yakındaki veriyi de aynı anda silmiş oluyor.

İşte bu nedenle izleri uçlarında üst üste geçmenin imkansız hale geldiği bantlara ayrılmıştır. Eğer bir üzerine yazma işlemi söz konusu olursa, etkilenen tüm veri normal bir önbelleğe aktarılarak oradan modifiye ediliyor. Ve sonradan SMR alanına yeniden yazılıyor. Bu elbette belli bir süre tutuyor ve yazma kapasitesini azaltıyor.

İlk SMR disk CHIP test merkezine geldiğinde, Seagate Archie 8 TB bize yeni mimarinin veri oranlarını göstermek göreviyle karşı karşıyaydı

Fotoğrafları arşivlerken yavaş

Testin kazananı ve test ettiğimiz 4 TB'lık diskle mukayese edince, Seagate SMR'in zahmetli veri işleme işlemi özellikle küçük dosyalar yazılırken kendini hissettiriyor.

FOTOĞRAF YAZMA (25 GB)

Genel olarak vasat

Ortalama veri transfer hızı söz konusu olunca (okumada), Seagate Archive 8TB ciddi derecede iyi bir sonuç ortaya koydu ve aslında performansı 4 TB WD Black'ten daha iyiydi.

TRANSFER HIZI (OKUMADA)

Dalgalı kullanıma bağlı performans

Okuma ve yazma söz konusu olunca Seagate cihazın değerleri tatmin edici orta seviyede denebilir, yaklaşık 157 MB/s. Aslında Seagate Enterprise Capacity modelinin etkileyici değerlerine yaklaşamasa da (yak. 186 MB/s) veya Toshiba MC (yak. 175 MB/s), yine de iki WD modelini geçmeyi başardı (aşağıdaki tabloya bakınız), bu modeller Red TB (yak. 140 MB/s) ve Black 4TB (yak. 134 MB/s) modelleri. Yine de bu alanda bir sınırlamadan da etkileniyor, zira Seagate Archive HDD'nin performansı ve erişim süreleri kullanıldıkça çok dalgalanıyor. Sabit diskin ne zaman değişiklik yaparken veri taşıması gerekirse, performansı ciddi derecede düşüyor ve bu SMR'nin işletim sisteminden kaynaklanıyor. Düzeltme çabalarının ışığında, sabit disk yük profiline bağlı olarak uyuşuk bir performans sergiliyor; fakat sonra uyanıyor ve değişiklikleri doğrusal bir şekilde yerine getiriyor. Bunun sonucunda transfer hızı okuma döngülerinde düşüyor. Yine de bu sıkıntılar anlık ve geçici durumlarda ortaya çıkıyor, genel olarak kullanım süresinin çoğunluğunda sabit disk normal bir performans sergilemeyi başardı. Buna rağmen bu gecikmeler her yazma erişim işleminde toplamda bir saniyeye kadar varabiliyor. CHIP'in oldukça zahmetli sabit disk test prosedüründe, bu sürenin ortalaması 284 mili saniye. Sonuç olarak SMR'nin piyasadaki yerini belirleyecek olanın kullanım amacı ve şekli olacağı açıkça ortada. Bir kaç GB'lık video dosyalarını depolamak için 8 TB'lık model bir PC ile kullanıldığında dahi harika bir performans sergiledi. İçine bir Windows sürümü kurulup masaüstü kullanımında hatasız olarak çalışsa da, böyle bir kullanım için açıkça yanlış bir tercih olacaktır. Bu tip disklerin öncelikli kullanım alanı arşivlemedir: Örneğin bir NAS'ta medya cihazı veya bir veri merkezinde bir sunucu sabit diski olarak idealdir. Bu tip durumlarda Seagate Archive avantajından sonuna kadar faydalanıyor, yani ucuz, sessiz ve tutumlu.

yorum@chip.com.tr

BİLGİ

Yüksek kapasite okumada yardımcı oluyor

4 terabyte'lık bir disk kullanımında bile, Seagate Archive ortalamanın üzerinde bir veri transfer hızı ile okuyor ve WD Black 4 TB ise bu şartlarda kendi en alt sınırına ulaşıyor.

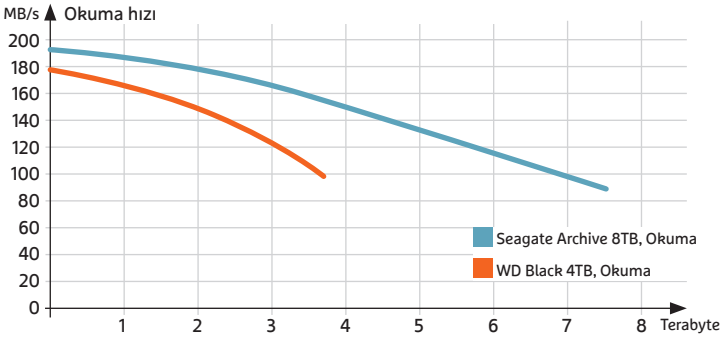

Çok fazla yer

Seagate Archive 8 TB'nin gigabyte başına fiyatı 3,3 Euro centi- harika bir değer. Bu nedenle SMR disk fiyat performans değerlendirmesinde rakiplerinin çok ama çok önünde.

GB BAŞINA FİYAT (KISA BAREM DAHA)

Tavsiye edilen, testin kazananı

Seagate Enterprise Capacity 6000 GB piyasadaki en ucuz cihaz değil belki ama, performansı kesinlikle yüzleri güldürecektir. PC'nizde büyük bir depolama birimi olarak kullanımı en ideali.

Dev diskler testte

	SEAGATE ENTERPRISE CAPACITY	WD RED 6TB	WD BLACK 4TB	SEAGATE ARCHIVE 8TB	TOSHIBA MC 5TB
Sıra	1	2	3	4	5
Fiyat (yaklaşık)	420 Euro	260 Euro	250 Euro	260 Euro	290 Euro
Toplam puan	**71,3**	**67,6**	**66,5**	**65,2**	**65,1**
Transfer hızı (%30)	100	76	73	85	94
Ses seviyesi (%30)	65	84	89	84	57
Erişim süresi (%15)	70	49	56	12	65
Uygulama testi (%15)	46	36	35	43	40
Güç sarfiyatı (%10)	44	68	44	62	40
ÖLÇÜMLER & VERİLER					
Kapasite – Brüt/Net	6.000/5.589 GB	6.000/5.589 GB	4.000/3.726 GB	8.000/7.452 GB	5.000/4.657 GB
GB başına fiyat	7,0 Cent	4,3 Cent	6,3 Cent	3,3 Cent	5,8 Cent
Cache	128 MB	64 MB	64 MB	128 MB	128 MB
Arabirim	SATA 600	SATA 600	SATA 600	SATA 600	SATA 600
Hız	7.200 U/min	5.900 U/min	7.200 U/min	5.900 U/min	7.200 U/min
Ortalama veri hızı – Okuma	185,8 MB/s	140,0 MB/s	134,0 MB/s	157,9 MB/s	174,8 MB/s
Maks./Min. veri hızı – Okuma	251,1 / 97,9 MB/s	293,4 / 77,3 MB/s	180,0 / 80,8 MB/s	202,3 / 91,4 MB/s	229,3 / 105,7 MB/s
Ortalama veri hızı – Yazma	185,7 MB/s	141,2 MB/s	136,3 MB/s	157,4 MB/s	174,3 MB/s
Maks./Min. veri hızı – Yazma	253,7 / 67,0 MB/s	187,8 / 87,4 MB/s	181,1 / 41,0 MB/s	209,4 / 57,9 MB/s	229,1 / 100,4 MB/s
Ortalama erişim süresi– Okuma/ Yazma	12/9 ms	16/18 ms	16/7 ms	13/284 ms	12/14 ms
Ses seviyesi – Atıl /Çalışırken	1,6/3,6 Sone	0,8/2,4 Sone	0,8/1,3 Sone	1,0/1,6 Sone	1,7/5,4 Sone
Güç sarfiyatı	8,2 Watt	5,2 Watt	8,2 Watt	5,8 Watt	8,9 Watt

ZİRVE SINIFI (100-90) ÜST SINIF (89-75) ORTA SINIF (74-45) TAVSİYE EDİLMEZ (44-0)
TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100) | ■ VAR □ YOK

POPULAR SCIENCE MAYIS SAYISINDA

SİZİ ŞAŞIRTACAK İCATLAR

- Azalan kaynaklar ve artan nüfus, böcekleri diyetimize sokmaya başladı bile.
- Eviniz aptalsa üzülmeyin, onu akıllı hale getirmek zor değil.
- Bu adam keşif değil bilimi değiştirme peşinde.
- Süper zeki insanların beyinleri bizden farklı mı?
- Beynimizi geliştirmek için neler yapabiliriz?
- Yapay zekayı tehlikesiz şekilde evrimleştirmenin yolları.
- Tüketim toplumunun olası sonu: Distopya

Ayrıca yeni icatlar, ilginç makaleler, birbirinden ilginç görseller ve Artırılmış Gerçeklik videoları, Popular Science dergisinde sizi bekliyor.

SADECE 3,90 TL

MAYIS SAYISINI KAÇIRMAYIN!

VİDEO SEYRET

DERGİDE Bu simgeyi gördüğünüz sayfalarda video izleyebilirsiniz

DB

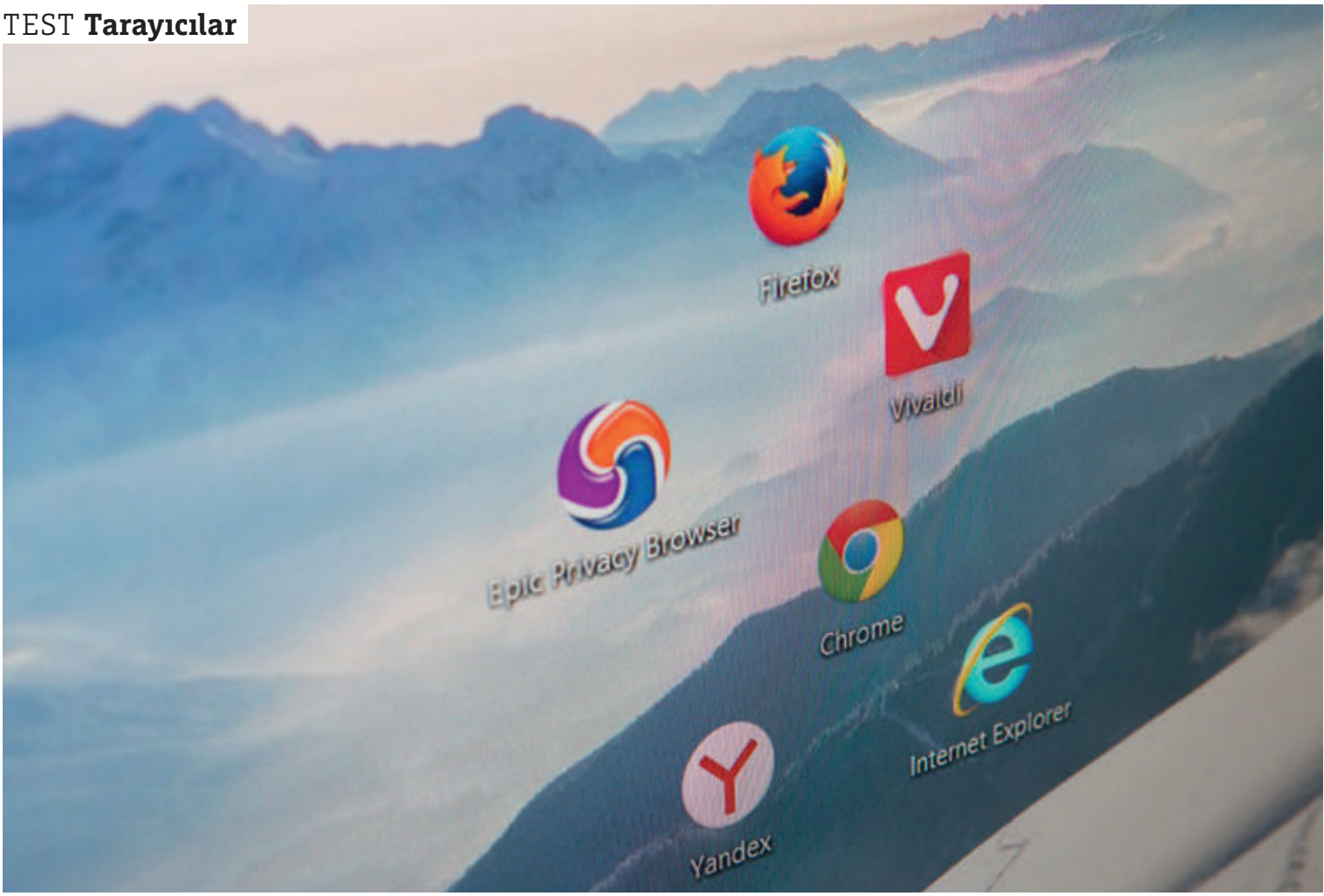

Klasik tarayıcılar yeni yetmelere karşı

Dünyada PC kullanıcılarının %95'i Chrome, Firefox veya Explorer kullanıyor. Ama pazar değişiyor. Microsoft, Spartan üzerinde çalışırken Opera'nın halefi Vivaldi yavaş yavaş adından söz ettiriyor. CHIP, 6 tarayıcıyı test etti.

Tan BODUR / JG

Bilgisayarda belki de en çok kullanılan programlardan biri de web tarayıcısı. Bu yüzden sektör devlerinin kendi tarayıcılarını çıkarmaları şaşırtıcı değil. Microsoft'un Internet Explorer'ı hala en başarılı tarayıcı olmasına rağmen artık yenilikçi değil. Bunun fark eden Microsoft, Windows 10 ile birlikte yeni Spartan projesini başlattı. Ancak Spartan'ın henü gömmek

Internet Explorer'ı tarihe gömmesi gibi bir plan mevcut değil. Tersine, yaşlı tarayıcının modernleştirilmiş halini temsil ediyor ki bu gerçekten gerekliydi zira rakipleri olan Google Chrome ve Mozilla Firefox her 6 haftada bir yeni versiyonlarını yayınlıyor ve kullanıcıya hem geliştirici, hem de beta sürümlerini sunuyorlar.

Sonuçta pazarı hala bu 3 kodaman yönetse de bazı şeyler değişmeye başladı. Birçok kullanıcı daha yüksek online güvenlik bekliyor. Bu da özellikle –Epic gibi- sağlam tarayıcıların altından kalkabileceği bir iş. Diğer kullanıcılar hoş bir arayüz peşinde: Yandex, gelecek nesil tarayıcıların neye benzeyeceği konusunda bir fikir veriyor. Son olarak Opera cephesinden de hayat belirtileri geliyor. Opera'nın yaratıcıları tarafından geliştirilen yeni tarayıcının adı ise Vivaldi. CHIP sizin için klasikleri yeni yetmelerle karşılaştırdı.

Test Birincisi: Google Chrome

%25'lik pazar payı ile Chrome, klasik tarayıcılar arasındaki yerini son 7 yıldır koruyor. İlk sürümlerde güvenlikle ilgili problemler olmuş olsa bile Google bu casusluk olasılıklarını ortadan kaldırdı. Her 6 haftada bir yeni versiyonu çıkan Chrome tarayıcı ile şirket bu alandaki en heyecan verici özellikleri kullanıcılara sunuyor. Flash ve PDF modülleri tarayıcıya gömülü olarak geliyor ve otomatik olarak güncelleniyor. Ayrıca Google hesabınızı kullanarak birkaç Chrome versiyonunu aynı anda ve birkaç saniye içinde eşitlemeniz mümkün. Windows için 32bit ve 64bit sürümlerin karşılıkları Mac ve Linux sistemlerde de mevcut. Yazılım ayrıca hızlı bir

FOTO: NIKOLAUS SCHÄFFLER

çoklu işlem mimarisine de sahip. Yani açılan her sekme, ayrı bir Windows işlemi olarak yansıyor. Böylece çoğu durumda bir web sitesi çöktüğünde yalnızca o sitenin açık olduğu sekme etkileniyor ve diğer sekmeler çalışmaya devam ediyor.

Chrome şu anda en hızlı tarayıcı. Kapsamlı Browsermark hız testinde en yüksek skorun sahibi. Ayrıca JavaScript işleme ve grafik hızlandırma gibi özel görevlerde de mükemmel bir performans sergiliyor. Güvenlik testinde Chrome motoru 17 üzerinden 16 skorla testte yeni bir skora imza attı. Ancak güvenlik mükemmel demek de doğru olmaz. Dergi baskıya hazırlandığı sırada tarayıcının kullanıcı IP adreslerini –çalışan VPN araçlarına rağmen- ifşa ettiği ortaya çıktı. Fakat Google geliştiricileri bu açıkları kapatma konusunda da oldukça hızlılar.

Firefox: Teknolojiyi yenilemek önemli

Firefox ikinci konumda olmasına rağmen bir zamanların popüler tarayıcısı bazı temel defolar sebebiyle sorunlar çıkarıyor. Birincisi; tam anlamıyla kararlı diyebileceğimiz bir 64bit versiyonu mevcut değil. Yaratıcıları bu eksikliği 37.sürümle kapatmayı hedefliyor olsa bile bunu başarıp başaramayacakları konusunda şüpheler var. Ayrıca Mozilla'nın çoklu görev mimarisine geçişi de kolay oldu denemez. Tarayıcı açık olan tüm web sitelerini hala tek bir süreç içinden gerçekleştiriyor. Yani bu sitelerden biri çökerse hata tarayıcının tamamını etkiliyor. Firefox'un test sürümlerinde kullanıcıya bu özelliği ayarlama imkanı da sunuluyor ama hala kararlı değil. Hız testlerinde dezavantajlar daha da belirginleşiyor. Firefox ancak Yandex'in alfa sürümünü geride bırakabiliyor. Firefox GPU hızlandırma ve genel performansta da geride kalıyor. Yine de Firefox'u tamamen silmek doğru olmaz. Eklentiler bakımından hayli zengin; öyle ki diğer tarayıcılardan hiçbirinin bu kadar kapsamlı bir şekilde özelleştirilebileceğini söyleyemeyiz. Kullanımda da Firefox her türden internet kullanıcısına hitap edebiliyor. Güvenlik kanadında da hızlı güncellemeler, "oynatmak için tıklat" özelliği ve etkileyici bir şifre yöneticisi mevcut. Tarayıcının ayarlarından (about:config) ulaşılan ek özelliklerle IP üzerinden takip edilme koruması da devreye sokulabiliyor. Fakat tarayıcıda henüz bir sandbox işlevi yok. Gezinme güvenliği tarafında testteki diğer tarayıcıların çoğu gibi Google Güvenli Gezinme özelliğinin gerisinde kalıyor. Bununla birlikte otomatik güvenlik testinde diğerlerinden daha kolay kandırılabiliyor.

Internet Explorer: Spartan'ı bekliyor

Testimiz, Internet Explorer'ın hayli yaşlanmış olduğunu kanıtlasa da tarayıcının kullandığı teknolojiler oldukça tatminkar: Hem 32bit ve 64bit versiyonları mevcut, hem de çoklu görev mimarisi standart özellikleri arasında. IE, hız sonuçlarında Chrome'un hemen arkasından gelmesine rağmen pratik kullanımda bizi etkileyemedi. Ağır işleyişi, hızlı tepki vermeyen kullanıcı arayüzü ve ayar menülerinin karışıklığı gibi problemlerin Microsoft da farkında; bu yüzden daha modern bir tarayıcı olan ve kontrol unsurlarını minimuma indirmeyi hedefleyen Spartan'ı geliştiriyor. Spartan, Windows 10 altında etkinleştirilebilen özel ayarlı bir Trident motoruna sahip fakat benchmark testlerimizde bu motorun Spartan tarayıcısına herhangi bir avantaj sağladığına tanık olmadık.

Hatta tam tersine, IE skorları çok daha iyi çıktı. Diğer taraftan Microsoft'un tarayıcısı o kadar da kötü değil; işlem performansı ve sunduğu güvenlik açısından oldukça iyi sonuçlara imza attı. Temel problemi, bileşenler. PDF görüntüleyicisi yok, diğer kurulumlarla yaptığı eşitleme sadece yer işaretlerini kapsıyor, WebRTC gibi modern özelliklerden de yoksun. →

Hız ve bileşenler açısından en iyisi Chrome

Google Chrome, karmaşık 3D grafik motorunu hedefleyen Browsermark gibi hız testlerinde en yüksek puana imza attı. Tarayıcının harika özellikleri ile birleştiğinde bu sonuçlar Chrome tarayıcıyı test birincisi konumuna taşıdı.

BROWSERMARK: HIZ TESTİ

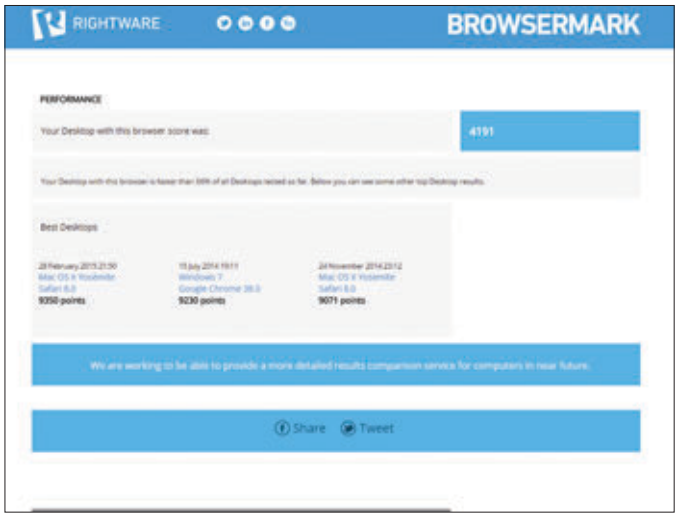

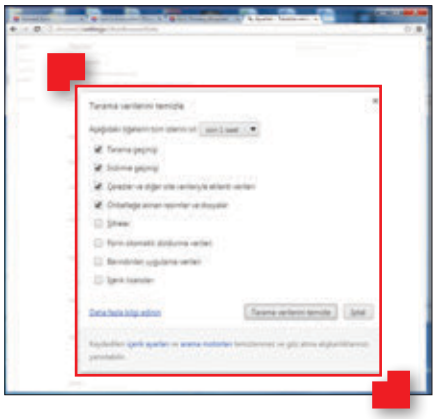

Epic gerektiği kadar güvenli değil

Epic'in kişisel güvenlik odaklı tarayıcısının testteki en güvenli tarayıcı olmasını beklerken sonuç böyle çıkmadı. Varsayılan ayarları güvenliğe öncelik verse de altyapısı Chrome'un eski bir versiyonunu kullanıyor ve otomatik güncelleme özelliği yok.

Firefox: Altyapıda eksikler var

Hiçbir tarayıcı Firefox kadar kişiselleştirilebilir değil. Bu nedenle tarayıcının kullanıcı deneyimi de mükemmel. Ancak maalesef altyapı konusunda çok çalışması gerekiyor. Örneğin 64bit versiyonu ve çoklu görev mimarisi hala yok. Dolayısıyla ancak ikinci sıraya oturabildi.

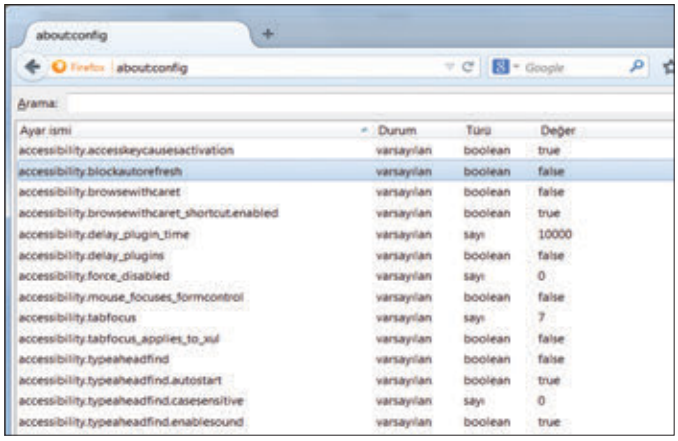

Epic Privacy Browser: Daha fazla koruma

Epic'in Privacy Browser tarayıcısı, Chrome'un güvenlik özellikleri arttırılmış bir versiyonu gibi. Epic zaten altyapısında Chrome teknolojisi kullandığını saklamıyor. İkisini ayıran en önemli özellik, gelişmiş anti-tracking yetenekleri sayesinde takip edilmeyi zorlaştırması. Chrome ve Firefox kullanıcıları bazı eklentilerle bunu sağlayabilirler fakat diğer tarayıcılarda bu pek mümkün değil. Kullanıcı tek tıklamayla bir proxy sunucusuna geçerek kimliğini gizli tutabiliyor. Epic kapatıldığında ise tüm gezinme verileri de (oturumda yüklenen çerezler, tarama geçmişi vs.) siliniyor. Sonuç olarak Epic'in bir gizli moda ihtiyacı yok; normal modda bile rakiplerinden daha iyi kişisel güvenlik sunuyor.

Yukarıdaki özelliklerle Epic aslında güvenlik kategorisinde en üst sıraya yerleşmeliydi ancak tüm Chrome tabanlı tarayıcılar gibi o da orijinaline göre tembel kalıyor. Testte Chrome 40. versiyona ulaşmışken Epic 30. sürüme yeni yükselmişti. Dolayısıyla en yeni güvenlik yamaları da mevcut değil. Ayrıca Epic otomatik güncelleme de yapmıyor. Testte otomatik güncelleme avantajından yalnızca Chrome, Firefox ve Internet Explorer tarayıcıları yararlandılar. Sonuç olarak Epic, bünyesindeki Chrome bileşenleri ve tabii güvenlik özellikleriyle dördüncü oldu. Hızlı ve kolay kullanıma sahip Epic'in en büyük dezavantajı ise Chrome eklentilerini kullanamaması ve kendine ait yalızca birkaç eklentisi bulunması. Chrome ve Firefox'un sayısız eklentisi bulunduğu düşünülürse Epic'in eklentileri denizde damla diyebiliriz. Rakiplerine göre çok daha konforsuz deneyim sunduğunu da söylemek gerek. Örneğin kurulumlar arasında eşitleme özelliği bulunmuyor.

Vivaldi: Yeni Opera

Vivaldi, Opera'nın resmi olmayan halefi. Opera'nın orijinal versiyonu hala mevcut ancak pazar payının %1'in altında olması, en ateşli destekçilerinin bile artık tarayıcıyı terk ettiğini gösteriyor. Bu sırada Opera'nın geliştirici ekibinin çoğu Vivaldi üzerinde çalışmakla meşgul. Yandex ile birlikte Vivaldi testteki en iyi görünüme sahip tarayıcılar, hatta Vivaldi Chrome'a bile bir-iki ders verebilir. Ancak Vivaldi testte ancak 5. olabildi. En büyük eksiği bileşenlerinden kaynaklanıyor: Varsayılana sıfırlama veya senkronizasyon gibi özellikleri, eklentileri yok. Vivaldi hız testlerinde hayli etkileyici bir performans sergiledi, tabii bunun sebebi Epic ve Yandex gibi Chrome'un Blink ve V8 motorlarını kullanması. Diğer taraftan Vivaldi'nin güvenlik tarafında biraz düzenlemeye ihtiyacı var. Otomatik güncelleme, tıkla-oynat veya gizli mod gibi özellikleri yok.

Yandex: Görünüş her şey değil

Rus arama motoru, kendi tarayıcısına sahip. CHIP olarak, en güzel arayüz diyebileceğimiz en son alfa versiyonunu test ettik. Yandex de Chrome teknolojisi kullanan tarayıcılardan olmasına rağmen bu teknolojiyi rakipleri kadar iyi adapte edebilmiş değil. Bu yüzden benchmark testleri tatmin edici çıkmadı. Güvenlik tarafında da tarayıcının güvenlik özellikleri alfa seviyesinde. Chrome'la karşılaştırıldığında Yandex 3 sürüm geriden geliyor ve dolayısıyla birkaç güvenlik açığı mevcut. Tarayıcı otomatik güncelleme özelliğine sahip değil, fakat gerçek sürümde bu yeteneğin mevcut olması bekleniyor.
Bununla birlikte bu "yakışıklı" tarayıcı bileşenler açısından bizi şaşırttı. Aslında Firefox'la başabaş diyebiliriz. Yandex herhangi bir eklentiye destek vermiyor, ama eşitleme işlevi, varsayılan değerlere sıfırlama seçeneği ve geniş bir video desteği mevcut.

Vivaldi: Opera'nın halefi

Opera'nın geliştiricilerinin çoğu Vivaldi üzerinde çalışıyor. Görece zayıf bileşenleri yeni tarayıcının henüz emekleme devresinde olduğunu gösterse de hız ve görünüm sayesinde puan topladı.

Benchmark	Internet Explorer (IE11)	IE mit Spartan-Engine
Browsermark (Genel test)	804 Puan	789 Puan
JetStream (JavaScript)	37.760 Puan	37.461 Puan
BMark (GPU hızlandırma)	186 Puan	145 Puan
Browserscope (Güvenlik)	15 (17 üzerinden) Puan	16 von 17 Puan
HTML5-Test (Web standartları)	357 (555 üzerinden) Puan	357 (555 üzerinden) Puan

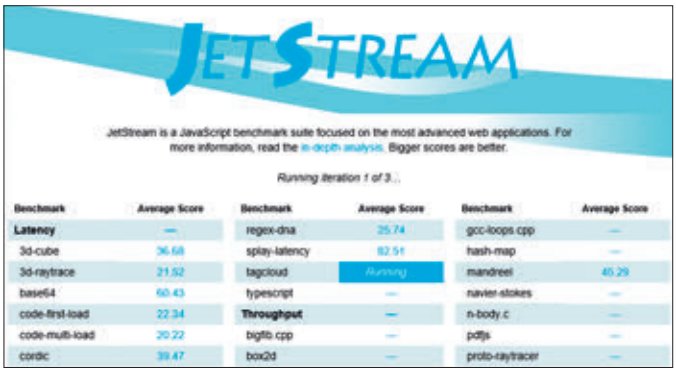

Vivaldi: Opera'nın halefi

Opera'nın geliştiricilerinin çoğu Vivaldi üzerinde çalışıyor. Görece zayıf bileşenleri yeni tarayıcının henüz emekleme devresinde olduğunu gösterse de hız ve görünüm sayesinde puan topladı.

Yandex: En güzel tarayıcı

Google'ın Rus rakibi geleceğin tarayıcılarını böyle görüyor. Yandex, tüm tarayıcılar arasında en "yakışıklı" görünüme sahip. Rakiplerinin hiçbiri bu kadar minimalist değil. Ancak her alanda geliştirilmeye ihtiyacı var.

Sonuç: Klasikler hala daha iyi

Klasik tarayıcılar hala yeni yetmelere taş çıkarıyor. Ancak listenin sonunda yer alan Yandex bile değerlendirmede "iyi" bir puana ulaştı. Bu durumu tüm tarayıcıların kanıtlanmış teknolojiler kullanıyor olmalarına bağlamak doğru olur. Firefox ve Internet Explorer haricindeki tüm tarayıcılar Chrome teknolojisi üzerine inşa edilmiş. Test birincisi olan Chrome'un öne çıkan avantajları ise hızı ve birçok özelliğe sahip olması. Deneyimsiz kullanıcılar için Firefox hayli konforlu ve rahat bir kullanıma sahip. Vivaldi ve Yandex görüntü açısından mükemmel özelliklere rağmen geride kalıyorlar. Internet Explorer ise ne iyi, ne de kötü. Teknolojisi tamamen tatmin edici olmasına rağmen Spartan'ın daha modern ve yenilikçi özelliklerle daha basit bir kullanım sunmasını umuyoruz.

yorum@chip.com.tr

Chrome, açık ara birinci. Yeni özellikleri test etmek için arama kutusuna >>chrome://flags<< yazın.

Tarayıcıları test ettik

	CHROME	FIREFOX	IE	EPIC	VIVALDI	YANDEX
Sıralama	1	2	3	4	5	6
Genel	93,7	88,3	84,7	84,4	82,4	81,7
Kullanım (%30)	87	92	78	84	89	85
Güvenlik (%30)	92	88	83	82	71	77
Hız (%30)	100	91	99	96	97	87
Bileşenler (%10)	100	70	67	58	53	70
TEKNİK ÖZELLİKLER						
Üretici	Google	Mozilla	Microsoft	Hidden Reflex	Vivaldi Technologies	Yandex
Teste giren sürüm	40.0.2214.94m	35.0.1	11.0.9899.0	39.0.217.99	1.0.83.38	37.0.2062.12544
Desteklediği işletim sistemleri	Wind./OS X/Linux	Wind./OS X/Linux	Windows	Windows/OS X	Wind./OS X/Linux	Windows/OS X
Render motoru	Blink	Gecko	Trident	Blink	Blink	Blink
JavaScript motoru	V8	JägerMonkey	Chakra	V8	V8	V8
32/64 Bit	■/■	■/□	■/■	■/□	■/□	■/□
Donanım hızlandırması	■	■	■	■	■	■
Çoklu görev mimarisi	■	□	■	■	■	■
İŞLEVLER						
Dahili PDF/Flash desteği	■/■	■/□	□/□*	■/□	■/□	■/□
Eklentiler	■	■	■, çok az sayıda	■, çok az sayıda	□	□
Standart arama motoru	Google	Google	Bing	Epic Search	Google	Google
Eşitleme desteği	■, Google hesabı ile	■, Firefox hesabı ile	sınırlı, MS hesabı ile	□	□	■, Yandex hesabı ile
Yer imi yöneticisi	■	■	■	■	■	■
Özelleştirilebilir tasarım	■	■	sınırlı	sınırlı	sınırlı	sınırlı
Kullanıcı profilleri	■	■	□	□	□	□
Yazım denetimi	■	□	■	■	■	■
Otomatik form doldurma	■	■	■	■	■	■
WebRTC	■	■	□	■	■	■
H.264/Ogg Theora/WebM/AAC/MP3/Ogg Vorbis	■/■/■/■/■/■	■/■/■/■/■/■	■/□/□/■/■/□	□/■/■/□/□/■	□/■/■/□/□/■	■/■/■/■/■/■
GÜVENLİK						
Otomatik güncelleme	■	■	■	□	□	□
Gezinme koruması	■	■	■	■	■	■
Şifre yöneticisi	■	■	■	■	■	■
Sandbox	■	□	■	■	■	■
Click-to-Play	■	■	□	■	□	■
Gizli mod	■	■	■	□	□	■
ÖLÇÜMLER						
Browsermark (Allround-Test)	2.328 Puan	1.239 Puan	804 Puan	1.907 Puan	2.253 Puan	1.987 Puan
JetStream (JavaScript)	36.272 Puan	34.169 Puan	37.760 Puan	35.490 Puan	35.127 Puan	32.008 Puan
BMark (GPU Hızlandırma)	292 Puan	115 Puan	186 Puan	Açılmıyor	378 Puan	140 Puan
Browserscope (Güvenlik)	16 (17 üzerinden)	13 (17 üzerinden)	15 (17 üzerinden)	16 (17 üzerinden)	16 (17 üzerinden)	16 (17 üzerinden)
HTML5-Test (Webstandards)	516 (555 üzerinden)	449 (555 üzerinden)	357 (555 üzerinden)	516 (555 üzerinden)	516 (555 üzerinden)	491 (555 üzerinden)

* WINDOWS 8'DEN İTİBAREN INTERNET EXPLORER, WINDOWS'A ENTEGRE BİR FLASH EKLENTİSİ KULLANIYOR

ZİRVE SINIFI (100-90) ÜST SINIF (89-75) ORTA SINIF (74-45) TAVSİYE EDİLMEZ (44-0)
TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100) | ■ VAR □ YOK

En iyi ücretsiz yedekleme yazılımı

Belgelerimizi, fotoğraf ve videolarımızı yedeklemek hayati önem taşıyor ama birçoğumuz bunu yapmaya üşeniyoruz. Biz bu yazıda en iyi beş ücretsiz yedekleme yazılımını inceliyor ve size hangisini kullanmanız gerektiğini söylüyoruz

Ertuğ AYDIN

SyncBackFree

www.2brightsparks.com ★★★★★
ÖZELLİKLER ★★★★★ PERFORMANS ★★★★★
KULLANIM KOLAYLIĞI ★★★☆☆

Neyi beğendik?

Çoğu ücretsiz yedekleme yazılımı, dosya ve klasörlerinizi yarattığı belirli bir klasörde saklarken, SyncBackFree senkronize çalışıyor; yani yedeklenen klasör veya asıl klasörde gerçekleşen bir değişiklik ötekine de yansıyor.

Araç çeşitliliği onu diğer yazılımların çok ötesine taşırken, gördüğümüz kadarıyla ücretsiz sürümünde zamanlama özelliği olan ki bunu Windows Görev Zamanlayıcısı'nı kullanarak yapıyor, tek yazılım da o. Bu şu anlama geliyor: Yazılımla yedekleme yaparken Windows açık olduğu sürece arkada başka bir yedekleme de çalışacaktır.

SyncBack çalıştığında, bildirim alanında bir imge belirecektir. Fakat program Windows açıldığında otomatikman çalışmıyor. SyncBack'in sistem açıldığında çalışması için menüden Seçenekler'e, oradan Ayarlar'a girip "Windows ile birlikte başla" seçeneğine tıklamalısınız. Biz bunu yazılımın yapmamasından hoşlanıyoruz ama yine de yapmak isterseniz yöntemi bu.

SyncBack ilk bakışta biraz göze kalabalık geliyor ama kullanışlı arayüzü ile adım adım kolayca ayarlanabiliyor. Bir yedeklemeyi ayarlarken ekranda tam olarak neyin gerçekleştiğini gösteren birçok yazı geçiyor ve yeri geldiğinde ince ayarlara müdahale edebiliyorsunuz.

Acemiler için çok da gerekli olmayan bu özellik, yedekleme üzerinde kontrol sahibi olmak isteyenler için oldukça ideal.

Nasıl geliştirilebilir?

SyncBackFree'nin esas zayıf noktası arayüzü. Yazılımın kullanımı zor değil, çünkü esasında bir yedekleme oluşturmak veya yedeklemeyi güncellemek için hep bir sihirbaz ile yönlendiriliyorsunuz. Fakat tamamen yazı ile dolu bir ekranla karşı karşıya kalmak kafa karıştırıcı olabiliyor. Buna katlanmanız karşılığında alacağınıza değecektir.

Değerlendirmemiz

SyncBackFree çok yetenekli ve nasıl kullanabileceğinizi çok detaylı

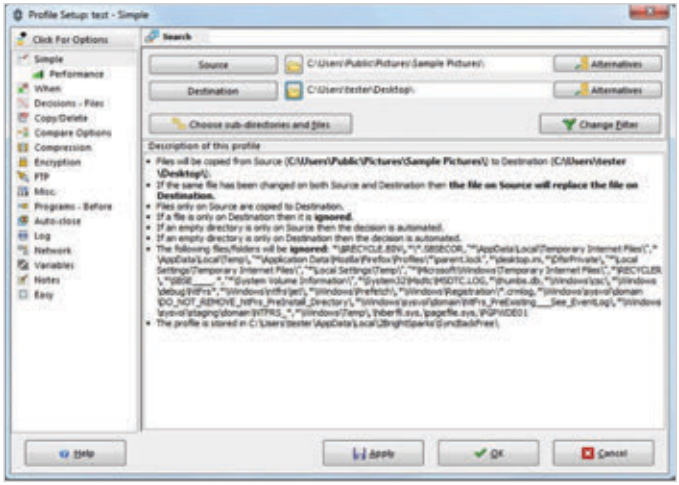

ayarlayabileceğiniz bir program. Çok fazla yazı içeren arayüzü acemileri kendinden soğutabilir ama bir yedekleme programından ne bekleyeceğinizi biliyorsanız ve ayarlarda biraz vakit geçirirseniz, göreceksiniz ki, SyncBackFree ihtiyacınız olan her şeye sahip.

EaseUS Todo Backup Free 8.0

www.easeus.com | ★★★★☆
ÖZELLİKLER ★★★☆☆ PERFORMANS ★★★★☆
KULLANIM KOLAYLIĞI ★★★★★

Neyi beğendik?
EaseUS Todo Backup'ın arayüzü SyncBack'ten çok daha basit ve derli toplu, bu onun kullanımını çok daha kolay kılıyor ama bizim altın madalya sahibimiz kadar çok özelliği yok.

Todo Backup'ın çeşitli seçeneklerine yukarıdaki görev çubuğundan kolayca ulaşılabilir. Tüm diski veya disk bölümlerini yedekleyebilir, bir sürücüyü kopyalayabilir, PC'nizin çökme ihtimaline karşı sistemi yedekleyebilir ve standart dosya/klasör yedeklemesi yapabilirsiniz. Her işlem basit adımlara ayırılmış ve bunlar da açıkça gösterilmiş. Örneğin bir yedeği geri yükleme seçeneği, ancak bir yedekleme oluşturduktan sonra beliriyor, yani arayüz kalabalık ve düzensiz hale gelmiyor.

Yazılımda akıllı yedekleme seçeneği mevcut, bu özellik seçtiğiniz yedekleme ve klasörlere hızlıca bakıp bulduğu yenilikleri yedekliyor. Bu önemli klasörleri sürekli yedeklemek için iyi bir yol.

Nasıl geliştirilebilir?
Todo Backup'ın senkronize etme özelliği sadece ücretli sürümde mümkün ve bu SyncBackFree'de bulunup onda bulunmayan hayati bir özellik.

Değerlendirmemiz
Biz EaseUS Todo Backup Free'nin tasarımını çok sevdik. Arayüzü çok akıcı ve kullanımı kolay, büyük düğmeler de yanlış bir işlem yapma ihtimalini ortadan kaldırıyor. Yine de SyncBack kadar çok seçeneği mevcut değil.

DİĞER İYİLER

Paragon Backup 8 Recovery 14 Free

http://chip.tk/1wQAbA0 0Paragon Backup &

Recovery yazılımı sadece tüm sürücüler ile çalışıyor, ama tam bir yedekleme yapmak için de iyi bir seçenek. Ekstra bir özelliği yok ve diğer seçenekleri aktif hale getirmek için bir ücret gerekiyor. Bu nedenle ücretsiz bir program arayanlar için pek iyi bir seçenek değil.

AOMEI Backupper Standard

www.aomeitech.com

AOMEI Backupper Standard'ın kullanımı basit çekici bir arayüzü var. Birçok seçeneği ve aracı olan bu yazılım size diskleri ayrıştırma ve yedekleme bittikten sonra PC'yi kapatma gibi kullanışlı seçenekler sunuyor. Fakat bu yazılım yedeklemeleri kendi formatında oluşturuyor ve onlara yazılım olmadan ulaşamıyorsunuz.

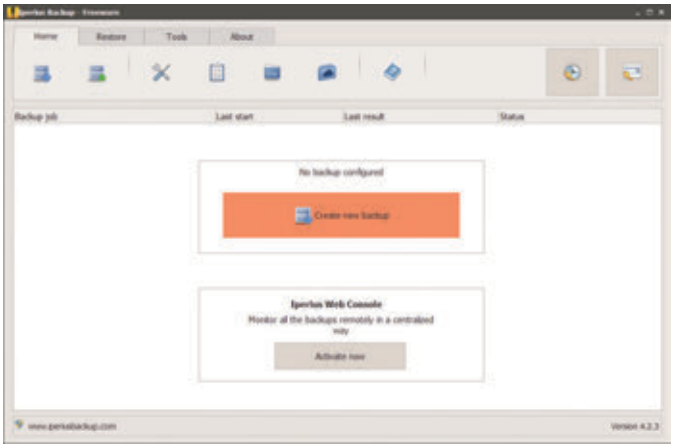

Iperius Backup Free

www.iperiusbackup.co.uk | ★★★★★
ÖZELLİKLER ★★☆☆☆ PERFORMANS ★★★★☆
KULLANIM KOLAYLIĞI ★★★★☆

Neyi beğendik?
Iperius ile yedekleme yapmak çok kolay- sadece dosyalarınızı ve klasörleri seçin, uzantılar için filtrenizi oluşturun ve istemediğiniz dosyaları dışarıda tutun. Tam veya kısmi bir yedekleme yapabilir veya Iperius'un kullanışlı iki taraflı seçeneğini kullanarak, dosyaların değişen versiyonlarını araştırabilirsiniz. Bir yedekleme oluşturduktan sonra, zamanlayıcı özelliğini de kullanabiliyorsunuz. Iperius Windows'la birlikte çalışıyor ama bu onu sizin ayarlamanız gerekliliğini ortadan kaldırmıyor.

Nasıl geliştirilebilir?
Imperius'un ücretsiz sürümü size tek bir sürücüde yedekleme yapma imkanı tanıyor. Online yedekleme seçenekleri de mevcut fakat bunları kullanmak için ücretli güncellemeyi yapmanız gerekiyor.

Değerlendirmemizw
Iperius Backup Free enteresan bazı özellikleri olan basit bir yedekleme yazılımı. Standart yedeklemelerin yanında kısmi yedeklemeleri de devam ettirebilmesi oldukça kullanışlı

yorum@chip.com.tr

En iyi Windows

7 sevildi, 8'e burun kıvrıldı. 10 ise geçmişe dönüyor: Windows'la ilgili klişeler doğru mu? Karşılaştırmak için hepsini test ettik.

MM / Tan BODUR

Windows kullanıcılarının gayet farkında oldukları bir gerçek var; Microsoft işletim sisteminde çok fazla değişiklik yaptığında işler iyi gitmiyor. Bu kural her iki büyük güncellemeden birinde geçerli: XP ve Windows 7 kullanıcılarla iyi anlaştı, Vista ve Windows 8 ise tonlarca eleştiri aldı.

Microsoft, Vista ile işletim sisteminin görünümünü değiştirmek, Windows 8'le ise işletim sistemini dokunmatik işlemlerle uyumlu hale getirmek istemişti. Her iki sistemde de sonuç hiç tatminkar değildi: Vista'nın donanım gereksinimleri XP'ninkilerden çok daha ağırdı ve Windows 8'in modernUI arayüzü kullanıcıyı masaüstü ve notebook bilgisayarından neredeyse soğuttu. Sektörün en tanınan analiz firmalarından Net Applications verilerine göre Windows 8 halihazırda masaüstü işletim sistemleri arasında yalnızca %14 pazar payına sahip. Windows kullanıcılarının sevgilisi ise çoktan eskimiş olmasına rağmen %57'lik bir oranla hala Windows 7. %18'in biraz üzerinde bir oranla XP bile (ki şirket bu sisteme bir yıldır destek vermiyor ve tavsiye etmiyor) Windows 8'den daha fazla pazar payına sahip.

Bu oranlar Windows kullanıcılarının "ne verirseniz alırlar" gibi bir tongaya düşmediğini gösteriyor. Kullanıcılar yeni bilgisayar alırken, birlikte gelen işletim sisteminin sunacağı rahatlığı çok önemsiyor. Windows 10 ise tırmanan bu talebi karşılamayı hedefliyor. Windows kullanıcıları tarafında önemli bir soru şu: "Microsoft hatalarından ders aldı mı? Yani, Windows 7'den Windows 10'a (özellikle ilk yıl yükseltmelerin ücretsiz olacağı düşünüldüğünde) terfi etmek mümkün olacak mı? Yazımızda bu sorunun cevabını bulabilmek için Windows 7, 8 ve 10 sürümlerini ve özelliklerini karşılaştırarak değerlendirdik. Windows 10 önizleme sürümü yeni özelliklerin tümünü barındırmasa da yazının hazırlandığı dönemdeki en son sürüm (9926), Microsoft'un nereye ulaşmak istediği konusunda bir fikir veriyor.

yorum@chip.com.tr

Masaüstü ve dokunmatik

Windows 7 gayet basit: Tek sistem, tek kullanıcı arayüzü ve tek denetim konsepti. Windows 8'e geldiğimizde Microsoft'un sistemi dokunmatik girişe uyumlandırma çabası nedeniyle başarısız olduğunu görüyoruz. Windows 8'de masaüstü ikincil bir uygulama olarak karşımıza çıkıyor, başlat menüsü ortadan kalkıyor ve önemli ayarlara ulaşmak zorlaşıyor; örneğin sağdaki charms menüsüne (çubuğuna) ulaşmak için imleci ekranın köşesine sürüklemek gerekiyor. Bu ve benzeri durumlar birçok kullanıcının işletim sistemine yabancılaşmalarına neden oldu. Microsoft hatasını Windows 8.1 ile onarmaya çalıştı ancak sonuç derme-çatma oldu. Versiyon 10 tüm cihazlara uyumlandırılabilecek akıllı bir sistem olmayı hedefliyor. Zaten entegre edilmiş olan mevcut özellikleri de göz önünde bulundurursak Microsoft'un doğru yolda olduğunu söylemek mümkün. Kurulum sürecinde Windows 10, bilgisayarınızda dokunmatik desteği olup olmadığını buluyor ve sisteminize uygun bir grafik arayüzle (masaüstü veya modernUI) karşınıza çıkıyor. Yeni "Süreklilik" (continuum) işlevi, bilgisayarınıza bağlı bir klavye olup olmadığını denetleyerek çalışma modunu anında değiştirebiliyor. Kullanıcı manuel olarak geçiş yapmak için ekranın sağ alt kısmında bulunan görev çubuğunu kullanabiliyor. Hepsi Eylem Merkezi üzerinden gerçekleşiyor.

Tüm cihazlar için tek bir işletim sistemi

Windows 10 ile birlikte, ayarları ve uygulamaları çalıştırmak için kullanılan başlat menüsü geri geliyor. Fakat Windows 7'de olduğunun aksine Windows 10'da istemediğiniz özellikleri kaldırmak ya da sistem fonksiyonlarına müdahale etmek gibi bir esneklik sunmuyor. Bunun için kullanılan >>özelleştir<< düğmesi, son sürümde devre dışı bırakılmış. Bunun yerine sık kullanılan klasör ve programlar otomatik olarak görüntüleniyor. >>Tüm uygulamalar<< seçeneğine tıkladığınızda yüklü programlar alfabetik sırayla listeleniyor. Yüklü uygulamaları temsil eden kutucuklar da artık problem olmaktan çıkmış: masaüstü modundan dokunmatik moda geçiş için başlat menüsünü ekrana genişletmek gerektiğinden bu işlemi yaptığınız anda modernUI otomatik olarak yükleniyor. Microsoft'un geliştirmeye çalıştıkça batırdığı uygulamaların en önde geleni de Explorer. Windows 7'de ağırlık dosya işlemleri üzerineydi. Windows 10'da ise sabit disk içeriği ile ilgili modül alt kısma sıkıştırılmış. Explorer önce sık kullanılan klasör ve dosyalara hızlı erişim seçeneklerini listeliyor, ardından standart klasörler OneDrive klasörü görüntüleniyor. Bildiğimiz klasör yapısına ise tüm bunlardan sonra ulaşabiliyoruz. Dokunmatik cihazlarla ilgili olarak ise; Windows 8 ile gelen şerit benzeri kullanıcı arayüzü pek tatmin edici bir işleve sahip değil. ES File Explorer gibi Android uygulamalarına baktığımızda bu görevleri çok daha verimli gerçekleştirebileceğimizi görüyoruz. Sonuç: Windows 10 ile dokunmatik ve masaüstü platformlarını bir araya getirmeyi prensipte başarmış görünüyor. →

BİLGİ

ModernUI: Hem dokunmatik, hem fareyle uyumlu

Windows 10'un dokunmatik tabanlı grafik arayüzü 1, yüklü programları solda gösteriyor. Windows 8'de yandaki çubuğu 2 ortaya çıkarmak için karmaşık fare işlemleri yapmak gerekiyor. Windows 10 bizi bu zahmetten kurtardı.

Başlat menüsü: Özüne geri döndü

Windows 10 ile birlikte hasretini çektiğimiz Başlat menüsü geri döndü 1, fakat eskisi kadar esnek değil. Windows 7'de kullanıcı (örn. denetim masasını genişletmek gibi) özelleştirmeler yapabiliyordu 2

Eylem Merkezi: Hızlı geçiş

Süreklilik (Continuum) işlev i1 sayesinde Windows, dokunmatik destekli bir cihaza klavye bağlandığı anda algılıyor. Yeni Eylem Merkezi 2 ise kullanıcıya masaüstü ve dokunmatik modları arasında manuel geçiş yapma olanağı tanıyor.

İstikrarlı bir konsept

	WINDOWS 7	WINDOWS 8	WINDOWS 10
Masaüstü	Kendi kendine yeten, iyi düşünülmüş bir denetim konsepti olan masaüstü hem merkezi, hem de tek arayüz.	Masaüstü ve ModernUI arayüzlerinden oluşan iki farklı denetim konsepti. Masaüstü ikinci plana itilmiş.	Esnek denetim konsepti: Klavye ve fare bağlandığında ana arayüz masaüstüne dönüşüyor.
Dokunmatik	Sistemde dokunmatik için optimize edilmiş özel bir denetim konsepti yok.	ModernUI arayüzü dokunmatik işlemler için hazırlanmış fakat parmakla sürükleme tarzı denetimlerde zayıf.	Yeni ModernUI ile parmakla kaydırma gibi hareketler daha az kullanıldığından dokunmatik işlemler daha basit
Başlat Menüsü	Geniş yapılandırma olanakları ile hem uygulama, hem de sistem tercihlerine kolay erişim.	Yapılandırmaya pek izin vermiyor; daha çok temel sistem konfigürasyon modüllerine erişim sunuyor.	Yapılandırma olanakları çok olmasa da uygulamalara ve sistem tercihlerine kolay erişim sağlıyor.
Explorer	Klasik, kurumsal görünümlü, verimli bir arayüz. Genel dosya işlemleri için ideal.	Şerit benzeri bir tasarım, dosya formatları için ek seçenekler. Dosya işlemlerinde çok detaylı değil.	Windows 8'e çok benziyor. Sık kullanılan klasörlere hızlı erişim için yeni seçenekler eklenmiş.

ZİRVE SINIFI ÜST SINIF ORTA SINIF TAVSİYE EDİLMEZ

Sistem ayarları

Modern UEFI donanımıyla bir araya geldiğinde Windows 7 kadim bir uygarlıktan kalmış tarihi eser gibi çalışıyor. Sistem yalnızca BIOS ile açılış yapabiliyor ve boot yöneticisi de tam bir DOS görünümüne sahip. Diğer taraftan UEFI BIOS gayet kaliteli bir arayüze sahip; 2,2 TB üzerindeki sabit diskleri de tanıyabiliyor; içinde kurtarma işlevlerinin de bulunduğu boot yöneticisi ve sistem açılış görevlerini de üstlenen bir OS yükleyicisi ile geliyor. Windows 10 bu sistemin avantajlarından faydalanıyor; belirlenen konumda gerçekleştirilebilecek bir >>Reset<< işlevi (sayfa 51) de eklendiğinden, özellikle UEFI yükleyicisinin sistemi doğrudan başlatma özelliği sayesinde bilgisayarın (sürücünün boot sektörünü kullanmak zorunda kalmadığı için) çökme riski olmadan daha sağlıklı açılmasına ve çalışmasına olanak tanıyor. Windows 7, işletim sistemini yapılandırmak için denetim masası ve sistem yönetimi alanlarını birbirinden ayırıyor. Bu çatallanmaya alışmak mümkün; yine de bunun mükemmel şekilde düşünülmüş bir yapılandırma olduğunu söyleyemeyiz. Mesela, disk yönetim aracının sık erişilen görevleri barındıran denetim masasına neden dahil edilmediği merak konusu. Sabit diskini formatlayan ya da yeni bir sabit disk ekleyen her PC kullanıcısının bu araca erişmesi gerekiyor. Windows 8 bu noktada bir adım öteye giderek ModernUI üzerinden erişilen ek bir >>PC ayarları<< modülü sunuyor. Bu modül ile sistem bazı seçenekleri iki kez listeliyor. Windows 10 ise denetim masasını modern bir altyapıyla yenilemiş. Şimdilik bu gelişme çok büyük bir ilerlemeye işaret etmiyor; nihayetinde kullanıcı kendini eski denetim masasında buluyor. Bu modülde birkaç güncellemeyi beklemek gerekiyor.

Kişisel güvenlik, doğru ayarlardan geçer

Windows 8 ile birlikte online profil konseptini tanıdık. Bu hesapla giriş yaptığınızda (bulut entegrasyonu gibi) çeşitli Microsoft servisleri de hizmetinize sunuluyor. Maalesef kullanıcıya kişisel güvenlik tarafında bunun ne anlama geldiği pek açıklanmıyor. Dahası, Microsoft'un da (aynı Google gibi) kullanıcının bulut hesabına gönderdiği (kişisel fotoğraflar gibi) içerikleri yasadışı içerik kontrolü amacıyla taradığı biliniyor. Buna yanaşmak istemeyen kullanıcıların çevrimdışı profil oluşturmaları gerekiyor ama bu profil diğer cihazlarla eşitleme işlemlerine izin vermiyor. Bu açıdan Windows 10 çok marjinal değişikliklere sahip. Tarayıcıda gizli mod bulunmuyor ve bulunacak gibi de görünmüyor. Ayrıca sistemin arama fonksiyonları ve (Windows 10 ile gelen) kişisel asistan Cortana, internet olmadan pek işe yaramıyor. Windows 8'den bu yana Microsoft'un Bing motoru, online sonuçlara ek olarak çevrimdışı aramalara da cevap veriyor, ancak arama motorunu değiştirmek mümkün değil. Sonuç: Windows 10, önceki 2 sürümdeki eksiklikleri büyük ölçüde bertaraf etmiş, modern ve akıcı bir sistem olarak karşımıza çıkıyor.

BİLGİ

Denetim Masası: Daha iyi bir genel görünüm

Windows 10'da Microsoft denetim masasını daha rahat kullanım için derli-toplu hale getirmiş **1**. Ancak Windows 7'den tanıdığımız bazı modülleri burada göremiyoruz **2**

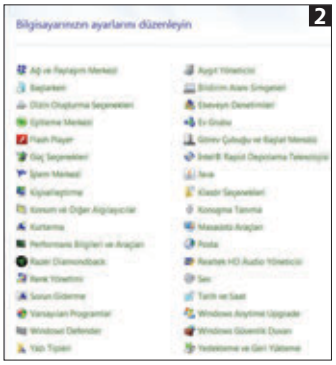

Online profil: Kişisel veriler internette!

Windows 8 ve Windows 10, en önemli kişisel profil verilerini varsayılan olarak bulut üzerinde senkronize ediyor **1**. Öyle ki, eğer online hesabınızda devre dışı bırakmadıysanız özelleştirilmiş reklamlarla karşılaşabiliyorsunuz **2**.

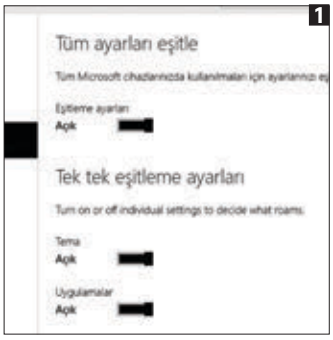

Arama: Bing üzerinden, Cortana'nın sesiyle

Windows 10'da arama işlevi, sesli asistan Cortana ile geliyor **1** (henüz tüm dillerde mevcut değil). Aynı Windows 8'de olduğu gibi Bing'in bulduğu çevrimiçi sonuçlar da görüntüleniyor **2**.

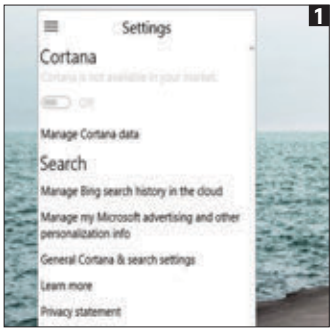

Esnek Konfigürasyon

	WINDOWS 7	WINDOWS 8	WINDOWS 10
Açılış fonksiyonları	Sadece BIOS modunda açılıyor. Kurtarma fonksiyonlarına boot manager üzerinden ulaşılıyor.	UEFI ve BIOS üzerinden açılış yapıyor, kurtarma işlevleri Windows içinden çağırılabiliyor.	UEFI ve BIOS. Kurtarma işlevleri Windows içinden, reset fonksiyonu boot manager üzerinden gerçekleştiriliyor.
Sistem ayarları	İki bölümde toplanıyor: Denetim masası ve sistem yönetim modüllerinden tüm yapılandırma seçeneklerine ulaşılabiliyor.	Karışık. PC ayarları ModernUI, denetim masası ve sistem yönetim modüllerine bölünmüş, bazı işlevler tekrarlanmış.	Sadece birkaç ayara izin veren zayıf bir denetim masası mevcut. Bazı ayarlarda hala eski tasarım kullanılmış.
Kullanıcı hesapları	Sadece çevrimdışı profilleri tanıyor. OneDrive gibi Microsoft hizmetleri sisteme doğrudan entegre değil.	Online ve offline profil arasında seçim mümkün. Online profil ile e-posta ve bulut servislerine bağlanıyor.	Çevrimiçi veya çevrimdışı profil seçimini algılıyor. Online profilde Windows 8 benzeri bir davranış sergiliyor.
Arama, sesli komutlar	Sesli komut işlevi yok. Sistemin arama işlevleri yalnızca bilgisayardaki dosyaları kapsıyor.	Sesli komut işlevi yok fakat arama işlevi ile Bing üzerinden online sonuçlar da görüntüleniyor.	Entegre sesli komut işlevi. Arama işlevi ile Bing üzerinden online sonuçlar da görüntüleniyor.

ZİRVE SINIFI · ÜST SINIF · ORTA SINIF · TAVSİYE EDİLMEZ

MAYIS SAYISI BAYİLERDE

50 POSTER 200 STICKER

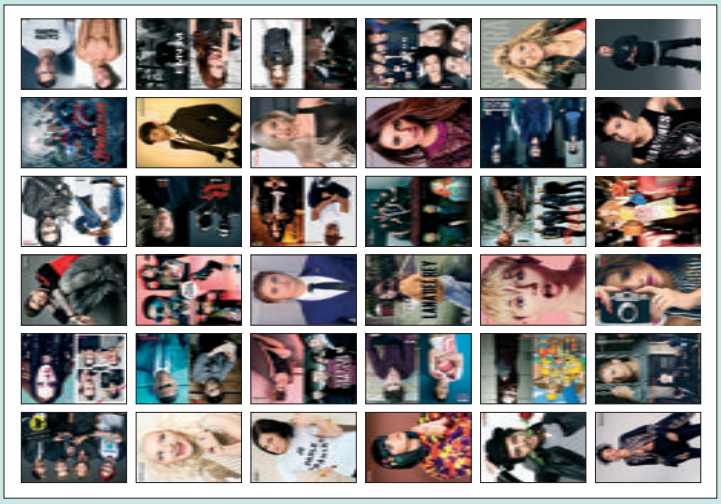

Maksimum güvenlik

Windows kullanıcıları eskiden sistemlerini sık sık tekrar kurmak mecburiyetinde kalıyordu. Windows 7 ile bu durum değişti. İşletim sistemi daha kararlı hale geldi, her ne kadar ciddi sorunlara çözüm olmasa da, sistem geri yükleme noktaları eklendi. Windows 7 aynı zamanda sistemin harici depolama birimine bir disk görüntüsü olarak yedeklenmesine olanak tanıyarak Windows kurtarma ortamı ve kurtarma işlevlerini de bünyesine ekledi.

Windows 8 ve Windows 10'da ise Microsoft kurtarma ortamında herhangi bir ciddi yenilik sunmadı. Ancak UEFI sayesinde kurtarma işlevlerinin Windows içinden çağırılabilmesi ile bilgisayar genişletilmiş başlatma seçenekleri ile açılıyor. Yeni özelliklerden en önemlisi, Windows'un fabrika ayarlarının tekrar oluşturulabilmesi. Bu seçenek sayesinde Windows'u sıfırdan kurmak gibi dertler de tarihe karışıyor. Windows 10 bu işlevi boot menüsüne dahil etti. Böylece Windows'un hiç açılmadığı durumlarda bile resetlemek mümkün olacak.

Diğer tümleşik acil durum çözümleri

Dosyaların eski versiyonlarını saklayan "snapshot" özelliğine ek olarak Windows 7'de veri koruma amaçlı bir yedekleme programı da mevcut. Bu program her hafta standart klasörlerin yedeklerini başka bir sürücüye kaydediyor. İsterseniz yedeklenecek klasörleri ve ne zaman yedekleneceklerini kendiniz seçebiliyorsunuz. Bu anlamda Windows 8 ve 10 versiyonlarında çok farklı bir yordam mevcut değil, OneDrive varsayılan seçenek olarak eklenmiş. Bu noktada kullanıcının müdahale ederek, tabii eğer isterse, hangi klasörlerin gönderilmesini istediğini belirtmesi gerekiyor. Windows 8'deki >>Eşitleme ayarları<< gibi Windows 10'da aynı menü altında ek olarak >>OneDrive yedekleme<< seçeneği de var. Bu özelliğin bu konumda yer alması, önizleme sürümünün henüz tamamlanmadığını gösteriyor: Bu özel yedekleme tipinin altındaki >>Gelişmiş seçenekler<< komutu henüz bir yere ulaştırmıyor.

Bireysel kullanıcılar açısından şikayet edecek çok fazla sorun olmasa da kötü amaçlı yazılım koruması için aynı şeyi söyleyemiyoruz: Security Essentials ve ilgili tarama motorunun düşük tespit oranları nedeniyle Windows'un virüs koruması birkaç yıldır tatmin edici seviyede değil. Windows 10'un son sürümü de büyük ihtimalle farklı olmayacak. Defender sürüm numarası 4.6'dan 4.7'ye yükselmiş olsa bile her ikisinde de aynı antivirüs ve anti-malware versiyonu var. Rakiplerinin sunduğu korumaya yaklaşamıyor fakat hiç olmamasından daha iyi diyebiliriz. Sonuç: Windows'un güvenlik konsepti geleneksel olarak etkileyici; Windows 10 ile bunun genişletildiğini fark ediyoruz ancak virüs taraması açısından ihmal edilmiş görünüyor. →

BİLGİ

Sistem yedeklemede ek çözümler

Windows 10, artık akıcı çalışmadığında sistemi fabrika çıkışına geri yükleyebiliyor **1**. Windows 7'de sistem görüntüsünün harici bir diskte kullanıcı tarafından yaratılması gerekiyor **2**.

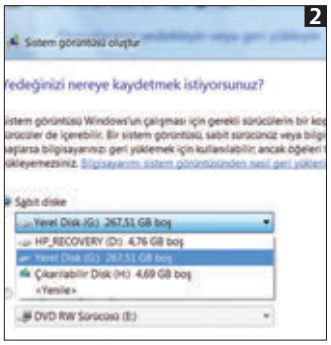

Kurtarma: Genişletilmiş başlatma menüsü

Windows 10 ile gelen boot menüsü sistemin fabrika ayarlarına döndürülmesine olanak tanıyor **1**. Windows 8'de kurtarma işlevini çağırmak için gelişmiş başlatma seçeneklerine ulaşmak gerekiyor.

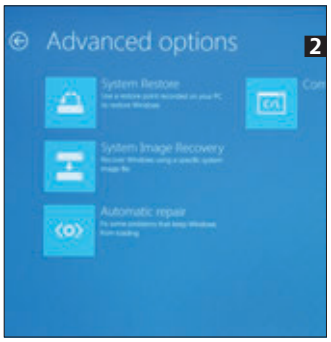

Veri yedeklemesi: Hem bulutta, hem sürücüde

Veri yedekleme özelliklerinde Windows 10 yeni bir seçenek olarak OneDrive ile bulut yedeklemesi alternatifine sahip **1**. Windows 7 yalnızca bir yedekleme seçeneğine sahip; bu seçenek aynı zamanda sistem yedeklemesi de yapıyor **2**.

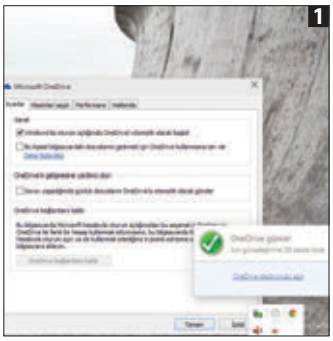

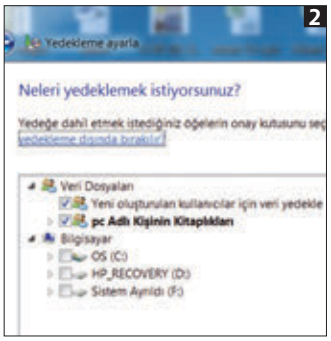

Koruma Araçları

	WINDOWS 7	WINDOWS 8	WINDOWS 10
Sistem yedeği	Sistem geri yükleme noktası veya harici diskte sistem görüntüsü olarak.	Sistem geri yükleme noktası veya harici diskte sistem görüntüsü olarak.	Sistem geri yükleme noktası veya harici diskte sistem görüntüsü olarak.
Kurtarma ve sıfırlama	Kurtarma için harici sürücüde görüntü yaratılabiliyor. Fabrika ayarlarına dönüş için ayrıca bir kolaylık yok.	Kurtarma ve fabrika ayarlarına döndürme işlemleri Windows içinden kullanılabiliyor.	Kurtarma işlemi Windows içinden yapılabiliyor. Sıfırlama, başlangıç menüsüne entegre edilmiş.
Dosya yedekleme	Dosyaların önceki sürümleri gölge kopya olarak saklanıyor, yedekleme için denetim masası kullanılıyor.	Gölge kopya/yedekleme sisteme entegre edilmiş. Bulut yedekleme OneDrive üzerinden, temel seviyede.	Gölge kopya/yedekleme sisteme entegre edilmiş; yeni özellik olarak OneDrive ile bulut üzerinde yedekler oluşturulabiliyor.
Anti-malware koruması	Security Essentials ile sunulan tarama ve tespit yetenekleri artık rakipleri ile rekabet edemiyor.	Security Essentials ile sunulan tarama ve tespit yetenekleri artık rakipleri ile rekabet edemiyor.	Security Essentials ile sunulan tarama ve tespit yetenekleri artık rakipleri ile rekabet edemiyor.

ZİRVE SINIFI · ÜST SINIF · ORTA SINIF · TAVSİYE EDİLMEZ

Tarayıcılar ve web hizmetleri

Windows 7'de Internet Explorer ile ortalama bir tarayıcı gördük. Son zamanlarda tarayıcıyı etkileyen güvenlik açıkları ortaya çıktı. Microsoft bunların çoğunu bertaraf etti; ancak tarayıcının güvenlik açısından temel problemleri olduğu da belirginleşti. Windows 8 üzerinde de aynı IE sürümü mevcut fakat ek olarak ModernUI ile penceresiz gezinme olanağı sunuluyor. Bu özellik tarayıcıyı tabletler için mükemmel hale getiriyor. Maalesef dokunmatik bir cihaz kullanılsa da ModernUI alternatifini yapılandırabilmek için masaüstü versiyonunu çalıştırmak gerekli. Ayrıca kullanıcı eğer Chrome ya da Firefox gibi başka bir tarayıcıyı varsayılan olarak yapılandırmak isterse bu versiyon da uçup gidiyor. Bunun amacı henüz anlaşılmış değil.

Microsoft, Windows 10 ile radikal bir değişiklik amaçlıyor. IE11 tarayıcısı yeni bir versiyonla gelmiş, ModernUI alternatifi tamamen ortadan kaldırılmış. Ayrıca yeni IE ile birlikte, profesyonel kullanıcılar için (uyumluluk sorunlarını çözme amaçlı olduğunu tahmin ettiğimiz) HTTP/2 gibi yepyeni web teknolojileri de var. Bireysel kullanıcılar da yeni bir tarayıcıyla karşılaşıyor. Yeni önizleme sürümünde bu yeni tarayıcının "Project Spartan" olarak adlandırılacağı tahmin ediliyor. Arayüze bakılırsa Spartan, Chrome'un mobil versiyonuna benzeyecek. Yeni özellikleri arasında web sitelerinin istenen bölümlerini kaydetme amaçlı not alma modu da var. Halihazırda önizleme versiyonu kullanıcıya yalnızca Spartan motorunu devreye sokma izni veriyor. Tarayıcılarla ilgili testimizde bu konu hakkında (sayfa 38) daha detaylı bilgi bulabilirsiniz.

Online ve Offline bir arada

Windows 7 çevrimdışı bir sistemdi. Windows 8 ve Windows 10'da ise iki kullanım şekli birleştirilmiş. Windows 7'nin entegre e-posta istemcisi mevcut değil; Microsoft Essentials aracılığı ile kurulması gerekiyor. Windows 8 ve 10 ise tümleşik bir mail uygulamasına sahip: standard iMap, POP3 ve Exchange protokollerini destekliyor. Windows 8, üzerindeki programlarla daha çok mobil cihazları amaçlayan bir uygulama tipi sunuyor. Uygulama mağazası tıpkı bir online arayüz gibi çalışıyor; kullanıcı kendi profili ile bağlanıyor. Ancak uygulamaların çeşitliliği henüz PC veya notebook sahipleri üzerinde avantaj sağlayacak kadar geniş değil. Ayrıca Apple ve Google mağazalarının sahip olduğu zenginliğe de yaklaşamıyor. Microsoft, Windows 10 ile gelen online mağazayı tekrar tasarlamış. Arayüz daha derli-toplu: kullanıcı profilini düzenlemek daha kolay, yeni uygulamalar aramak daha verimli hale getirilmiş. Sonuç: Microsoft'un web entegrasyonunda hala yapacak çok işi var fakat Spartan'ın eklenmesi Windows 7 ve 8'e göre büyük bir adım diyebiliriz.

Internet Explorer: Farklar detaylarda gizli

Windows 10, HTTP/2 gibi modern özellikleri taşıyan yeni bir IE ile geliyor **1**. Windows 8 ile kurulu gelen ve çok fazla ayar imkanı sunmayan ModernUI **2** ise ortadan kaldırılmış.

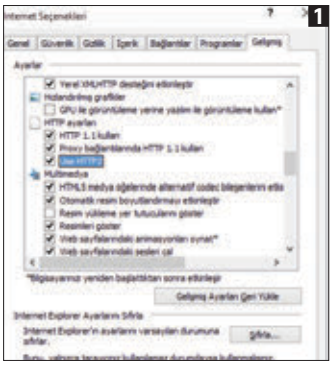

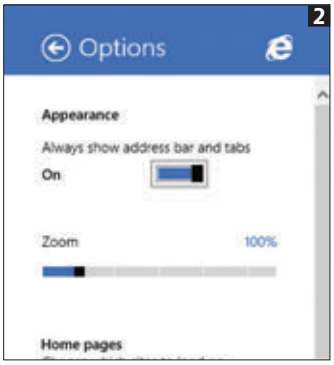

Spartan: Yeni tarayıcı, basit tasarım

Internet Explorer'ın halefi basit bir arayüze sahip **1**, zira PC ve tablette aynı akıcılıkla çalışması gerekiyor. Önizleme sürümüne henüz entegre edilmediğinden yalnızca motoru devreye sokabiliyoruz **2**.

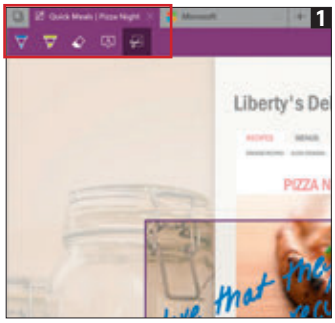

Uygulama Mağazası: Daha düzenli

Windows 10 ile birlikte Microsoft, Windows mağazasında da kökten yenilikler yaptı ve basitleştirmeye gitti **1**. Windows 8'deki mağazanın karmaşıklığı **2** Windows uygulamalarının başarısızlık sebeplerindendi.

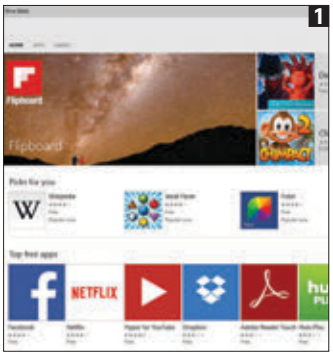

Konforsuz gezinti

	WINDOWS 7	WINDOWS 8	WINDOWS 10
Tarayıcı	Internet Explorer'ın 11.0.9600 versiyonu halihazırda bir masaüstü uygulaması olarak entegre edilmiş.	Masaüstü için IE 11.0.9600; dokunmatik cihazlar için ise çok az yapılandırma olanağına sahip ModernUI mevcut.	Masaüstü sürümü IE 11.0.9800. Yenilenmiş ve modern bir tarayıcı (Spartan) planlanıyor.
Tarayıcı teknolojisi	IE, diğer tüm tarayıcılardan daha fazla güvenlik açığına sahip. Modern özellikler (örn. HTTP/2) yok.	Windows 7 ile aynı tarayıcı motorunu kullanıyor. Flash player için ayrı güvenlik güncellemeleri var.	Yeni IE motorunda dahili HTTP/2 desteği mevcut. Spartan ise modern web siteleri için optimize edilmiş.
Bulut bağlantısı	OneDrive sisteme entegre değil. Kullanıcının hizmeti kurması gerekiyor.	Bir sürücü gibi sisteme entegre. Kullanıcı online profili ile oturum açıyor. Eşitleme varsayılan olarak aktif.	Online profilde sürücü olarak entegre edilmiş. Veri eşitleme açısından daha fazla esneklik sunuyor.
Windows mağazası	Sistem mobil uygulamaları çalıştırmıyor; bu yüzden Windows 7'de bu özellik yok.	Mağaza arayüzü ve hesap ayarları karmaşık. Kullanımı tatmin edici değil.	Yeni arayüz uygulama yönetimini basit hale getiriyor fakat iOS ve Android rakiplerinin karşısında hala güçsüz.

ZİRVE SINIFI · ÜST SINIF · ORTA SINIF · TAVSİYE EDİLMEZ

Philips 288P6LJEB

4K görüntü farkı

Philips 288P6, incelememiz için uzun süredir bizlerle. Hatta yine geçtiğimiz günlerde elimize geçen Nvidia'nın Titan X ekran kartını da bu monitörde değerlendirme şansımız olmuştu. 4K çözünürlük göstermesinden dolayı pek çok oyunu bu monitörde incelemiştik. O nedenle hemen baştan söyleyebiliriz ki, Philips'in bu modeli 4K çözünürlüğünde oyun oynamak isteyenler için ideal bir platform olmayı başarıyor. 28 inç boyutunda olan monitör, LCD panele sahip. Toplamda 4K çözünürlük olan 3840x2160 piksel çözünürlük üreten monitör, arka aydınlatmalarında W-LED kullanıyor. Tipik olarak 5 ms olan tepki süresi Philips'in SmartResponse özelliği ile 1 ms'ye indirgenebiliyor ki bu da oyunseverler için iyi haber. Ayrıca panelin mat yapıda olması da sevindirici. Zira oda ışığı açık olduğunda panel yansıma yapmıyor. Monitörün renk doğruluğu gayet iyi seviyede. 4K çözünürlük göstermesi de onu başlı başına çekici kılıyor. Panelin TFT-LCD olmasından dolayı görüş açısının 170 ila 160 dereceyle sınırlı olduğunu söyleyelim. Daha geniş açılar arayanların IPS panele bakması gerekiyor. Öte yandan ekranın kontrast oranını da orta halli bulduğumuzu da belirtelim. Philips 288P6, tasarımıyla çok çekici bir model değil, fakat ergonomik bir model arayanların kesinlikle atlamaması gereken bir model. Zira ekran 150 mm yükseklik, 90 derece dönüş ve -5 ila 20 derece eğilme özelliğine sahip.

TEKNİK ÖZELLİKLER

EKRAN	28 inç TFT-LCD (3840x2160) W-LED
TEPKİ SÜRESİ	5 ms
PARLAKLIK / KONTRAST	300 kandela / 1000:1
BAĞLANTILAR	DP 1.2, MHL-HDMI, USB 3.0 (2 adet), USB 2.0
HOPARLÖR	3W x 2

DEĞERLENDİRME

GÖRÜNTÜ KALİTESİ (%40)	89
ERGONOMİ (%25)	91
KULLANIM (%15)	88
BAĞLANTI SEÇEN. (%10)	91
TEKNOLOJİ (%10)	70
FİYAT	2,000 TL

CHIP İyi (86)

Kingston HyperX 3K 120 GB

Beklenen performansı veriyor mu?

Serinin en düşük kapasiteye sahip üyesi olan bu model tasarım olarak aileyle aynı. 9,5 mm'lik kalınlığıyla biraz kalın duran SSD, metalik gövdesiyle ise şık ve sağlam. Kutu içeriğinde ayrıca bir adaptörle gelen disk, böylece masaüstü bilgisayarında kullanmak isteyenler için hazır durumda. Yine kutudan çıkan vidalarla adaptörü kolaylıkla kasaya takabiliyorsunuz. 120 GB'lık HyperX 3K SSD'de yine SandForce'un SF-2281 denetleyicisini kullanıyor. SandForce'un beğeni toplayan en büyük özelliği DuraClass teknolojisi olsa gerek. SSD'nin kullanım ömrü boyunca en iyi dayanıklılığı sağlaması için veri bütünlüğü sunan bu teknoloji ile diskin kullanım ömrü uzun. Öte yandan Kingston, bu SSD için de 3 yıl garanti desteği sunuyor. Peki, 120 GB'lık HyperX 3K SSD'nin performansı nasıl? Şimdi performans notlarımıza geçelim. 120 GB HyperX 3K SSD için CrystalDiskMark, ATTO ve AS SSD testleri uyguladık. Kingston'ın belirttiğine göre saniyede 555 MB okuma ve yine saniyede 510 MB yazma hızları sunan diskin gerçekleştirdiğimiz ATTO testinden aldığı sonuçlar ise okumada 551 MB/s, yazmadaysa 512 MB/s oldu. CrystalDiskMark testinden de sıralı okumada saniyede 451 MB, sıralı yazmada da 259 MB sonuç alan SSD, bu sonuçlarla daha önce incelediğimiz Samsung'un 840 serisinin bir tık gerisinde kalıyor.

TEKNİK ÖZELLİKLER

KAPASİTE	120GB
FORM FAKTÖR	2.5"
ARABİRİM	SATA 3.0
SIRALI OKUMA / YAZMA	555 Mb/s - 510 Mb/s
GARANTİ	3 yıl

DEĞERLENDİRME

TRANSFER HIZI (%40)	82
PRATİK TEST (%25)	81
ERİŞİM SÜRESİ (%25)	86
GÜÇ TÜKETİMİ (%10)	94
FİYAT	258 TL

CHIP İyi (74)

AirTies Air 4430

Air 4430, çözüm olabilir

AirTies Air 4430 gibi daha önce farklı modeller de incelemiştik hatırlarsanız. Elimizdeki Air 4430, temel olarak diğer menzil genişleticilerle aynı mantıkta çalışıyor olsa da getirdiği bir özellikle birlikte onlardan ayrılıyor. Tasarım ve kullanım biçimiyle benzer olan Air 4430, prize takarak güç verebileceğiniz bir cihaz. Üzerinde cihazın çalışıp çalışmadığını anlamanız için geri bildirim LED'leri bulunuyor. Hemen LED'lerin altında bir de WPS butonu yer alıyor. Air 4430'u prize taktıktan sonra bu WPS butonuna basıyorsunuz. Bunun ardından gidip modeminizde yer alan WPS butonuna da basmalısınız ki her iki ürün birbirini görsün ve bağlansın. Bu işlemin ardından modeminizdeki sinyali yakalayan cihaz, internet hattını farklı bir odaya veya noktaya doğru genişletebiliyor. Air 4430'u bu tür diğer cihazlardan ayıran özellik ise alt kısmında yer alan Ethernet portlarıyla tam üç farklı cihaza kablolu internet sağlayabilmesi. Böylece bu cihazı oturma odanızda, televizyonun yakınına konumlandırdığınızda, televizyonunuza, konsolunuza ve aynı anda üçüncü bir cihaza daha kablolu internet sağlayabiliyorsunuz. Air 4430'un üzerinde yine bazı modellerde gördüğümüz gibi bir USB portu bulunmadığını da söyleyelim. Yani depolama birimlerinizi USB üzerinden bu cihaza bağlayarak ağa açamıyorsunuz. Bunun yerine Air 4430, 3 Ethernet portuyla farklılık yaratma noktasına gidiyor.

TEKNİK ÖZELLİKLER

STANDART	IEEE 802.11b/g/n
SİNYAL ORANI	300 Mbps
KABLOSUZ ÇIKIŞ GÜCÜ	20 dBm
GÜVENLİK	WPA, WPA2, WEP, MAC Filtreleme
BAĞLANTILAR	10/100 Ethernet (3 adet)

DEĞERLENDİRME

PERFORMANS (%50)	92
DONANIM ÖZELLİKLERİ (%25)	93
ERGONOMİ (%15)	85
KULLANIM KOLAYLIĞI (%10)	95
FİYAT	170 TL

CHIP Çok iyi (92)

ZİRVE SINIFI (100-90) ÜST SINIF (89-75) ORTA SINIF (74-45)
TAVSİYE EDİLMEZ (44-0) TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100)

HTC One M9

HTC'nin yeni amirali One M9!

HTC One M9, One M8'in üzerine inşa edilmiş bir model. Elbette yeni özelliklere de sahip. İlk göze çarpanlar arasında Ultrapixel sensörün arka kamerada artık yer almadığı. Bunun yerine One M9'da 20,7 megapiksel değerinde bir sensör bulunuyor. BoomSound deneyimini de geliştiren HTC, Dolby ile desteklenen BoomSound hoparlörler sunmayı uygun görmüş. One M9'un bataryası daha geniş. 2840 mAh'lik bir bataryanın sahibi olan telefonda, 32 GB'lık dahili hafıza yer alıyor. Elbette 128 GB microSD kart desteği de mevcut. One M9, Snapdragon 810 işlemciyle geliyor. 8 çekirdekli işlemci, telefonu güçlü kılıyor. 3 GB RAM de ona güç katıyor. One M9'u elinize aldığınızda üst düzey bir telefon tuttuğunuzu hissediyorsunuz. Oynadığımız oyunlarda da performansın son derece akıcı olduğunu söyleyelim. Ekranın boyutu 5 inç ve Full HD görüntü sunuyor. Corning Gorilla Glass 4'le korunan ekran 441 ppi piksel yoğunluğuyla birlikte gayet iyi görünüyor. One M9 elbette Android Lollipop işletim sistemiyle geliyor. Sense arayüzü, One M9'da da tüm cazibesiyle karşımızda. Kişiselleştirme seçenekleri de arttırılmış durumda. One M9'un pil ömrü ise daha iyi olabilirdi. İnternet testinde ise aldığımız sonuç 6 saat 30 dakika kadar. Yine 11 saat 4 dakika kadar da telefon görüşmesi sağlamak One M9'la mümkün. One M9'un bataryasını şarj etmenin 2 saat 33 dakika kadar aldığını da söyleyelim.

TEKNİK ÖZELLİKLER

İŞLETİM SİSTEMİ	Android 5.0
İŞLEMCİ	Qualcomm Snapdragon 810 1,5 GHz & 2,0 GHz (8 Çek)
EKRAN	5 inç Super LCD3 (1080x1920)
BELLEK / DEPOLAMA	3 GB / 32GB (microSD 128 GB)
KAMERALAR	4 MP / 20,7 MP

DEĞERLENDİRME

KULLANIM (%30)	92
İNTERNET (%20)	94
MULTİMEDYA (%20)	90
TELEFON FONKSİYONU (%10)	97
FİYAT / PERFORMANS (%20)	89
FİYAT	2,799 TL

CHIP Çok iyi (92)

Lenovo Vibe Z2

Lenovo'nun Vibe ailesinin yeni üyesi

Vibe Z2, büyükçe bir telefon modeli. Büyük görünmesini sağlayan tek etken 5,5 inç genişliğindeki ekranı değil, çevre tasarımı. Vibe Z2'nin ince ve hafif bir telefon olduğunu söylemek güç. Alüminyum tasarımı her ne kadar şık ve kaliteli görünmesini sağlasa da bu ona ağırlık katıyor. Telefonun ağırlığı 158 gram. Kenar kalınlığı ise 7,8 mm. Vibe X2'de MediaTek ile çalışan Lenovo, bu modeliyle gerçek 8 çekirdek performansı üzerine yoğunlaşıyordu. Vibe Z2 modeliyle ise orta segmente konumlanan telefon, Qualcomm'un bir işlemci modeliyle çalışmış. Dört çekirdekli Snapdragon 410 işlemciyle çalışan Vibe Z2, 1,2 GHz frekans hızında çalışıyor. Ancak Vibe Z2'nin muadili olarak gösterebileceğimiz HTC Desire 820'ye baktığımızda işlemci olarak Snapdragon 615'in kullanıldığını görüyoruz. Bu anlamda Vibe Z2'de Snapdragon 410'un kullanılmış olması açıkçası onun eksi hanesine yazılıyor. Vibe Z2, 2 GB RAM ve 32 GB dahili hafızayla geliyor. Telefon microSD kart ile desteklenmemiş olduğundan bu kapasiteyle yetinmek durumundasınız. Telefonun Android 4.4'le geldiğini görüyoruz. Ancak kısa süre içinde telefonun Android 5.0 sürümüne güncellenmesini bekliyoruz. Vibe Z2'nin bataryası 3000 mAh. Bu da telefonun genel kullanımına olumlu katkı sağlayan bir etken. 13 MP arka kamerada çift LED flaş var. Vibe Z2'nin ön kamerası ise 8 megapiksel.

TEKNİK ÖZELLİKLER

İŞLETİM SİSTEMİ	Android 4.4
İŞLEMCİ	Qualcomm Snapdragon 410 1,2 GHz (4 çek.)
EKRAN	5,5 inç IPS LCD (720x1280)
BELLEK / DEPOLAMA	2 GB / 32GB
KAMERALAR	8 MP / 13 MP

DEĞERLENDİRME

KULLANIM (%30)	82
İNTERNET (%20)	81
MULTİMEDYA (%20)	77
TELEFON FONKSİYONU (%10)	88
FİYAT / PERFORMANS (%20)	70
FİYAT	1,499 TL

CHIP İyi (79)

Asus X99-A USB 3.1

Asus X99-A'ya USB 3.1 desteği

Intel'in Haswell-E platformunun kullanıldığı Asus'un X99-A anakartını daha önce incelediğimiz için burada bu konuya odaklanmayacağız. Peki, neden bahsedeceğiz? Hemen söyleyelim, elimizdeki model Asus'un X99-A anakartının USB 3.1'le revize edilmiş sürümü. O nedenle konumuz elbette USB 3.1 ve anakartın yanında gelen Transfer Express birimi olacak. Yeni USB standardı yakın bir süre önce kullanıma sunuldu ve şimdilerde anakart üreticileri USB 3.1 bağlantısına sahip ilk modelleri üretmeye başladılar. Bu sayede, artık masaüstü sistemlerde yeni USB arayüzünü kullanmak mümkün olacak. Peki, yeni USB 3.1 standardı bizlere neler sunuyor? Hemen söyleyelim, USB 3.1'le birlikte USB 3.0 hızı ikiye katlanıyor. USB 3.0'ın USB 2.0'a kıyasla 10 kat hızlı olduğunu göz önünde bulundurursak USB 3.1'in hızı büyük fark yaratacak gibi görünüyor. USB 3.1'le 10 Gbps hızında veri aktarımı mümkün hale geliyor. X99-A'nın USB 3.1 birimlerini hemen anakartın arka bağlantıları kısmında görebiliyoruz. X99-A'nın bu sürümünde kutu içeriğinden bir de USB 3.1 Transfer Express adında bir birim de çıkıyor. Masa üzerine konumlanan bu cihaz, bir kontrol merkezi görevi görüyor. Ona bağladığınız cihazlar arasında hızlı veri transferi sağlayabilen Transfer Express, ayrıca monitör paylaşımı ve aynı klavye ve mouse'u ona bağlı olan iki cihazla kullanabilme imkanı da tanıyor.

TEKNİK ÖZELLİKLER

YONGA	Intel X99
İŞLEMCİ DESTEĞİ	Intel Core i7 (LGA2011-v3)
BELLEK DESTEĞİ	8 x DDR4 DIMM 64 GB
BAĞLANTILAR	USB 3.1 (2 adet), USB 3.0 (4 adet), USB 2.0 (4 adet)
YAPI	ATX

DEĞERLENDİRME

DONANIM ÖZELLİKLERİ (%40)	95
PERFORMANS (%35)	94
KULLANIM KOLAYLIĞI (%15)	92
BAĞLANTI SEÇN. (%10)	91
FİYAT	Belli değil

CHIP Çok iyi (94)

ZİRVE SINIFI (100-90) ÜST SINIF (89-75) ORTA SINIF (74-45)
TAVSİYE EDİLMEZ (44-0) TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100)

Escort Joye E8
Fiyat / performans çizgisi

Genel görünüş itibariyle sade ve göze hoş gelen bir tasarıma sahip olan Joye E8, 5 inç ekrana sahip. Ekranının altında beyaz bir alanda ışıklandırmalı kapasitif tuşlar bulunuyor. Telefonu çevirdiğimizde plastik bir malzemeyle karşılaşıyoruz. Üst kısımda arka kamera ve altında flaş, altta da hoparlör takımı yer alıyor. Ancak arka yüzde söylememiz gereken şey, marka, model ve bandrollerle pek çok yazının yer almasının, tasarım odaklı kullanıcıları rahatsız edebilir. Joye E8'in arka kapağı açılabiliyor ve bataryayı değiştirebiliyorsunuz. Bu arada Joye E8 çift SIM kartlı bir model. Full HD çözünürlüğünde olan ekran güzel görünüyor. Ayrıca ekranın Corning Gorilla Glass 3 ile korunduğu bilgisini de verelim. IPS yapıda olan ekran 441 ppi piksel yoğunluğuna sahip. Joye E8, Android 4.4.2 işletim sistemini kullanan bir telefon. Joye E8, arabiriminde bizlere SmartGesture, yani akıllı jestler adında bir özellik sunuyor. Bu özelliği kullanarak 10 adede kadar farklı uygulamaya, telefonun ekranı kapalıyken uygulayacağınız jestlerle hızlıca ulaşabilmenizi sağlıyor. Bu da oldukça hoş bir özellik doğrusu. Joye E8'in kameraları da uygun düzeyde. Ön kamerada 5.0 megapiksel sunan telefon arka kamerasıyla ise 13 megapiksel sunuyor. Joye E8'in işlemci hanesinde 8 çekirdekli 2.0 GHz hızında MediaTek MTK6592T var. Ayrıca 2 GB RAM ve 16 GB da dahili hafızayla gelen telefon, 32 GB'lık da microSD kart desteği sunuyor.

TEKNİK ÖZELLİKLER

İŞLETİM SİSTEMİ	Android 4.4.2
İŞLEMCİ	Mediatek MTK6592T 2 GHz (8 çek.)
EKRAN	5 inç IPS (1080x1920)
BELLEK / DEPOLAMA	2 GB / 16GB (microSD 32 GB)
KAMERALAR	5 MP / 13 MP

DEĞERLENDİRME

KULLANIM (%30)	75
İNTERNET (%20)	80
MULTİMEDYA (%20)	76
TELEFON FONKSİYONU (%10)	77
FİYAT / PERFORMANS (%20)	90
FİYAT	**799 TL**

CHIP İyi (79)

LG VR For G3
LG'nin sanal dünyası

VR for G3, aslında bir cihaz olmaktan ziyade bir mobil aksesuar ve LG'nin G3'ü satın alacaklara kutu içeriğinde bu aksesuara ücretsiz olarak yer verdiğini duymak da kulağa gerçekten hoş geliyor. Bunu, sanal gözlüğün bizden aldığı ilk artı puan olarak not edelim ve tasarıma bakalım. VR for G3, üç ana parçadan oluşuyor. Bunlardan ilki G3'ü içine konumlandıracağınız kasa, bir diğeri orta bölüme yerleşen, cep telefonu ekranını ikiye ayıran, öte yandan da mercekler için gerekli mesafeyi ayarlayan separatör ve son olarak en üste gelen ve üzerinde mercekleri bulunduran parça. Bu merceklerin özelliği yakına odaklanabilmeyi sağlamak. VR for G3'ün performansı elbette sanal gerçeklik uygulamalarının performansıyla eşdeğer. Zira gözlük, cep telefonu ekranına baktığınız bir pencere ve cep telefonunuzda yer alan uygulamaları gösteriyor. Biz VR for G3'ü incelememiz boyunca bir düzine kadar uygulama indirdik. Google Cardboard uygulamasını indirip içinden erişebileceğiniz pek çok sanal gerçeklik uygulaması bulunuyor. Elbette yine benzer uygulamaları Google Play Store'da dolaşarak da bulabiliyorsunuz. Biz incelememiz sırasında Roller Coaster VR, Space Terror, Cosmic Roller, Chair in a Room, VR Volcano Flythrough, Zombie Shooter VR ve Mercedes for Google VR gibi pek çok sanal gerçeklik oyununu denedik. Gözlüğün gayet keyif verdiğini söyleyebiliriz.

TEKNİK ÖZELLİKLER

MALZEME	Plastik
RENK	Beyaz
UYUMLULUK	LG G3
UYGULAMA	Google CardBoard

DEĞERLENDİRME

KULLANIM (%30)	76
TASARIM (%20)	73
ÖZELLİKLER (%30)	78
FİYAT / PERFORMANS (%20)	100
FİYAT	**Belli değil**

CHIP İyi (81)

SanDisk iXpand Flash Drive
iPhone'lulara özel

SanDisk iXpand flaş sürücü,16, 32, 64 ve 128 GB kapasitelerinde kullanıcılara sunulan mobil bir bellek. Özellikle iPhone kullanıcılarına hitap eden iXpand, bir ucunda Lightning bağlantısı, diğer ucunda ise USB 2.0 noktası bulunduruyor. Küçük boyutları ve şık yapısıyla beğeni toplayacağını düşündüğümüz cihazı, iPhone'a bağlıyorsunuz. Böylece fotoğraf rulonuzdaki içerikleri iXpand'a aktarabiliyor ve cep telefonunuzun kapasitesini tazeleyebiliyorsunuz. Öte yandan iPhone'dan Mac'e veya diğer bir bilgisayara aktarım imkanı tanıyan iXpand, App Store'dan ulaşılabilecek olan iXpand Sync uygulaması yoluyla kolay senkronizasyon sağlayabiliyor. İsterseniz otomatik senkronizasyon özelliğini de aktif hale getirebileceğiniz cihazın en güzel özelliklerinden biri de AVI, MKV, WMV, MP4 ve MOV gibi popüler dosya formatlarına tam destek vermesi. Ayrıca veri şifreleme fonksiyonuna da sahip iXpand flaş sürücü, böylece size özel dosyaları iki aşamalı kimlik doğrulama yeteneğiyle koruma altına alabiliyor. Bu arada bizim incelediğimiz modelin 16 GB'lık kapasiteye sahip olduğunu da söyleyelim. SanDisk iXpand flaş sürücü, iPhone'unuzla birlikte sürekli yanınızda taşıyabileceğiniz bir cihaz. Ek kapasite kazandırmasıyla biz fazlasıyla beğendik. Özellikle çok sık fotoğraf ve video çeken kullanıcılar için büyük kolaylık sağlayacağını düşünüyoruz.

TEKNİK ÖZELLİKLER

ARAYÜZ	USB 2.0, Lightning
KAPASİTE	16 GB
KAPASİTE SEÇENEKLERİ	16 / 32 / 64 / 128 GB
FORMAT DESTEĞİ	WMV, AVI, MKV, MP4, MOV
BOYUTLAR	64 x 36 x 11 mm

DEĞERLENDİRME

PERFORMANS (%40)	77
TAŞINABİLİRLİK (%35)	86
BAĞLANTI SEÇEN. (%15)	80
FİYAT / PERFORMANS (%10)	50
FİYAT	**249 TL**

CHIP İyi (77)

ZİRVE SINIFI (100-90) ÜST SINIF (89-75) ORTA SINIF (74-45)
TAVSİYE EDİLMEZ (44-0) TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100)

Samsung Galaxy S6

Galaxy S6'yı mercek altına aldık

Samsung'un yeni amirali, Galaxy S5'ten pek çok anlamda ayrılıyor. Tasarımıyla baştan yaratılan Galaxy S6'nın, Samsung'un tasarımıyla barışamayan kullanıcıların beklentisini karşılayacağını söylemek güç olmayacaktır. Samsung, Galaxy S6 ile birlikte plastik yapıyı tamamen geride bırakarak cam ve metalik yüzeylerin getirdiği üst düzey tasarıma imza atıyor. S6'nın arka yüzeyi tamamen cam. Çevre tasarımı ise metalik malzemeyle sunuluyor. Arka yüzey cam olduğu için tıpkı ekran gibi Gorilla Glass 4'le korunuyor. 5.1 inç boyutunda olan ekran 577 ppi piksel yoğunluğunun sahibi. Super AMOLED ekranla gelen telefon, çarpıcı bir görsellik sağlıyor. Elbette bunda 2K çözünürlükle gelmesinin önemi büyük. Android 5.0.2 işletim sistemiyle çalışan telefon, TouchWiz arayüzünün sahibi. S6, başarılı bir parmak izi sensörünü de taşıyor. 8 çekirdekli Exynos 7420 yonga setiyle gelen Galaxy S6, 1,5 ve 2,1 GHz frekansında çalışan iki işlemciyi kasasında bulunduruyor. Grafik biriminde Mali-T760MP8 grafik işlemcisini gördüğümüz telefonda RAM seviyesi ise 3 GB. Güçlü yapıda olan telefon, bu sayede şu ana kadar gördüğümüz en akışkan arabirim deneyimini sunmayı başardı. Galaxy S6, diğer noktalarda da olduğu gibi kamera performansıyla da iddialı bir cep telefonu. Zengin renk desteği sağlayan kameralardan ana kamera 16 MP, ikinci kamera ise 5 MP çözünürlüğünde.

TEKNİK ÖZELLİKLER

İŞLETİM SİSTEMİ	Android 5.0
İŞLEMCİ	Exynos 7420 1,5 GHz & 2,1 GHz (8 çek.)
EKRAN	5,1 inç Super AMOLED (1440x2560)
BELLEK / DEPOLAMA	3 GB / 32GB
KAMERALAR	5.0 MP / 16.0 MP

DEĞERLENDİRME

KULLANIM (%30)	94
İNTERNET (%20)	95
MULTİMEDYA (%20)	94
TELEFON FONKSİYONU (%10)	93
FİYAT / PERFORMANS (%20)	90
FİYAT	2,449 TL

CHIP Çok iyi (93)

FLY IQ4513 Quantum

Üst segmente göz kırpıyor

Quantum plastik kasalı cepler arasında bulunuyor. Arka kapağı sabit olan telefonun mat malzemeli plastik arka yüzeyi elde tutunabilen yapıda. Çok ince değil, fakat çok da kalın değil; 7.8 mm. Telefonun ağırlığı ise 120 gram. FLY Quantum'un tasarımında hemen dikkat edilebilecek bir diğer nokta, ön kameranın yanında flaş bulundurması. Bu özelliği ile farklılık yaratan telefon, böylece selfie çekenlere karanlık ortamlarda da arka kamera yerine ön kamerayı kullanabilme imkanı tanıyor. Ayrıca ön kamera 5 megapiksel. Telefonun arka kamerası da 13 megapiksel çözünürlüğünde. Üzerindeki ekran 5 inç ve bu ekran Full HD çözünürlüğünde görüntü üretiyor. Ekranın görüntü kalitesini beğendik. Ekran IPS panel. 480ppi piksel yoğunluğuna sahip olduğunu da söyleyelim. Telefonun kullandığı işletim sistemi sürümü Android 4.4.2. Quantum, işlemci hanesini MTK MT6592 ile dolduruyor. 2 GHz hızında çalışan işlemci 8 çekirdekli yapıda. Yine Mali-450 MP yongasını grafik hanesinde görüyoruz. Telefonun 2 GB RAM'li ve 32 GB dahili hafızayla gelmesi ise oldukça sevindirici. Ayrıca microSD kart ile 64 GB daha hafızayı geliştirebilmeniz mümkün. 2150 mAh'lik bir batarya ile gelen telefon, bu konuda ise çok iddialı değil. Normal kullanımlarda günü çıkartmanız mümkün. Fakat yoğun oyun ve multimedya uygulamalarında şarja ihtiyaç duyacak.

TEKNİK ÖZELLİKLER

İŞLETİM SİSTEMİ	Android 4.4.2
İŞLEMCİ	MediaTek MTK MT6592 2 GHz (8 çek.)
EKRAN	5 inç IPS (1080x1920)
BELLEK / DEPOLAMA	2 GB / 32GB (microSD 64 GB)
KAMERALAR	5 MP / 13 MP

DEĞERLENDİRME

KULLANIM (%30)	87
İNTERNET (%20)	84
MULTİMEDYA (%20)	87
TELEFON FONKSİYONU (%10)	88
FİYAT / PERFORMANS (%20)	89
FİYAT	999 TL

CHIP İyi (86)

MSI X99S SLI Plus

X99 platformunun üyesi

Haswell-E platformunun kullanıldığı X99 yonga setli anakartlar, özellikle yüksek performans arayışında olan kullanıcılara pek çok yenilik ve özellik sunuyor. Bunların başında yeni nesil işlemci kullanabilme imkanı gelmekle birlikte, DDR4 RAM'lere de terfi etme şansı bulunuyor elbette. MSI'ın da X99 platformunda pek çok anakart modeli var. Bunlar arasında oyuncular için sunulan modellerin yanı sıra yeni standart USB 3.1'li model de dikkat çekiyor. Ancak baştan söyleyelim, bizim incelediğimiz modelde ne yazık ki USB 3.1 desteği bulunmuyor. Siyah renkli yapısıyla dikkat çeken bir kart olan MSI X99S SLI Plus, güçlü bir kart. LGA2011-3 yonga setine sahip olan kartla elbette 8 çekirdekli Haswell-E'li işlemcileri kullanabiliyorsunuz. Intel'in bu platformda Hyper-Threading teknolojisi desteklemesiyle 8 de sanal çekirdek kullanabiliyor. Bu da yüksek performans anlamına geliyor. MSI X99S SLI Plus, RAM noktasında da oldukça çarpıcı. Üzerinde 8 adet DDR4 slotu bulunduran anakart, toplamda 3333 MHz hıza ulaşabiliyor. Ayrıca kartın 128 GB'a kadar RAM kapasitesi bulunduğunu da söyleyelim. MSI X99S SLI Plus'ın isminde bulunan "SLI" ibaresinin anlamına gelecek olursak, MSI'ın bu kartıyla çoklu ekran kartı kullanımına izin verdiğini söyleyebiliriz. Kutu içeriğinde SLI köprüsü sunan kart, böylece Nvidia Quad ve AMD Quad CrossFire kullanabilme imkanı tanıyor.

TEKNİK ÖZELLİKLER

YONGA	Intel X99
İŞLEMCİ DESTEĞİ	Intel Core i7 (LGA2011-3)
BELLEK DESTEĞİ	8 x DDR4 DIMM 128 GB
BAĞLANTILAR	USB 3.0 (8 adet), USB 2.0 (2 adet), Ethernet
YAPI	ATX

DEĞERLENDİRME

DONANIM ÖZELLİKLERİ (%40)	91
PERFORMANS (%35)	94
KULLANIM KOLAYLIĞI (%15)	92
BAĞLANTI SEÇEN. (%10)	85
FİYAT	879 TL

CHIP Çok iyi (91)

ZİRVE SINIFI (100-90) ÜST SINIF (89-75) ORTA SINIF (74-45)
TAVSİYE EDİLMEZ (44-0) TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100)

Inbox by Gmail
Katma değerli ve akıllı bir e-posta uygulaması

Inbox by Gmail basit bir e-posta uygulaması değil, gelen kutunuzu çeşitli temalara göre düzenlemek ve e-postanın en önemli bölümlerinin önizlemesini gerçekleştirmek, uygulamanın en mühim özellikleri. Önizleme özelliği, internetten yapılan alışverişler gibi durumlarda oldukça işe yarıyor. Aldığınız ürünün resmi, e-posta içerisinde bulunduğundan, hızla siparişinize yönlendirileceksiniz. Ayrıca eğer isterseniz, herhangi bir e-postanın işlenmesini uygun gördüğünüz bir tarihe erteleyebilirsiniz. Eğer e-postayı çoktan okumuş ve cevaplandırmışsanız tek tık ile genel bakıştan kaldırabilirsiniz.

Tüm bunlar oldukça basit ve kullanışlı duruyor. Ne var ki Inbox uygulaması kullanım açısından keşke olsaydı dediğimiz bazı özelliklerden mahrum. Örneğin farklı gruplar kurup bunları ilgili kurallar ile yönetebilmenize rağmen bu seçenek menünün en sonuna, Gmail'inizin ardına gizlenmiş. Genel olarak kullanımına alışmak belli bir süre alıyor. Fakat en önemli eksiklik Inbox uygulamasının yalnızca Gmail uzantılı e-posta adresleri ile çalışması. Diğer sağlayıcıların adresleri uygulamaya entegre edilemiyor. Ek olarak, uygulamanın kullanıcısı olmak için Google veya Inbox kullanan biri tarafından gönderilecek davete ihtiyacınız var.

SONUÇ

Inbox'un ardındaki fikir ve bu fikre pratik yaklaşım oldukça etkileyici. Fakat uygulamaya alışmak zaman alıyor. En önemlisi kullanılabilirliğin artırılması gerekiyor. Ancak diğer sağlayıcıların adreslerinin entegre edilmesinin önü açıldığında, Inbox by Gmail, iOS e-posta uygulamasının rakibi olabilir.

SİSTEM			
FİYAT	ücretsiz	ücretsiz	–

CHIP Notu Orta (56)

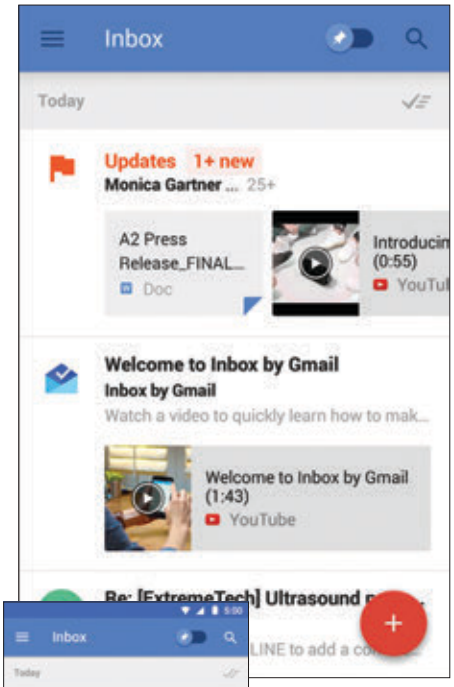

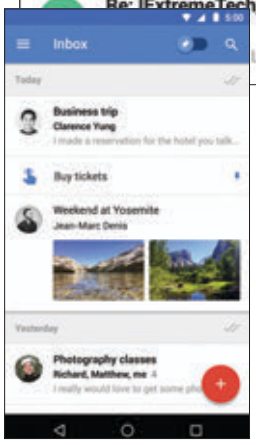

Inbox uygulamasında sipariş onayları ve çevrimiçi dükkanlar, ürün resimleri ile yan yana gösteriliyor.

Baby Monitör
Video fonksiyonlu bebek telsizi

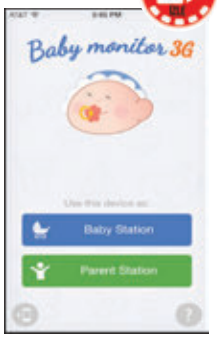

Babyphone 3G ile hareket halindeyken bile bebeğinizi gözleyebileceksiniz. Verici ve alıcı rolleri birbirlerine pin kodu ile bağlanabilen iki iOS cihaz tarafından canlandırılıyor. İşlem Mac bilgisayarlar ile de gerçekleştirilebiliyor fakat biraz daha pahalıya mal oluyor. Uygulama, bebek odasındaki seslerin yayınını yapıyor. Veri kotasını aşmamak için video fonksiyonu, WLAN bağlantısının sağlanmadığı durumlarda devre dışı bırakılabiliyor. 3G gürültüleri güvenilir bir şekilde belirleyebiliyor ve alarm gibi arka planda çalışan hizmetleri engelliyor.

SİSTEM			
FİYAT	8,49 TL	–	–

CHIP Notu Çok İyi (92)

Civilization Revolution 2
Sıra tabanlı strateji oyunu

Civilization Revolution 2 ile en ünlü bilgisayar oyunu serilerinden biri Android platformuna taşınıyor. Oyun, iOS mobil versiyonunun üzerine yeni binalar, liderler, senaryolar ve gelişmiş grafikler eklenmesi ile oluşturulmuş. Fakat çok oyunculu mod kaldırılmış. Pahalı olmasına ve bilgisayar varyasyonu ile kıyaslanamamasına rağmen yine de etkileyici bir sıra tabanlı strateji oyunu.

SİSTEM			
FİYAT	20,99 TL	20,99 TL	–

CHIP Notu İyi (72)

CCleaner
Android cihazlar için temizlik uygulaması

Artık CCleaner ile telefonlarınızı da temizleyebileceksiniz. Uygulama, telefonunuzdaki gereksiz hafıza girdileri ve ön bellek verileri için bir tarama gerçekleştiriyor. Görev yöneticisi ile aktif işlemleri durdurarak telefon hızınızı artırmanıza olanak tanıyor. CCleaner, ek olarak bünyesinde bir uygulama yöneticisi de bulunduruyor. Kulağa yararlı gibi gelse de, esasen Android sistemlerin kendilerinde de bulunan standart fonksiyonların koleksiyonu olmaktan öteye gidemeyen bu özellik, kullanıcıya ek bir çözüm de sunamıyor.

SİSTEM			
FİYAT	–	ücretsiz	–

CHIP Notu İyi (72)

Dubsmash
Film severler için dublaj uygulaması

Dubsmash, arkadaşlarınızla etkileşimdeyken gülüşme ihtimalinizi garanti altına alıyor. Tek yapmanız gereken çok dilli veri tabanından istediğiniz bir filmin sözünü veya komik bir bölümünü seçmek. Ardından onu dinleyip canlı olarak tekrarlayacaksınız. Uygulama aracılığıyla yapacağınız video kaydına seçtiğiniz replik eklendikten sonra arkadaşlarınızla paylaşabileceksiniz. Doğru mimikler ve jestler ile Dubsmash, partilerin vazgeçilmezi haline gelebilir, ilişki terapistine veya öğle arasını şenlendirecek bir şakaya dönüşebilir.

SİSTEM			
FİYAT	ücretsiz	ücretsiz	–

CHIP Notu **Çok İyi (96)**

WEB To PDF
İnternet sayfalarını kaydedin ve işleyin

WEB to PDF uygulamasıyla internet sayfalarını PDF dosyaları olarak kaydedebilir, Dropbox hesabınıza yükleyebilir veya e-posta olarak gönderebilirsiniz. Uygulama, aynı zamanda işlemlerle alakalı temel fonksiyonları da yerine getirebiliyor: Paragraflar farklı renklerle işaretlenebiliyor ve notlar alınabiliyor. Oldukça işe yarayan bir başka şey ise internet sitelerinin direkt olarak uygulama içerisinden kaldırılıp yeniden düzenlenebiliyor oluşu. Maalesef entegre tarayıcı göze pek de hoş gelmiyor. Dönüştürme seçeneğini özel bir yer imi aracılığıyla veya Safari gibi başka tarayıcılarla kullanabilirsiniz.

SİSTEM			
FİYAT	8,49 TL	–	–

CHIP Notu **İyi (82)**

Estar Battery Saver
Android platformu için batarya tasarruf uygulaması

Bu Android uygulaması tüm yüklü uygulamaları tarayarak en fazla güç harcayanları 5 üzerinden derecelendirerek tespit ediyor. Ayrıca fazla güç harcayan uygulamalar için Google Play'den alternatifler sunuyor. Uygulama arka planda çalışıp bataryanızın ömrünü çalan uygulamaları karşınıza çıkarıyor. Fakat yaptığımız testlerde Android sistemi ile alakalı "System UI" işleminin de kapatılması gerektiği önerisinde bulundu. Yani, deneyimsiz kullanıcılar Estar Battery Saver'ı kullanırken ekstra dikkatli olmalılar.

SİSTEM			
FİYAT	–	ücretsiz	–

CHIP Notu **Orta (66)**

Leo's Fortune
Büyüleyici bir yetenek oyunu

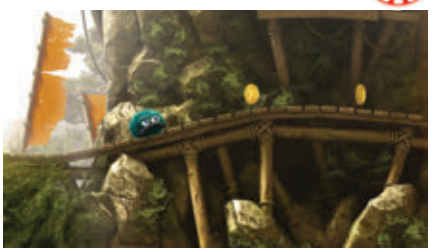

Bu zıpla-koş tarzı oyunun başkahramanı tüylü, yaramaz ve sevimli olarak tarif edilebilir. Leo olarak 24 farklı seviye boyunca kayarak ve uçarak altınları topluyor ve ufak fiziksel bulmacaları çözüyorsunuz. Kontrol mekanikleri gayet basit fakat ufak da olsa yetenek gerektiriyor. Oyunun en etkileyici yönü ise müzik kullanımı ve göz alıcı seviye tasarımları çevresinde gelişen özgün atmosferi. Tüm bunlar olurken Leo'nun büyüleyici hikayesinin ve kaderinin tadını çıkarabilirsiniz.

SİSTEM			
FİYAT	1,99 TL	1,99 TL	–

CHIP Notu **Çok iyi (98)**

Instagram

Uygulamanın yeni hali ile belli filtreleri kişiselleştirebiliyorsunuz: Fotoğraflarınızı yüklemeden evvel manuel olarak parlaklık, kontrast ve yoğunluk ayarlarını değiştirebilmek mümkün. **(iOS/Android/Win: Ücretsiz)**

Twitch

Twitch, e-sporlar için yaratılmış bir canlı yayın portalı. Twitch uygulaması, favori oyuncularınızın yayınlarını mobil cihazınızdan takip edebilmenizi sağlıyor. Resmi uygulama internet sayfasındaki tüm özellikleri cebinize taşıyor. **(iOS/Android: ücretsiz)**

Chrome

Google, tarayıcısının son sürümünde tasarımı sadeleştirmiş ve Mac kullanıcıları için gerekli desteği sağlamış. **(iOS/Android/Win: ücretsiz)**

Google Now Launcher

Launcher artık yeni Android-5 görünümünde ve Google Asistan'ı sistemin daha derinine yerleştiriyor. Artık "Ok, Google" komutunu kullanarak ana ekranınızdan direkt olarak dil asistanını başlatabilirsiniz. **(Android: ücretsiz)**

WhatsApp Messenger

Yeni sürümde mesajlaşma uygulaması, bilgisayarınızdaki WhatsApp ile birleştiriliyor. Artık bilgisayarınızı kullanarak mesajlarınızı okuyabilir, cevap yazabilir veya görseller paylaşabilirsiniz. **(iOS/Android/Win: ücretsiz)**

Crossy Road

Bu ücretsiz oyunda oyuncu, karakterini bol trafikli yoldan karşıya geçirmeye çalışırken önüne çıkan engeller, inekler ve arabalardan kaçınmaya çalışıyor. Yeni sürümde ek karakterler mevcut. **(iOS/Android: ücretsiz)**

Microsoft Office

Artık yeni kullanıcılar Office 365'i bir aylığına ücretsiz deneyebilecekler ve senkronizasyon fonksiyonu ve OneCloud servisinde 1 TB'lık alan gibi ücretli özelliklerden faydalanabilecekler. **(iOS/Win: ücretsiz)**

atHandTuner

Bu uygulama telefonunuzu sanal bir akort cihazına dönüştürecek. atHandTuner ile gitar, çello ve ukulele gibi pek çok enstrümanı akort edebileceksiniz. Uygulama ayrıca Android Wear ile de uyumlu. **(Android: 3,43 TL)**

Ayın yeni ürünleri

CHIP TOP 10

CHIP Test Merkezi'ne her ay 100'e yakın ürün ulaşıyor. 14 kategoriden en ilginç olan yeni ürünleri sizler için bir araya getirdik. Ürünlerle ilgili ayrıntılı bilgileri tablolarda veya www.chip.com.tr adresinde bulabilirsiniz

SIRA **10** **CEP TELEFONU** ANDROID

Honor 6

Yüksek çalışma performansı, parlak yüksek kontrastlı Full HD ekran, iyi OS geliştirmeleri, uzun pil süresi, LTE Cat 6; ancak zayıf ışıkta fotolar kumlanıyor, NFC yok
Toplam puan: 95,3
Fiyat: yaklaşık 300 €

SIRA **83** **CEP TELEFONU** ANDROID

LG L Fino

Temiz işçilik, iyi pil süreleri, sağlam kamera, A-GPS, sensörler, radyo, değişik renkleri var; ancak hafızası düşük, ekran çözünürlüğü aşırı düşük
Toplam puan: 87,0
Fiyat: yaklaşık 130 €

SIRA **1** **DİJİTAL FOTO. MAKİNESİ** KOMPAKT MEGAZOOM

Panasonic Lumix DMC-TZ71

Keskin vizör, hızlı otomatik odaklama, yüksek kontrastlı ekran, WLAN, 30x zoom, zengin donanım özellikleri; ancak GPS ve dokunmatik ekran yok, çözünürlük sadece 12 MP
Toplam puan: 80,4
Fiyat: yaklaşık 400 €

SIRA **19** **TABLET** ANDROID

Asus FonePad 8 (FE380CXG)

Hafif, çok ince, uzun pil süresi, iyi maksimum kontrast, telefon fonksiyonu, pusula, jiroskop; ancak flaşı yok, klavye tasarımına alışmak gerekiyor
Toplam puan: 78,7
Fiyat: yaklaşık 200 €

SIRA **56** **TABLET** WINDOWS

HP Envy 15-c000ng x2

İyi performans (Intel Core-M-işlemci), dahili stant ayağı, çıkarılabilir kablosuz klavye, kısa şarj süresi; ancak büyük ve ağır, arka kamerası yok, ekranı karanlık
Toplam puan: 72,2
Fiyat: yaklaşık 790 €

DİJİTAL SLR FOTOĞRAF MAK. DSLR VE DSLM

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Foto Kalitesi (%45)	Don. özell./kull. (%40)	Hız (15 %)	Efektif megapiksel	Pil süresi (min./max. kare sayısı)	Deklanşör gecikmesi (s)	İmaj sabitleyici (g)
1	Samsung NX1*	94	1,500 €	95	90	100	28	370/770	0.09	□
2	Sony Alpha 77 II	93.4	1,200 €	88	100	95	24	330/680	0.07	■
3	Panasonic Lumix DMC-GH4*	91.6	1,500 €	91	92	92	15.9	410/850	0.08	□
4	Olympus OM-D E-M1*	91.3	1,300 €	85	97	96	15.9	290/610	0.07	■
5	Sony Alpha 77	90.7	800 €	82	100	93	24	390/760	0.08	■
6	FujifilmX-T1*	90.2	1,600 €	96	86	82	16	290/570	0.12	□
7	Olympus OM-D E-M10*	88.7	600 €	88	91	84	15.9	310/630	0.1	■
8	Panasonic Lumix DMC-GH3*	88.5	770 €	92	91	73	15.9	470/1.010	0.14	□
9	Canon EOS 70D	88	920 €	83	95	84	20	1.930/4.760	0.08	□
10	Canon EOS 7D Mark II	87.9	1,700 €	84	91	93	20	1.280/2.000	0.13	□

* SİSTEM KAMERASI

DİJİTAL FOTOĞRAF MAK. MEGA-ZOOM

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Foto Kalitesi (%45)	Don. özell./kull. (%40)	Hız (%15)	Deklanşör gecikmesi (s)	Efektif megapiksel	Optik zoom (x)	Ağırlık (g)
1	Panasonic Lumix DMC-FZ1000	94.7	850 €	88	100	100	0.12	20	16	835
2	Sony Cyber-shot DSC-RX10	93.3	890 €	92	96	91	0.21	20	8.3	820
3	Sony Cyber-shot DSC-HX400V	85.4	400 €	83	91	78	0.32	20.2	50	660
4	Panasonic Lumix DMC-FZ200	84.1	360 €	70	100	83	0.42	12	24	595
5	Canon PowerShot SX50 HS	83.3	340 €	76	93	79	0.34	12	50	600
6	FujifilmFinepix X-S1	82.2	360 €	74	92	82	0.24	12	26	945
7	Olympus Stylus 1	81.7	600 €	75	85	92	0.25	11.8	10.7	402
8	FujifilmFinepix HS50EXR	80.1	370 €	66	96	80	0.24	15.9	42	810
9	Canon PowerShot SX60 HS	78.5	470 €	62	95	83	0.23	15.9	65	660
10	Panasonic Lumix DMC-FZ72	78	270 €	64	94	77	0.21	15.9	60	610

DİJİTAL FOTOĞRAF MAKİNELERİ GİRİŞ SEVİYESİ*

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Foto Kalitesi (%45)	Don. özell./kull. (%40)	Hız (%15)	Deklanşör gecikmesi (s)	Efektif megapiksel	Optik zoom (x)	Ağırlık (g)
1	Fujifilm XF1	77.8	180 €	75	81	77	0.42	12	4	225
2	Sony Cyber-shot DSC-WX220	77.2	170 €	79	71	88	0.18	18	10	120
3	Sony Cyber-shot DSC-WX350	75.8	190 €	71	77	88	0.17	18	20	164
4	Sony Cyber-shot DSC-WX80	72.7	170 €	71	70	83	0.33	15.9	8	125
5	Nikon Coolpix L830	72.4	180 €	65	78	80	0.24	15.9	34	508
6	Sony Cyber-shot DSC-WX50	71.4	190 €	66	73	83	0.37	15.9	5	120
7	Samsung WB250F	69.2	160 €	62	73	81	0.28	14	18	207
8	Canon Ixus 510 HS	69.2	190 €	73	67	64	0.48	10	12	165
9	Canon IXUS 265 HS	68.2	150 €	63	71	75	0.3	15.9	12	147
10	Pentax X-5	67.9	180 €	68	77	44	0.68	15.9	26	600

* TÜM MAKİNELER 200 EURO'YA KADAR (DSLR/DSLM HARİÇ)

DİJİTAL FOTOĞRAF MAK. GENEL ÇÖZÜM/STİL

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Foto Kalitesi (%45)	Don. özell./kull. (%40)	Hız (%15)	Deklanşör gecikmesi (s)	Efektif megapiksel	Optik zoom (x)	Ağırlık (g)
1	Sony Cyber-shot DSC-RX100 III	94.5	730 €	100	90	91	0.36	20	2.9	290
2	Panasonic Lumix DMC-LX100	92.8	800 €	92	92	98	0.21	12.7	3.1	393
3	Canon PowerShot G7 X	89.3	650 €	93	85	90	0.25	20	4.2	302
4	Sony Cyber-shot DSC-RX100 II	88.4	500 €	93	86	80	0.39	20	3.6	280
5	Canon PowerShot G1 X Mark II	88.2	660 €	93	85	83	0.36	13	5	560
6	Canon PowerShot G1 X	88.1	450 €	97	87	63	0.54	14.2	4	535
7	Fujifilm X30	87.8	550 €	87	90	85	0.33	12	4	433
8	Canon PowerShot G16	87.6	400 €	87	89	85	0.25	12	5	355
9	Canon PowerShot G15	86.8	480 €	86	89	82	0.33	12	5	355
10	Sony Cyber-shot DSC-RX100	86.3	370 €	89	84	85	0.25	20	3.6	240

ZİRVE SINIFI (100-90) ÜST SINIF (89-75) ORTA SINIF (74-45) TAVSİYE EDİLMEZ (44-0)
TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100) ■ VAR □ YOK

DİJİTAL FOTOĞRAF MAK. KOMPAKT - MEGA-ZOOM

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Foto Kalitesi (%45)	Don. özell./kull. (%40)	Hız (%15)	Deklanşör gecikmesi (s)	Efektif megapiksel	Optik zoom (x)	Ağırlık (g)
1	Panasonic Lumix DMC-TZ71	80.4	400 €	72	89	84	0.24	12	30	243
2	Panasonic Lumix DMC-TZ61	80	340 €	74	91	71	0.23	18	30	236
3	Sony Cyber-shot DSC-HX50V	79.7	220 €	76	84	80	0.29	20.2	30	272
4	Sony Cyber-shot DSC-HX60V	78.4	320 €	73	85	76	0.4	20.2	30	272
5	Panasonic Lumix DMC-TZ41	77.5	250 €	71	82	83	0.24	18	20	198
6	Canon PowerShot SX280 HS	76.1	220 €	74	77	81	0.27	12	20	235
7	Panasonic Lumix DMC-TZ36	74.1	320 €	69	79	76	0.28	15.9	20	193
8	Canon PowerShot SX700 HS	73.5	240 €	68	78	78	0.28	15.9	30	270
9	Olympus SH-1	73.4	300 €	65	76	91	0.13	15.9	24	270
10	Sony Cyber-shot DSC-WX300	73.1	240 €	67	79	76	0.53	18	20	164

YAZICI ÇOK FONKSİYONLU MÜREKKEP PÜSKÜRTMELİ

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Baskı masrafları (%30)	Kalite* (%30)	Donanım/servis (%25)	Hız* (%15)	Ergonomi (%15)	Sayfa maliyeti me. tin/foto (cent)	Stand-by tüketimi (watt)
1	HP Officejet Pro 8620	90.4	240 €	91	91	100	87	82	1,1/12	6.2
2	HP Officejet Pro 276dw	88.9	300 €	92	94	93	89	71	1,1/11	7.7
3	Canon Pixma MX925	86.4	170 €	100	65	78	100	89	1,9/12	6.2
4	HP Officejet Pro 8600 Plus	86.3	200 €	84	100	78	97	66	1,1/9	5.8
5	Canon Pixma MG4250	80.9	80 €	98	61	100	62	80	3,0/11	3.4
6	Brother MFC-J4510DW	79	120 €	81	79	77	87	71	1,7/12	5
7	Canon Pixma MG7150	78	100 €	90	63	67	87	82	2,4/11	5.7
8	Canon Pixma MG6450	77.6	100 €	95	63	68	78	77	2,4/11	4
9	HP Photosmart 7520	77.2	140 €	96	52	89	77	70	2,5/17	6.6
10	HP Officejet 6600	76.9	100 €	98	75	56	66	70	2,0/11	3.8

*YAZICI, TARAMA, KOPYALAMA

TABLETLER

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Kullanım (%50)	Ekran (%20)	Taşınabilirlik (%20)	Donanım özell.(%10)	Pil süresi (internet, saati)	Ekran boyutu (inç)
1	Apple iPad Air 2 LTE 128GB (MH1G2FD/A)	89.9	770 €	100	96	60	87	5:31	9.7
2	Apple iPad mini 3 LTE 128GB (MGJ22FD/A)	88.3	700 €	99	84	68	81	6:32	7.9
3	Apple iPad mini RetinaWiFi + 4G 128GB	87.6	630 €	99	85	68	77	6:41	7.9
4	HTC Google Nexus 9 16GBWiFi	87.5	400 €	95	100	65	73	7:21	8.9
5	Apple iPad Air 128GB 4G	87.2	720 €	99	89	60	77	6:05	9.7
6	Samsung Galaxy Tab S 8.4 16GB LTE (SM-T705)	85.8	430 €	88	86	80	87	7:19	8.4
7	Apple iPad mini 64GB 4G	85	400 €	100	68	72	69	5:59	7.9
8	Sony Xperia Z3 Tablet Compact LTE 16GB (SGP621)	84.7	450 €	88	86	71	95	5:55	8
9	Huawei MediaPad X1 7.0	84.6	330 €	78	85	100	85	9:20	7
10	Samsung GalaxyNotePro 12.2 LTE (SM-P905)	83.5	600 €	89	87	57	100	8:15	12.2

CEP TELEFONLARI

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Kullanım (%30)	Internet (%20)	Multimedya (%20)	Telefon ve pil (%20)	Ekran boyutu (inç)	Kamera (megapiksel)	Pil süresi	WLAN (802.11)
1	Samsung Galaxy Note 4	96.8	720 €	93	100	97	100	5.7	7:55	15.9	ac/n
2	Sony Xperia Z3	96.6	530 €	96	99	96	96	5.2	6:40	20.7	ac/n
3	Sony Xperia Z3 Compact	96.5	500 €	97	98	95	96	4.6	8:23	20.7	ac/n
4	HTC One M8	96.3	500 €	98	99	93	95	5	8:00	4.1	ac/n
5	Samsung G.Note Edge	96.3	920 €	92	99	97	98	5.6	7:03	15.9	ac/n
6	Samsung Galaxy S5	96.1	470 €	94	100	95	96	5.1	8:30	15.9	ac/n
7	Apple iPhone 6 (128GB)	96	900 €	100	98	94	88	4.7	5:49	8.0	ac/n
8	Samsung Galaxy Alpha	95.7	560 €	96	99	92	96	4.7	8:37	11.9	ac/n
9	Sony Xperia Z2	95.4	390 €	94	99	95	95	5.2	8:21	20.7	ac/n
10	Sony Xperia Z1 Compact	95.3	310 €	97	97	93	94	4.3	8:21	20.7	ac/n

TELEVİZYON LCD/PLAZMA, 42 İNÇE KADAR

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Görüntü kalitesi (%47,5)	Donanım özell. (%25)	Ergonomi (%15)	Kontrast (satranç tahtası)	Parlaklık (cd/m2)	HDMI	Ekran boyutu (inç)
1	Samsung UE40F8090SL	97.7	1,300 €	100	100	97	199:1	311	4	40
2	Samsung UE40F6470	93	560 €	98	88	90	174:1	319	4	40
3	Toshiba 42M7463DG	92.2	800 €	100	78	88	182:1	632	4	42
4	Samsung UE40H6470	91.6	480 €	94	84	100	196:1	258	4	40
5	Toshiba 40L7363DG	86.3	400 €	95	73	78	172:1	282	4	40
6	Samsung UE42F5570	84	550 €	83	78	98	205:1	369	3	42
7	Sony KDL-42W705B	82.2	530 €	82	72	96	205:1	263	4	42
8	Grundig 42VLE983BL	79.6	500 €	89	69	63	132:1	239	4	42
9	Toshiba 39L4363D	76.9	450 €	81	70	66	176:1	249	4	39
10	Toshiba 32L2434DG	67.4	270 €	79	42	60	173:1	217	2	32

TELEVİZYON LCD/UHD

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Görüntü kalitesi (%47,5)	Donanım özell. (%25)	Ergonomi (%15)	Kontrast (satranç tahtası)	Parlaklık (cd/m2)	HDMI	Ekran boyutu (inç)
1	Samsung UE65HU8500	93.2	4,000 €	94	99	79	187:1	207	4	65
2	Sony KD-65X9005B	90.9	4,300 €	97	85	83	222:1	438	4	65
3	Samsung UE85S9	90.6	35,000 €	88	98	100	201:1	367	4	85
4	Samsung UE55F9090	90.1	3,500 €	91	98	90	208:	348	4	55
5	LG 55UB850V	90	1,200 €	100	79	83	129:1	231	4	55
6	LG 65UB980V	89.7	3,150 €	94	91	73	218:1	265	4	65
7	Samsung UE65F9090	89.3	7,000 €	89	100	90	180:1	399	4	65
8	Sony KD-65X8505B	88.6	3,800 €	92	94	71	182:1	268	4	65
9	LG 65LA9709	87.6	7,000 €	96	91	63	150:1	282	3	65
10	Samsung UE55HU7590	87.4	1,800 €	91	97	81	188:1	399	4	55

TELEVİZYON LCD/PLAZMA, 43 İNÇ ÜZERİ

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Görüntü kalitesi (%47,5)	Donanım özell. (%25)	Ergonomi (%15)	Kontrast (satranç tahtası)	Parlaklık (cd/m2)	HDMI	Ekran boyutu (inç)
1	Samsung UE55F8090	95.8	1,900 €	99	100	86	198:1	254	4	55
2	LG 55EA9809	92.9	3,500 €	100	87	81	240:1	368	4	55
3	Philips 46PDL8908S	92.8	2,200 €	96	95	87	148:1	375	4	46
4	Samsung KE55S9C	92.6	8,000 €	99	94	95	214:1	141	4	55
5	LG 55LA6928	91.6	1,500 €	96	91	85	173:1	250	3	55
6	Samsung UE75F6470	91.3	3,700 €	98	85	86	173:1	274	4	75
7	Philips 55PFK7509	90.1	1,500 €	89	95	78	160:1	293	4	55
8	Philips 47PFS7109	87.2	800 €	89	88	79	181:1	331	4	47
9	Panasonic TX-55ASW804	84.8	2,000 €	84	91	79	167:1	391	4	55
10	Philips 60PFL6008K	82.3	2,200 €	86	80	77	153:1	236	4	60

SABİT DİSKLER SSD

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Transfer hızı (%40)	Erişim süresi (%25)	Pratik test (%25)	Güç tüketimi (%10)	Sıkıştrlb. veri trans. hızı okuma/yazma (MB/s)
1	Samsung 840 EVO 1TB (MZ-7TE1T0BW)	96.5	350 €	97	100	98	82	527/511
2	Samsung 850 PRO 1TB (MZ-7KE1T0)	96.1	520 €	99	94	100	78	546/522
3	Samsung 850 EVO 500GB (MZ-75E500B)	94.7	250 €	99	85	99	92	540/520
4	Samsung 850 PRO 512GB (MZ-7KE512)	94.1	290 €	100	84	100	82	551/526
5	Samsung 850 EVO 1024GB (MZ-75E1T0B)	93.3	460 €	99	87	99	73	543/524
6	Samsung 850 EVO 250GB (MZ-75E250B)	92.6	140 €	96	80	99	96	541/359
7	Samsung 840 EVO 750GB (MZ-7TE750BW)	92.4	370 €	97	88	98	73	537/447
8	Samsung 840 EVO 500GB (MZ-7TE500BW)	92.3	200 €	97	86	98	74	537/462
9	Samsung SSD 840 Pro 512GB (MZ-7PD512)	92.1	270 €	96	77	100	93	518/470
10	Samsung SSD 840 Pro 256GB (MZ-7PD256)	91.9	160 €	96	79	100	89	520/443

*AĞIRLIKLI ORTALAMA DEĞER

ZİRVE SINIFI (100-90) ÜST SINIF (89-75) ORTA SINIF (74-45) TAVSİYE EDİLMEZ (44-0)
TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100) ■ VAR □ YOK

İşlemci rehberi

Piyasada satılan işlemci ve grafik yongalarıyla ilgili performans bilgilerini CHIP CPU-GPU rehberinde bulabilirsiniz

Ufuk Yamankılıçoğlu

Bu ay en büyük değişiklik masaüstü işlemciler listemizde oldu. CHIP Test Merkezine bu ay dört yeni işlemci ulaştı. Bu dört işlemcinin hepsi de Intel'in ezeli rakibi AMD'den geldi ve tablonun üçte birlik alt diliminde yer aldılar.

Bunların arasında sadece 80 dolar'lık bir fiyata sahip olan 23. sıradaki Athlon X4 860K en iyi fiyat-performans oranını sunuyor. Dört çekirdekli işlemci 3,7 GHz (Turbo Mode: 4,0 GHz) bir yonga frekansıyla çalışıyor ve açık çarpanı sayesinde (ürün modelindeki „K" ekinden de anlaşılabileceği gibi) problemsiz bir şekilde overclock edilebiliyor. Ancak X4 860K, AMD APU'larda (Accelerated Processing Units) standart gibi olan, yonga üzerine entegre edilmiş grafik birimine sahip değil, bu yüzden ayrıca bir ekran kartı kullanmanız gerekiyor. Masaüstü işlemcilerdeki bir diğer ilginç yeni işlemci 26. sıradaki AMD A8-7600, Radeon R7 ile üzerinde harika bir GPU'ya sahip. 110 dolar'lık işlemci Radeon R7 sayesinde bu özelliğe sahip olan test ettiğimiz işlemciler arasında en güçlü üçüncü entegre grafik performansına sahip.

Mobil işlemciler Bu ay dizüstü PC işlemcileri arasında üç yeni model var ve hepsi de pazar lideri Intel'den geliyor. 4. sıradaki Haswell ailesinden gelen Core i5-4210M modeline yakından bakmaya değer: Testimizdeki en hızlı iki çekirdekli işlemci turbo modunda 3,2 GHz'e kadar çıkabiliyor. Entegre grafik yongası HD Graphics 4600 harika bir performans sunuyor, öyle ki sadece fanatik oyuncular sistemde ayrıca harici bir ekran kartına ihtiyaç duyacaklar. i5-4210M işlemcisini MSI Adora22 2M'de test ettik, 650 dolar'lık bu uygun fiyatlı All in one PC, oldukça cazip.

Grafik yongaları GPU'lardaki bu ayki tek yeni model aynı zamanda ayın satın alma tavsiyesi olmayı başardı. AMD Radeon R9 285 13. sırada ve 210 dolar karşılığında 2 GB GDDR5 bellek ve 918 MHz'lik bir yonga frekansı sunuyor. Bu grafik yongası, Full HD çözünürlükte akıcı oyun oynamak isteyen ve aynı zamanda fiyata önem veren oyuncular için çok cazip bir seçim.

uyaman@chip.com.tr

Masaüstü

Sıra	İşlemci	Yaklaşık fiyat	CPU performans puanı	Fiyat-performans puanı	Soket tipi	CPU çekirdek / Thread sayısı	CPU frekansı (GHz)	Turbo-Mode (GHz)	L2-Cache (KB)	L3-Cache (KB)	Üretim mimarisi (nm)	Maks. Güç tüketimi (TDP, W)	Cinebench R11.5 64 Bit	WinRAR x64 4.01 (KB/s)	Twofish-Serpent (MB/s)	TrueCrypt 7.1 AES-	GPU performans puanı	Grafik yongası	3DMark Vantage 1.0.2 Perf.	Resident Evil 5 12x10 (fps)
1	Intel Core i7-5960X	1090	100	59.7	2011-3	8/16	3,0	3,5	8 x 256	20.480	22	140	15,00	6.076	454	–	–	–	–	–
2	Intel Core i7-4960X	1035	87,9	42.7	2011	6/12	3,6	4,0	6 x 256	15.360	22	130	12,09	4.569	370	–	–	–	–	–
3	Intel Core i7-5930K	605	87,7	72.5	2011-3	6/12	3,5	3,7	6 x 256	15.360	22	140	11,78	4.281	351	–	–	–	–	–
CHIP TAVSİYE 4	Intel Core i7-5820K	415	86,1	100.0	2011-3	6/12	3,3	3,6	6 x 256	15.360	22	140	11,74	4.281	340	–	–	–	–	–
CHIP TAVSİYE 5	Intel Core i7-4790K	345	75,5	81.1	1150	4/8	4,0	4,4	4 x 256	8.192	22	88	9,64	3.681	270	73,3	HD 4600	6.086	50,8
6	Intel Core i7-4770	330	73,0	76.6	1150	4/8	3,4	3,9	4 x 256	8.192	22	84	8,57	3.611	253	73,2	HD 4600	6.187	49,9
7	Intel Xeon E3-1270 v3	330	68,8	64.2	1150	4/8	3,5	3,9	4 x 256	8.192	22	80	8,10	3.375	240	–	–	–	–
8	Intel Xeon E3-1230 v3	255	66,2	74.0	1150	4/8	3,3	3,7	4 x 256	8.192	22	80	7,64	3.232	227	–	–	–	–
9	AMD FX-9590	235	66,0	79.5	AM3+	8/8	4,7	5,0	4 x 2.048	8.192	32	220	7,79	4.810	300	–	–	–	–
10	Intel Core i5-4690	225	63,6	74.3	1150	4/4	3,5	3,9	4 x 256	6.144	22	84	6,69	3.415	193	70,3	HD 4600	5.746	49,5
11	AMD FX-9370	210	62,7	76.3	AM3+	8/8	4,4	4,7	4 x 2.048	8.192	32	220	7,35	4.742	280	–	–	–	–
12	AMD FX-8350	180	59,5	76.1	AM3+	8/8	4,0	4,2	4 x 2.048	8.192	32	125	6,95	4.702	259	–	–	–	–
13	Intel Core i5-4590	200	58,9	66.4	1150	4/4	3,3	3,7	4 x 256	6.144	22	84	6,11	3.414	173	66,8	HD 4600	5.518	46,5
CHIP TAVSİYE 14	AMD FX-8320	140	57,0	86.0	AM3+	8/8	3,5	4,0	4 x 2.048	8.192	32	125	6,42	4.665	244	–	–	–	–
15	Intel Core i5-4460	180	54,3	57.8	1150	4/4	3,2	3,4	4 x 256	6.144	22	84	5,53	3.213	159	62,4	HD 4600	5.344	42,0
16	AMD FX-8370E	210	50,9	40.8	AM3+	8/8	3,3	4,3	4 x 2.048	8.192	32	95	5,71	2.851	214	–	–	–	–
17	AMD FX-6350	130	49,0	58.8	AM3+	6/6	3,9	4,2	3 x 2.048	8.192	32	125	5,05	3.752	188	–	–	–	–
18	AMD FX-6300	110	45,2	54.6	AM3+	6/6	3,5	4,1	3 x 2.048	8.192	32	95	4,54	3.599	170	–	–	–	–
19	Intel Core i3-4360	165	43,7	32.9	1150	2/4	3,7	3,7	2 x 256	4.096	22	54	4,02	2.806	119	62,6	HD 4600	5.034	44,7
20	Intel Core i3-4150	115	41,9	41.6	1150	2/4	3,5	3,5	2 x 256	3.072	22	54	3,75	1.999	112	56,9	HD 4400	4.579	40,7
21	AMD FX-4350	90	40,1	46.6	AM3+	4/4	4,2	4,3	2 x 2.048	4.096	32	125	3,62	2.870	134	–	–	–	–
22	AMD A10-7850K	160	39,3	24.7	FM2+	4/4	3,7	4,0	2 x 2.048	–	28	95	3,60	2.338	155	99,0	R7 Series	8.180	69,0
23	AMD Athlon X4 860K	80	38,7	47.1	FM2+	4/4	3,7	4,0	2 x 2.048	–	28	95	3,56	2.428	155	–	–	–	–
24	AMD A10-7800	140	38,2	25.9	FM2+	4/4	3,5	3,9	2 x 2.048	–	28	65	3,43	2.333	151	100	R7 Series	8.495	67,8
25	AMD FX-4300	85	37,1	39.1	AM3+	4/4	3,8	4,0	2 x 2.048	4.096	32	95	3,29	2.576	122	–	–	–	–
26	AMD A8-7600	110	36,8	29.5	FM2+	4/4	3,1	3,8	2 x 2.048	–	28	65	3,36	2.108	148	91,9	R7 Series	7.568	64,3
27	Intel Pentium G3450	85	33,9	29.8	1150	2/2	3,4	3,4	2 x 256	3.072	22	53	2,89	1.778	69,5	39,9	HD(GT1)	3.079	29,6
28	AMD A8-5500	100	31,5	20.3	FM2+	4/4	3,2	3,7	2 x 2.048	–	32	65	2,81	2.144	111	67,6	HD7560D	4.883	52,9
29	Intel Celeron G1850	60	29,7	28.4	1150	2/2	2,9	2,9	2 x 256	2.048	22	53	2,46	1.545	59,1	36,2	HDGraphics	2.765	27,1
30	AMD A6-7400K	65	24,0	13.8	FM2+	2/2	3,5	3,9	1.024	–	28	65	1,70	1.101	77,8	67,1	R5	5.173	49,8

ZİRVE SINIFI (100-90) ÜST SINIF (89-75) ORTA SINIF (74-45) TAVSİYE EDİLMEZ (44-0)
TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100) – GRAFİK YONGASI YOK

Mobil

Sıra	İşlemci	Çekirdek kodu	Performans puanı	CPU çekirdek/thread sayısı	CPU frekansı (GHz)	CPU frekansı turbo modu (GHz)	Üretim süreci (nm)	Maks. Güç tüketimi (TDP, w olarak)	L2 Cache (KB)	L3 Cache (KB)	Cinebench R15 CPU Single CoreScore (puan)	Cinebench R15 CPU Score (puan)	PCMark 7 Computation Score (puan)	GPU performans indeksi	Grafik yongası	3DMark: Cloud Gate Score	3DMark: Cloud Gate Graphics Score	3DMark: Cloud Gate Graphics Test 1 (fps)	3DMark: Cloud Gate Graphics Test 2 (fps)	Cinebench R15 OpenGL (fps)
1	Intel Core i7-4710HQ	Haswell	59.7	4/8	2,50	3,50	22	47	1.024	6.144	632	136	20.748	100	Intel HD Graphics 4600	6.879	7.031	30,7	30,5	32,07
CHIP TAVSİYE 2	Intel Core i7-4712MQ	Haswell	42.7	4/8	2,30	3,30	22	37	1.024	6.144	592	128	15.383	80,3	Intel HD Graphics 4600	5.698	5.710	24,5	25,1	24,12
3	Intel Core i7-4702MQ	Haswell	72.5	4/8	2,20	3,20	22	37	1.024	6.144	584	124	17.178	95,6	Intel HD Graphics 4600	6.521	6.827	29,8	29,6	29,52
4	Intel Core i7-4510U	Haswell	100.0	2/4	2,00	3,10	22	15	512	4.096	266	121	17.021	78,0	Intel HD Graphics 4400	4.540	5.801	27,4	23,4	24,26
5	Intel Core i5-4210U	Haswell	81.1	2/4	1,70	2,70	22	15	512	3.072	237	103	15.607	77,1	Intel HD Graphics 4400	4.467	5.821	25,2	25,4	23,19
6	Intel Core i5-4260U	Haswell	76.6	2/4	1,40	2,70	22	15	512	3.072	239	106	7.156	32,4	Intel HD Graphics 5000	5.217	–	–	–	27,67
7	Intel Core i5-4200U	Haswell	64.2	2/4	1,60	2,60	22	15	512	3.072	230	102	13.213	22,8	Intel HD Graphics 4400	3.538	–	–	–	20,00
8	Intel Core i5-3230M	Ivy Bridge	74.0	2/4	2,60	3,20	22	35	512	3.072	230	92	13.627	8,8	Intel HD Graphics 4000	3.023	–	–	–	–
9	Intel Core i3-4158U	Haswell	79.5	2/4	2,00	2,00	22	28	512	3.072	201	72	12.365	65,6	Intel Iris Graphics 5100	3.803	4.806	20,4	21,4	21,71
10	Intel Core i3-4030U	Haswell	74.3	2/4	1,90	1,90	22	15	512	3.072	190	74	11.631	22,3	Intel HD Graphics 4400	3.572	–	–	–	19,15
CHIP TAVSİYE 11	Intel Core M-5Y10	Broadwell	76.3	2/4	0,80	2,00	14	4,5	512	4.096	186	78	12.045	62,0	Intel HD Graphics 5300	3.692	4.487	20,7	18,4	20,68
12	Intel Core i3-4010U	Haswell	76.1	2/4	1,70	1,70	22	15	512	3.072	172	68	11.405	65,6	Intel HD Graphics 4400	3.554	4.996	21,4	22,0	20,26
13	Intel Core i3-4005U	Haswell	66.4	2/4	1,70	1,70	22	15	512	3.072	171	67	11.548	59,6	Intel HD Graphics 4400	3.138	4.510	19,2	20,1	19,17
14	Intel Core i5-4202Y	Haswell	86.0	2/4	1,60	2,00	22	11,5	512	3.072	168	68	12.564	55,5	Intel HD Graphics 4200	3.182	4.127	18,9	17,1	17,54
15	AMD A10-5745M	Richland	57.8	4/4	2,10	2,90	32	25	4.096	–	175	61	4.587	70,4	AMD Radeon HD 8610G	3.738	5.299	21,9	24,3	22,8
16	AMD A8-6410	Beema	40.8	4/4	2,00	2,40	28	15	2.048	–	167	49	6.352	46,8	AMD Radeon R5 Graphics	2.881	3.277	13,9	14,7	16,67
17	Intel Core M-5Y70	Broadwell	58.8	2/4	1,10	2,60	14	4,5	512	4.096	151	59	11.936	46,8	Intel HD Graphics 5300	2.648	3.177	14,5	13,2	19,17
18	AMD A10-7300	Kaveri	54.6	4/4	1,90	3,20	28	20	4.096	–	159	59	4.692	81,3	AMD Radeon R6 Graphics	3.700	6.430	29,4	26,7	24,96
19	Intel Pentium N3540	Bay Trail-M	32.9	4/4	2,16	2,66	22	7,5	2.048	–	159	41	7.026	20,2	Intel HD Graphics	1.506	1.432	6,4	6,0	5,71
20	AMD A6-6310	Beema	41.6	4/4	1,80	2,40	28	15	2.048	–	154	47	6.405	46,8	AMD Radeon R4 Graphics	2.832	3.300	14,0	15,0	17,00
21	Intel Pentium 3558U	Haswell	46.6	2/2	1,70	1,70	22	15	512	2.048	128	67	11.322	44,9	Intel HD Graphics	2.415	3.367	14,5	14,8	14,63
22	AMD A4-6210	Beema	24.7	4/4	1,80	1,80	28	15	2.048	–	143	38	3.245	41,8	AMD Radeon R3 Graphics	2.439	3.005	13,3	12,8	14,58
23	AMD A8-7100	Kaveri	47.1	4/4	1,80	3,00	28	20	4.096	–	133	44	4.737	10,7	AMD Radeon R5 Graphics	3.677	–	–	–	–
24	Intel Celeron N2930	Bay Trail-M	25.9	4/4	1,83	2,16	22	7,5	2.048	–	127	35	6.493	20,8	Intel HD Graphics	1.499	1.491	6,5	6,5	5,90
25	AMD A4 Micro-6400T	Mullins	39.1	4/4	1,00	1,60	28	4,5	2.048	–	93	34	3.590	28,4	AMD Radeon R3 Graphics	1.642	2.123	9,9	8,6	8,72
26	Intel Celeron N2840	Bay Trail-M	29.5	2/2	2,16	2,58	22	7,5	1.024	–	76	41	8.111	20,8	Intel HD Graphics	1.341	1.535	6,9	6,4	6,15
27	Intel Celeron N2830	Bay Trail-M	29.8	2/2	2,16	2,41	22	7,5	1.024	–	67	37	6.760	18,9	Intel HD Graphics	1.206	1.380	6,2	5,8	5,86
CHIP TAVSİYE 28	Intel Atom Z3735F	Bay Trail-T	20.3	4/4	1,33	1,83	22	2,2	2.048	–	–	–	5.730	13,7	Intel HD Graphics	1.170	1.205	5,4	5,1	–
29	Intel Atom Z3745	Bay Trail-T	28.4	4/4	1,33	1,86	22	2	2.048	–	–	–	5.470	13,8	Intel HD Graphics	1.204	1.204	5,2	5,3	–
			13.8																	

[1] ÇOĞUNLUKLA SADECE BİR DİZÜSTÜ PC İLE BİRLİKTE TEMİN EDİLEBİLİR
[2] SHARED MEMORY GRAFİKTE ÇALIŞMA SÜRESİ, HIZLI GRAFİK YONGALARI SÜREYİ %40'A KADAR AZALTABİLİYOR

Grafik

Sıra	Grafik yongası	Bellek büyüklüğü MB ve türü	Yaklaşık fiyat ($+KDV)	Fiyat-Performans puanı	Performans puanı	Yonga frekansı (MHz)	Shader frekansı (MHz)	Bellek bağlantısı (Bit)	Unified Shader	Transistör sayısı (Milyon)	Mimari (nm)	Maksimum güç tüketimi (TDP, Watt)	3DMark 11 Extreme	3DMark Fire Strike	Crysis Warhead 2560 8AA (fps)	Dirt 3 1920 8AA (fps)	Heaven Benchmark 1920 4AA 16AF DX11 (fps)
1	AMD Radeon R9 295X2	2 x 4.096/GDDR5	1385	100	31.2	1.018	5.000	2 x 512	2 x 2.816	2 x 6.200	28	500	8.009	12.935	55,58	156,17	135,8
2	nVidia GeForce GTX Titan Z	2 x 6.144/GDDR5	2000	97,0	21.0	706	7.010	2 x 384	2 x 2.880	2 x 7.100	28	375	7.488	11.808	68,77	152,94	124,2
3	nVidia GeForce GTX 980	4.096/GDDR5	635	77,8	52.9	1.127	7.012	256	2.048	5.200	28	165	5.633	10.091	48,38	151,67	90,4
4	nVidia GeForce GTX 780 Ti	3.072/GDDR5	580	74,5	55.5	1.006	7.200	384	2.880	7.100	28	250	5.427	9.634	52,06	126,00	90,5
5	nVidia GeForce GTX Titan Black	6.144/GDDR5	1330	70,4	22.9	889	7.000	384	2.880	7.100	28	250	5.219	9.326	45,29	130,36	79,3
6	nVidia GeForce GTX 970	4.096/GDDR5	380	68,7	78.1	1.051	7.010	256	1.664	5.200	28	145	4.884	9.004	43,75	139,49	75,6
7	AMD Radeon R9 290X	4.096/GDDR5	380	68,4	77.8	1.030	5.000	512	2.816	6.200	28	250	4.600	8.934	48,49	131,77	78,5
CHIP TAVSİYE 8	AMD Radeon R9 290	4.096/GDDR5	325	64,9	86.3	947	5.000	512	2.560	6.200	28	250	4.101	8.421	45,00	121,90	84,6
9	nVidia GeForce Titan	6.144/GDDR5	1540	64,5	18.1	837	6.008	384	2.688	7.100	28	250	4.837	8.139	42,06	116,93	77,4
10	nVidia GeForce GTX 780	3.072/GDDR5	390	60,9	67.5	863	6.008	384	2.304	7.100	28	250	4.508	7.966	38,33	112,32	71,8
11	AMD Radeon R9 280X	3.072/GDDR5	295	57,4	84.1	1.100	6.400	384	2.048	4.313	28	190	3.654	7.678	38,73	112,06	69,6
12	nVidia GeForce GTX 770	2.048/GDDR5	280	50,5	77.9	1.059	7.012	256	1.536	3.540	28	230	3.594	6.666	34,61	96,45	55,3
CHIP TAVSİYE 13	AMD Radeon R9 285	2.048/GDDR5	210	48,3	99.4	918	5.500	256	1.792	5.000	28	190	2.829	6.567	28,54	109,57	58,4
14	AMD Radeon R9 280	3.072/GDDR5	205	45,6	96.1	953	5.000	384	1.792	4.313	28	200	2.910	6.308	31,23	92,32	49,8
15	nVidia GeForce GTX 760	2.048/GDDR5	225	43,3	83.2	1.059	6.212	256	1.152	3.540	28	170	2.973	5.619	29,62	86,04	48,9
CHIP TAVSİYE 16	AMD Radeon R9 270X	2.048/GDDR5	180	41,3	99.1	1.070	5.600	256	1.280	2.800	28	180	2.506	5.471	27,15	85,74	51,6
17	AMD Radeon HD 7950	3.072/GDDR5	210	39,8	81.9	900	5.000	384	1.792	4.313	28	200	2.456	5.670	27,41	68,95	50,3
18	nVidia GeForce GTX 660 Ti	2.048/GDDR5	225	39,1	75.1	1.033	6.008	192	1.344	3.540	28	150	2.845	5.053	26,43	80,29	39,7
19	nVidia GeForce GTX 660	2.048/GDDR5	180	36,3	87.1	1.072	6.108	192	960	2.540	28	140	2.395	5.235	23,92	69,43	39,3
20	AMD Radeon R9 270	2.048/GDDR5	160	34,4	92.9	900	5.600	256	1.280	2.800	28	150	2.171	4.800	22,28	71,87	38,0
CHIP TAVSİYE 21	AMD Radeon R7 265	2.048/GDDR5	140	32,4	100.0	925	5.600	256	1.024	2.800	28	150	1.929	4.481	23,03	66,43	36,3
22	nVidia GeForce GTX 650 Ti Boost	2.048/GDDR5	170	29,4	74.7	1.020	6.008	192	768	2.540	28	140	1.949	3.767	20,16	58,65	35,3
23	AMD Radeon R7 260X	2.048/GDDR5	130	27,5	91.4	1.160	6.600	128	896	2.080	28	115	1.737	3.772	16,59	57,32	33,2
24	nVidia GeForce GTX 750 Ti	2.048/GDDR5	155	26,3	73.3	1.046	5.400	128	640	1.870	28	60	1.778	3.841	16,22	52,97	26,9
25	AMD Radeon HD 7790	2.048/GDDR5	120	25,9	93.3	1.050	6.400	128	896	2.080	28	85	1.621	3.563	16,00	53,00	32,0
26	nVidia GeForce GTX 750	1.024/GDDR5	120	23,5	84.6	1.033	5.010	128	512	1.870	28	55	1.568	3.406	14,78	46,66	24,6
27	nVidia GeForce GTX 650 Ti	1.024/GDDR5	130	21,4	71.1	928	5.400	128	768	2.540	28	110	1.449	3.066	12,67	42,22	23,7
28	AMD Radeon R7 260	1.024/GDDR5	120	20,9	75.3	1.000	6.000	128	768	2.080	28	95	1.433	3.353	4,22	51,11	24,1
29	AMD Radeon R7 250X	1.024/GDDR5	115	17,7	66.5	1.000	4.500	128	640	1.500	28	80	1.239	2.794	4,70	43,57	18,4
30	AMD Radeon R7 250	1.024/GDDR5	80	13,4	72.4	800	4.500	128	512	1.500	28	55	898	2.097	4,07	30,96	15,5

ZİRVE SINIFI (100-90) ÜST SINIF (89-75) ORTA SINIF (74-45) TAVSİYE EDİLMEZ (44-0)
TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100)

CHIP fiyat barometresi

CHIP, her ay satın alma kararlarınızda faydalanabileceğiniz dokuz aygıt sınıfı için fiyat TAHMİNleri ve üç farklı fiyat sınıfındaki dizüstü tavsiyelerini yayınlıyor

GİRİŞ SEVİYESİ (YAKLAŞIK 325 DOLAR)

TAVSİYE	Acer E5-521-62GK
İŞLEMCİ	AMD A6-6310 (1,8 GHz)
RAM	4 GB (maks. 16 GB)
GRAFİK YONGASI	AMD Radeon R4 (IGP)
EKRAN	15,6 inç, 1.366 x 768 piksel
İŞLETİM SİSTEMİ	Windows 8.1 (64 bit)
SABİT DİSK	500 GB
OPTİK SÜRÜCÜ	DVD yazıcı
PİL SÜRESİ *	8:57/11:46 saat

GENEL ÇÖZÜM (YAKLAŞIK 435 DOLAR)

TAVSİYE	Lenovo G5070-59431718
İŞLEMCİ	Intel Core i5-4210U (1,7 GHz)
RAM	8 GB (maksimum 8 GB)
GRAFİK YONGASI	AMD R5 M230
EKRAN	15,6 inç, 1.366 x 768 piksel
İŞLETİM SİSTEMİ	Windows 8.1 (64 bit)
SABİT DİSK	500 GB (SSHD)
OPTİK SÜRÜCÜ	DVD yazıcı
PİL SÜRESİ *	8:24/11:33 saat

MULTIMEDYA (YAKLAŞIK 710 DOLAR)

TAVSİYE	Toshiba Satellite L50-B-1NJ
İŞLEMCİ	Intel Core i5-4210U (1,7 GHz)
RAM	8 GB (maksimum 16 GB)
GRAFİK YONGASI	AMD Radeon R7 M260
EKRAN	15,6 inç, 1.366 x 768 piksel
İŞLETİM SİSTEMİ	Windows 8.1 (64 Bit)
SABİT DİSK	1 TB
OPTİK SÜRÜCÜ	DVD yazıcı
PİL SÜRESİ *	6:12/8:54 saat

* TAM YÜKTE/OFFICE

TAHMİN: Fiyatlar böyle gelişiyor

LG 65UB980V

En büyük televizyonlar arasında bile rekabet baskısı devamlı artıyor.

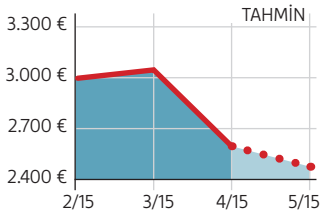

Samsung Galaxy S5

Yeni S6'nın prömiyerinden önce S5 fiyat olarak zirveye yer açıyor.

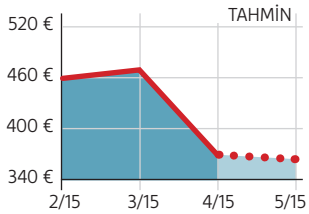

Sony Xperia Tablet Z LTE

Xperia Z3'ün fiyatı düştüğü için, bu modelin de fiyatının çoktan düşmesi gerekiyordu.

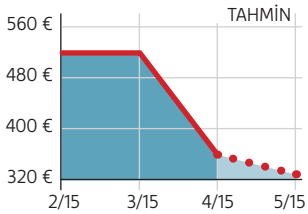

Seagate Backup Plus Desktop

4 TB'lık modelde fiyat düşüşü 8 TB Archive'in çıkmasından sonra bekleniyordu.

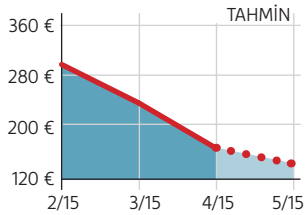

Seagate 600 SSD 240GB

Biraz gecikmeyle de olsa Seagate Flash pazarının gelişimine katkıda bulunuyor.

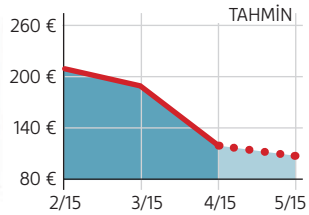

LG Lifeband Touch FB84

180 Euro'luk başlangıç fiyatıyla karşılaştırıldığında Lifeband FB84 şu anda cazip bir fırsat.

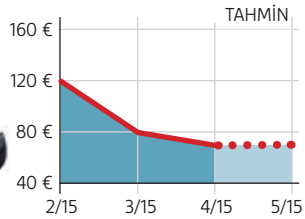

FOTOĞRAFLAR: ÜRETİCİ

Ekonomik (Ofis) PC

Kategori	Bileşen	Fiyat ($)+KDV
CPU	Intel Pentium G3220	60
CPU fanı	Intel stok fan	0
Anakart	MSI H81M-P33	50
RAM	Kingston DDR3 1600 Mhz 4GB (2x2GB)	45
Ekran kartı	Tümleşik (CPU'da)	0
Sabit disk	SanDisk 64 GB SSD	45
Optik sürücü	24x SATA DVD yazıcı	15
Kasa	Cooler Master CMP-350 350 watt	55
Toplam		270

HTPC (Ev sineması)

Kategori	Bileşen	Fiyat ($)+KDV
CPU	AMD A6-6400K	55
CPU fanı	AMD stok fan	0
Anakart	ASUS F1A75-M PRO	110
RAM	Kingston DDR3 1600 Mhz 4GB (2x2GB)	45
Ekran kartı	AMD HD 8470D (işlemcide)	0
Sabit disk	Seagate 1 TB ST1000DM003	55
Optik sürücü	Slim 8x DVD-RW	20
Kasa	Redrock 102BB 230W Micro ATX	35
Toplam		320

Genel amaçlı PC

Kategori	Bileşen	Fiyat ($)+KDV
CPU	AMD FX-6300	110
CPU fanı	AMD stok fan	0
Anakart	Gigabyte GA-970A-D3	95
RAM	Kingston HyperX Beast 2x4 GB 2400MHz	90
Ekran kartı	AMD Radeon R7 240	55
Sabit disk	Samsung 840 EVO 120 GB SSD	75
Optik sürücü	24x SATA DVD yazıcı	15
Kasa	Cooler Master CMP-350 350 watt	55
Toplam		495

Giriş seviyesi oyun PC'si

Kategori	Bileşen	Fiyat ($)+KDV
CPU	AMD FX-6300	110
CPU fanı	AMD stok fan	0
Anakart	MSI 970A-G46	85
RAM	Kingston HyperX Beast 2x4 GB 2400MHz	90
Ekran kartı	AMD Radeon R7 265	140
Sabit disk	Samsung 840 EVO 120 GB SSD	75
Optik sürücü	24x SATA DVD yazıcı	15
Kasa	Cooler Master RC-K350 600 Watt	105
Toplam		620

Orta seviye oyun PC'si

Kategori	Bileşen	Fiyat ($)+KDV
CPU	Intel Core i5-4690K	250
CPU fanı	Cooler Master Hyper 412*	50
Anakart	MSI Z87-GD65 GAMING	170
RAM	Kingston HyperX Beast 2x4 GB 2400MHz	90
Ekran kartı	AMD Radeon R9 280X	255
Sabit disk	Samsung 840 EVO 250 GB SSD	125
Optik sürücü	24x SATA DVD yazıcı	15
Kasa	Cooler Master RC-K350 600 Watt	105
Toplam		1060

*Overclock yapılmayacaksa stok fan yeterli

Üst seviye oyun PC'si

Kategori	Bileşen	Fiyat ($)+KDV
CPU	Intel Core i7-5820K	415
CPU fanı	Noctua NH-U14S	85
Anakart	MSI X99S SLI Plus	270
RAM	Kingston HyperX 16GB (4x4GB) DDR4-2400	305
Ekran kartı	AMD Radeon R9 290	325
Sabit disk	Samsung 840 EVO 500 GB SSD	235
Optik sürücü	24x SATA DVD yazıcı	15
Kasa	Corsair Carbide 400R 750 watt	205
Toplam		1855

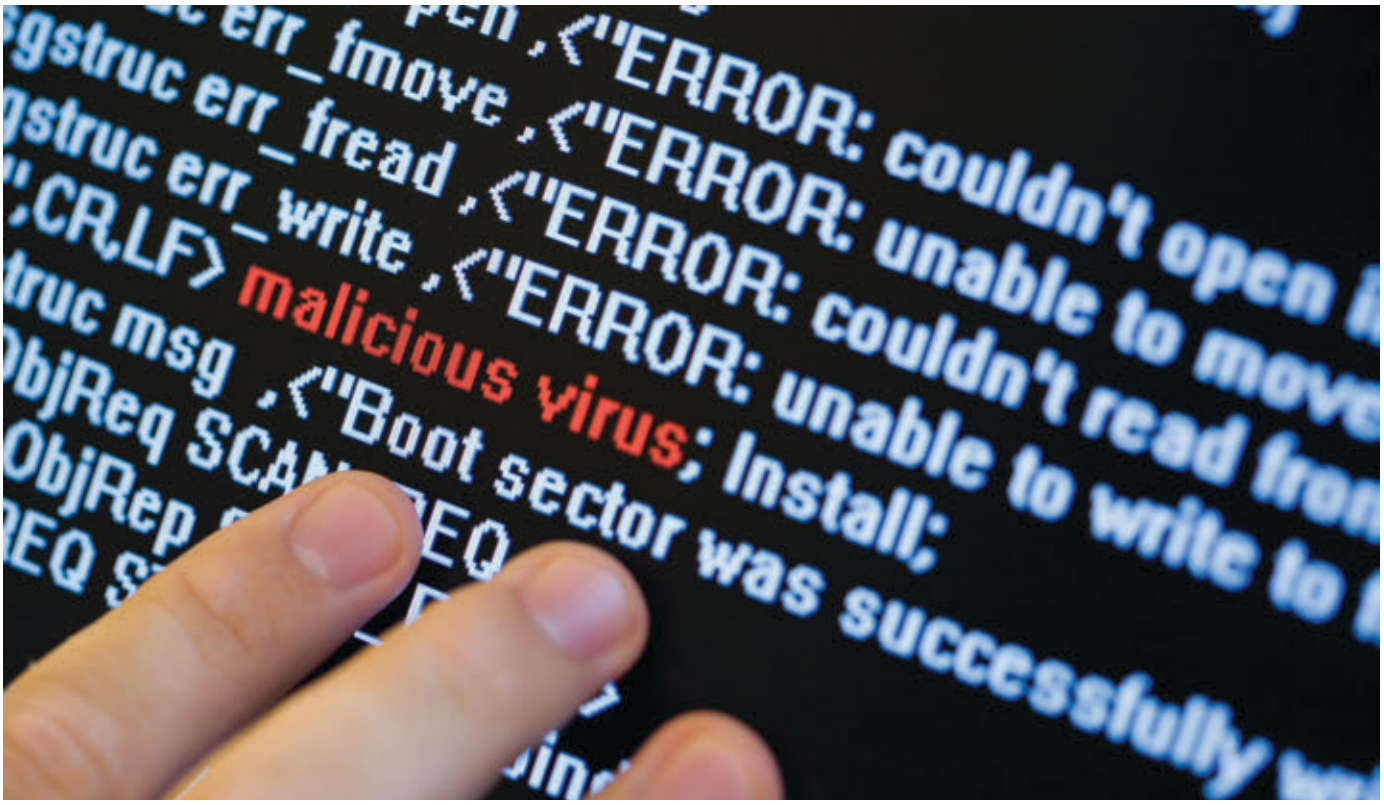

Gizli Malware'leri temizleyin

Malware'ler anti-virüslerden sıyrılıp, bilgisayarınıza sızmanın yollarını öğreniyorlar. CHIP, sizlerle bu sessiz katillerin kökünü kurutma yöntemlerini paylaşıyor

Ozan KAYA

PC'nizde büyük ihtimalle malware bulunmakta. Görmeseniz de, duymasanız da, kokusunu almasanız da muhtemelen orada bir yerdeler. En son yıllık Kaspersky Security Bulletin'e göre (http://chip.tk/1J6fOUY) Kaspersky kullanıcısı PC'lerin %38'inde 2014 yılında en az bir kez malware saldırısı yaşanmış.

Daha da önemlisi çalışmanın sadece tespit edilen malware'leri kapsaması. Yani daha keşfedilememiş olanları bu %38'lik oranın içine dâhil değil. Dolayısıyla bu virüslerin şu an hepimize bulaşmış olma ihtimali de bulunmakta.

Belki de bu sadece bizim paranoyamızdır diye düşündük ve virüs araştırma laboratuarına bizde gizli malware bulunup, bulunmadığını sorduk. Uzun ve teknik terimler içeren bir ''belki'' beklerken, cevap keskin bir ''kesinlikle'' oldu.

Anti-virüsünüz malware'leri engellemiyor mu?

Kaspersky'nin çalışması gösteriyor ki en güçlü AV'ler bile hatasız değil. Fakat bu AV kullanmamak için bir bahane değil (lütfen kullanın!), fakat tüm malware'leri yakalayacaklarını da ummayın –özellikle de güvenlik şirketlerinin henüz tanımlayamadığı yeni olanları. Virüs, Truva atı, worm (solucan), ransomware ve diğer malware formları devamlı olarak evrim geçirmekte, hatta yenilenme yolları dâhi geliştirmişler. Virüsler doğada olduğu gibi, teknolojide de bu yolla hayatta kalıyorlar.

İlerleyen sayfalarda sizlere bu gizli tehlikelerin kökünü nasıl kazıyıp, geri dönmemelerini sağlayabileceğinizi göstereceğiz.

Pc'nizdeki Saklı Malware'leri Bulun

Gizemli işlemleri araştırın

Malware bulaşmış PC'yi tanımlamak kolay. Sıkça çökme yaşanır, bilgisayarın başlatılması ve kapatılması uzun sürer, tarayıcı ana sayfası değişir (ve değiştirilemez) ya da ekranınızda bir tehdit notuyla karşılaşırsınız.

Fakat bazı malware'ler diğerlerinden daha akıllı. Dosyalarını sistem klasörlerinin derinlerinde saklayıp, bilgisayarınızı yavaşlatmıyor ve Görev Yöneticisinde görünmüyorlar.

Durum buysa, bu malware'nin varlığından aylarca, hatta yıllarca haberiniz olmazken o sizin giriş bilgilerinizi ve parolalarınızı

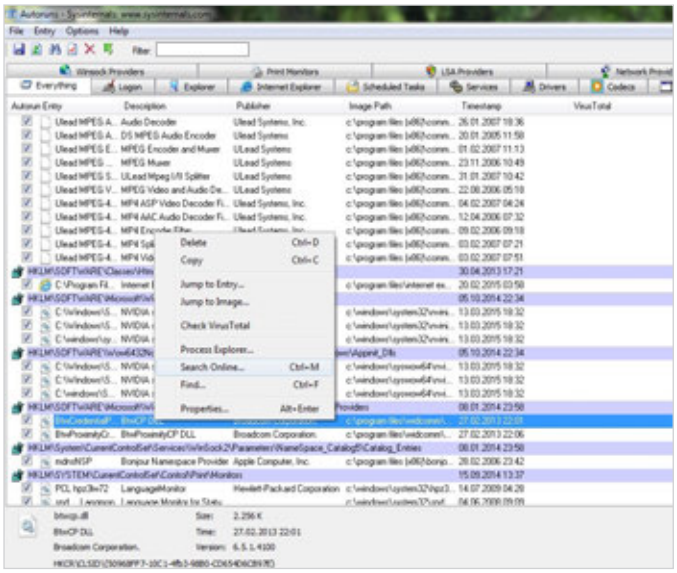

Autoruns listeniz ilk başta gözünüzü korkutabilir, dolayısıyla Options menüsünü kullanarak listeyi küçültebilirsiniz.

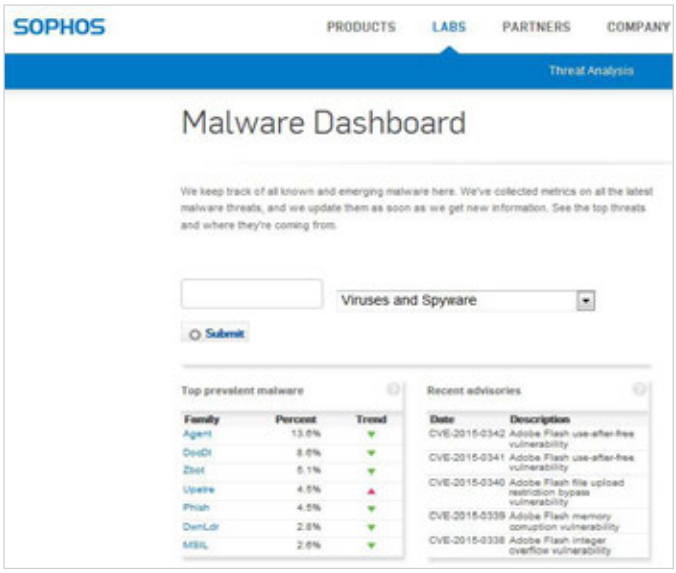

Tüm zamanların en başarılı botnet'lerinden biri Zeus intikam için geri döndü

kaydedebiliyor. Hatta Zeus gibi rootkit malware'ler siz banka hesabınıza girmişken sizden para dahi çalabiliyor (alttaki kutuya bakın).

Bu tür zararlı yazılımları temizlemenin ilk yolu sistem başlangıcı olmalı. Size malware bulunması ve Windows başlatımında gereksiz işlemleri kaldırma konusunda ücretsiz Autoruns'u kullanmanızı öneriyoruz (http://chip.tk/1EAROFb).

Autoruns taşınabilir, dolayısıyla herhangi bir yükleme gerektirmiyor. Sadece 'Download Autoruns and Autorunsx' bağlantısına tıklayarak indirin, küçük (1,24MB) ZIP dosyasını masaüstünüze kaydedin, içeriği çıkartın ve çalıştırmak için 'autoruns.exe' ikonuna tıklayın (ya da daha detaylı sonuçlar için sağ tıklayın ve 'Yönetici olarak çalıştır'ı seçin). Araç, kayıt girişleri, tarayıcı uzantıları ve sürücüler de dâhil PC'nizde Windows ile başlayan tüm öğeleri istelerken birkaç saniye bekleyin. Bu tür işlemler (özellikle de saklı malware'ler) Görev Yöneticisinde görünmezler, dolayısıyla boşuna deneyip zahmete girmeyin.

'Hide Empty Locations' ve 'Hide Microsoft Entries' seçeneklerini işaretleyin ve listeyi sadece üçüncü parti öğelerini gösterecek şekilde yenileyin.

Listede gezinin ve tanımadığınız girişlere ne olduklarını tarayıcınız ile Google'dan aramak için sağ tıklayarak, Search Online seçeneğini seçin (ya da Ctrl+M kombinasyonunu kullanın). Bu size düşündüğünüzden çok daha yardımcı olacaktır. Google işlemle ilgili dosyanın tam adını arıyor (örneğin, ekran görüntüsündeki 'btwcp.dll') ve belirli dosyaların güvenli olup, olmadığını gösteren File.net (www.file.net); işlemin ne olduğunu ve niye çalıştığını gösteren Process Library (www.processlibrary.com); "işlem durdurulmalı mı, yoksa devam mı etmeli?" sorusuna cevap veren harika Should I Block It? (www.shouldiblockit.com) gibi güvenlik sitelerinden sonuçları sıralıyor.

Zeus geri döndü – ve bu sefer görünmez

Hemen hemen tüm malware tablolarındaki ('Trojan.Win32.Generic') böcekler arasında tanıdık olduğumuz bir isimle tekrar karşılaştık: Zbot, diğer adıyla Zeus. Güvenlik firması Sophos'un oluşturduğu 'Top prevalent malware' listesinde çoktan üst sıralara tırmanmaya başlamış bile (http://chip.tk/1aOq2PU - sağdaki ekran görüntüsüne bakın).

Zeus en güçlü malware ve başarısının sırrı gizliliğinde yatıyor. 2009-2013 yılları arasında sadece ABD'de 3,6 milyon PC'ye bulaşarak internetteki en yaygın botnet unvanını aldı (http://chip.tk/1aOqcXn).

Zeus'un görevi çevrimiçi bankacılık işlemlerini takip ederek hem kullanıcı hem de bankadan para çalmak, stratejisi ise görünmezlik. En başarılı AV yazılımlarının dâhi (banka ve hükümet tarafından kullanılanlar da dâhil) saptamakta zorlandığı rootkit teknolojisiyle donatılmış. Daha fazla rootkit için bir sonraki sayfaya göz atın.

Zeus'un arkasındaki beyin Hamza Bendelladj 2013 yılında yakalandı, fakat Zeus tek adamdan çok daha fazlası. Gameover Zeus botnet'i derhal Zeus'un bıraktığı yerden görevi devraldı ve banka hesaplarını yağmalamaya devam ederek (ve dozu biraz daha arttırarak) CryptoLocker ransomware'ini yaymaya başladı. Şubat ayında FBI, Gameover'ın ele başı Evgeniy Mihkailovich Bogachev'ın (http://chip.tk/1aOqNbR) başına 3 milyon dolar ödül koydu. Fakat Bogachev halen firarda ve Zeus intikam hırsıyla geri dönmüş gibi görünüyor.

"Kötü adamların kullanmaları için teknik bilgiye sahip olmaları gerekmiyor" diyor Dennis Technology Labs'den Simon Edward ve ekliyor "sisteminizde saklanıyor, çünkü peşinde olduğu şey bilgi ve para. Eğer anti-virüsünüzü aşıp, sisteminize bulaşırsa, normal şartlar altında varlığından haberdar olmanız oldukça güç".

Zeus'un ne olduğunu ve nasıl çalıştığını anlamak için 'What Is Zeus' PDF'ini Sophos'dan ücretsiz indirebilirsiniz (http://chip.tk/1aOrpOv).

Şüpheli gizli işlemleri otomatik olarak bulun

Autoruns'un en güncel sürümü (mart ayında güncellenen 13.2 sürümü) dosya tarama veri tabanı VirusTotal (www.virustotal.com) ile işbirliği yaparak sağ tık menüsüne Check VirusTotal seçeneği eklemekte.

Bir ilk olarak (haklı şekilde) bu seçeneğin Search Online'da olduğu gibi direkt olarak Google araması yapacağını düşündük. Fakat işlem bu kadar basit değil –birkaç buton belirlemeniz gerekiyor ve işlem hiç de tekdüze değil.

İlk olarak bir öğeye sağ tıklayın ve Check VirusTotal seçeneğini seçin. VirusTotal'ı 'Terms of Service' sayfası tarayıcınızda açılacak; burada hiçbir şeye tıklamanız gerekmiyor, sadece sayfayı kapatabilirsiniz. Şimdi Autoruns'da VirusTotal taramalarını etkinleştirmeniz gerekiyor. Options menüsüne gidin, 'Scan options'a tıklayın, 'Check VirusTotal' ve Submit Unknown Images seçeneklerini işaretleyin ve Rescan'e tıklayın.

Bu işlemlerin ardından Autoruns listeniz VirusTotal tarafından hemen yeniden taranacak ve sadece birkaç saniye içinde yenilenecek. Şimdi Options'a tıklayın ve Hide VirusTotal Clean Entries'e tıklayın. Liste yeniden yüklenecek ve sadece VirusTotal tarafından malware olabileceği yönünde kanaat getirilen öğeler gösterilecek.

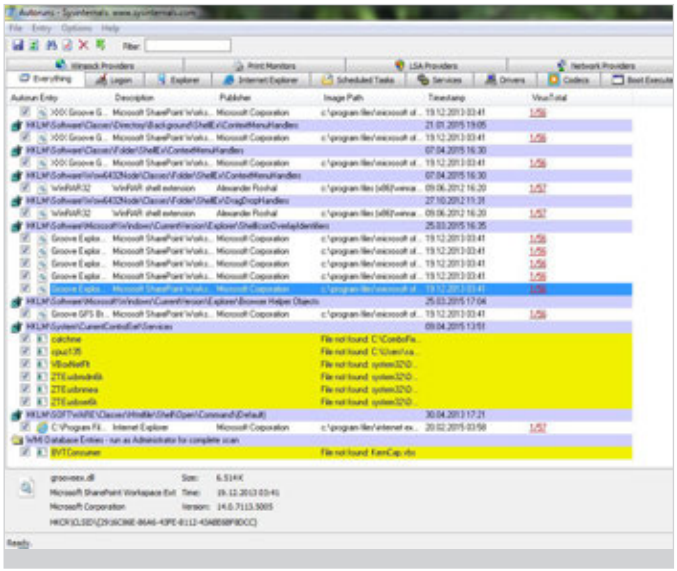

Autoruns işleminin yanındaki kırmızı kısma tıklayarak VirusTotal'ın Analysis sayfasını açabilirsiniz

Malwarebytes Anti-Rootkit, PC'nizde saklı ve root araçlarınızı kullanan malware'leri ortaya çıkartıyor

Ekran görüntümüzde de görebileceğiniz gibi 'potansiyel tehlike' kapsamı oldukça geniş. Tüm IObit araçları fişlenmiş durumda. IObit ile sorunlar yaşıyoruz, fakat araçların malware olmadığına eminiz.

VirusTotal'ın bu öğeleri fişlemesinin sebebi ise çalışma prensibinden kaynaklanmakta. Veriler 57'yi aşkın güvenlik programından elde ediliyor ve sadece biri dahi programı şüpheli olarak işaretlerse, program VirusTotal'de de aynı şekilde fişlenmekte.

Autoruns sütununda da görebileceğiniz gibiIObit araçlarımız 57 veritabanının sadece birinde tehlikeli olarak fişlenmiş. Tüm 57 programdan elde edilen analiz web sayfasını açmak için ilgili bölüme tıklayın (bu durumda '1/57') (işlemin yüklenmesi bir iki dakika sürebilir). Dosya ve nereden geldiği hakkında daha fazlasını öğrenmek için 'Additional information' ve 'File detail'e tıklayın.

AV'nizin görmediği rootkit'lerin kökünü kazıyın

Bazı malware'ler varlıklarını gerçekten hissettiriyorlar (örneğin ransomware'ler); diğerlerinin ise Autoruns ve VirusTotal ile izlerinin bulunması gerekiyor. Fakat bazıları var ki kendilerini gerçekten çok iyi gizliyorlar. Rootkit'ler ve 'arka kapı' malware'leri kendilerini sisteminizin çok derinlerinde gizleyerek PC'nizin kök araçlarını kendilerine görünmezlik pelerini olarak kullanıyorlar. Siz göremiyorsunuz, işletim sisteminiz ve AV'niz bile tespit edemiyor. Zeus vakasında olduğu gibi bankaların ve hatta hükümetin de kullandığı güvenlik sistemleri de görememekte.

Kök araçları ise tehlikeli değiller. PC ve diğer aygıtlarınızın içinde sistem ayarlarınızın yanlış kişilerin eline geçmelerini engellemek için bulunuyorlar (Andoid'de sıklıkla duyduğunuz 'rootlama' da bu konudan bahsediliyor). Zeus, SpyEye ve Citidel (http://chip.tk/1aOsKow) gibi rootkit'ler ve arka kapı bug'ları ise root araçlarınıza sızıp, gizlilik içerisinde sistemi tahrip ediyorlar.

Rootkit ve arka kapı malware'lerini bulmak ve temizlemek için kullanabileceğiniz birçok ücretsiz araç bulunmakta. Yüklü AV'nizden bağımsız ve herhangi bir çakışma yaşamadan çalışabiliyorlar. Size önerimiz (uzun zamanlı) beta statüsüne rağmen Malwarebytes Anti-Rootkit Beta'yı kullanmanız (http://chip.tk/1aOtdXY), çünkü kullanımı oldukça kolay ve sizi teknik terimlerle sıkmıyor.

Yeşil Download butonuna tıklayın, EXE dosyasını kaydedin ve tıklayıp çalıştırın. Herhangi bir kurulum gerektirmiyor, 'extraction patch' seçeneğini seçin (Tamam'a tıklayın) ve büyük ihtimalle bizdekinin aksine yanlış alarm almadan aracı başlatabileceksiniz. (aldığımız yanlış alarm Malwarebytes kullanıcılarının güvenli bir grafik dosyası olduğunu teyit ettiği 'AppInit.Dlls' dosyasından kaynaklandı: http://chip.tk/1OddF2l. Biz gene de emin olmak için göz ardı et sorusuna hayır şeklinde cevap verdik. Hata oldukça yaygın olduğu için sizde de karşılaşabilirsiniz.)

Program penceresi açıldığında en güncel malware tanımlarını indirmek için Next'e, ardından da Update'e tıklayın. Bu işlem bir iki dakika sürebilir. Tekrar Next'e ve ardından da Scan'e tıklayın. Kapsamlı tarama uzun süren bir işlem: bizde neredeyse bir saati buldu. Ayrıca çok da kaynak tüketiyor, dolayısıyla diğer programlarınız yavaşlayabilir. En iyisi taramayı siz bilgisayarı kullanmıyorken yapmanız.

Her şey yolunda giderse, bilgisayarınızın başına döndüğünüzde yeşil bir onay işareti ve şu mesajla karşılaşacaksınız: 'Scan Finished: No malware found!'. Fakat taramada bir rootkit bulunduysa, saldırganı etkisiz hale getirmek için Cleanup butonuna tıklayın ve PC'nizi yeniden başlatın. Malwarebytes'ın kendi web sitesi bu işlemden sonra taramayı tekrar çalıştırıp (gerekirse tekrar), malware'in temizlendiğinden emin olmanızı öneriyor.

Gizli Malware'leri tamamen temizleyin

İnatçı malware'lerin temizlenmesi

Eğer Malwarebytes Anti-Rootkit size bulaşan rootkit ile başa çıkamıyorsa, GMER'i deneyin (www.gmer.net). Ücretsiz araç oldukça yalın, fakat bir hayli güçlü. GMER özellikle 64bit PC'ler için tasarlanmış, fakat Windows XP ve sonrası tüm PC'lerde çalışabiliyor.

GMER'in sitesinden de anlaşılacağı gibi program göze hitap etmek için tasarlanmamış. Ekran görüntüsü altındaki küçük gri Download EXE butonuna tıklayın, dosyayı çalıştırın ('r7oucc11.exe' adlı dosya), program penceresinin belirmesi için birkaç dakika bekleyin, ardından Scan'e tıklayın.

Malwarebytes Anti-Rootkit'te olduğu gibi işlem biraz zaman alacak ve PC'niz yavaşlayacaktır, dolayısıyla işlem sürerken PC'nizi kendi haline bırakın. İşleri hızlandırmak için pencerenin sağ kısmında bulunan kutucukları işaretleyerek taramayı sadece Kayıt Defteri, Dosyalar veya Kütüphaneler gibi bölümlerle kısıtlayabilirsiniz.

Eğer GMER herhangi bir rootkit aktivitesine rastlarsa, ilgili dosya kırmızı şekilde 'WARNING!!!' uyarısıyla beraber gösterilecek

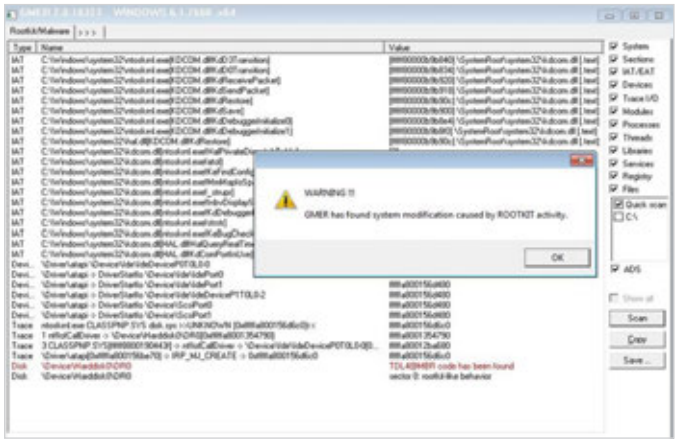

Rootkit ve diğer gizli malware'ler ile başa çıkabilmek için güçlü GMER aracını kullanın

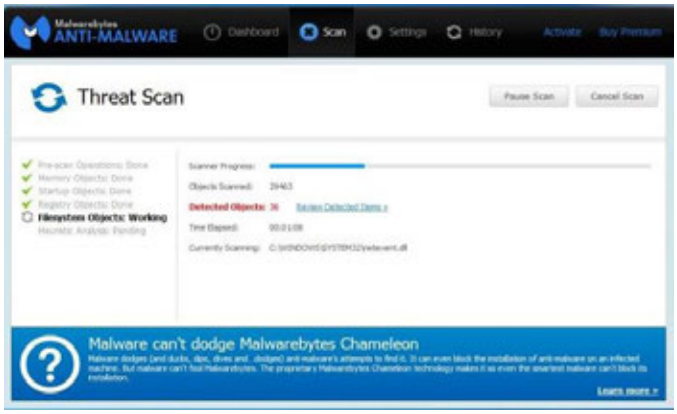

Malwarebytes Anti-Malware Free taraması devam ederken tespit edilen malware'leri araştırabilirsiniz

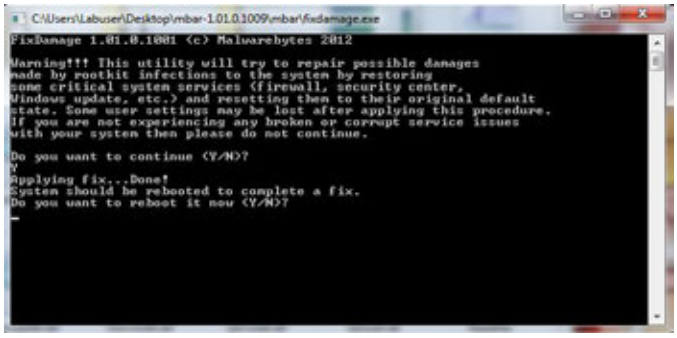

FixDamage aracını kullanarak rootkit malware'inin PC'nize verdiği tüm hasarları giderin

(üstteki ekran görüntüsüne bakın). Dosyayı silmek için OK'e tıklayın ve PC'nizi yeniden başlatın. Dosyanın silindiğinden emin olmak için tekrar tarama yapmanızı öneriyoruz.

Gizli malware'ler tarafından yapılan tahribatı giderin

Gizli malware'ler PC'nize oldukça zarar verebilir, fakat malware'nin temizlenmesi bu zararın da kendi kendine temizlikle ortadan kaybolacağı anlamına gelmiyor. İşlem sonrası tamirat bu işin önemli bir parçası.

Eğer Malwarebytes Anti-Rootkit'i indirdiyseniz, ücretsiz temizlik aracı FixDamage'e de zaten sahipsiniz demektir. Aracı Masaüstünüzdeki 'mbar' klasörü içinde 'Plugins' klasöründe bulabilirsiniz. Çalıştırmadan önce yarım kalan tüm işlerinizi kaydedin, tüm programları kapatın ve bir sistem geri yükleme noktası yaratın. 'fixdamage.exe'ye, ardından da Yes'e tıklayın. Komut satırı penceresi belirdiğinde ise 'Y' tuşuna tıklayın. Araç sistem ayarlarında rootkit ve gizli malware'ler tarafından yapılan tüm değişiklikleri otomatik olarak tespit edip, tamir edecektir.

Adware ve diğer PUP'lar (potansiyel olarak istenmeyen programlar) ayrıca PC'nizi gizlenmiş program artıklarıyla da doldurmakta. Adware'ler kulağa rootkit'ler kadar korkutucu gelmese de, karşılaşmanız çok daha muhtemel – ve atıkları Kayıt defteri ve işletim sisteminize kadar uzanıyor. Bu atıklara sistem ayarlarınızı değiştiren ve sildiğinizde yeniden oluşmalarını sağlayan dosyalar da dâhil.

Adware'leri bulup, temizlemek için gelmiş geçmiş en favori güvenlik programımız olan ücretsiz AdwCleaner'ı çalıştırın (http://chip.tk/1vOhEV4). PC'nizi hijacker, Truva atı ve bunların artıklarına karşı tarayabiliyor. Tüm sorunları kendi başına bulamayabilir, dolayısıyla yanında Malwarebytes Anti-Malware Free'yi de çalıştırmanızı öneriyoruz. Malwarebytes Anti-Malware Free bir anti-virüs programı değil, çünkü kötü amaçlı programların bilgisayarınıza girmesini engellemiyor (her ne kadar "sizi malware'lerden korur" sloganına rağmen), fakat AdwCleaner'in bulamadığı malware ve izleri bulma konusunda oldukça başarılı. Eğer bir malware bulunursa, tarama devam ederken Review Detected Items'a tıklayarak ilgili tehdidin izini sürebilirsiniz. Ardından da seçili öğeyi tamamen ve güvenli bir şekilde kaldırabilmeniz mümkün.

Şimdiye kadar bahsettiğimiz araçların aksine, Malwarebytes Anti-Malware Free kurulum gerektiriyor. Siyah ve beyaz Download butonuna tıklayın ve kurulum sihirbazını kaydedip, çalıştırın. Kurulumdan çıkarmanız gereken herhangi bir Adware bulunmuyor, fakat 'Enable free trial of Malwarebytes Anti-Malware Premium' seçeneğindeki onayı Finish demeden önce kaldırmayı unutmayın.

Malware'lerin PC'nizde tekrar saklanmasını engelleyin

Anti-Virüs seçimi

PC'nizdeki en önemli program AV'nizdir. Bunu savaş alanındaki zırhınız olarak düşünün. Eğer doğru AV'yi seçer ve akıllıca kullanırsanız, bilgisayarınızdan hiçbir zaman gizli malware'ler temizlemek zorundan kalmayabilirsiniz –çünkü bu durumda bulaşma ihtimalleri dahi bir hayli düşük.

En güncel Anti-Malware raporunda (http://chip.tk/1Jysy8J; en güncel sonuçların PDF'si için en alt kısma geçin) sadece tek bir ürün, Kaspersky Internet Security 2015 (http://chip.tk/1K9MAHC) tüm 1,140 tehdidi engelleyebildi. Fakat Kaspersky oldukça büyük ve çok fazla sistem kaynağı harcamakta, bu yüzden testlerimizde Kaspersky ve Norton Security'nin (http://chip.tk/1K9M4cE) ardında üçüncü sırada yerini alan ve daha hafif bir seçenek olan ESET Smart Security'i tercih edebilirsiniz (http://chip.tk/1K9MeR9). ESET ve Kaspersky'nin tek PC için yıllık ücreti 110 TL; Norton ise 100 TL.

AV testlerinde ücret talep eden rakiplerinden pek de aşağı kalır yanı olmayan en iyi ücretsiz anti-virüs Avast Free Antivirus'ün ise (http://chip.tk/1K9MNdP) kimselerin adını dahi duymadığı tehditleri bulan 'intelligent anti-malware' tarayıcısı bulunmakta. Ücretli sürümü ise 80 TL) rootkit malware kullanan korsanlara gözükmeden işlem yapabilmenize olanak tanıyan 'virtual window' aracına sahip.

Kullanmamanız gereken program ise Microsoft Security Essentials (MSE, http://chip.tk/1uX7O22). MSE ücretsiz ve Microsoft ta-

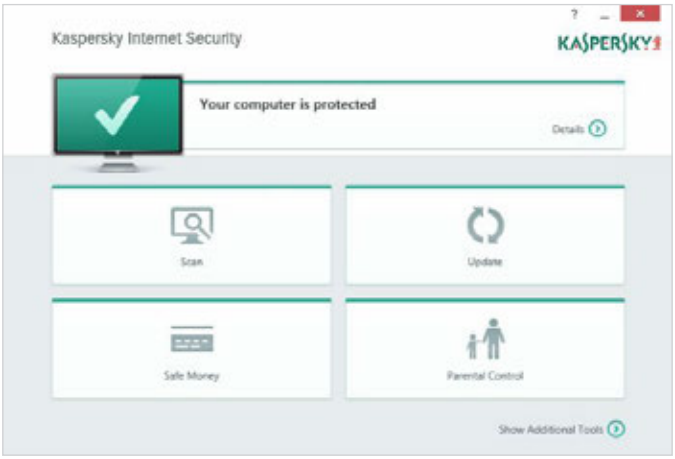

Kaspersky Internet Security 2015 laboratuvar testlerimizde tüm tehditleri engelleyen tek AV oldu

Rus trojanı VicePass kendini Flash Player güncellemesi gibi göstermekte

VirusTotal'i kullanarak dosya ve URL'lerdeki gizli virüs içeriklerini tarayın

rafından tasarlanmış (yani kâğıt üzerinde güvenebilirsiniz), fakat program laboratuvar testlerinde 2013'ten beri sınıfta kalmakta. Eğer PC'nizde yüklüyse, kaldırın ve çalışan bir AV yükleyin.

Hangi AV'yi seçerseniz seçin, sadece tek birini kullanmaya özen gösterin. İki ya da daha fazla AV aynı PC'de kullanıldığında birbirleriyle çakışır, dolayısıyla düzgün çalışamazlar, tabi bu da sizi güvenliksiz bir konuma sokmakta. Bunun yanında Malwarebytes Anti-Malware Free tek başına bir AV olmadığı için kullandığınız AV'nin yanında güvenle bulundurabilirsiniz.

Gizli malware'leri temizleyin

PC'nizde saklı malware bunlardan biri mi?

Zeus şuanda ortalıkta gezinen en meşhur görünmez malware olabilir, ama bu alanda yalnız değil. İşte Kaspersky'nin Securelist'i (http://securelist.com) ve Sophos Malware Dashboard (http://chip.tk/1K9Ne7M) sitelerine göre en tehlikeli zararlı yazılımların sırasız listesi.

CARBERP: Zeus'un ismi rootkit trojanlar hakkında sevdiğimiz tek şey. 2012 yılında malware ardındaki Rus beyin yakalandı, fakat kaynak kodu çoktan internete sızmıştı bile. Tabi hacker'lar bu kod üzerinde çeşitli değişiklikler yaparak değişik sürümlerini de yaratıyorlar (http://chip.tk/1aOsKow).

DYRE: Diğer bir adı da Dyreza olan bu trojan ilk olarak haziran ayında dünyanın en büyük bankacılık bilgisayarını kırmasıyla sesini duyurdu. En güncel sürümü kişilerin Outlook hesaplarına gizlice spam mailler yollayıp, daha sonra da kendini siliyor (http://chip.tk/1K9Nt2S).

UPATRE: Bu küçük program kendini Dyre trojanın gönderdiği e-maillere saklayıp, AV yazılımınıza görünmeden PC'nize sızarak Zeus'u yüklemekte (http://chip.tk/1K9NyUb).

PUSHDO/CUTWAIL: Internet Storm Centre'da virüs-izleyenlerin deyimiyle 'az bilinen BÜYÜK problem' (http://chip.tk/1K9NPXg), bu gizli botnet ilk olarak 2007 yılında tanımlandı, fakat Dyre'i yayma amacıyla yeniden hortlamış gibi gözüküyor.

VICEPASS: Yeni bir Rus trojan'ı kendini bir Flash Player güncellemesi gibi göstererek modeminizin yönetici ayarlarına sızıyor. Bir kere yerleştiğinde Wi-Fi ağınıza bağlı tüm aygıtlardan (örneğin, tabletiniz vs.) veri çalmakta, ardından da kendini silmekte. Tüm bu zaman aralığında orda olduğundan bile haberiniz olmuyor (http://chip.tk/1K9NYdi).

Kurulum alışkanlığınızı değiştirin

Eğer AV'niz çalışır ve güncel durumda değilse, PC'nizde yaptığınız hiçbir şey güvenli değildir. Fakat malware'lerin sisteminize erişimini engellemenin bazı yolları da mevcut. Bunlardan biri tamamen internet kullanımını kesmek, fakat bunu yapmanızı pek önermiyoruz –çünkü internet harika ve çoğunlukla güvenli, tabi eğer Adblock Plus (https://adblockplus.org) gibi ücretsiz bir reklam engelleyici kullanıyorsanız. Diğer bir seçenek ise yazılım kurucularını kullanmayı bırakmanız.

Bir yazılım yüklediğinizde, kurulum sihirbazına Kayıt Defteri ve gizli klasörlere erişim imkânı da veriyorsunuz, dolayısıyla sihirbaz buralara program dosyaları yerleştirebiliyor. Eğer adware bu yolla sisteminize girebilirse, görünmez malware'ler de girebilir. Dolayısıyla tanımadığınız geliştiricilerin programlarını yüklerken dikkatli olun.

Taşınabilir programlar bu hususta güvenli bir alternatif. Size önerdiğimiz çoğu güvenli aracı da portatif, yani herhangi bir kurulum gerektirmiyorlar. Portatif programların kötü yanı ise Kayıt Defterine dosyalarını koyamadıkları için otomatik olarak kendilerini güncelleyememeleri. Diğer bir kötü yanı da program Windows'a indekslenmediği için bir dahaki sefere yerlerini bulamamanızın kuvvetle ihtimal olması. Eğer PC'nizin gizli taşınabilir araçlarla mı, yoksa malware'lerle mi dolu olması konusunda kararsızsanız, size önerimiz her defasında taşınabilir araçları seçmeniz.

Ücretsiz web tabanlı araçlar da bir diğer harika alternatif. İndirim ve kurulum gerektirmiyorlar. Fotoğraflarınızı çevrimiçi düzenleyebilir (Pixlr, http://chip.tk/1K9Od8d), belgelerinizi çevrimiçi düzenleyip, yönetebilir (http://chip.tk/1K9OibV), herhangi bir dosyayı EXE dosyaları da dâhil) ya da VirusTotal'in çevrimiçi sürümüyle (https://www.virustotal.com) URL'leri gizli malware'ler için kontrol edebilir ve çok daha fazla işlemi sadece tarayıcınızı kullanarak yerine getirebilirsiniz.w.

yorum@chip.com.tr

Şifre Yönetimi

PC güvenliği artık çok daha önemli, parola yönetimi de bunun bir parçası

Ozan KAYA

Geçtiğimiz aylarda PC ve konsollarda büyük hesap hackleme vakaları yaşandı ve bunların çoğu (daha duymadıklarımız da) kullanıcı veri hırsızlığı kapsamında. Bu durum PC kullanıcıları için potansiyel olarak önemli bir konu, çünkü çevrimiçi hesaplarla korunan yığınla kişisel veri bulunmakta. Bir düşünün, e-mail, internet bankacılığı, alışveriş siteleri, oyun hizmetleri, sosyal medya, çevrimiçi veri depolama vb. birçok hesaba sahipsiniz. Bunları hırsızlardan koruyan tek şey kaydolurken belirlediğiniz parolanız. Kullanıcı adınızın yanında ki çoğu hizmet bunun için e-mail adresinizi kullanıyor, tek ihtiyaçları olan parolanızı öğrenmek. Bu bilgiyle e-mail, banka ve sosyal medya hesaplarınıza erişebilir, eğer ödeme detaylarınız kayıtlıysa, çevrimiçi alışveriş yapabilir, hatta çevrimiçi veri deponuza bile girebilirler. Başlı başına sosyal medya hesabınıza erişmeleri de başınıza büyük problemler açabilir.

Bu yüzden tüm çevrimiçi hizmetlerinizin güvende olması gerekiyor. Şu anki parolanızla güvende olduğunuzu düşünebilirsiniz, fakat gerçekte durum bu olmayabilir. Eğer pek çok sitede aynı parolayı kullanıyorsanız (ki bu durum kullanıcılar arasında çok yaygındır) ve bu yanlış ellere geçerse, çevrimiçi varlığınızın çoğuna tek kalemde erişilebilir. Durum çok güçlü bir parola (bu konuya değineceğiz) kullansanız dahi değişmiyor, tek parola kullanmak hiçbir zaman önerilmez. Kırmak için tek yapılması gereken sitelerden birinde doğru tahminde bulunmak. Yapılması gereken her site ve hizmet için özel ve güçlü parolalar kullanmak.

''Fakat e-mail, Facebook, bankacılık, Amazon, cloud depolama ve tüm diğer hizmetler için farklı şifreleri aklımda tutamam" dediğinizi duyar gibiyiz ve kesinlikle bu konuda yalnız değilsiniz. Günümüzde aklınızda tutmanız gereken parola, giriş, güvenlik sorusu ve PIN'lerin sayısı oldukça fazla ve bunları bir yere yazmak hiç de akılcı değil, çünkü kolaylıkla yanlış ellere geçebilirler. Peki, ne yapmalısınız? PC ve çevrimiçi kullanımda çoklu parola sizin için hatırlamak üzerine tasarlanmış bir parola yöneticisi programı kullanabilirsiniz.

Yönetilmiş Erişim

Kimileri parola yöneticilerin de en az anti-virüsler ve güvenlik duvarları kadar önemli olduğunu söylemekte. Hızla yayılan hack saldırılarını göze alırsak bu tanım doğru gibi duruyor. Bir parola yöneticisine sahip olmak size hem zamandan, hem de çevrimiçi güvenlikten kazandırıyor.

Çekirdeklerinde parola yöneticilerinin tek yaptığı şey şu: sizin tüm parolalarınızı giriş bilgileriyle birlikte yönetiyorlar. Bu veriler şifrelenip, programın kendi bünyesinde ya da çevrimiçi bir veri tabanında saklanıyor ve daha sonra ihtiyaç anında erişilerek, çevrimiçi formaların otomatik olarak doldurulması sağlanıyor. Bunların hiç birini manuel olarak yapmanız gerekmemekte, tüm zor iş parola yöneticisi tarafından yapılıyor. Siz yeni bir hizmet için form doldururken, parola yöneticisi de bunları not alıyor, böylelikle aynı bilgileri tekrar girmek zorunda kalmıyorsunuz. Kurulum biraz zor olsa da, bundan sonraki işlemler çok daha rahat ve güvenli. Parola yöneticilerinin parolanızı analiz edip, kuvveti konusunda sizi bilgilendiren özellikleri de bulunuyor, dolayısıyla güvensiz gibi görünen parolalarınızı güçlendirebiliyorsunuz.

Parola yönetim uygulamasının ilk kurulumu biraz zaman alabiliyor, çünkü tüm bilgi ve parolalarınızı girmeniz gerekmekte, fakat güvenlik getirisi göz önünde bulundurulduğunda bu zahmete değer. Eğer yapmadıysanız, her hizmet için farklı bir parola edindiği-

nizden emin olun. Eğer, tarayıcı da dâhil, zaten bir parola yöneticisi kullanıyorsanız, yeni yöneticinizin eskisinden veri aktarımı yapıp, yapamadığına bakın. Aksi takdirde tüm bilgileri tekrar girmeniz gerekecek. Veri taşıma işlemi ise kurmaya göre çok daha kolay. Çoğu parola yöneticisinde değişik kaynaklardan veri aktarımı özelliği zaten vardır, dolayısıyla bunun bir problem yaratmaması lazım. Kurulum tamamlandığında bir ana anahtar yaratabilirsiniz.

Ana parola diğer tüm parola ve bilgilerinizi koruyan parolanızdır, dolayısıyla tahmin edebileceğiniz gibi, bunun olabildiğince güvenli olması gerekmekte. Bu parola kırıldığı anda diğer tüm bilgileriniz de çalınma tehlikesi altına girecektir. Dolayısıyla yeni bir parola yöneticisi kurduğunuzda, iyi ve güçlü bir parola belirleyin.

Parola yöneticisi kurulu ve çalışır hale geldiğinde, parola girme ihtiyacınız da bir hayli azalacak. Belli bir zaman sonra yönetici bu işi sizin yerinize yapacağı için, hiçbir bilgi girmeden sitelerde özgürce dolaşabileceksiniz. Artık her site için tek tek giriş bilgileri ve parola girmenize gerek kalmıyor. Sizin durum sizin kulağınıza da hoş geliyorsa, kurulum için biraz zaman harcamaya kesinlikle değer.

Bulabileceğiniz bazı parola yönetici seçeneklerine göz atacağız. Bunların çoğu ücretsiz, fakat sizin zaten sahip olabileceğiniz seçenekleri de değerlendireceğiz.

Kurulu Koruma

Eğer bir Windows kullanıcısıysanız, bir tür parola yöneticisine de zaten sahipsiniz demektir. Windows 8'in Credential Manager'i parolalarınız da dâhil diğer tüm kimlik bilgilerinizi depolayabiliyor. Buradan ihtiyaç anında bu bilgileri kolaylıkla görüntüleyebiliyorsunuz. Credential Manager hem çevrim içi hem de yerel kimlik bilgilerini depolayabilmekte (Metro uygulamaları gibi). Ayrıca bu bilgileri kolayca kontrol edebilir, gerektiğinde kaldırabilirsiniz. Geçerli bir seçenek, fakat diğer tüm dâhili araçlar gibi tüm paket değil, dolayısıyla daha özelleştirilmiş bir seçeneği değerlendirebilirsiniz. Buna karşın bazı en elverişli seçenekler dâhili formda karşınıza çıkabiliyor. Tarayıcılarda bulunanlar gibi. Örneğin, Firefox'ta parolalarınızı hatırlama seçeneği bulunuyor. Ayrıca istisnaları kimlik bilgilerini bazı siteler için asla hatırlamama yönünde belirleyebiliyorsunuz. –bankaların web siteleri gibi hassas sitelerde kullanılabilir. Ayrıca bir ana anahtar belirleyip, diğer tüm siteler için bir güvenlik katı daha yaratabilirsiniz.

Chrome gibi diğer tarayıcıların da parola yöneticileri bulunuyor. Ve bu araçlar internetinize açılan kapılar olduğu için onları bu iş için de kullanabilirsiniz. Fakat daha zengin özellik ve seçenekler yanında en iyi düzeyde koruma istiyorsanız, bu konuda daha başarılı ve sofistike programlara göz atmanız gerekiyor.

En İyi Parola Yöneticileri

Mevcut en iyi parola yöneticilerine bir göz atalım isterseniz. Önerdiğimiz bu programlar şifrelerinizi güvende tutacaktır.

LastPass

Lastpass.com

LastPass çoğu kişi tarafından mevcut en iyi parola yöneticisi olarak lanse ediliyor, sebebi ise oldukça açık. Muhtemelen bulabileceğiniz en güçlü ve en çok özelliğe sahip yönetici. Ücretsiz ve Premium versiyonları bulunuyor. Ücretsiz seçeneğinde sıradan kullanıcıların isteyebileceği hemen hemen tüm özellikler mevcut.

Parolalarınızı saklayıp, gerektiğinde tüm formları otomatik olarak doldurmanın yanında, LastPass, Google kimlik doğrulaması, YubiKey ve USB sürücüler gibi, iki adımlı doğrulama özelliği de dâhil birçok güvenlik seçeneği sunarak parola koleksiyonunuzun güvenliğini garanti altına alıyor. USB özelliği gerçekten harka, çünkü USB sürücünüzü program kilitlerini açan bir donanıma çevirebiliyorsunuz. LastPass'ın ayrıca bir parola denetleyicisi de bulunmakta. Eğer bir parola veya hizmetiniz kırılırsa, yazılım otomatik olarak hizmete ait parolanızı değiştiriyor, böylece saldırı sonrasında dahi güvenliğinizi koruyorsunuz.

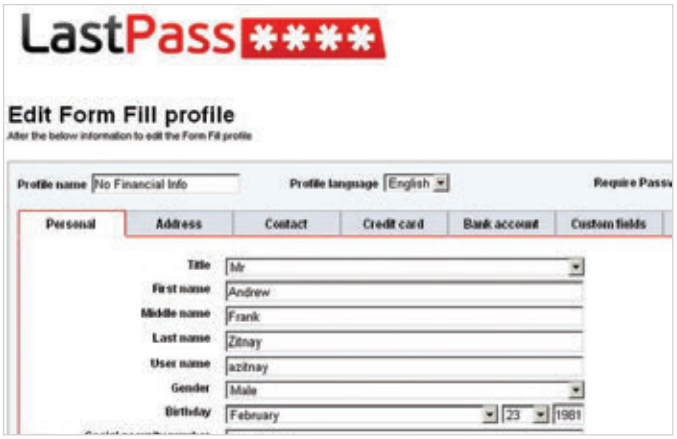

LastPass muhtemelen en popüler parola yöneticisi

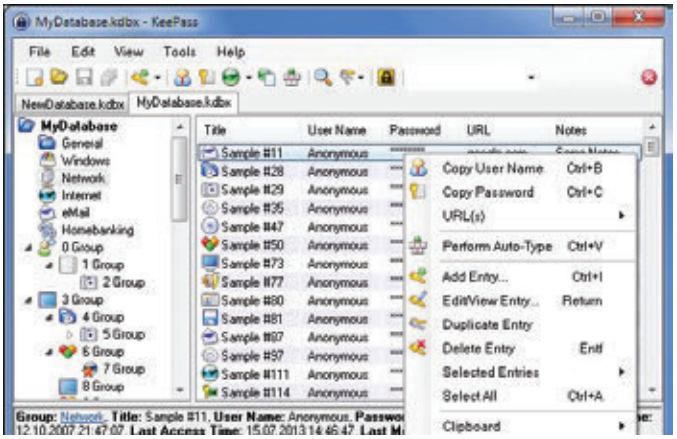

KeePass en iyi açık kaynaklı ve ücretsiz parola yöneticilerinden biri

Zaman içerisinde LastPass birçok değişikliğe gitti ve artık çok daha sade ve kullanıcı dostu bir arayüze sahip. Ücretsiz sürümünde ev kullanıcılarının isteyebileceği neredeyse tüm özellikler bulunmakta. Ücretli sürümünde ise daha ileri seçeneklerle, mobil aygıt desteği bulunuyor.

KeePass

Keepass.info

Tuhaf ismine rağmen, KeePass bir diğer kullanışlı parola yöneticisi, fakat LastPass'ın aksine açık kaynaklı ve tamamen ücretsiz, dolayısıyla tüm özelliklerine Premium hesap olmaksızın erişebiliyorsunuz. Dahası ise bu seçenek parolalarını güçlendirmek ve kişisel bilgilerini şifrelenmiş halde yerel bir veri tabanı yerine, uzak bir sunucuya depolamak isteyen (bu seçenek LastPass ve diğer pek çok programda da bulunuyor) kullanıcılara daha uygun gelebilir. Dolayısıyla tüm verileriniz üzerinde tam kontrol ve sahipliğiniz bulunuyor.

KeePass'in bir diğer mükemmel özelliği ise taşınabilir yapısı. Dolayısıyla, USB sürücüler de dâhil herhangi bir aygıta depolanabiliyor. Kolayca yanınızda taşıyabilirsiniz. Ayrıca parola da oluşturabiliyor ve otomatik girişleri tüm pencere ve tarayıcılarda çalışabilmekte. Tabi bu da otomatik form doldurma konusunda diğer seçeneklere göre daha fazla fonksiyonellik sağlamakta.

1Password

Agilebits.com

1Password yerel depolama üzerine yoğunlaşmış bir diğer şifre yöneticisi. Ayrıca mükemmel GUI'si kullanımını gerçekten kolaylaştırıyor ve tüm tarayıcılarla da entegre olabildiği için her kesime hitap etmekte.

Parola yönetimi üst seviyede. Ayrıca güçlü bir parola oluşturucusu, öneri sistemi, bankacılık bilgileri için dijital cüzdan, güvenli belge depolama, parola not özelliği ve çok daha fazlasıyla tüm bir paket. Hatta program algoritmasının size sağladığı gelişigüzel bir parola yerine, size önerilenin üzerinde de oynamalar yapabiliyorsunuz.

Yerel depolama sizi memnun edecektir, fakat eğer çevrimiçini tercih ediyorsanız, 1Password bunu da yapmanıza olanak tanıyor. Ayrıca Dropbox gibi hizmetleri kullanarak parola ve program özelliklerini diğer aygıtlarla da paylaşabiliyorsunuz.

1Password ücretsiz değil, fakat tüm bu özellikler hoşunuza gittiyse, tek bir sefer ödeme yapıyorsunuz ve diğer pek çok programda olduğu gibi abonelik de gerektirmiyor.

Parola gücü

Nerede kullanırsanız, kullanın şifre seçmek önemli. İster bankacılık olsun, ister çevrimiçi alışveriş ya da Facebook. Kimsenin tahmin edemeyeceği güçlü bir parola belirleyin. Ve eğer bir şifre yöneticisi kullanıyorsanız, ana parolanızın olabildiğince sağlam olduğundan emin olun.

İyi parola sadece belirli sayıda karakter sayısına ya da alfa numerik sembollere bağlı değildir; parolanın hiçbir şekilde sizle bağlantılı olmaması gerekiyor. Her adımda söylüyoruz, fakat soyadı, çocuklarınızın adı, doğum günü veya yeri, favori film, kitap ya da kişilerin tahmin edebileceği şeyleri kesinlikle kullanmayın. Facebook ve Twitter'da biraz bilgi edinimiyle, bu tip parolalar zaman içinde tahmin edilebiliyor.

Bunun yerine sizinle ve ilgi alanlarınızla bağlantısı olmayan bir parola seçin. Bunun yanında iyi bir parolada daima sayı ve harfler bulunmalı, ayrıca parola en az sekiz karakterden oluşmalıdır. Daha fazla sayıda karakter muhtemelen daha fazla güvenlik sağlayacaktır.

Parola yöneticisi programlarında ise, programın sizin yerinize parola belirlemesine izin vermek ya da önerilerini dinlemek mantıklıdır. Böylelikle diğer kişiler parolanızı tahmin edemezler.

RoboForm

www.roboform.com

Piyasada bulunan en eski parola yöneticilerinden biri, RoboForm şifre yönetimi ve form doldurma üzerine uzman ve gayet kullanışlı bir arayüzle şifreleme sistemine sahip. Verileriniz yerelde ya da çevrimiçi bir hizmette depolanabiliyor. Ayrıca tüm programı bir USB çubuğunda da saklayabiliyorsunuz. Çoklu hesap destekleniyor, yani tüm aile için güvenlik sağlayabiliyorsunuz.

RoboForm'un tecrübesi de avantajlarından biri. Yıllar içinde test edilmiş ve parola güvenliği için harika bir uygulama haline gelmiş. Dahası da ilk on giriş için ücretsiz olması. Eğer daha fazlasını istiyorsanız, RoboForm Everywhere sürümünü satın almanız gerekiyor.

Norton Identity Safe

identitiysafe.norton.com

Dünyanın en ünlü anti-virüs ve internet güvenlik uygulamalarından biri tarafından desteklenen Norton Identity Safe adının hakkını da veriyor. Oldukça basit, fakat güçlü olan bu parola yöneticisi, şifreleri depolayıp, PC, tablet ve mobil telefon gibi aletler arasında eşleştirebilmekte. Araç ayrıca güvenli olmadığını düşündüğü sitelere karşı sizi uyarıyor, potansiyel tehditleri engelliyor ve şifrelerinizi şifrelenmiş şekilde çevrimiçi kasasında saklıyor.

Symantec tarafından tasarlandığı için bunun pahalı bir seçenek olduğunu düşünebilirsiniz, fakat değil. Norton Password Safe aslında bakılırsa ücretsiz. Evet, hiçbir ücret ödemeden indirip, kullanabilirsiniz. Ücretsiz bir mobil uygulaması da bulunmakta, dolayısıyla hangi aygıtı kullanırsanız kullanın, kendinizi güvence altına alabilirsiniz.

Bunlar harici seçebileceğiniz diğer parola yöneticileri de bulunmakta, fakat bu seçenekler bulabileceğiniz en iyileri. Ve eğer iyi bir başlangıç düşünüyorsanız, bu araçlar işinizi görüp, kısa zamanda PC'nizin ayrılmaz bir parçası olacaktır. Artık kişisel bilgilerinizi daha fazla tehlikeye atmayın. Şifre yöneticilerine bir şans verin.

yorum@chip.com.tr

1Password oldukça güçlü ve kullanımı kolay, ayrıca tüm tarayıcılarla da çalışabiliyor

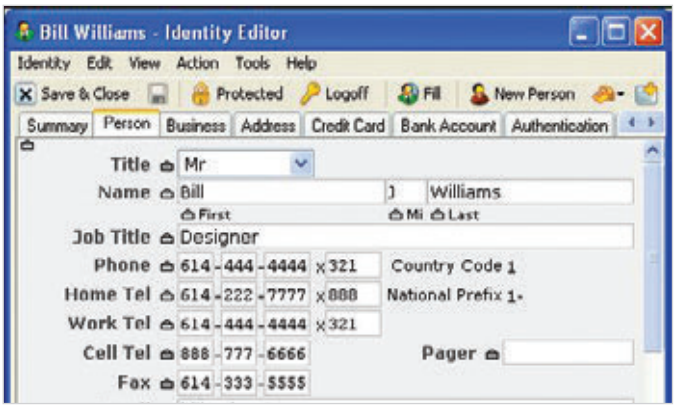

RoboForm en eski parola yöneticilerinden biri, fakat tecrübesi güvenliğinizi garanti altına alıyor

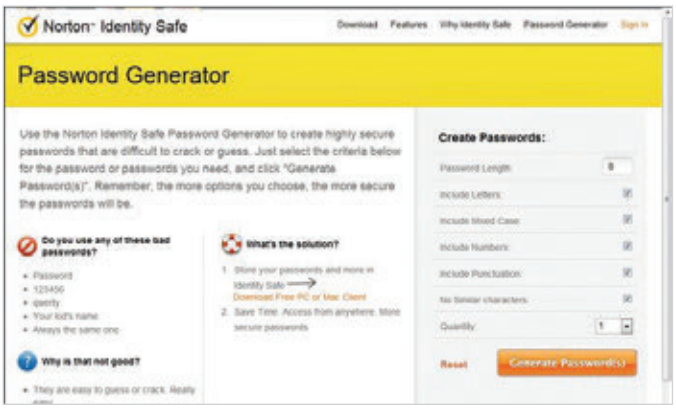

Diğer parola yöneticilerinde olduğu gibi, Norton Identity Safe de size güçlü şifreler yaratma olanağı tanıyor

Tabletiniz ile her şeyi yapın

Tabletiniz ile internette sörf yapmak veya oyun oynamaktan çok daha fazlasını gerçekleştirebilirsiniz. Sizin için 394 farklı iOS ve Android uygulamasını test ederek, tabletinizi farklı işlevsel cihazlardan oluşan şaşırtıcı bir birleşime nasıl dönüştürebileceğinizi açıklıyoruz.

Emre Ergün

iPad, Kindle Fire, veya başka biri fark etmez, tabletiniz çok yönlü bir alettir. Elbette onu yalnızca e-posta göndermek, oyun oynamak ve internette gezinmek için kullanabilirsiniz. Ama tabletiniz tüm bunlardan çok daha fazlasını yapabilme kapasitesine sahiptir. Çoğunluğu ücretsiz olan birkaç uygulama ile tabletinizi nihai bir her işe yarayan cihaza dönüştürebilirsiniz.

Uygulamalar ile Apple veya Android tabletinize su terazisi işlevinden televizyon kumandasına kadar pek çok farklı görevi yerine getirme gücünü aşılayabilirsiniz. Bu yazımızda size cihazınızı nasıl tam kapasitesine çıkarabileceğinizi ve kullanılabilirliğini arttırmayı açıklayacağız. Devam edin ve tabletinizi dönüştürmenin ve tam potansiyelini ortaya çıkarmanın 20 harika yolunu okuyun.

El Aletlerinizden Kurtulun

Fener

Eğer kendinizi sık sık tabletinizin ekran parlaklığını en sona getirip karanlık köşeleri veya altına düşmüş objeleri bulmak için kanepelerinizin altını aydınlatırken buluyorsanız, bir fener uygulaması kullanmanızın zamanı gelmiş demektir. Tüm tabletlerin kameraları için birer LED flaşları bulunmuyor. (iPad'lerde yok) Fakat eğer

sizin tabletinizin flaş ışığı var ise bu ışık sürekli olarak açık kalacak ve oldukça güçlü bir aydınlatma aracına dönüşecek şekilde ayarlanabilir. Çoğu Android fener uygulaması bu işlemi gerçekleştirebiliyor. Yine de son zamanlarda bu uygulamaların bir kaçının neden arama geçmişi, mesajlar veya konum belirleme gibi isteklerde bulunduğuyla ilgili çıkan tartışmalardan dolayı, ilgili uygulamaları indirmeden önce izin isteklerini dikkatle incelemenizi salık veririz. Favori ücretsiz fener uygulamamız Color Torch HD, (http://chip.tk/1K9QlNd) izinleri en aşağıda tutarak polis lambası, disko ışığı ve çok güzel bulduğumuz mum gibi farklı ekran aydınlatma özellikleri sağlıyor. iPad'ler için birbirine benzer ve aynı fiyatta fener uygulamaları mevcut. Favorimiz basit fakat etkili MobileTrends feneri (http://chip.tk/1aVUXKh) oldu. Uygulama hızla aktive edilebiliyor ve şık bir flaşı var.

Mezro

Eğer odanızdaki bir eşyayı veya banyonuzu kaplamak amacıyla kaç adet alacağınızı belirlemek için fayansları ölçmeniz gerekirse, tabletinize bir ölçme uygulaması indirebilirsiniz. Bu uygulama, Ruler Pro (ücretsiz, http://chip.tk/1K9Rqoa) gibi basit bir uygulama olabilir. Bu uygulama tabletinizi ölçmek istediğiniz objeye yerleştirerek ölçüm alabileceğiniz bir mezuraya dönüştürüyor. Smart Measure (ücretsiz, http://chip.tk/1K9RBjk) gibi daha ileri teknoloji uygulamalar ise Android tabletinizin arka kamerasını ve trigonometriyi kullanarak mesafe, genişlik ve yükseklik gibi değerleri şaşırtıcı bir keskinlikle saptayabiliyor. Smart Easy Measure (ücretsiz, http://chip.tk/1K9RFQe) ise benzer görevleri iPad'ler için yerine getiriyor. Ayrıca uygulamanın karanlık mekanlarda yapılacak ölçümler için aydınlatma özelliği de mevcut.

Yumurta Zamanlayıcı

Tabletiniz, istediğiniz tarife ulaşmanızı sağlayarak size mutfakta yardımcı oluyor olabilir. Fakat aynı zamanda bazı mutfak gereçlerinizin yerini de alabilme kapasitesine sahiptir. Egg Timer; hem Android (http://chip.tk/1K9RLXY) hem de iOS (http://chip.tk/1K9RQuR) platformları için bulunabilecek harika bir uygulama. İsminden de anlaşılabileceği üzere yumurtaların pişmesi için gerekli süre konusunda (çırpma, sahanda yumurta ve haşlanmış yumurta gibi seçenekler ile) size yardımcı oluyor ve yumurtaların boylarına ve istediğiniz pişme seviyesine göre alarm kurmanıza izin veriyor. Ek olarak uygulamada pek çok yumurtalı yemek tarifi, öneriler ve bilgiler bulunuyor. Uygulama tamamen ücretsiz.

Güvenlik Kamerası

Pahalı bir ev izleme sistemi kurmak yerine tabletinizi ücretsiz bir kablolu güvenlik kamerası olarak kullanabilirsiniz. Öncelikle ücretsiz AtHome Video Streamer uygulamasını Android (http://chip.tk/1K9RVhZ) veya iOS (http://chip.tk/1K9SOSY) tabletinize indirin. Yükleme işlemini başlattıktan sonra kullanıcı adı ve şifresi oluşturup CID güvenlik kodunu bir yere not edin. Ardından tabletinizi, cihazın kamerası gözlemek istediğiniz konuma hakim olacak şekilde yerleştirin. Son olarak, ücretsiz AtHome Camera Free uygulamasını iPhone (http://chip.tk/1K9S6db) veya Android (http://chip.tk/1K9SdoZ) telefonunuza veya bilgisayarınıza (www.ichano.com) indirin. Belirlediğiniz kullanıcı adı, şifre ve not ettiğiniz CID kodu ile giriş yapın. Bu sistem Wi-Fi ve mobil veri ağları üzerinden çalışıyor, yani evinizi dışarıdayken de izleyebileceksiniz. Ayrıca hareket algılama özelliği de destekleniyor.

Su Terazisi

Raflarınızın yamuk olduğunu mu düşünüyorsunuz? Tam düzgün sıralı bir kamera çekimi mi yapmak istiyorsunuz? Tabletinizde bulunduracağınız doğru bir uygulama ile bir daha asla gerçek bir su

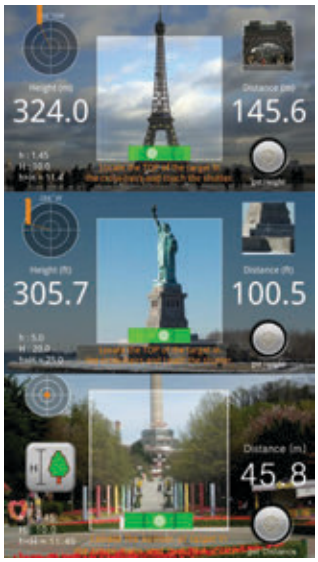

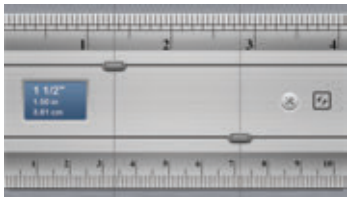

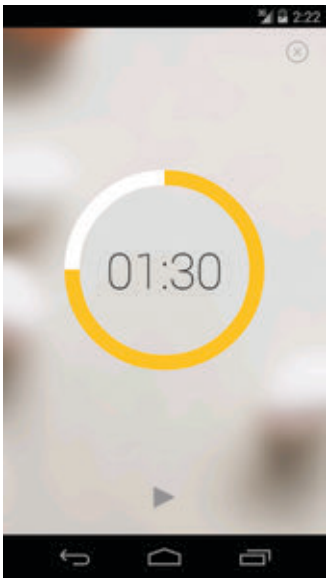

terazisinin baloncuklarını izlemenize gerek kalmayabilir. Su terazisi uygulamaları, tabletinizin ivme ölçerinden ve diğer dahili sensörlerden yararlanarak yatay ve düşey seviyeleri ölçebiliyorlar. Bu hususta basit bir seçim iPad için Spirit Level Made Simple Free (http://chip.tk/1K9SgkV) olabilir. Uygulama, ekranda bulunan kabarcıklar ve sarı renkli tüpleri ile sanal bir terazi sağlıyor. Diğer bazı uygulamalar ise su terazisini diğer fonksiyonlar ile birleştiriyorlar. Örneğin Android cihazlar için Compass Level (http://chip.tk/1K9Sokm) uygulaması tabletinize bir pusula ekliyor ve eğer ücretli sürüm için 1.5 Euro ücret ödemeyi kabul ederseniz GPS fonksiyonu da sağlıyor. Tüm bunlar uygulamayı yürüyüşe veya doğa gezisine çıktığınızda kullanabileceğiniz güçlü bir navigasyon aracı ve çadırınızı doğru kurduğunuza emin olabileceğiniz bir su terazisi haline getiriyor.

Eğlencenizi Katlayın

Televizyon İçin Uzaktan Kumanda

Günümüzde çoğu televizyon üreticisi uzaktan kumanda uygulamaları da yayınlıyor. Yani yeni model bir LG, Panasonic, Samsung, Sony veya Toshiba televizyon sahibiyseniz, tabletinizin uygulama mağazasına giderek uyumlu bir uzaktan kumanda uygulaması var mı diye kontrol edebilirsiniz. Tabletinizi tüm eğlence cihazlarınız için tek bir universal kumanda haline bile getirebilirsiniz. Android için Galaxy Universal Remote (8,70 TL, http://chip.tk/1K9SAA4) gibi uygulamalar ile bu işlemi gerçekleştirebilirsiniz

fakat cihazınızın dahili kızılötesi özelliğine sahip olması gerekiyor. Eğer cihazınızda kızılötesi yok ise (maalesef artık çoğu iPad ve Android tabletlerde bu özellik bulunmuyor) ek bir donanım ile kızıl ötesi özelliği kazanabilirsiniz ama bu seferde cihazınız fazla hantallaşacaktır. Ayrıca bu eklentiler pek de ucuz değiller.

Bilgisayar İçin Uzaktan Kumanda

Tabletiniz, bilgisayarınızı kontrol etme amaçlı da kullanılabilmektedir. Bu özellik, bilgisayarınıza kanepeden, mutfaktan hatta evinizde değil iken ulaşmak istediğinizde oldukça kullanışlı olabiliyor. Uzaktan kontrol uygulamaları bilgisayar ekranınızı başarılı bir şekilde telefonunuza "aynalıyor" ve sanki bilgisayar karşısındaymışçasına dosyalar ve programlara erişebilmenize olanak tanıyor. En başarılı ücretsiz tercih TeamViewer'ın Android (http://chip.tk/1K9SKaA) ve Apple (http://chip.tk/1K9SOqR) sürümlerinden biri olacaktır. Bilgisayarlar ve Mac'ler için bilgisayarınıza da ufak bir araç kurmanız gerekecektir (www.teamviewer.com). Uygulamanın son sürümü, bilgisayarınızı uzaktan "uyandırma" gibi işe yarayan özelliklere sahip, böylece uzaktan kontrol için bilgisayarınızı açık bırakmanıza gerek kalmıyor.

Daha basit bir seçenek ise Chrome Uzaktan Masaüstü uygulaması. Uygulama, Chrome için bir tarayıcı eklentisi yardımıyla çalışıyor ve hem iPad (http://chip.tk/1K9SWGX) hem de Android (http://chip.tk/1K9T1u7) sistemlerde kullanılabiliyor. Chrome Uzaktan Masaüstü de ücretsiz. Faka TeamViewer'a göre daha az özellik sunuyor.

Dijital Fotoğraf Çerçevesi

Çoğu Android cihaz basit bir dahili çerçeve moduna sahip. Ayarlar>Ekran>Hayal yolunu izleyin ve Google Fotoğraflar'ı seçin. Ardından üç nokta şeklindeki ikona basarak slayt gösterisini başlatın veya tabletinizi şarj edilirken otomatik olarak çerçeve moduna geçecek şekilde ayarlayın. Benzer bir özellik eskiden iPad'lerde de bulunuyordu fakat gariptir ki Apple, iOS 7 ve sonraki sürümlerde özelliği kaldırmayı seçti. Bunun yerine dışarıdan bir uygulama yükleyebilirsiniz. Örneğin Digital Photo Frame (ücretsiz, http://chip.tk/1K9T759) uygulaması çerçevelere efektler ekleyebilme ve Flickr üzerinden fotoğraf yayını yapabilme gibi özellikler taşıyor.

Dayframe, (ücretsiz, http://chip.tk/1K9TbBO) Android kullanıcılarına slayt gösterilerini televizyon veya Chromecast üzerinden yapabilme ve tüm büyük sosyal ağları destekleme gibi ileri düzey özellikler sunuyor. Tüm bunlara tamamlayıcı olarak cihazınıza basit bir tablet standı alabilir veya kendiniz yapmayı deneyebilirsiniz (http://chip.tk/1K9TaxI).

E-Kitap Okuyucu

Android tabletler dahili olarak Google Play Kitaplar, iPad'ler ise iBooks uygulamaları ile geliyorlar. Bu, cihazınız kutusundan çıkarıldığı anda bir e-kitap okuyucu yerine geçebilir anlamına geliyor. Fakat Google ve Apple'ın servisleri ile kısıtlanmak istemezseniz tüm büyük e-kitap okuyucuların kendi uygulamaları olduğunu göreceksiniz. Uygulama mağazanıza gidin ve Kindle, Kobo ve Nook gibi cihazların uygulamalarına göz atın.

Eğer hepsini yüklemek isterseniz, tek bir platforma bağımlı kalmak yerine geniş seçenekler arasında uygun fiyatlı kitapları inceleme şansı yakalayabilirsiniz. Eğer daha da fazla tasarruf etmek isterseniz Wattpad (ücretsiz, http://chip.tk/1K9Tfl2 veya http://chip.tk/1K9TjkK) uygulamasını indirebilirsiniz. Uygulama, ücretsiz e-kitaplardan oluşan bir kütüphaneye anında erişim sağlıyor. Kitapların çoğu bilinen klasikler ve yeni yazarların eserlerinden oluşuyor fakat arada ünlü yazarların kitapları da bulunabiliyor. Wattpad servisi kendi e-kitaplarını yazıp paylaşmanıza dahi imkan tanıyor.

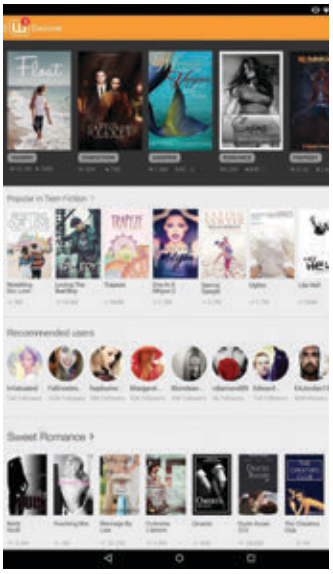

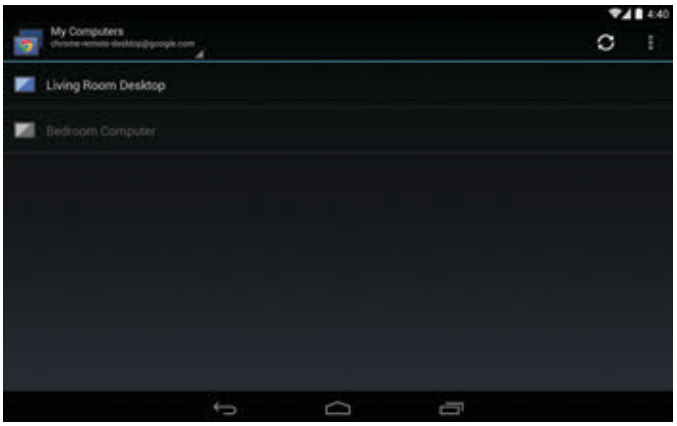

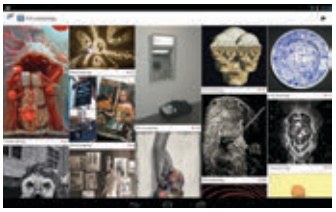

Kablosuz Müzik Çalar

Tabletleriniz bazı cihazların yerine geçmek gibi, o cihazları geliştirmek için de kullanılabilirler. Mutfak veya oturma odanızdaki eski müzik çaları ele alalım. Eğer cihazın üretim tarihi Spotify, internet üzerinden yayıncılık ve hatta iPod'ların da öncesinde ise tabletinizi müzik çalara bağlayıp hoparlörler yardımıyla kolayca güncel bir müzik çalar elde edebilirsiniz. Müzik çaların aux girişi olduğunu varsayarsak basit ve oldukça ucuz bir erkek-erkek 3.5 mm minijack ile müzik çalarınız ile tabletinizin kulaklık girişini bağlayabilirsiniz. Artık eski müzik çalarınız Spotify üzerinden müzik yayını yapma, iTunes veya Google Play'den müzik indirip oynatma, Tunein uygulaması ile (ücretsiz, http://chip.tk/1K9UwbD veya http://

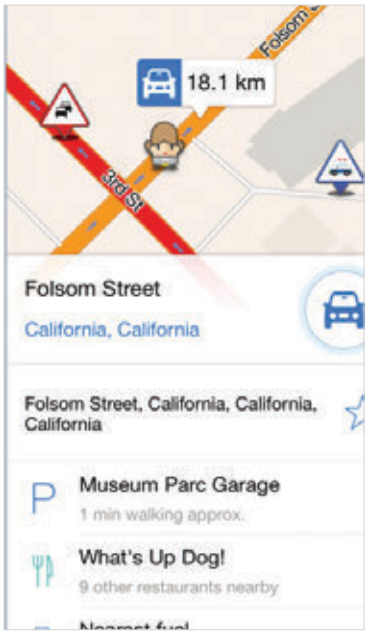

chip.tk/1K9UEbi) herhangi bir dijital radyo istasyonuna erişebilme ve Android tabletler için BubbleUPnP UPnP/DLNA (ücretsiz, http://chip.tk/1K9ULn6) veya Android/Apple tabletler için harika Plex (11.16 TL, http://chip.tk/1K9UQXW veya http://chip.tk/1K9V1CL) uygulamalarının yardımıyla bilgisayarınızdaki müzikleri kablosuz çalabilme gibi özelliklere sahip olacak. Yeni şarkılar keşfedebilecek ve kendi arşivinizdeki MP3'leri dinleyebileceksiniz. Kesinlikle yeni bir müzik çalar almaktan daha hesaplı.

Dünyayı Ve Ötesini Keşfe Çıkın

Uydu Navigasyon Sistemi

Tabletiniz, önceden yüklenmiş Android için Google Haritalar veya iPad için Apple Haritalar ile birlikte gelmektedir. Fakat tam bir araç içi navigasyon sistemi arzuluyorsanız önceden göz önünde bulundurulması gereken belli şeyler var. Öncelikle, dönüşleri bildirebilecek bir uygulamaya ihtiyacınız var. Ayrıca (eğer cihazınızın dahili 3G/4G mobil internet erişimi yoksa) bu uygulama, çevrimdışı haritalara da sahip olmalı ki Wi-Fi menzilinden çıktığınız anda yolculuğunuz bilinmezliğe dönüşmesin.

TomTom ve CoPilot gibi ünlü navigasyon firmalarının sunduğu pek çok uygulama mevcut. Fakat bu uygulamalar 70-90 TL civarı ücretlere sahipler. Onun yerine harika ve ücretsiz Navfree (Türkiye haritası 6,49 TL veya http://chip.tk/1I0HHBk) uygulamasını kullanabilirsiniz. Ücretli araçların özelliklerine kıyasla daha basit kalsa da, adından da anlaşılacağı üzere uygulamaya tek kuruş bile harcamıyorsunuz. Navfree kullanarak tasarruf edeceğiniz parayla kendinize araba için bir tablet tutucu alabilirsiniz.

Teleskop

Muhteşem Star Chart (http://chip.tk/1rdBjyJ veya http://chip.tk/1I0HUV6) uygulamasını kullanarak uzayı keşfedebilirsiniz. Star Chart uygulaması cenneti parmak uçlarınıza getiriyor. Normal modda parmaklarınızı kullanmanıza bile gerek yok, sadece tabletinizi gökyüzüne tutun ve uygulamanın konumunuzu bulup size baktığınız gökyüzü bölümünün 3 boyutlu bir sanal gerçeklik modelini çıkartmasını bekleyin. Bunu yapmak için dahili pusulaya sahip bir cihaza ihtiyacınız var. Aksi halde yıldız haritalarınız parmağınızla kaydırabilirsiniz. Uygulama içi satın almalar ile meteor yağmurları, kuyruklu yıldızlar ve genişletilmiş bir yıldız kataloğu gibi eklentiler elde edilebiliyor. Fakat uygulamanın yalın hali de gezegenlerin detayları, uzaklıklar ve karakteristikleri hakkında yüklü miktarda bilgi barındırıyor. Bir dahaki sefere trafiğe takıldığınızda uygulamayı açıp güneş sistemimizde sanal bir tura dahi çıkabilirsiniz!

Uçuş Simülatörü

Tabletiniz uçmanıza izin veriyorsa neden karayollarıyla kendinizi sınırlayasınız? Cihazınız için pek çok gerçekçi uçuş simülatörü mevcut. Flight Simulator Online 2014 (http://chip.tk/1I0Ii6a veya http://chip.tk/1I0ImCR) bunlardan biri. İki platformda da oyun ücretsiz, fakat oyun için satın almalar ile reklamları kapatabilir ve filonuzu 80 uçağa kadar genişletebilirsiniz.

Eğer sanal bir uçağı uçurma keyfine para vermeye razıysanız, önerimiz Infinite Flight Simulator (http://chip.tk/1rdDhz8 veya http://chip.tk/1I0IQJ6) uygulaması. Infinite Flight'ın ücreti 11.41 TL ve 17 farklı uçak (uygulama için satın alma ile bu sayı artırılabiliyor) 14 bölge, birkaç işe yarar rehber, çoklu oyuncu modu ve diğer gelişmiş özellikler ile geliyor.

Yaratıcı Yönünüzü Şımartın

Çizim Defteri

Büyük dokunmatik ekranları, tabletleri parmak ile çizim için ideal hale getiriyor. Doğal olarak pek çok çizim ve sanat uygulaması mevcut fakat uzak ara favorimiz Autodesk'in yeni Sketchbook uygulaması oldu. Ücretsiz olmasının yanı sıra (Gelişmiş araçlar için ek ücret ödemek gerekiyor) kullanımı oldukça kolay ve kuvvetli.

Çok farklı ve kişiselleştirilebilir kalemler, fırçalar arasında seçim yapılabiliyor ve bu seçilen çizim araçları parmağınızın uyguladığı basıncı oldukça hassas bir şekilde ölçüp, çizime aktarabiliyorlar. Kullanıcı arayüzü tabletlerin büyük ekranının getirdiği avantajı sonuna kadar kullanıyor. İstediğiniz kısma yapacağınız zoom ile çiziminizde ufak düzeltmeler gerçekleştirebiliyorsunuz. Autodesk Sketchbook hem iPad (http://chip.tk/1I0J17q) hem de Android (http://chip.tk/1I0J5UI) tabletler için kullanıma uygun.

3 Boyutlu Modelleme

3B modelleme; gerçek bir model üzerinde ellerinizi kirletmektense, sanal bir alan üzerinde istediğiniz objeyi dizayn edip şekillendirmenizi sağlamanın bir yolu. Eğer daha önce 3 boyutlu modelleme yazılımlarını tecrübe etmemişseniz veya zorlu öğrenme süre-

cinde vazgeçmişseniz, iPad için Forger'ı deneyebilirsiniz. (2,29 Euro, http://chip.tk/1IOJfv4) Uygulama, basit konseptler hakkında bilgi sahibi olmanızı sağlıyor. Android kullanıcıları ise Spacedraw (http://chip.tk/1IOJhmJ) uygulamasına bir şans tanıyabilirler. Kullanımı Forger kadar kolay değil ve ücretsiz sürüm (tam sürüm 26,66 TL) yalnızca basit modelleri kaydedip dışarıya taşımanıza izin veriyor olsa da 3 boyutlu modellemeyle ilgilenip ilgilenmediğinizi ölçmek için güzel bir alternatif.

Müzik Stüdyosu

Yalnızca Blur grubundan Damon Albarn gibi ünlü müzisyenler değil, siz de ilham periniz tarafından ziyaret edildiğiniz zaman tabletinizi kullanabilirsiniz. Müzik yapma isteği duyduğunuzda tabletinizi minik bir dokunmatik stüdyo olarak kullanarak beste yapabilir, parçaları mixleyip kaydedebilirsiniz. Eğer yakın zamanda iPad aldıysanız, Apple Garageband uygulamasını ücretsiz olarak sisteminizde yüklenmiş bulabilirsiniz. Eski iPad kullanıcısıysanız uygulama için 4 Euro ücret ödemeniz gerekiyor.

Şarkıları oynatmak, düzenlemek ve paylaşmak için Garageband hala çoğu kimse tarafından en başarılı uygulama kabul ediliyor. Fakat bu, Garageband'in tek seçenek olduğu anlamı taşımıyor. Eski tarz raf stili synthesizer ve ses örnekleyicileri sanal ortama taşıyan Caustic (http://chip.tk/1IOJsyt) uygulaması Android kullanıcıları tarafından ücretsiz denenebilir halde. (Bitirilmiş işlerinizi uygulama dışına kaydetmek isterseniz 20,01 TL ücretindeki tam sürümü satın almanız gerekiyor.)

Niyetiniz sanal piyano tuşları ile oynamaksa iPad (http://chip.tk/1IOJBSC) için Virtuoso Piano Free ve Android için (http://chip.tk/1IOJHJL) Perfect Piano uygulamalarına göz atabilirsiniz. İki uygulama da ücretsiz ve gayet güzel çalışıyor.

Daha Akıllı Ve Sağlıklı Hale Gelin

Pedometre

Fitness için kullanılan ölçüm cihazlarının büyük bir piyasası var. Eğer bir tabletiniz varsa sağlık ve egzersizlerinizi ölçmek için ikinci bir cihaza ihtiyacınız yok. Kabul edelim ki yanınızda bir tablet ile koşuya çıkma olasılığınız çok düşük. Fakat yürüyüş, bisiklete binme ve diğer sağlıklı aktiviteler için tabletler ideal- özellikle de cihazınızı sürekli yanınızda taşıyorsanız. Gariptir ki Apple, kaliteli Sağlık uygulamasını iPad'lerden kaldırdı. Uygulama sadece iOS 8 kullanan iPhone kullanıcılarınca erişilebiliyor. Fakat Walkmeter uygulaması, (ücretsiz, http://chip.tk/1IOJNkK) iCloud ile senkronize olan, sosyal ağlara entegre edilebilen, adımlarınızı sayan ve egzersiz planlamanızı yapmanıza yardımcı olacak araçlar sağlayan güzel bir alternatif.

Android tabletler için Google Fit (http://chip.tk/1IOJVAI) uygulaması kaliteli, basit ve ücretsiz bir seçenek. Süre ve adım sayısı olarak ölçülen eski performanslarınızdan yola çıkarak kendinize yeni hedefler belirlemenizi sağlıyor.

Kalori Sayacı

Kalori sayma, çoğu fitness uygulaması ile beraber gelen yardımcı araçlarla gerçekleştirilebiliyor. Fakat tek isteğiniz diyetinizle ilgili bilgi edinmek ise, sadece bu işi gören pek çok uygulama da mevcut. iOS işletim sistemi için MyPlate Calorie Tracker (http://chip.tk/1IOMFy4) uygulaması ücretsiz (reklamlı) ve basit, hoş görünümlü arayüzü ile geniş bir yiyecek veri tabanına sahip ve diyet konusunda ilerleyişinizi çeşitli grafikler ve tablolar ile takip edebilmenize olanak tanıyor. Android için ise FatSecret'ın Calorie Counter (http://chip.tk/1IOMKSu) uygulaması da ücretsiz ve Calorie Tracker'a benzer iyi tasarlanmış arayüzü ile yedikleriniz konusunda bilgi sahibi olmanıza imkan veriyor.

Beyin Antrenörü

Sağlıklı tutmakla yükümlü olduğunuz sadece vücudunuz değil, beyninizin gri maddesine de egzersiz yaptırmalısınız. Uygulama mağazalarında problem çözmenizi, hafızanızı ve dikkatinizi geliştirme konusundaki seçeneklerde herhangi bir eksiklik yok. Fakat Lumosity (http://chip.tk/1IOMTFl veya http://chip.tk/1ION3MW) uygulaması en iyilerden biri. Lumosity, nörolojik araştırmalar doğrultusunda hazırlanmış kişisel bir alıştırma programı ile kağıt üzerinde sıkıcı gibi dursa da, gerçekte oldukça keyifli bir 15 dakika geçirmenizi sağlayacak mini oyunlar sağlayan bir uygulama. Ücretsiz sürüm kullanıcılarının günlük egzersiz sayıları belli bir limitle sınırlı, fakat aylık 10 Euro ödemeyi göze alanlar daha geniş bulmacalar ile beyin güçlerini daha da etkileyici kılacak oyunlara erişim hakkına kavuşuyorlar.

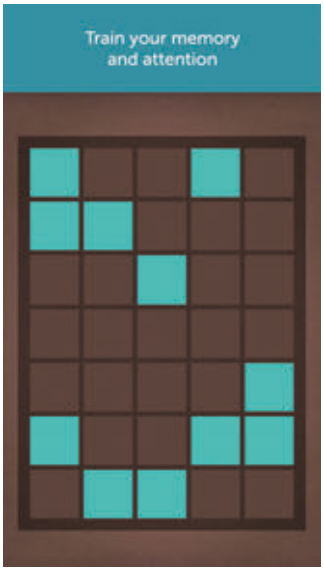

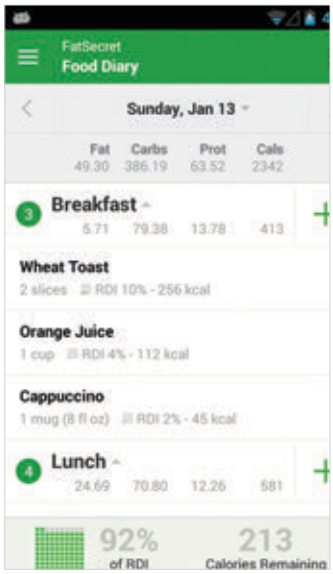

Dizüstü Bilgisayarınızın İşini Elinden Alın

Eğer dizüstünüzü her yere taşımaktan bıktıysanız, onu evde bırakıp taşınabilir tüm bilgisayar görevlerini tabletinize yaptırmayı deneyebilirsiniz. Dizüstü bilgisayarınızın yapıp, tabletinizin yapamayacağı işlere denk gelmeniz oldukça düşük bir ihtimal.

Ofis yazılımına mı ihtiyacınız var? Eğer bilgisayarınızda Microsoft Office 365 için kayıtlıysanız, tabletiniz için harika ve ücretsiz Word, Excel ve PowerPoint uygulamalarına da sahip olabiliyorsunuz. Ayrıca hem iOS (http://chip.tk/1IONfvJ) hem de Android (http://chip.tk/1IONkj0) için muhteşem ve ücretsiz bir alternatif olan WPS Office (eski adıyla Kingsoft Office) uygulamasını yükleyebilirsiniz. Tüm verilerinize erişmeye mi ihtiyacınız var? Arşivinizi iCloud, Google Drive veya SkyDrive benzeri bir bulut servisine aktarın ve ilgili servisin uygulaması aracılığıyla dosyalarınıza istediğiniz yerden ulaşın. Klavyeye mi ihtiyacınız var? İnce Bluetooth model klavyeler hem hafif hem de ucuzlar.

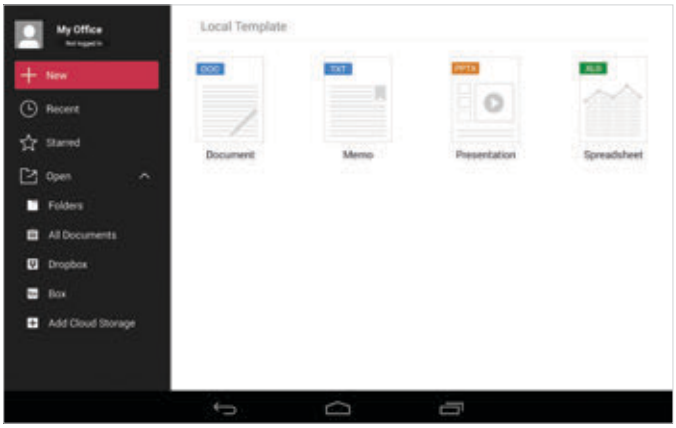

yorum@chip.com.tr

ÜCRETSİZ VE İNTERAKTİF
TEKNOLOJİ DERGİSİ
NEXXT'İ İNDİRDİNİZ Mİ?

HER AYIN 1 VE 15'İNDE ÇIKAN TEKNOLOJİ DERGİSİ NEXXT'İ iPhone/iPad VE ANDROID CİHAZLARINIZDA OKUYABİLİRSİNİZ.

App Store'dan İndirin

Google play 'DEN EDİNİN

Apple, Apple logosu, iPhone ve iPad Apple Inc.'in ABD'de ve diğer ülkelerde tescilli ticari markasıdır. App Store Apple Inc.'in servis markasıdır.

Eski internet efsaneleri ve onları vuranlar!

Usenet, mesaj panoları, IRC ve fazlası... İşte eski internet efsaneleri ve onları yok edenler!

İnternet ile tanıştığımız ilk zamanlarda Facebook, Messenger, WhatsApp yoktu. Bunların yerine mesaj panolarını, IRC'yi, Usenet'i kullanıyorduk. Web tarayıcıları çıkmadan önce Gopher vardı. Eğer internet geçmişiniz yeteri kadar eskiye dayanıyorsa, bu eski efsaneleri zaten hatırlıyor olmalısınız.
Bir döneme damgasını vurmuş olsalar da, günümüzde yok olmaya yüz tutan internet teknolojilerini, bu makalemizde bir araya getirdik. Yazımızda hem kısaca bu eski teknolojilerden bahsedecek, hem de zamanla bu teknolojilerin yerini alan "yeni" teknolojileri, yani eskilerin katillerini bulmaya çalışacağız.

IRC

Internet Relay Chat'ın kısaltması IRC, hepimizin bildiği gibi dünyanın dört bir yanındaki kullanıcıların gerçek zamanlı mesajlaşmasını sağlayan bir program. İlgi alanlarına göre ayrılmış farklı kanallarda birçok farklı konuda sohbet etmek ve dosya alışverişi yapmayı mümkün kılan program kullanılmaya devam etse de, IRC döneminin kapandığı bir gerçek.

IRC'yi kim vurdu?

Tabii ki ICQ. İlk popüler masaüstü mesajlaşma programı ICQ sayesinde, zaman zaman sıkıntı yaratabilen IRC sunucusu seçip giriş yapma adımları ortadan kalktı. Daha sonraları da Windows Messenger ICQ'nun tacını elinden aldı. Yine de IRC, başta dosya transferi için olmak üzere hala kullanılmakta.

Usenet

Binlerce farklı temada haber grubunu bir araya getiren Usenet, küresel bir mesaj panosuna benziyordu. Kullanıcılar bu haber gruplarına üye olup çeşitli konularda tartışmalara katılabiliyordu.

Usenet'i kim vurdu?

phpBB gibi web tabanlı mesaj panoları... Google'ın haber grubu arama aracı Deja News'ı satın almasıyla, Usenet'e son darbe de vurulmuş oldu.

Gopher

Web patlamasından kısa bir süre öncesine kadar Gopher internete girmek için kullanılan grafik arayüze sahip tek yöntemdi. Gopher siteleri Windows Explorer'a benzer bir tarama sistemi yardımıyla resim, metin ve ses dosyaları gibi veriler barındırıyordu.

Gopher'ı kim vurdu?

Gopher WWW'in başlangıcından birkaç ay önce, 1991 yılında kulla-

nıcılarla buluştu. Görünüşe göre web tarayıcıları Gopher'ın yaşamını kısa sürede sonlandırdı. Mozilla Firefox ile hala Gopher sitelerine girmek mümkün. Eğer Firefox kullanıyorsanız, hala ayaktaki siteleri görmek için gopher://gopher.floodgap.com adresini inceleyebilirsiniz.

Anonymous FTP

Dosya Transfer Protokolü henüz tam olarak ölmedi ama eskiden olduğu kadar popüler de değil. Bu siteler bedava ve deneme sürümü programların paylaşılması konusunda büyük bir hizmet veriyorlardı. Tabi başka türlü dosyaların da...

Anonymous FTP'yi kim vurdu?

Anonymous FTP ile dosya paylaşımının sonunun yaklaşmasını sağlayan gelişmelerden en önemlisi herhalde P2P ağlarının kullanılmaya başlanması.

MUD

MUD, yani "Multi User Dungeons – Dimensions" (Çok Kullanıcılı Boyutlar)"a Matrix'in metin versiyonu dememiz mümkün. Bu sunucu tabanlı dünyalarda ortamlar gösterilmiyor, metinle tasvir ediliyordu. Kullanıcılar kendi ortamlarını üretebiliyor ve bu ortamlarda gerçek zamanlı mesajlaşabiliyorlardı.

MUD'u kim vurdu?

Second Life, World of Warcraft gibi üç boyutlu sanal ortamların popülerleşmesinden çok önce MUD ve MOO'lara olan ilgi azalmıştı. Kullanıcılar mesajlaşmak ve iletişim kurmak için daha kolay yöntemler bulmayı başardılar.

Mesaj Panoları (BBS)

Web öncesi dönemlerde mesaj panoları (Bulleting Board) kullanıcıların sanal dünyaya direkt olarak bağlanmasını sağlıyordu. Mesaj panoları gerçek zamanlı mesajlaşma, dosya barındırma ve yorum yazma fonksiyonlarını bir arada bulunduruyordu.

Mesaj Panolarını kim vurdu?

Web üzerindeki Bebo, MySpace, Facebook gibi araçlar, mesaj panolarının doğal bir devamı niteliğinde. Hala www.textfiles.com adresinden eski mesaj panosu dokümanlarına ulaşmak mümkün. www.mono.org adresinden de hala ayakta duran Monochrome sistemini inceleyebilirsiniz.

yorum@chip.com.tr

PC'nizi daha hızlı & güvenli bir şekilde kapatın

Yavaş kapanış da başlatma kadar rahatsız edici olabilir. CHIP, size PC'nizi nasıl daha hızlı ve güvenli bir şekilde kapatabileceğinizi gösteriyor

Ozan KAYA

Yavaş olan PC'nizi hızlandırma konusundan bahsettiğimizde, genellikle odak noktamız bilgisayarın hızlı başlatılmasıdır. Fakat kapanış? Kapanması asırlar süren ve 'Kapat' butonuna tıklamanızla sizi hata yağmuruna boğan bir PC, en az başlaması uzun süren kadar sizi rahatsız edebilir.

Bilgisayarın yavaş kapanmasının birkaç açıklaması olabilir –hatalı sürücü, arkaplan işlemleri, gizli spyware ya da diğer zararlı yazılımlar. Diğer sorun gideme yöntemlerinde de olduğu gibi başarının sırrı eliminasyon işlemiyle problemin asıl kaynağını bulup, buna yönelik bir tedavi uygulamak.

Size bu tür problemli davranışlara sebep olan sorunları, çözümlerini ve bunları PC'nizden sonsuza kadar nasıl uzak tutacağınızı göstereceğiz.

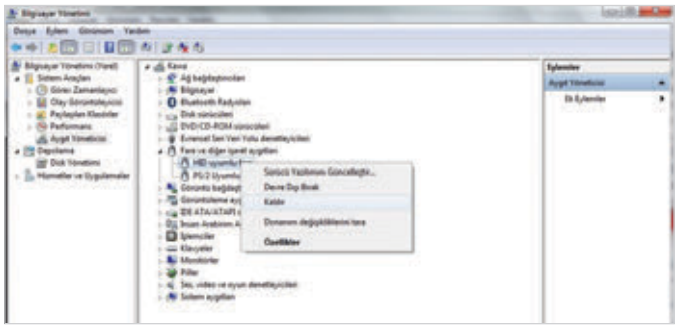

Yeni yüklenmiş ya da güncellenmiş sürücüleri silmeniz kapanma probleminizi çözebilir

Donanım sorunlarını çözün

Hatalı donanım sürücüleri sıklıkla kapanış problemlerine sebep olur. Eğer PC'niz bir anda yavaş kapanmaya başladıysa, düşünün – son zamanlarda yeni bir sürücü yüklediniz mi? örneğin yeni bir fare?

Eğer yükledinizse, Windows 7'de Başlat ile bilgisayarıma sağ tıklayarak Yönet seçeneğini seçin Bilgisayar Yönetimi kısmından Aygıt Yöneticisi'ni açın (Windows 8/8.1'de direkt olarak Başlata sağ tıklayarak Aygıt Yöneticisi'ni seçebilirsiniz). Sorun yaratabileceğinden şüphelendiğiniz aygıtı bulun, sağ tıklayın ve Kaldır seçeneğini seçin. Ardından bilgisayarınızı kapatın ve aygıt ile bilgisayarınızın fiziksel bağlantısını kesin. Ardından PC'nizi yeniden başlatıp, kapatarak problemin giderilip, giderilmediğini kontrol edin.

Tüm sürücülerinizin güncel olduğundan emin olmak da donanım problemlerini çözmenin bir diğer yolu. IObit'den Driver Booster 2 http://chip.tk/1HyVBu6) gibi bir program yardımıyla sisteminizdeki tarihi geçmiş sürücüleri bulabilirsiniz.

Aklınızda bulunsun; Driver Booster 2 ücretsiz, fakat diğer birçok programla beraber paketlenmiş, dolayısıyla hemen Bitir butonuna tıklamayın. En azından sözde ''ücretsiz" SlimDrivers'ın aksine, yüklendiğinde Driver Booster 2 para talep etmeden görevini yerine getirmekte. Ayrıca CCleaner (www.piriform.com/ccleaner) gibi ücretsiz bir araç kullanarak sisteminizi kapanış işleminizi yavaşlatabilecek diğer atık dosyalara karşı tarayabilirsiniz.

Yazılım yavaşlamalarını çözün

PC'nizi kapatırken size bir programın çalıştığını veya Windows'un kapanmasını engellediğini söyleyen bildiren bir hata mesajı aldığınızda, bunun asıl sebebi uygulamanın doru şekilde kapatılmadığıdır. Genellikle bu hata mesajında açık programların listesini de göreceksiniz. İptal'e tıklayın ve çalışan programlarda kaydedilmemiş işiniz olup, olmadığına bakın, işlemleri kaydedin ve bilgisayarınızı kapatmadan önce bu programları kapatın.

Tabi tüm yazılımlarınızın teşhisi bu kadar kolay olmayabiliyor. Eğer bu tür bir hata mesajını herhangi bir uygulama belirtilmeden alıyorsanız, programlarınızdan biri kapanmakta sorun yaşıyor olabilir. Bu durumda, İptal'e ve ardından da görev çubuğuna sağ tıklayın. 'Görev Yöneticisini başlat'ı seçin ve İşlemler sekmesine geçin (Windows 7) ya da Görev Yöneticisini seçin (Windows 8/8.1). Eğer burada bir işlem listelenmişse, sıkıntıya sebep olan işlem ilgili programdan kaynaklanıyor olabilir.

Görev Yöneticisinden programı durdurmaya zorlayabilirsiniz, fakat bu başvuracağınız son yöntem olmalı

Eğer programı normal yollardan kapatamıyorsanız, seçili hale getirip, 'İşlemi sonlandır' butonuna tıklayın. Tabi bu metodun uzun vadede veri kaybına sebep olabileceğini de aklınızda bulundurun. Eğer program size ileride problem çıkarmaya devam ederse, güncellemeyi kaldırıp, tekrar yüklemeyi deneyebilirsiniz.

Kapanışı düzeltmek için başlangıcı düzeltin

Kulağa tuhaf gelebilir, fakat yavaş kapanışa genellikle PC'niz başlatılırken arkaplanda çalışmaya başlayan işlemler sebep olur. Başlangıçta çalışmaya başlayan işlemleri kısıtlayarak aynı zamanda Windows'unuz kapanırken ona zorluk çıkarabilecek sorunları da kısıtlamış olursunuz.

Windows 7'de, Başlat'a tıklayın, msconfig komutunu girin, Enter'a tıklayın ve 'Başlatma' sekmesine geçin. Windows 8/8.1'de ise Görev Yöneticisini açın (önceki ipucuna bakın), (eğer gösterilirse) 'daha fazla detay'a tıklayın ve 'Başlatma' sekmesine geçin. Listelenen programlara göz gezdirin. Listede büyük oranda başlatılmasına ihtiyaç duymayacağınız bir sürü program göreceksiniz (iTunesHelper ve Adobe Reader vs.) –Sadece güvenlik yazılımınız gibi önemli olanları devre dışı bırakmayın. Onay işaretini kaldırmadan (Windows 7) ya da sağ tıklayıp, 'devre dışı bırak' seçeneğini seçmeden önce (Windows 8/8.1) öğelerin ne işe yaradığını öğrenmek için Google'da arama yapabilirsiniz. Değişikliklerin yansıtılıp, yansıtılmadığını PC'nizi yeniden başlatarak görebilirsiniz.

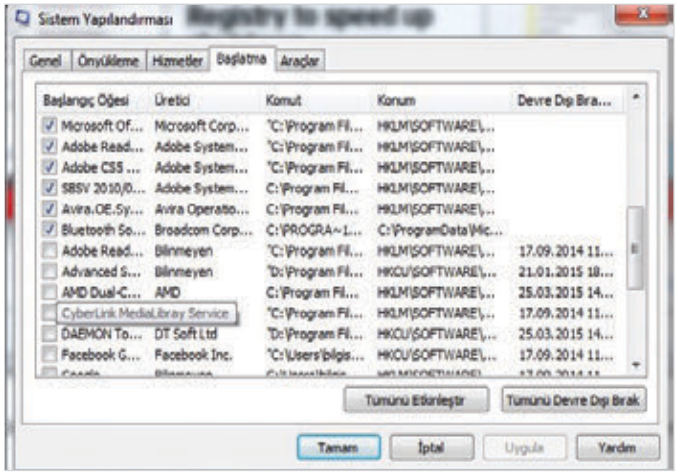

Sistem Yapılandırması aracını kullanan başlatma öğelerini çalıştırmak PC'nizin daha hızlı kapanmasına yardımcı olabilir

NEDEN PC'NIZI GÜÇ KABLOSUNU ÇIKARARAK KAPATMAMALISINIZ

Eğer PC'nizin kapanması gerçekten uzun sürüyorsa, isteği dışında kablosunu çekerek kapatmanın iyi bir seçenek olduğunu düşünebilirsiniz. Fakat size önerimiz bu hareketi sadece bilgisayarınızın yanıt vermediğinden emin olduğunuz durumlarda yapmanız.

Windows genellikle kapanış işlemi sırasında güncellemeleri kurmakta ve bu işlemi yarıda kesmek PC'nize önemli ölçüde zarar verebilir. Bu ihtimali de göz önünde bulundurarak PC'nize kapanması için en az 10 dakika süre tanıyın.

Eğer bu noktadan sonra halen kapanmadıysa ve güncellemeye dair herhangi bir ekran mesajı görünmüyorsa, güç tuşuna basılı tutarak bilgisayarınızı kapatmaya zorlayabilirsiniz. Bu hareketin sonrasında başlatmada bir hata mesajı size Windows'un doğru şekilde kapatılmadığını söyleyecek. Eğer bu tür problemleri düzenli olarak yaşıyorsanız ve hiçbir ipucumuz size yardımcı olmadıysa, Windows'u temiz bir şekilde yeniden yükleme seçeneğini göz önüne. Eğer PC'nizi kapatmaya zorlarsanız, yeniden başlatmada buna benzer bir hata mesajıyla karşılaşacaksınız

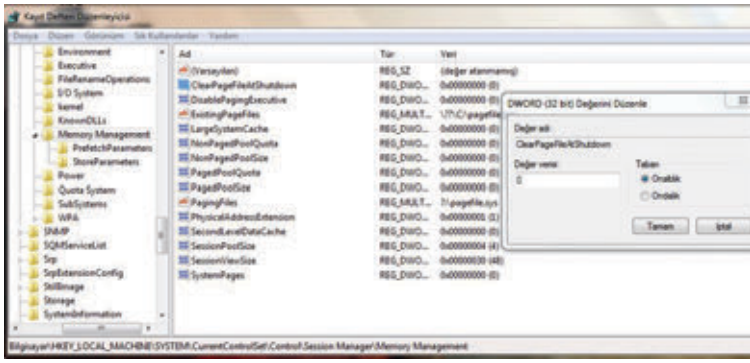

Eğer takas dosyanız kapanışta temizlenmeye yönelik ayarlanmışsa, Kayıt Defteri Düzenleyicisinden bu özelliği devre dışı bırakabilirsiniz

Kapanışı hızlandırmak için Kayıt Defterini hackleyin

Eğer Windows siz PC'nizi kapattığınızda kendi takas dosyasını (page file) temizliyorsa, bu durum işlemlerinizi ciddi ölçüde yavaşlatabilir. Bazı güvenlik programları bu özelliği otomatik olarak etkinleştirmekte, fakat eğer paylaşılan veya herkese açık bir bilgisayar kullanmıyorsanız buna ihtiyacınız olmayacak. Dolayısıyla bu özelliği Kayıt Defterinden güvenli bir şekilde etkisiz hale getirebilirsiniz. Başlat'a regedit komutunu girip, Enter'a basarak Kayıt Defteri Düzenleyicisini açın. İlgili dizine gidin: HCEY_LOCAL_MACHINE\SYSTEM\CurrentControlSet\Control\SessionManager\\MemoryManagement ve ClearPageFileAtShutdown girişine çift tıklayın. Eğer değer 1 olarak gösteriliyorsa, PC'niz takas dosyasını temizlemeye yönelik komutlandırılmıştır. Bunu 0 ile değiştirin ve Tamam'a tıklayın. Kayıt Defterini kapatın ve PC'nizi yeniden başlatın.

Ayrıca Kayıt Defterinden sistemin açık programları kapatmadan önce beklediği süreyi de kısaltabilirsiniz. Kayıt Defteri Düzenleyicisini açın ve ilgili dizine gidin; HCEY_LOCAL_MACHINE\SYSTEM\CurrentControlSet\Control, WaitToKillSeviceTimeout girişine çift tıklayın. Burada 5000 (5 saniye) ila 12000 (12 saniye) arası bir değer göreceksiniz. Bunu 2000 (2 saniye) ile değiştirin, Tamama tıklayın, Kayıt Defteri Düzenleyicisini kapatın ve PC'nizi yeniden başlatın.

yorum@chip.com.tr

Günlük PC Kullanımı İçin 10 Güvenlik İpucu

Güvenli sörf için basit adımlar

Ozan KAYA

Bilgisayar kullanırken güvenliğinizi korumak tam zamanlı bir iş değil, fakat dikkatli olmak gerekiyor. Eğer gelişigüzel kullanıma alışmışsanız, kullanım alışkanlıklarınızı değiştirmeniz zor olabilir –özellikle de bu konu hakkında pek bir bilginiz yoksa! Bilgisayar ve internet güvenliğinizi olabildiğince arttırmak için yapmanız gerekenlerin bir listesini hazırladık –bazılarını zaten biliyor olabilirsiniz, bazıları ise size yabancı gelebilir.

1 Parolalarınızı asla bir yere yazmayın

Birinci sırada bu alışkanlık geliyor, çünkü gerçekten önemli. Bazı kullanıcıların neden bunu yaptığına şaşırmıyoruz, fakat gerçekten kötü bir fikir. Hırsız, hacker ve meraklı kişilere tek adımda tüm kişisel verilere erişim imkânı sağlamakta. Tek yapmaları gereken masaüstünüzdeki dosyayı açmak ya da not defterinizin bir fotoğrafını çekmek.

İşin bu noktaya gelebilmesi için kişinin zaten birinci seviye güvenliğinizi aşması gerekiyor (fiziksel veya internet yoluyla), fakat siz işleri bu alışkanlığınızla daha kolay bir hale getirmeyin.

İzlemeniz gereken yol kolay hatırlanabilir bir parola oluşturmak (bu sayımızda bu konuya da deyindik), fakat ben parola hatırlamak konusunda çok iyi değilim diyorsanız, hiç olmazsa yazdığınız parolaları bir şekilde şifreleyin. Bu şekilde parolaları bir tek siz anlayabileceksiniz.

İzleyebileceğiniz bir diğer metot ise parolanızın ilk hanesini alfabede bir öne, ikinci haneyi iki arkaya, üçüncü haneyi üç öne şeklinde izleyecek şekilde şifrelemek. Yani, eğer parolanız 'pass23' ise, 'p' harfini 'r' (+1) olarak yazın, 'a' 'y' olacak (-2 ve alfabenin en sonuna bağlanacak). İlk 's'yi 'u' (+3), ikincisini ise 'o' (-4) olarak yazın. '2'+5=7 ve altıdan geriye sayarsanız (2,1,0,9,8,7) '3' de '7'ye dönüşmekte. Böylelikle parolanız 'ryuo77' şeklinde yazılacak. Bu işlemi tersine çevirerek gerçek parolanızı elde edebilirsiniz, fakat bunu bilmeyen birinin elinde bu parola hiçbir şeye yaramayacaktır.

2 Kayıtlı parolaları koruyun

Bir kâğıda yazmak gibi, parolalarınızı tarayıcınıza kaydetmek de hayatınızı kolaylaştırmakta. Fakat maalesef büyük oranda güvenliğinizi tehlikeye atan bir hareket. Eğer telefon, tablet, dizüstü ya da masaüstünüz çalınırsa, kayıtlı tüm parolalarınızın bulunduğu tüm hesaplar da hırsızın eline geçecek.

Tabi ki doğal olan siteye her girdiğinizde parolanızı da manuel olarak girmeniz, fakat bunun ne kadar zaman öldüren ve rahatsız edici bir durum olduğunun farkındayız. Sonuçta şifrenizi her seferinde yazmak key-logger ya da meraklı gözler tarafından daima tehdit altında olmanıza sebep olmakta.

Eğer parolalarınızı kaydetmeye kararlıysanız, bir ana anahtar yaratmanız sizi olası hırsızlık olaylarına karşı güvende tutacaktır. Telefon ve tabletlerde kilit ekranı, masaüstünde ise tarayıcınızın

ana anahtar ayarlarında bir parola belirleyerek diğer tüm parolalarınızı güvence altına alabilirsiniz. Ufak bir çaba, fakat söz konusu güvenlik olduğunda kesinlikle denemeye değer.

3 Yazılımlarınızı güncel tutun

Tekrar söylemenin bir sakıncası yok: sistem güvenliği için alabileceğiniz en büyük önlem otomatik güncellemelere izin vermektir. İster Android, iOS ya da Windows olsun, güvenlik açıkları daima bulunuyor ve bu açıklar görüldüğü anda bazı kişilerce sömürülmeye çalışılmakta. En son güncellemeleri yüklemek bu açıkları bulunmadan ya da bulunduktan hemen sonra kapatmanızı sağlayıp, güvenliğinizi sağlama alacaktır.

Marjinal olarak daha az tehditkâr olsa da bu problem uygulamalar için de geçerli. Her ne kadar büyük paketler genelde yeni özellikler ekleyip, performansı geliştirmek adına çıkarılsalar da, yazılımların çoğu hataları giderip, güvenlik açıklarını da örtmekte. Bir fotoğraf düzenleme uygulaması benim parolamın çalınmasına nasıl sebep olabilir diye düşünebilirsiniz, fakat olabilir. Örneğin, programdaki bir hata yazılım sınırlarının dışında pano ya da RAM içeriğine güvenliksiz erişim sağlayabilir. Dolayısıyla güncel kalın, güvende kalın.

4 Mikrofonu kapatın, kamerayı örtün

Size paranoyak gelebilir, fakat değil. Eğer yakın zamanda haberleri takip ettiyseniz, Samsung smart TV'nin yakaladığı tüm konuşmaları üçüncü partilere servis ettiği haberine de rastlamışsınızdır. Buna açıklanan resmi sebep ise Samsung'un ses tanımlama görevinde diğer bir şirketin teknolojisini kullanmış olması. Fakat bu açıklama beraberinde başka soruları da getiriyor: Birileri bu verileri yakalamanın yolunu bulmuş olabilir mi? ya da neleri şimdiye kadar duyabildiler?

Mikrofonlar ve webcam'ler varsayılan olarak sizi izleyemese de, birileri PC'nize bunu mümkün kılan bir yazılım yüklemiş olabilir (mesela hack yoluyla). Geçmişte webcam'lerin hacklenip, verilerin tehdit amaçlı kullanıldığı gösteren birçok vaka bulunmakta. Kim bilir, belki siz de mikrofonunuzun sesinizi kaydettiğinin farkında olmadan sizin aleyhinize kullanılabilecek hassas konular hakkında konuşmuşsunuzdur.

İster donanımın fişini çekin, ister kameranın lensine etiket yapıştırın ya da donanım ayarlarından aygıtı etkisiz hale getirin. Bu da sisteminizi ve kişisel verilerini gözetlenmeye karşı koruyacak başka bir yol.

5 Aygıtlarınızı kullanmıyorken kilitleyin

Geliştirebileceğiniz bir diğer iyi alışkanlık da aygıtlarınızı kullanmıyorken kilitlemeniz. Genelde basit durumlarda işinize yarayabilir (işte, okulda/üniversitede ya da internet kafede), fakat evinize girebilecek hırsızın da dosyalarınıza erişememesi anlamına geliyor.

Aygıtınızı kilitlemeniz iki yönden önemli: dosyalarınızı ve çevrimiçi hareketliliğinizi korumakta. Eğer bir aygıtın başından ayrılır ve aygıtı başka bir kişi kullanmaya başlarsa, illegal bir durumda olay yerinde bulunmadığınızı kanıtlayacak herhangi bir kanıtınız bulunmuyor. Kendi sisteminizde bile herhangi biri gelip, sizi uzaktan takip edebilecek bir yazılımı kolayca yükleyebilir. Buna tedbir almanız için bir ajan olmanız gerekmiyor, uygulanışı oldukça basit (sadece Windows butonu+L kombinasyonuna basın). Kesinlikle kazanmanız gereken bir alışkanlık.

6 Yedekleme yapın

İyi bir güvenlik planı sadece izinsiz erişimi engelleyen bir mekanizma değildir. Ayrıca hasar sonrası geri dönüşümü de kapsar. Malware'ler programlarınıza bulaşabilir, ransomware'ler dosyalarınıza erişimi tamamen kısıtlayabilir ve en kötü senaryoda kişiler sistem içeriklerinizi silebilir. İyi bir yedekleme bunların olmasını engellemez, fakat kurtarma işlemini çok daha kolaylaştırabilir. Genelde kullanıcılara düzenli olarak yedekleme yapmaları önerilir, çünkü veri kaybını engellemekte, fakat bunu bir alışkanlık haline getirirseniz, sadece birkaç tıkla sisteminize karşı bir saldırının yaralarını sarabilirsiniz. Kayıp veriler kolaylıkla kurtarılabilir ve önemli içeriklerinizin güvende olduğunu bildiğiniz için zararlı içerikten kurtulmak adına sisteminizi rahatlıkla yeniden yükleyebilirsiniz. Eğer PC ya da tabletiniz çalınırsa, yedeklemenizi hangi hesapların korunmaya ihtiyacı olacağı konusunda rehber olarak bile kullanabilirsiniz.

Yedekleme yapmak eğlenceli işlerden biri değil, fakat güvenlik konusunda şüphesiz ki gerekli bir adım. Yedeklerinizin ana sisteminiz haricinde bir sabit diskte ya da USB çubuğunda bulunduğundan emin olun. İsteyeceğiniz son şey yedeklerinizin de kaybolmasıdır.

7 Kendi Anti-Virüs Yazılımınızı kullanın

PC'nize yüklü bir anti-virüs programı mutlaka bulunmalı,

fakat ne sıklıkla AV'nizi kullanıyorsunuz? Gerçek zamanlı koruma gelebilecek saldırıları koruma noktasında gerekli, fakat yazılımda kullanmadığınız diğer özellikler neler? Yedeklerinizi taramak güvenliklerinden emin olmanın bir başka yolu. Güvenlik duvarı internete bağlıyken istenmeyen trafiği engelleyecektir. Yazılımınızı güncel tutmak sizi en yeni tehlikelere karşı güvende tutuyor.

Uzun lafın kısası, sadece bir anti-virüs yüklemek yeterli olmuyor: doğru kullandığınızdan da emin olmalısınız. İndirmeleri manuel olarak kontrol edin, şüpheli e-mail veya web sitelerini filtrelemesine ya da incelemesine izin verin. Vardığı karara güvenin, çünkü genellikle anti-virüs yazılımınız neyin tehdit olup, olmadığını sizden daha iyi biliyor, dolayısıyla zor işi yazılımınıza bırakın.

8 Güvenli bir tarayıcı kullanın

Internet Explorer güvenlik konusunda son yıllarda büyük yol kat etti, fakat yarışta hala geri sıralarda. Eğer erişim ihtiyacınız ya da Internet Explorer haricinde diğer tarayıcıları kaldıramayacak bir sisteme sahip değilseniz, Microsoft'un ürününden çok daha üstün, hızlı standartlara uygun olan Firefox veya Chrome'a geçmeyi deneyin.

Bu ikisi arasından hangisinin daha iyi olduğunu belirlemek ise oldukça güç. Chrome genellikle daha güvenli olarak addediliyor, çünkü sıklıkla güvenlik güncellemeleri yayınlamakta –diğer tarayıcıların neredeyse iki katı fazlalıkta. Firefox ise bu konuda Chrome'un hemen ardından ikinci sırada ve Internet Explorer'a göre çok daha güvenli. Çok fazla güncelleme çıkarmakta, fakat çok azı güvenlik içerikli. Hangisini kullanırsanız kullanın, her ikisini de veri trafiğinizi anonim hale getiren ve üçüncü partilerin takibini engelleyen Disconnect, Blur, DNSCrypt ve uBlock gibi eklentilerle daha güvenli hale getirebilirsiniz.

9 Açık Wi-fi'lere güvenmeyin

Teoride wi-fi'ler harika, fakat pratikte doğru ağa bağlanma konusunda dikkatli olun. Kişilerin wi-fi ağı kurup, bunu kişilik, kredi kartı ve hesap hırsızlığı noktasında bir trafik takip yazılımı gibi kullanabilmeleri oldukça kolay.

Tabi bu halka açık wi-fi'lerden tamamen uzak durmanız gerektiği anlamına da gelmiyor, sadece bunları kullanırken bazı güvenlik önlemleri almanız gerekmekte. Eğer iş veya halka açık bir kablosuz ağ kullanacaksanız, daima yetkili bir kişiden ağ adını sorun. Giriş bilgilerini isteyin. Ücretsiz ve açık ağlar bile genellikle kullanabilmeniz için bazı detayları girmenizi isteyecektir. Tuzak olanları ise giriş bilgisi genellikle istemezler, dolayısıyla bunlara daima şüpheyle bakın.

Açık bir ağ kullanıyorsanız, asla banka işlemi yapmayın, kişisel ve adres bilgilerinizi girmeyin ya da hassas ve güvenlik sorunları yaratacak meseleler hakkında konuşmayın. Eğer bunlardan birini yapmak zorundaysanız bile en azından bir VPN tüneli ya da trafiğinizi şifreleyecek bir metot kullanın. Böylelikle veri trafiğiniz meraklı gözlerden uzak tutulacaktır.

Son olarak eğer ağın güvenliğinde emin değilseniz, kullanmamayı da tercih edebilirsiniz. Eğer bu sizin için bir ihtiyaçsa, kendi cep telefonunuzu da bir ağ olarak kullanabilmeniz mümkün. Wi-fi kadar hızlı olmayacaktır, fakat çok daha güvenli olduğu kesin.

10 Kendinizi güvende sanmayın

Muhtemelen size verebileceğimiz en önemli tavsiye, ne kadar güvende olduğunuzu düşünüyorsanız, düşünün, bu asla saldırıya uğramayacağınız anlamına gelmiyor. En dikkatli bilgisayar kullanıcılarının dahi kapatamayacağı birkaç güvenlik açığı daima bulunur.

Verilerinizi ve parolalarınızı düzenli tutmak, eğer hesabınız hack'lenirse veya donanımınız çalınırsa, size çok fazla hasar almadan problemi çözmeniz konusunda yardımcı olacaktır. Fakat güvenlik açıkları modern hayatın bir parçası, ancak sadece siz dokunulmaz olduğunuzu düşünüp, önlem almazsanız size ciddi zararlar verebilirler.

yorum@chip.com.tr

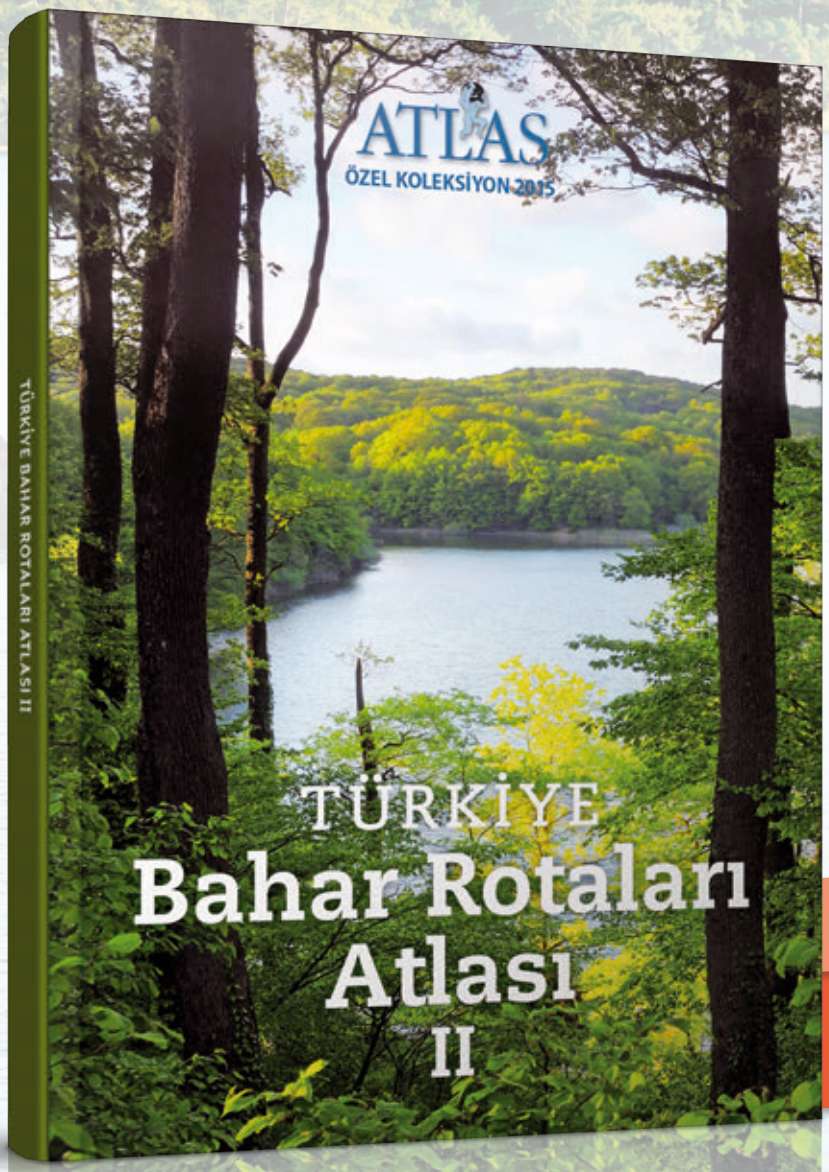

Kırklareli'nden Antalya'ya, Adana'dan Artvin'e 43 eşsiz doğal rota...

ATLAS'LA BİRLİKTE

HEDİYE!

OLAĞANÜSTÜ FOTOĞRAFLAR VE YAZILARLA
MAYISTA ATLAS'TA

GÖCEK KOYLARI Rengin renkten rol çaldığı kıyıları ve kendine özgü zamanını yaşayan adalarıyla, bırakın Göcek koyları "vahşi" kalsın...

JULES VERNE Ölümünün üzerinden 110 yıl geçmesine rağmen romanları yeni yazılmış gibi etkisini sürdürüyor. Profesör Celal Şengör, Jules Verne'i ve bilinmeyenlerini anlattı...

DÖRTDİVAN Sakinler, tacizciler, kavgacılar; güçlüler ve zayıflar; şahkartal, kızılşahin, akbabalar… Sorkun köyündeki besleme istasyonunda görkemli yırtıcıların yaşam mücadelesi…

MOĞOLİSTAN Tarihin içinden dörtnala fışkıran atlılar, kalabalıklardan yükselen "uuhai" sesleri… Ulan Bator'da kutlanan Naadam Şenlikleri ve Hovsgöl'de Şaman ayini…

YUKARI MEZOPOTAMYA Dua ile ağıt; keman ile bağlama; zikir veya hoyrat; ney, tef ya da piyano…. Yukarı Mezopotamya'da binlerce yıldır farklı kültürlerden yükselen sesler…

Download on the App Store
Get it on Google play

App Store, Google Play, ve Bayilerde...

Hemen Abone Olun • 0 212 478 0 300

Dijital Dergi Aboneliği için: www.eMecmua.com

atlasdergisi.com ATLASDergisi AtlasDergisi atlas_dergisi

Birkaç basit tıklamayla daha fazla gizlilik

Google, Facebook ve WhatsApp tarafından sunulan veri koruma ayarları iyi gizlenmiş olmasına rağmen erişilebilirler. Sizlere bu ayarları nasıl bulabileceğinizi gösteriyoruz

Ozan KAYA - BH

Ocak ayında Facebook genel çalışma şartlarını değiştirdi. Böylece artık kullanıcıların konum verileri reklam ve takip amaçlı kullanılabiliyor. Fakat sosyal ağın üzerine kurulduğu iş modelinde bir değişim yok: Facebook ve Google'a kaydolanlar ilgili şirketlerin sözleşmelerine de otomatik olarak imza atmış sayılıyorlar: Ücretsiz kullanım karşılığında veri. Kullanıcılar giriş yaptığında Google ve Facebook sadece kendi sitelerindeki hareketlilikleri analiz etmiyor, 'Beğen' ve '+1' özelliği bulunan tüm sitelerdeki kullanıcı verileri analiz edilmekte.

Daha sonra elde edilen veriler kişilik profillerine dönüştürülüp reklam endüstrisine satılıyor. Ne kadar kapsamlı bilgi toplanırsa, Google ve Facebook'un aldığı para da o oranda artıyor. Dolayısıyla da bu hizmetlerin veri koruma ayarları kullanıcıların kafalarını karıştırıp, olabildiğince çok kişisel veri erişimine olanak tanıyacak şekilde tasarlanmış. Her ne kadar veri toplamayı kısıtlayacak ayarlar bulunsa da, bunları bulmak olabildiğince güç. Sonuçta iş modelleri sebebiyle bu yolla para kazanıyorlar, dolayısıyla bu ayarları alenen gözler önüne sermeleri de beklenmiyor. Tabi biz de Facebook, Google ve WhatsApp'da bulunan gizli ayarları aramaya koyulduk. İlerleyen sayfalarda sizlere bu ayarları kişisel veri sızdırmayacak şekilde nasıl değiştirebileceğinizi göstereceğiz. Fakat öncelikle bir şeyi açıkça belirtmemiz gerekiyor: Eğer herhangi bir verinizin bu amaçlarla açığa çıkmamasını istiyorsanız, yapmanız gereken tek şey hesabınızı silmek.

Bu veri koruma ayarlarının yanında, bazı ek hizmetleri çıkararak da gizliliğinizi sağlamlaştırabilirsiniz. Örneğin, sıklıkla tarayıcınızın çerezlerini silin ve sörf yaparken tarayıcınızın gizli modunu kullanın (Firefox'ta bu mod bir tuş kombinasyonuyla açılabiliyor: [Ctrl] + [Shift] + [P]). Ayrıca Priv3+ Firefox eklentisi ile 'Beğen' butonu gibi veri toplamaya yarayan sosyal eklentileri de bu işlerinden alıkoyabilirsiniz.

GOOGLE ayarları

Büyük oranda Google'ın toplayabileceği bilgiyi belirleyebilirsiniz. Size en önemli ayarları gösteriyoruz

1 Gizlilik yolunda

Oturumunuz açık olduğu sürece Google sörf seansınızı kayıt altına alacaktır –Herhangi bir Google hizmeti kullanmasanız bile. Dolayısıyla giriş yapmadan önce >>Oturum açık kalsın<< kutucuğundaki onayı kaldırın. Giriş yaptıktan sonra hesap ve güvenlik ayarlarına erişmek için profil resminize tıklayın (ekranın sağ üst köşesinde belirir) ve >>Hesap<< seçeneğini seçin (1b).

2 Her şey tek bakışta: Hesap Özeti

Hesap ayarlarına girdiğinizde, alt kısma >>Hesap Araçlar<< bölümüne kadar kayın. Göreceğiniz ilk giriş >>Hesap Özeti<< olacaktır. Buradan tüm Google hizmetlerinizi ve her biri için kaydedilen aktivitelerinizin özetlerini göreceksiniz. Bunları yönetmek için her servisin ilgili bağlantısına tıklayarak detaylı ayarlarına erişebilirsiniz.

3 Veri toplama furyasına karşı altı tık

Google sadece aramalarınız ve sörf alışkanlıklarınızı değil, ziyaret ettiğiniz tüm siteleri, Andoid mobil telefonunuza kayıtlı tüm rehber ve takvim bilgilerinizi ve YouTube'da izlediğiniz tüm video ve görüntüleri de kaydetmekte. Fakat bunu engelleyebilirsiniz. Tüm yapmanız gereken hesap ayarlarında >>Hesap Araçları<< modülünde bulunan >>Hesap geçmişi<<ni seçmek. Her altı kategoride >>Duraklat<< seçeneğini seçmenizle ilgili hizmetteki bilgiler artık Google tarafından kaydedilmeyecek (3a). Daha detaylı bilgiye erişmek için >>Geçmişi Yönet<< bağlantılarına girebilirsiniz. Buradan tek tek ya da tüm şekilde girişleri silebilmeniz mümkün (3b).

4 Google-Plus profilini silin

Google hesabınız daima bir Google+ sosyal ağ hesabıyla da bağlantılıdır. Fakat bu bağlantıdan kurtulabilmeniz mümkün. Bunun için, >>Hesap Özeti<< bölümüne gidin (adım 3) ve en alt kısma >>İlgili ayarlar<< bölümüne rast gelene kadar inin (4a). >>Google+<<ın yanındaki >>Ayarları değiştir<<e tıklayın. Google+ ayarlarına eriştiğinizde, sayfanın en alt kısmına inin ve >>Google+ ürününü devre dışı bırak<< altındaki bağlantıya tıklayın. Giriş bilgilerinizi yeniden girdikten sonra Google+ profilinizi silebileceksiniz (4b). Dikkat: YouTube kanalınız gibi Google+ profiline ihtiyaç duyan tüm hizmetlere erişiminizi de kaybedeceksiniz!

5 Gereksiz hesap erişiminden sakının

Google'a ek olarak pek çok uygulama da Google verilerine erişebiliyor –hatta silindiklerinden sonra da. Uygulamaların bu ayrıcalıklarını ellerinden almak için, hesap ayarlarına girin, >>Bağlı uygulamalar ve hizmetler<< bölümüne gelin ve >>Hesap izinleri<< seçeneğine tıklayın. Buradan ilgili hizmetin sağ kısmında bulunan >>Erişimi iptal et<< butonuna tıklayın. İşlem tamam. →

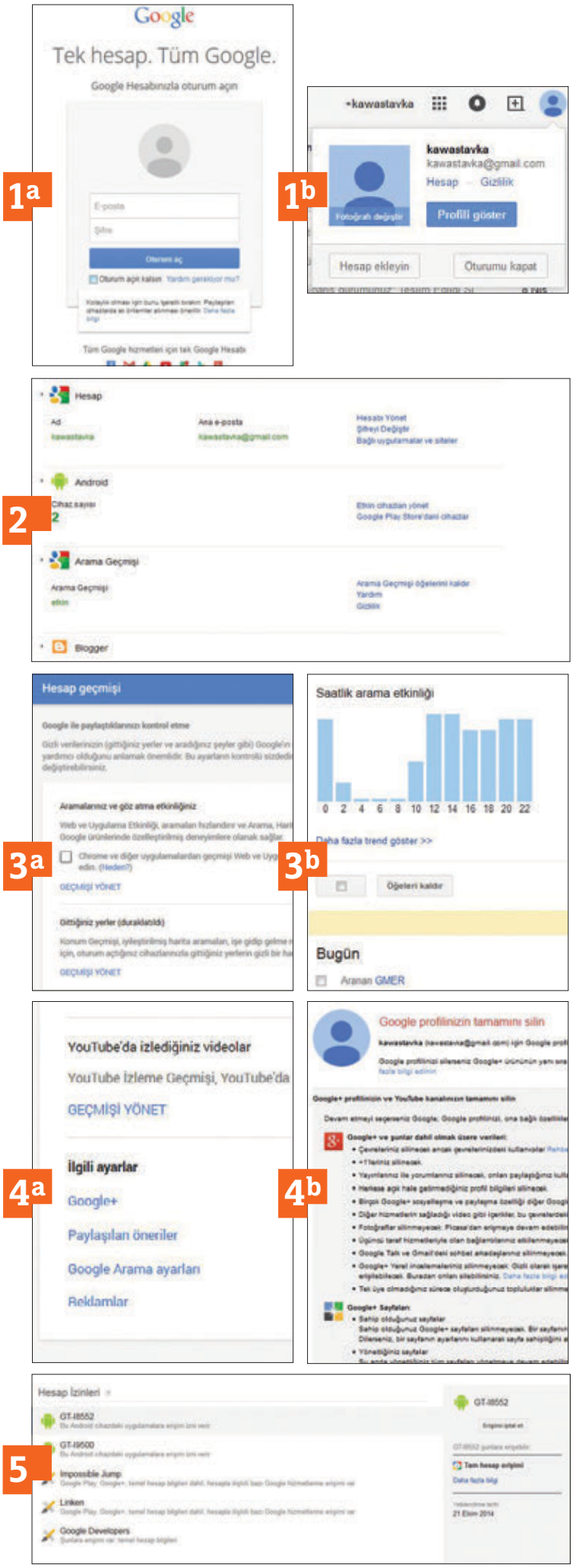

FACEBOOK'a diz çöktürün

Bilgilerinizi toplamanın yanında, Facebook ayrıca üçüncü partilere de bu bilgileri vermekte. Birkaç basit tıklamayla bunun önüne geçebilirsiniz

1 Saklı ayarlar

Facebook gizlilik ayarlarını saklama konusunda Google'dan bile başarılı. Bu ayarlara erişebilmek için hesabınıza giriş yapın ve mavi barın sağ köşesinde bulunan sade görünümlü üçgene tıklayın. Açılan menüden >>Ayarlar<<'ı seçin. Bu seçenek >>Çıkış yap<< butonunun tam üstünde yer alıyor.

2 Arkadaşlara karşı gizlilik

Hesap bölümünde >>Gizlilik<< ayarları ekranın sol sütununda bulunabilir. Fakat bu sizin Facebook karşı olan değil, Facebook arkadaşlarına karşı kullanabileceğiniz gizlilik ayarlarını barındırıyor: bu modülde iletilerinizi kimin görebileceği, sizinle Facebook'tan kimlerin iletişime geçebileceğini ve kimlerin e-mail ve telefon numarası kullanarak sizi bulabileceğinizi belirleyebilirsiniz. Bunlara ek olarak, Google gibi diğer arama motorlarının zaman tünelinize bağlantı gösterip, gösteremeyeceğine de karar verebilirsiniz.

3 Veri akışını durdurun

Bir uygulama veya web sitesi Facebook'a entegre olduğunda, bu hizmet otomatik olarak sizin adı, cinsiyet ve tüm ağ bilgilerinize erişim kazanabiliyor. Hatta uygulamalar Facebook'taki tüm yayınlarınıza bile erişebilmekte. Bunu engellemek için, >>Uygulamalar<< girişine tıklayın (sol kısımdaki sütundan), >>Uygulamalar, İnternet Siteleri ve Eklentiler<< bölümüne girin ve >>Düzenle<<'ye tıklayın. Beliren pencere menüsünden >>Platformu Devre Dışı Bırak<< butonuna tıklayın. Diğer Facebook kullanıcılarının uygulamalara sizle ilgili bilgileri aktarmasını engellemek için >>Başkalarının Kullandığı Uygulamalar<< kısmındaki >>Düzenle<< butonuna tıklayın. Açılan pencere menüsündeki tüm seçeneklerdeki onay simgelerini kaldırın ve >>Kaydet<< butonuna tıklayın.

4 Veri toplamayı engelleyin

Her ne kadar Facebook kullanırken verilerinizin toplanmasını tamamen engelleyemeseniz de, bu verilerin üçüncü parti web sitelerince toplanmaması yönünde ayarlamalar yapabilirsiniz. Bunun için sol sütunda bulunan >>Reklamlar<<a tıklayın, >>Facebook'un Dışındaki İnternet Sitelerini Veya Uygulamaları Kullanmanıza Dayalı Reklamlar<< kısmına gelin ve >>European Digital Advertising Alliance<< bağlantısına tıklayın (4a). Buradan youronlinechoices.eu web sitesine yönlendirileceksiniz. Site çevrimiçi reklam endüstrisine ait ve davranış tabanlı reklamcılık konusunu kapsıyor. Ekranın sağ kısmındaki listeden >>Turkey<<'i seçin ve mavi seramiklerden >>Reklam tercihleriniz<<'e tıklayın. Tarayıcınızdan çerezlerinizi depolayan tüm şirketlerin bir listesini göreceksiniz. Tüm sağlayıcılarınızın –Facebook da dâhil- sörf davranışlarınıza dair hiçbir bilgiyi toplamamasını sağlamak için ekranın en alt kısmında bulunan kırmızı >>Tüm şirketleri devre dışı bırak<< butonuna tıklayın (4b).

1

2

3

4a

4b

WHATSAPP'ın optimizasyonu

WhatsApp (şimdilik) kişisel verilerinizi reklam amaçlı kullanmıyor, dolayısıyla görevimiz kişisel bilgileri korumak

1 Veri koruma ayarlarını açın

Google ve Facebook'ta olduğu gibi, WhatsApp'ın veri koruma ayarları da direkt olarak karşımıza çıkmıyor. Bu ayarlara erişebilmek için WhatsApp'ı açın ve akıllı telefonunuzun menü tuşuna basın. Menüden sırasıyla >>Ayarlar<< ve >>Hesap<< (1a) seçeneklerini seçin. Şimdi buradaki ilk giriş olan >>Gizlilik<< (1b) seçeneğine tıklayın.

2 Kişisel verileri saklayın

Teoride, telefon numaranızı ekleyen ve WhatsApp sahibi olan herkes sizin profilinizi ve statünüzü görebiliyor, ayrıca son WhatsApp aktivitenizi ne zaman gerçekleştirdiğinizi de öğrenebiliyor. Eğer bunun olmasını onaylamıyorsanız, veri koruma menüsündeki ilk üç girişi kullanarak görünürlüğünüzü kısıtlayabilirsiniz (2a). Örneğin, eğer kişilerin sizin en son ne zaman WhatsApp'ı açtığınızı görmelerinizi istemiyorsanız, >>Son görülme<< girişine tıklayın ve >>Hiç kimse<< seçeneğini seçin (2b). Eğer kişisel bilgilerinizi sadece belirli kişilerden saklamak istiyorsanız, veri koruma menüsünden >>Engellenmiş kişiler<< girişini kullanabilirsiniz. Telefon rehberi girişlerini engellemek için görüntünün sol üst kısmında bulunan ekle sembolüne tıklayın (2c). Engellenmiş kişiler size mesaj gönderemezler.

3 Kişisel mesajları gruplardan ayırın

WhatApp davranışlarını özelleştirebilmeniz mümkün. İlgili menülere erişmek için >>Ayarlar<< bölümüne gidin ve >>Bildirimler<< seçeneğini seçin. Buradan bildirim tonu, titreşim süresini ve yeni mesajların bildirim renklerini belirleyebilmeniz mümkün (3a). >>Açılır Pencere Bildirimi<< özelliği ile sisteme yeni mesajların gösterimi talimatını verebilirsiniz. Böylelikle gelen mesajlara direkt olarak, WhatsApp kullanmadan cevap verebilmeniz mümkün. Bu ayarları kişisel ve grup mesajları için ayrı ayrı belirleyebilirsiniz, böylelikle daha sade bir görünüme kavuşabilirsiniz. Eğer numaranızı değiştirdiyseniz, WhatsApp'tan da numaranızı değiştirmeyi unutmayın (3b), aksi takdirde mesajlaşma servisinden ulaşılabilmeniz mümkün olmayacaktır. >>Numara değiştir<< seçeneğini >>Hesap<< menüsü altında bulabilirsiniz (1b).

4 Mesajların ve hesabın silinmesi

WhatsApp size mesajları tek tek veya toplu halde silme olanağı da tanıyor. Herhangi bir mesajı seçili hale getirin (parmağınızı üzerinde basılı tutun) ve içerik menüsünden çöp kutusu sembolüne tıklayın. Eğer tüm sohbetlerdeki mesajların hepsini silmek istiyorsanız, sırasıyla menüye girin, >>Sohbet Ayarları<<'nı seçin (1a) ve >>Tüm konuşmaları temizle<< seçeneğine tıklayın. Eğer WhatsApp kullanmayı tamamen bırakmak istiyorsanız, uygulamayı kaldırmadan önce hesabınızı silin (4b). >>Hesabımı sil<< seçeneğini >>Hesap<< menüsü altında bulabilirsiniz (ög1b).

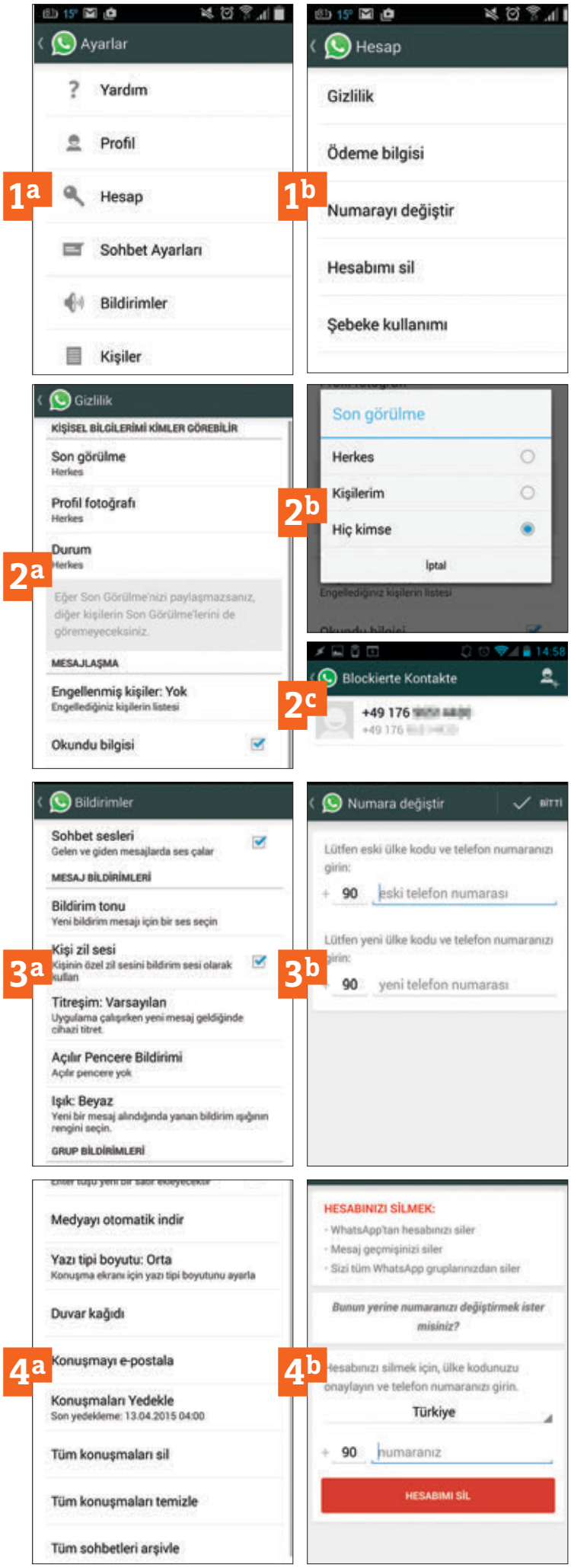

Evinizin her köşesinde WLAN

Elveda ölü noktalar! Evinizdeki her köşeye kablosuz ağ ulaştırabileceğiniz birçok teknoloji var. En iyi çözümleri sizin için seçtik.

CS / Tan BODUR

Her kablosuz ev ağı daha iyi hale getirilebilir. Evinizdeki sinyal tüm odalara ulaşıyor olsa bile bazı noktalarda zayıf, yavaş veya kararsız hale gelebilir. Bu problemle en küçük evlerde bile sık sık karşılaşılıyor. Ancak ayarlarınızı optimize ederek ve yönlendiricinizin yerini değiştirerek bu sorunu gidermek mümkün.

Diğer taraftan, geniş malikaneler ya da çok katlı müstakil evlerde tek bir WLAN yönlendirici ile tüm odalara sinyal ulaştırmak neredeyse imkansız. Böylesi durumlarda en basit çözüm, yönlendirici (router) ile bilgisayarınız ya da kablosuz bağlantı özelliğine sahip cihazınız arasındaki sinyali güçlendirmek için bir tekrarlayıcı (repeater) kullanmak. WLAN ile ilgili bu tür çözümleri sayfa 90'da bulabilirsiniz. Özellikle yüksek veri hızı gereksinimi ve uzun mesafelerde en azından bir noktada kablolu sistemlere başvuruluyor. Bu tür sistemlerle ilgili bilgiyi sayfa 91'de detaylandırdık. Bu arada, sinyaliniz güçlü olmasına rağmen veri hızınız düşükse sayfa 122'de yer alan bölümde verdiğimiz ("WLAN stres testleri") profesyonel ipucunu değerlendirebilirsiniz.

Kablosuz sinyalinizin gücü zayıfsa tekrarlayıcı veya kablolu çözümlere başvurmadan önce durumu iyice değerlendirmelisiniz. Bunun için Wifi Analyzer adlı Android uygulamasını kullanarak çevrede mevcut kablosuz ağları ve sinyal güçlerini tespit edebilirsiniz. Daha zahmetli bir çözüm ise bir notebook bilgisayar ve Windows altında çalışan Xirrus Wi-Fi Inspector programını (CHIP Cloud'da mevcut) kullanmak. Yönlendiricinin yeri ve zayıf sinyal aldığınız konum arasında kalan alanda birkaç noktayı ölçtüğünüzde, sinyalin daha çok duvarlar tarafından zayıflatıldığını göreceksiniz. Tabii ki sinyalin kapsama alanı ve kullanılan malzeme de önemli olsa da; temel olarak diyebiliriz ki kablosuz sinyalleri bir duvara dik açıyla çarptığında herhangi bir problem yaşamadan yoluna devam eder; bu açı daraldıkça sinyal geçerken zayıflar. Cam paneller bir sorun teşkil etmese de metalik kaplama veya telden bir çerçeve bile sinyali tamamen bloke edebilir. WLAN sinyalinin gücünü etkileyen bir unsur da yansımadır. Gücü arttırdığı kadar, üst üste bindirerek bozabilir de.

Mevcut kablosuz ağınızı optimize edin

Evinizdeki WLAN sinyali istediğiniz noktalara ulaşamıyorsa basit çözümlerle daha iyi sonuçlar alabilirsiniz. Öncelikle yönlendirici ve alıcı cihazın konumlarında ufak değişiklikler yaparak artış olup olmadığını inceleyin. Yönlendirici yüksek bir noktaya yerleştirildiğinde en iyi sonucu verecek şekilde çalışır. Sinyal dalgaları antenin merkezinden, antene dik bir açı ile dairesel şekilde yayılır. Bu dalgaların en uzaktaki alıcı cihaza ulaşabileceği bir konumlandırma tercih edin. Yansıma olabilecek alanlarda (örn. duvarların tam karşısında) iseniz alıcıyı birkaç santimetre geri çekerek duvardan uzaklaştırın. Bu şekilde alabileceğiniz en iyi sinyali elde ettikten sonra, en uygun kanalı ayarlamanız gerekecek (sayfa 90, "En uygun WLAN mesafesi için yapabileceğiniz ayarlar"). CHIP'te yapılan testlerde, pahalı olmayan bir Asus-RT-AC56U ve Lenovo U330P notebook ile kapalı çelik kapılar ve iki duvarlı bir senaryoda maksimum 12 metrelik bir kapsama alanına ulaştık ve 30Mbit/sn gibi bir veri akışı elde edebildik.

Yukarıdaki çözümler size yardımcı olmadıysa CHIP Cloud'daki PDF dosyasına göz atabilirsiniz. Harici antene sahip yönlendiricilerde bu çözüm sayesinde –eğer arada çok engel yoksa- hem daha geniş bir kapsama alanı, hem de iki kat daha güçlü bir sinyal elde edebilirsiniz. Bu çözüm de işinize yaramadıysa sinyali ihtiyacınız olan konuma ulaştırmak için ek donanım satın almanız gerekecek. →

Sinyal gücünü analiz edin

İngiliz Fizik öğrencisi Jason Cole, hesaplamaları yaparak merkezden (siyah nokta) yayılan bir WLAN sinyalinin ev içinde nasıl hareket ettiğini grafiksel olarak göstermeyi başardı **1**. Xirrus Wi-Fi Inspector **2** yazılımı WLAN sinyalinizin gücünü ölçerken aynı zamanda çevrenizde bulunan ve sinyalinizi etkileyebilecek diğer WLAN ağlarını tespit ediyor.

1
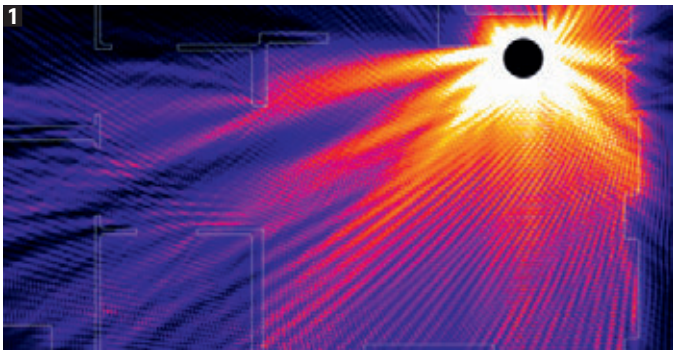

2
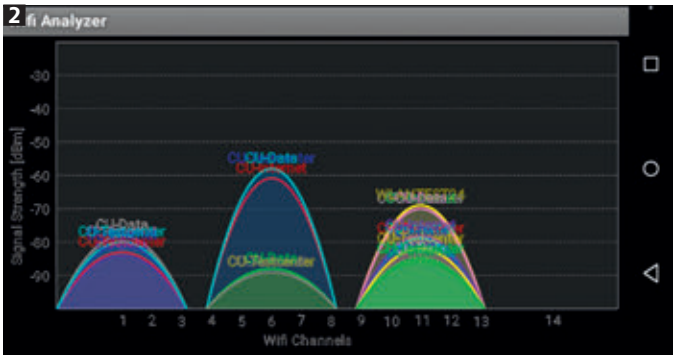

WLAN sinyalini en çok ne bozuyor?

Farklı malzemeler, 5 GHz WLAN sinyalleri üzerinde farklı oranlarda etki yapıyor. Güçlendirilmiş beton ve metal gövdeli asansör şaftları sinyalleri çok büyük ölçüde engelliyor.

Malzeme	Çimento	Ahşap	Cam	Duvar	Su	Beton	Metal
WLAN engelleme	düşük	düşük	düşük	orta	orta	yüksek	çok yüksek
Örnek	İç duvarlar	Mobilya, eski binalarda tavan ve iç duvarlar	Pencere	Kirişler	Akvaryum, nemli malzemeler	Dış duvarlar	Güçlendirilmiş beton, asansör şaftı

Kendi WLAN güçlendiricini kendin yap!

CHIP Cloud'da bir WLAN çanak anteni yapabilmeniz için gerekli şalon ve yönergeler mevcut. Tuhaf bir görüntüye sahip olsa da yönlendiricinizin sinyalini bir alana yoğunlaştırmayı başarıyor.

REPEATER sinyali güçlendirir

WLAN repeater, mevcut bir kablosuz ağ sinyalini güçlendirerek kapsama alanını genişletmeye yardımcı olur. Fakat burada bazı noktaları akılda bulundurmak gerek.

CHIP'te yaptığımız testlerde WLAN sinyalinin kapsama alanını belirledik. Ölçümler yapılırken test bilgisayarımızı sürekli yönlendiriciden uzaklaştırarak sonunda yönlendirici ile notebook bilgisayarımız arasında kapalı çelik kapılar ve 3 duvar bulunan 16 metrelik bir mesafeye ulaştık. Bu konumda Windows WLAN göstergesi 1 ila 2 çubuk arasında değişiyor ve bağlantımız da işe yarar sonuçlar almayı imkansız hale getirecek kadar sık kesiliyordu. Hangi sinyal genişleticinin en iyi sonuç verdiğine karar vermek için bilgisayarımızı bu konumda sabit tuttuk. İlk adayımız AVM FritzWLAN Repeater 1750E modeli. Bir repeater için en büyük avantaj, kolay kurulum ve kablosuz bağlantıdır. Tekrarlayıcıyı yönlendiriciye yakın bir prize taktıktan sonra üzerindeki WPS düğmesine basmak gerekiyor. Ardından yönlendirici üzerindeki WPS düğmesine basıldığında tekrarlayıcı yönlendiriciye bağlanarak aynı ağ üzerinde ek bir erişim noktası haline geliyor. Daha önce doğrudan yönlendiriciye bağlanmış olan istemciler artık – eğer tekrarlayıcının sinyali daha yüksekse- herhangi bir ayara ihtiyaç duymadan tekrarlayıcıya bağlanıyorlar. AVM tekrarlayıcı herhangi bir WLAN yönlendirici ile rahatlıkla uyum sağlıyor olsa da en iyi AVM FritzBox ile birlikte çalışıyor. AVM FritzBox ile birlikte kullanıldığında 2.4 GHz ve 5 GHz frekanslarını birlikte kullanarak çok daha geniş bir mesafeye bile ulaşabiliyor. CHIP'teki test alanımızda tekrar kararlı bir WLAN sinyaline kavuştuk. Ancak bu kurulum tepe seviyelerde bir hız elde etmemiz için yeterli değil: ortalama hızımız 19 MBit/sn. İnternette gezinmek için yeterli bir hız olsa da HD video akışları için gerekli kaynağın yakınından geçmiyor. Bir potansiyel dezavantaj da router sinyali daha yüksek olsa bile bazen istemcilerin tekrarlayıcıya bağlanabilmesi.

Yönlendirici için en iyi konum

Tekrarlayıcı yüksekçe bir yere yerleştirilmeli ve etrafı kapatılmamalıdır. Dikkat! Tekrarlayıcıyı router'dan çok uzak, alıcı cihaza çok yakın bir yere yerleştirirseniz cihazınız yüksek bir WLAN sinyali aldığını gösterecek, fakat router ve repeater arasındaki iletişim zayıflayacak ve sonunda tüm bağlantınız yavaşlayacaktır. Bunu belirlemek amacıyla, örneğin FritzRepeater üzerinde, yönlendirici ile arasındaki bağlantı gücünü belirten LED ışıklar mevcut. Diğer taraftan tekrarlayıcınız ve istemciniz arasındaki mesafe çok uzun olursa (testimizde bunu ölçmek için yönlendirici ve tekrarlayıcıyı aynı odaya yerleştirdik) ne yönlendiricinin, ne de tekrarlayıcının sinyalleri istemciye ulaşamayacaktır. Sonuç olarak tekrarlayıcıyı kurarken en iyi konumu belirlemek için bazı denemeler yapmanız gerekecek. Bunun için Jperf (CHIP Cloud'da programı ve yönergeleri bulabilirsiniz) yazılımı sayesinde yönlendirici ve en uzak istemci arasındaki upload/download hızlarını ölçebilir ve tekrarlayıcı için en iyi konumu belirleyebilirsiniz. Tekrarlayıcı için en uygun ve en kararlı konum, ortalama gönderme/indirme hızlarının en yüksek seviyeye eriştiği konum olacaktır. Birden fazla tekrarlayıcı kullanmak isterseniz, tekrarlayıcıların yönlendiriciye göre birbirlerine zıt konumlandırılmasına dikkat edin, böylece birbirlerini engellemeyeceklerdir.

BİLGİ

Router ve Repeater için en iyi konum

Yönlendirici **1** merkezi ve yüksek bir noktaya yerleştirilmelidir. İstemci ile **2**, arasında iyi bir bağlantı olmasını garantilemek için tekrarlayıcının **3** ne yönlendiriciden, ne de istemciden fazla uzak olmaması gerekir.

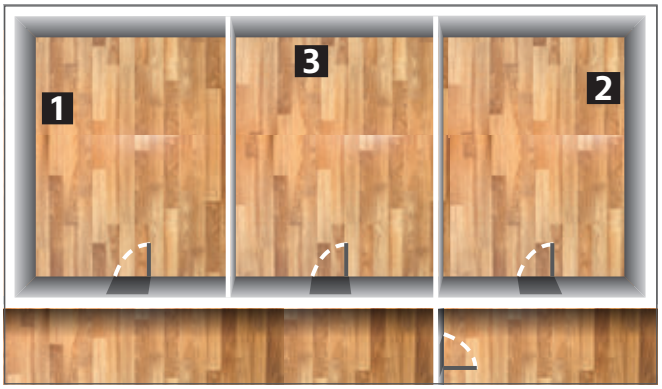

En iyi kablosuz kapsama için yapılacak ayarlar

Wifi Analyzer **1**,adlı Android uygulamasını kullanarak yabancı WLAN ağlarının hangi kanalları kullandıklarını ve evinizdeki ağ üzerinde yaptıkları etkiyi görebilirsiniz. Daha sonra yönlendiricinizin web arayüzü **2**, ile en az yoğunluk bulunan kanalı (1, 7, 11 arasında) seçebilirsiniz.

5 Gigahertz: Uzak mesafede daha hızlı

Yeni ac-WLAN teknolojisi 5 GHz bandında çalışıyor ve eski uzun dalga 2.4 GHz bandına oranla engellerden daha fazla etkileniyor. Ancak yaptığımız testlerde, kapalı çelik kapılar ve 2 duvarın da arada bulunduğu 15 metre mesafede 5 GHz ağın daha hızlı olduğunu gözlemledik.

AC BAĞLANTISI – 15 METRE (ORTALAMA İLETİM HIZI, MBIT/SN)

KABLOLAR hız kazandırır

Kablolar WLAN ağları sekteye uğratan engelleri hiçe sayıyor, ayrıca daha yüksek hız sunuyor.

Tekrarlayıcının kapsama alanı birkaç daireye ve eve ulaşabilse de elde edilen hız ancak internette gezinmeye yetiyor. CHIP olarak WLAN tekrarlayıcı için gerçekleştirdiğimiz senaryoyu kablolarla yaptık. Duvarlardan ve uzun mesafelerden hızı düşürmeden veri iletmek için hızlı kablolar, elektrik hattından veri taşıyan Powerline kiti, ince fiber optik kablo ve bakır LAN kabloları test ettik.

Powerline: Basit ve Kararlı

Bu çözümler arasında en kolay kurulum Powerline Extender kiti ile oldu. Bu kit, evinizdeki mevcut elektrik hattını kullanarak veri taşıyor. Testte kullandığımız devolo dLAN 1200+ WiFi ac başlangıç kiti sadece bir LAN kablosuna sahip. Bu kablo ufak elektrik priz adaptörünü yönlendiriciye bağlıyor. Büyük genişletici (extender) cihazı prize takmadan önce arkasında bulunan WiFi şifresini bir yere not etmek gerekiyor. Bu cihazı, istemciye en yakın prize taktığınızda 2 adet LAN portu ve ac standardıyla uyumlu bir WLAN sinyali elde ediyorsunuz. Her iki cihaz da çalışmaya başladığında (beyaz ışık yanıp sönmeye başladığında) şifreleme yapılması gerekiyor. Bunun için ilk önce takmış olduğunuz adaptör üzerindeki şifreleme düğmesine ve ardından birkaç dakika içinde de genişletici üzerindeki düğmeye basılması gerekiyor.

Test senaryomuzda bir notebook bilgisayar mevcut. En yakın priz 1 metre kadar uzakta ve bir duvarın arkasında yer alıyor. Buna rağmen bağlantı hızı 63,4 MBit/sn ile en iyi tekrarlayıcının performansını üçe katlıyor. Notebook bilgisayarımızı LAN kablosu ile genişleticiye bağladığımızda ise hız iki katına çıkarak 133,5 MBit/sn'ye ulaşıyor. Ancak Powerline sistemlerin hızı ve kararlılığı, elektrik şebekesine ve girişim kaynaklarına (sağda) göre değişiklik gösterebiliyor. Bu belirsizliklerin tek çözümü, fiber versiyonları da bulunabilen LAN kablosu.

Fiber: İnce, kararlı, uzun mesafede etkili

Powerline kitlerinin sunduğu hızı yeterli bulmayanlar için tek çare kablolar. Ancak kablonun da mümkün olduğu kadar ince olması gerektiğinden, öncelikle testimizi 2 milimetrelik çapı ile en kalabalık kablo kanallarına, hatta süpürgeliklere bile gizlenebilen fiber-optik kablo (FOC) ile yaptık. Fakat bu teknoloji şimdilik son kullanıcıdan çok profesyonel çözümlerde kullanıldığından, ya dönüştürücü ve kablolar arasındaki uyumluluk konusunda önceden geniş bilgiye sahip olmanız, ya da hazır bir set satın almanız gerekli. Biz, Conrad Electronic tarafından üretilen Renkforce POF ev ağı başlangıç kitini seçtik. Bu kit, 100 Euro civarındaki fiyatıyla 20 metrelik bir mesafeden 200 MBit/sn hıza ulaşmak için gerekli tüm bileşenlere sahip. Polimer kablolar doğrudan dönüştürücüye bağlandığından, kablolama sürecinde sıkıntı yaratmıyor. Bu dönüştürücüler, fiber-optik kablonun her iki ucunu bakır sokete bağlayan ufak kutular.

Bağlantıyı kurmak için tek gereken biraz el becerisi. Kabloları uygun biçimde döşedikten sonra, birlikte gelen kesme aparatı ile kablo uçları düzgün bir biçimde kesiliyor, kablonun içindeki iki

→

Yönlendiricinin erişim noktası olarak kullanımı

Kablo çözümleri için, bir yönlendiricinin LAN ve WLAN portlarını kullanmak ve cihazı da basit erişim noktası olarak yapılandırmak gerekiyor. Örneğin Asus yönlendiricilerde bu işlemi üst kısımdaki >>Operating mode:<< seçeneği ile gerçekleştiriyoruz.

Powerline ile gelen sorunlar

Powerline çözümleri, elektrik şebekesindeki nötr ve koruma iletkenlerini, ayrıca her evde 3 adet bulunan harici iletkenleri kullanır. Yönlendirici (router) ve genişletici (extender) birbirinden farklı harici iletkenlere bağlanmış ise sigorta kutusundaki sinyal bir kablodan diğerine atlamak zorunda kalır (aşağıdaki çizimde sarıdan kırmızıya) ve hızı önemli ölçüde azalır.

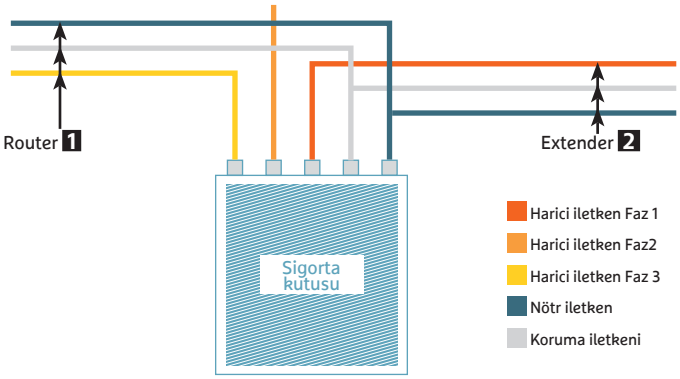

Fiber-optik kablo

2 milimetre kalınlığındaki fiber optik kablo, kalın LAN kablosunun yerini alıyor. Fiber optik kablonun her iki ucuna da LAN kablosuna bağlayabilmek için ufak dönüştürücüler takılması gerekiyor.

fiber birbirinden birkaç santim ayrılıyor ve kablo dönüştürücüye yerleştirilerek kilitleniyor. Artık normal bir RJ-45 konnektörü kullanılarak her iki uca da LAN kablosu takılabilecek hale geliyor. Dönüştürücüleri bir cihazın USB portuna ya da kutudan çıkan priz adaptörüne bağlayabiliyoruz. Bağlantı başarılı olmazsa dönüştürücülerden birindeki fiber optik kabloyu çıkararak uçları ters bir şekilde tekrar dönüştürücüye takıyoruz. Testlerimizde transfer hızı 190 MBit/sn'de sabit kaldı (bu oran Renkforce kitinin nominal kapasitesi) ve gözle görülür bir dalgalanma ortaya çıkmadı. Yönergelerde, kabloların 25 mm. çaplı bir daireden daha dar kıvrılmaması gerektiği belirtiliyor. Testlerimizde kabloyu mümkün olabilecek en dar açıda kıvırdık, iki parmağımız arasında sıkıştırdık, fakat bu açıların hiçbiri hızı etkilemedi.

LAN kablosu: Yassı olan mı, hızlı olan mı?

Bir elektronik mağazasından satın aldığımız 1 milimetre kalınlığındaki 15 metrelik kablo, fiber optik kablodan daha yassı, fakat daha kalındı. Kısacası halı altında veya süpürgeliklerin arkasında kolayca gizlenebilecek bir özelliğe sahipti. Cat 6 yönergelerine göre iyi yalıtılmış olduğu için gigabit hızlarına ulaşması gerekiyordu. Ancak bağlantı yaptıktan sonra ağ bağlantısı durumundan (>>Denetim Masası | Ağ ve Paylaşım Merkezi<<, >>Yerel Ağ bağlantısı<<), bağlantı hızının 100Mbit/sn gibi ortalama bir Fast Ethernet hızına ulaştığını gördük. Bağlantı türünü el ile 1 Gbit/sn olarak girdiğimizde ise bağlantı koptu. Bu koşullar altında yaptığımız ölçümlerde 95Mbit/sn hızını kaydettik, ki bu da Powerline genişleticinin LAN modunda sunduğundan daha düşüktü.

Çok daha ucuz olan 20 metrelik normal bir LAN kablosu ('Cat 5e') ile yönlendirici-notebook arasında yapılan ölçümlerde sonuçlar hiç de şaşırtıcı değildi. Kablo kararlı olarak 936 MBit/sn ile gerçek bir Gigabit-LAN performansı sundu. Daha pahalı olan Cat-6 ve Cat-7 kablolar daha iyi yalıtıma sahipler ve başka kablolarla bir arada döşenebilecekleri kablo kanallarında kullanılmaları gerekli. Bu durumda, gerektiğinde kabloların değiştirilmesi de tabii ki güçleşecek.

Sonuç WLAN sinyaliniz arzu ettiğiniz kadar alanı kapsamıyorsa ve hızıabeklediğinizin altında seyrediyorsa ve hız için fazla yatırım yapmak istemiyorsanız bir WLAN tekrarlayıcı ile çözüme kavuşabilirsiniz. Diğer taraftan Powerline Extender çözümü, daha uzak mesafeleri kapsıyor ve basit bir kurulumla dikkate değer bir hız artışı sunuyor. Kararlılık ve hız sizin için birinci öncelik ise, kablolara geri dönmeniz gerekiyor. Fiber optik kurulum sürecini basitleştiren bir alternatif. Yassı LAN kabloları kullanmak isterseniz bunları döşediğiniz koşulları dikkate almanız gerekli. Standart kablolarda ise hata yapmanız neredeyse imkansız.

yorum@chip.com.tr

B İ L G İ

Kabloları gizleyerek yerleştirin

Yassı LAN kablosu, halı altlarında veya süpürgeliklerde **1** kolayca gizlenebiliyor. Standart LAN kablosu biraz daha hantal görünmesine rağmen mevcut kablo kanallarında **2** kullanılabiliyor. Bu prosedürü CHIP Cloud'daki PDF dosyasında bulabilirsiniz.

Ölçümleri nasıl yaptık?

CHIP testlerinde Asus RT-AC56U **1** yönlendirici duvarda konuşlandırıldı. WLAN sinyali **2** noktasında ölçülebildi, ancak **3** noktasında ölçülemedi. Bu noktada tekrarlayıcı, Powerline genişletici ve kablo çözümleri test edildi.

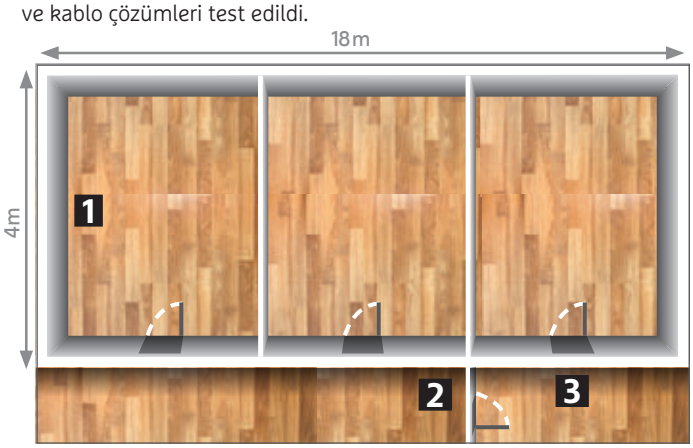

Ağ Teknolojileri

Ürün	Router Asus RT-AC56U	FritzWLAN Repeater 1750E	devolo dLAN 1200+ WiFi ac	Renkforce POF Starter Kit	LAN-Flach-kabel Cat 6	Standard-LAN-Kabel Cat 5e
Fiyat (Set)	100 Euro	95 Euro	130 Euro	100 Euro[1]	20 Euro[1]	15 Euro[1]
İstemciden uzaklığı (CHIP testi)	12 m / 2 Duvar	16 m / 3 Duvar	16 m / 3 Duvar[2]	16 m / 3 Duvar	15 m	20 m
Ölçülen transfer hızı	37,8 MBit/s	18,9 MBit/s	63,4 MBit/s	190,0 MBit/s	95,0 MBit/s	932,0 MBit/s
Ölçülen güç tüketimi	9,1 W	3,3 W	8,1 W	3,2 Watt[1]	0,0 Watt[1]	0,0 Watt[1]

[1] AYRICA İKİNCİ ROUTER, [2] TÜM ELEKTRİK DEVRESİNDE TAHMİNİ

■ VAR ☐ YOK

Dijital Dünyanın Yeni Oyuncusu

Türkiye'nin en yenilikçi iş ve ekonomi dergisi Capital'in web sitesi capital.com.tr, yenilenen içeriği ve mizanpajıyla iş dünyasının açılış sayfası olmaya aday! Capital mobil uygulaması ise dopdolu içeriği ve interaktif yapısıyla App Store ve Google Play'de sizi bekliyor.

www.capital.com.tr

capitaldergisi

@capitaldergisi

AVAILABLE ON THE App Store

GET IT ON Google play

TÜRKİYE'NİN EN YENİLİKÇİ AYLIK İŞ VE EKONOMİ DERGİSİ

DB DOĞAN BURDA DERGİ

Bir daha asla belleğiniz dolmasın

Dosya ve klasörleriniz için daha fazla çevrimiçi ücretsiz depolama alanı edinmek oldukça kolay. CHIP, ana cloud hizmetlerinden daha fazla depolama alanı kazanmanın yollarını açıklıyor

Ozan KAYA

Dropbox

www.dropbox.com

Ne edinebilirsiniz: Tüm yeni Dropbox kullanıcıları 2 GB ücretsiz depolama alanı zaten ediniyor. Bu alana Windows ve Linux PC'lerden, Mac, iOS, Android ve hatta Blackberry aygıtlardan bile erişebiliyorsunuz. Windows Phone henüz desteklenmiyor, fakat desteğin yakında sağlanacağı söylenmekte. Dropbox'ta dosya boyutu sınırı yok (sizin maksimum 2GB'lık kapasiteniz ötesinde); hızlı ve güvenilir bir eşleme sunuyor; ve kullanımı da oldukça kolay. Her ne kadar 2GB günümüz standartlarına göre çok da büyük sayılmasa da, Dropbox günümüz çevrimiçi ücretsiz depolama hizmetleri arasında en popülerlerinden biri.

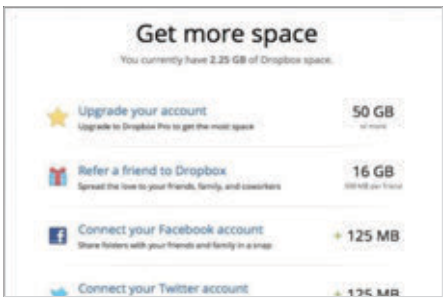

Nasıl daha fazlasını kazanabilirsiniz: Yeni bir üyeye referans olmak size 550 MB daha kazandırıyor, böylece kullanım alanınızı 16 GB'a kadar genişletebiliyorsunuz. Kapasite artırımının diğer yolları ise; dosyaları Facebook'ta paylaşmak (125 MB), e-mail yönetimi için şirketin Mailbox'unu kullanmak (3GB) ve çeşitli Twitter promosyon görevlerini tamamlamak (her biri için 125 MB). Getting Started videosunu izlemeniz bile size ekstradan 250 MB'lık yer kazandırmakta.

Maksimum ücretsiz depolama: 23GB

OneDrive

onedrive.com

Ne edinebilirsiniz: OneDrive yeni kullanıcılarına karşı oldukça cömert. Toplam 15 GB'lık bir alan tüm kullanıcılara sağlanıyor (maksimum dosya hacmi 10GB), ayrıca Windows Vista, 7, 8 ve üzeri tüm PC'lerde, Android, iOS ya da Microsoft hesaplı tüm Windows Phone aygıtlarıyla da çalışabilmekte. Dropbox'daki çoğu eşleme ve paylaşma özelliklerini bulunuyor, deponuza çevrimdışı erişim için ekstra ayarlamalar yapmanız gerekiyor. OneDrive, Windows 8+ ile oldukça entegre, dolayısıyla dosyalarınızı nerede depolamış diye düşünmenize gerek yok.

Microsoft daha önce de değişik adlarda çevrimiçi depolama seçenekleri sundu –SkyDrive, Windows Live SkyDrive, Windows Live

Folder vb.- dolayısıyla siz farkında olmadan da bunlardan birine kayıt olabilirsiniz.

Nasıl daha fazlasını kazanabilirsiniz: Mobil aygıtınızın kamera uygulamasını otomatik olarak OneDrive'a yedekleme yapacak şekilde düzenleyin, ekstra 3GB'lık kullanım alanı daha edineceksiniz. Ayrıca maksimum 10 arkadaşınıza öneri yaparak 500 MB'dan 5 GB'a kadar kapasite artırımı yapabilmeniz mümkün. Microsoft yakın zamanda Dropbox kullanıcılarına OneDrive'a geçiş yapmaları takdirinde 100 GB'lık kullanım alanı önerdi. Promosyon sona erdi, fakat gelecekteki tekliflerden haberdar olmak için preview.onedrive.com adresine arada bir göz atabilirsiniz.

Maksimum ücretsiz depolama: 23 GB

Hubic

hubic.com

Ne edinebilirsiniz: Hubic size her bilgisayar ve mobil aygıttan erişebileceğiniz 25 GB alan sunmakta. Alana dosya ve klasörlerinizi yedekleyebilir, buradan diğer aygıtlarınızla eşleyebilirsiniz. Arayüz biraz sade olabilir, fakat Hubic'de sizi sınırlayan herhangi bir dosya boyutu sınırlaması bulunmuyor ve tüm dosya türleri desteklenmekte.

Nasıl daha fazlasını kazanabilirsiniz: Hubic tüm çevrimiçi depolama hizmetleri arasında en kârlı önerme sistemine sahip. Arkadaşınıza önerdiğinizde, kaydolurken hem siz hem de arkadaşınız ekstra 5GB alana sahip olabiliyor. Fakat Hubic hesaplarda bir karışıklık yapmış olacak ki beş arkadaş limiti toplamda 50GB'a denk gelirken, size 2.5TB'lık depolama imkânı vereceğini iddia ediyor.

Maksimum ücretsiz depolama: 50 GB

Copy

www.copy.com

Ne edinebilirsiniz: Copy size Windows, Linux tabanlı PC'lerde veya Mac ya da iOS, Android veya Windows Phone sahibi mobil aygıtlarda kullanabileceğiniz dosya boyutu limitsiz 15 GB'lık ücretsiz bir depolama alanı sağlıyor. Paylaşım ve eşleme özelliklerinin yanında, Copy resimlerinizle çok şık bir fotoğraf galerisi de yaratmakta, ayrıca mobil uygulamasının kullanışlılığı da oldukça hoşumuza gitti.

Nasıl daha fazlasını kazanabilirsiniz: Copy'nin önerme sistemini kullanarak beş kişiyi hizmeti kullanmaları için davet edebilirsiniz. Eğer kayıt olurlarsa, siz ve arkadaşlarınız 5GB ücretsiz alan daha kazanıyorsunuz.

Maksimum ücretsiz depolama: 40 GB

Google Drive

www.google.com/drive

Ne edinebilirsiniz: Google hesabına sahip olanlar içine belge, hesap tablosu, resim, PDF ve Google ile ilişkili diğer eşyalarını depolayabileceği 15 GB'lık bir alana direkt olarak sahip oluyorlar. Web tabanlı arayüz biraz aksak olsa da, oldukça düz ve modern bir görünüme sahip. Buna karşın mobil sürümleri oldukça başarılı. Genel olarak 5 TB'lık uçuk bir maksimum dosya boyutu limiti bulunmakta, fakat bazı belirli dosya türlerinde kısıtlamalar olabiliyor –örneğin, Google Slides sunumları için sadece 100 MB. Ayrıca depolamanın Gmail ve Google+ gibi şirketin tüm hizmetlerince paylaşıldığını da unutmayın.

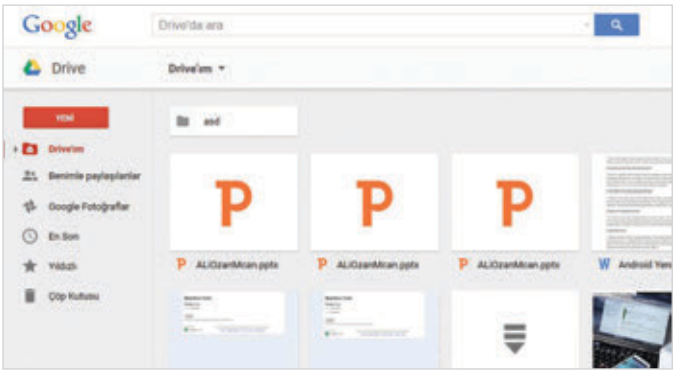

Nasıl daha fazlasını kazanabilirsiniz: Google Drive'a ücretsiz olarak kapasite eklemenin rutin bir yolu yok, fakat şirket sıklıkla yeni promosyon ve teşvikler önermekte. Örneğin, bu yıl Safer Internet Day kutlaması adına Google, Security Checkup (http://chip.tk/1HyTQx1) testine katılan tüm kullanıcılarına ekstra 2 GB alan hediye etti. Buna ek olarak, eğer Chromebook ya da HTC One (M8) satın alırsanız, 100 GB'lık muazzam bir bonus kullanım alanına da sahip oluyorsunuz.

Maksimum ücretsiz depolama: 15 GB

Box

www.box.com

Ne edinebilirsiniz: Box size Windows PC (diğer hizmetlerin aksine Box'ta halen XP desteği bulunmakta), Mac, telefon ve tabletinizden erişebileceğiniz, 250 MB dosya boyutu sınırlı 10 GB'lık ücretsiz bir veri depolama alanı sunmakta. Mobil arayüzü şık ve fonksiyonel. Ayrıca Boxsync'in yeni sürümü alt klasörlerinizi de eşleme imkânı sunmakta.

Nasıl daha fazlasını kazanabilirsiniz: Google Drive'da olduğu gibi şu anda ücretsiz depolama kapasitenizi arttıracak mevcut bir teklif yok. Fakat Box'ta sizi heyecanlandırabilecek büyük promosyonlar da arada bir ortaya çıkabiliyor (süresiz 50 GB gibi), dolayısıyla takip etmekte yarar var.

Maksimum ücretsiz depolama: 10 GB

Cloud Deponuzu Kombine Edin

Kullandığınız cloud hizmetlerini tek bir uygulamadan kullanabilseydiniz iyi olmaz mıydı? Aslında bunu yapabilmeniz mümkün. Jolicloud (www.jolicloud.com) ve Multicloud (www.multicloud.com), Dropbox, Google Drive, Box, OneDrive gibi hizmetler için tek bir dosya tarayıcısı gibi hareket ederek, sizin klasörler arasında dosya arama, kopyalama ve yapıştırma, yeniden adlandırma, silme, sürükleyip, bırakma işlemleri yapabilmenize olanak tanıyor; hatta Multicloud'da değişik hizmetler arasında dosya taşıma da ücretsiz. Jolicloud'da sizden bu özellik için 5 € aylık ödeme planına abone olmanız isteniyor.

yorum@chip.com.tr

DAHA FAZLA DEPOLAMA EDİNİN

Etrafınıza bakarsanız, size çevrimiçi ücretsiz depolama sağlayan birçok hizmet göreceksiniz. İşte bunlar arasında en muhteşem üçlü

Flickr

www.flickr.com

Popüler fotoğraf paylaşım hizmeti Flickr'i kullanıcılarına önerdiği 1 TB'lık kullanım alanı sebebiyle kutluyoruz. Bu yarım milyon yüksek çözünürlükte fotoğrafı depolamanıza yeter de artar bile.

Mega

www.mega.co.nz

Renkli sahibi Kim Dotcom sebebiyle bazıları tarafından 'gizli cyberlocker' olarak karakterize edilen Mega, ücretsiz kaydolan herkese 50GB'lık ücretsiz depolama imkânı vermekte.

Ozibox

www.ozibox.com

Kendi tarzına sahip 'toplum Cloud'u' tüm depolama planlarının ücretsiz olmasına da özen göstermekte. Şuanda tüm kullanıcılarına yedekleme, paylaşım ve eşleme için 100GB kullanım alanı sağlıyor.

BASIC: Herkes için bir programlama dili

Uzmanların nefret ettiği BASIC, bir nesile geliştirici olmayı öğretti ve PC devriminin temellerini attı.

Geleceğin potansiyel program- cıları olarak zihinsel anlamda tedavi edilemeyecek kadar büyük yara aldılar". Bu sözler, bilgisayar bilimleri alanında en tanınmış isimlerden Edsger Dijkstra tarafından, 1975 yılında BASIC öğrencileri için söylendi. Acımasız bir hüküm olmasına rağmen bu cümleler BASIC ile başlayan PC devrimini durduramadı. 1964'te ABD'li matematik profesörleri olan John Kemeny ve Thomas Kurtz, Dartmouth Üniversitesi'nde BASIC ("Beginners All Purpose Assembly Code") programlama dilini geliştirdiler. Amaçları, öğrencilerin bilgisayar dünyasına kolay alışmasını sağlamaktı. Çünkü Algol ve Fortran gibi diller Dijkstra gibi uzmanların tekeli altında idi. BASIC ise (INPUT, PRINT, GOTO gibi) kendinden açıklayıcı komutları olan basit bir dilbilgisi kullanıyordu. Özellikle GOTO atlama yönergesi, BASIC ile özdeşleştirilen bir eleştiri sembolü haline geldi. Zira ortaya çıkan kod atlamaları genellikle BASIC programcılarının kafalarını karıştırıyor ve sonunda "spagetti kodu" benzetmesine sebep olan karmakarışık komutlar dizisi ile sonuçlanıyordu.

Ancak BASIC ile gelen en büyük avantaj, komutlar verilir verilmez sonuçların da ilk defa elde edilebilmesiydi. 1967 yılına kadar Dartmouth'un yeni öğrencilerinin %80'i bu dili öğrendi. BASIC kodu, bilgisayar programlama sanatını uzmanların erişilmez sırça köşklerinden çekip aldı ve yazılım dünyasına demokrasi getirerek PC'lerin zaferine zemin oluşturdu.

Bill Gates ve Paul Allen da bu devrimin öncülerindendi: BASIC dilinin ekonomik potansiyelini farketmiş ve (dünyanın ilk PC'lerinden biri kabul edilen) Altair 8800 için bir BASIC versiyonu geliştirerek Microsoft şirketini kurmuşlardı.

300.000 ABD Doları

ABD ulusal Bilim Vakfı tarafından BASIC dilinin geliştirilmesine yardım için bağışlandı.

Windows'tan önce bu ikilinin ilk başarısı, Commodore, Atari ve MITS (Altair bilgisayarların üreticisi olan firma) şirketlerinden elde ettikleri lisans gelirleri nedeniyle gerçekte BASIC idi.

90'lı yıllarda Commodore 64 sayesinde BASIC oldukça geniş bir tabana yayılmış olsa da bu kodun lale devri 80'lerin ortasında Pascal dilinin üniversitelerde gitgide daha fazla revaç görmesi nedeniyle sona ermişti. Pascal, zaten mevcut olan dilbilgisine ek olarak, gayet iyi yapılandırılmış programlama tarzı sayesinde çok daha verimli bir kod ortaya çıkarıyordu. Ayrıca hazır programların piyasası da hemen hemen aynı zamanda oluştuğundan bağımsız programlama neredeyse lüzumsuz hale gelmişti. Mesela Macintosh, 1984 yılında BASIC olmadan satışa çıkmıştı. Ardından 1990 yılında Windows 3'ün çıkışıyla yeni bir dönem başladı. Ev PC'leri açısından bu yıllar, metin tabanlı komut sistemleri için sonun başlangıcı oldu.

SOYAĞACI

2014 Swift
iOS ve OS-X uygulamaları için yeni programlama dili

1995 Java
Yazılımların platformdan bağımsız olarak programlanmasını sağladı.

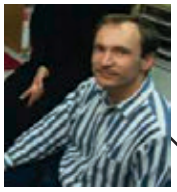

1992 HTML
Tim Berners-Lee, HTML kodunu aynı bir programlama dili gibi yapılandırdı.

1991 Python
Birkaç potansiyel uygulamaya sahip kolay öğrenilebilen bir dil

1972 C
UNIX işletim sistemi için sistem dili olarak geliştirildi.

1971 Pascal
Yaratıcısı Niklaus Wirth, 7 ek dil üzerinde daha çalıştı.

BASIC

Geliştirilmesi: 1964

Kullanımı: Günümüze kadar

Bilinen BASIC PC'leri: C64, Altair 8800, Apple II

FOTOĞRAF: V. O. N. U.; APPLE; CERN; WIKIPEDIA

Size zaman kazandıracak 38 ipucu ve hile

Eskiyen PC'nizi hastalıklı halinden kurtarmak elinizde. Doğru tedavi araçları ve ipuçlarıyla PC'nizi tekrar canlandırın

Ozan KAYA

Belli bir süre sonra her PC yavaşlar. Daha önce hızlı çalışan programlar giderek ağırlaşır. Beş dakikada hallolan görevler 10 dakika sürmeye başlar. PC'nizi kullanmak zevksiz bir iş haline gelir. Kısacası bir zamanlar kudretli olan PC'niz zamanla verimliliğinizi düşüren, zamanınızı öldüren bir makine haline gelir.

Şanslısınız, çünkü PC'nizi hızlandırmanın daima bir yolu mevcut. İster 7 yıllık, ister geçen sene aldığınız, fakat yavaşlamaya başlamış olsun, hatta yeni aldığınız bir PC'den bile daha iyi performans almak isteyebilirsiniz. Bu makalemizde sizlere PC'nizden daha fazla beygir gücü almanıza yarayacak, donanım, yazılım ve işletim sistemini kapsayan 38 ipucu paylaşıyoruz.

En iyi yanları ise tamamen ücretsiz olmaları. Size kim bu işlem parasız olmaz dediyse yalan söylemiş. Tek kuruş ödemeden hız kazanmanız mümkün.

Ücretsiz hızlanın YAZILIMINIZI DÜZENLEYİN

İşletim sisteminize ve diğer yazılımlara ince ayar uygulayarak PC'nizi steroidli bir sprintere dönüştürün

Her ne kadar bilgisayar bir makine olsa da, onu yavaşlatan şeyler genelde mekanik olmuyor. İşletim sistemi ve yazılımlar bilgisayarı yavaşlatan en büyük sebepler, İyi yanı ise bunları optimize ederek performansınızı rahatlıkla yükseltebilirsiniz. Makalemizde bilgisayarınızı hızlandıracak bazı yaygın yazılım ayarlarının yanında Windows sistemi üzerinde de duracağız.

WINDOWS AYARLARI

Kullandığınız işletim sistemi bilgisayarınızın temelidir. Bu yüzden en hızlı yazılım bile eğer işletim sisteminiz yavaş çalışıyorsa yavaşlayacaktır. Bu yüzden muhtemelen hız ayarlarını uygulayacağınız ilk yer Windows'un kendisi olmalı.

1 Yüksek performans için güç ayarlarını değiştirin

Eğer PC'niz çalışması gerekenden yavaş çalışıyorsa, Denetim Masası'nın Donanım ve Ses bölümünden Güç seçeneklerini "Yüksek Performans" için ayarlı olup olmadığını kontrol edin.

Özellikle laptoplarda, Windows güç kazanımı için sabit disk ve CPU gibi bilgisayar bileşenlerine ayrılan performansı kısıtlayabilir. PC'nizin güç ayarlarında daha fazla hâkimiyet kazanmak için seçtiğiniz güç planının yanındaki "Plan ayarlarını değiştir " bağlantısına tıklayın ve "Gelişmiş güç ayarlarını değiştir"e girin.

2 AERO' yu kapatın

İlk olarak Windows Vista'da hayatımıza giren Aero, arayüzdeki animasyonlar ve transparan UI elementlerinin diğer adı. XP sonrası Windows'lar daha modern ve pürüzsüz görülebilir fakat sistem performansından da yediği aşikâr. Özellikle eski sistemlerde denetim masasının görünüm bölümünden Aero'nun kapatılması ekran kartınızdaki yükü bir hayli azaltacaktır. Evet, görünüm biraz sade olabilir, fakat Windows fonksiyonları yine olduğu gibi çalışmaya devam edecektir.

3 İşlemcinizin öncelik seviyesini elle belirleyin

PC'nizi hiçbir şey işlemciyi sömüren bir programdan daha fazla yavaşlatamaz. PC'niz kilitli değilken bile denediğiniz ve kullandığınız diğer yazılımlar yavaşlayacaktır. Eğer kaynak harcayan program çalışıyorsa ve görevini tamamlaması sizin için önemliyse, geriye çok ta seçenek kalmıyor –ya programı kapatacaksınız, ya da program görevini tamamlamadan önce bilgisayarınızı kullanamayacaksınız. Neyse ki Windows'ta işlemci önceliğini belirlemenin kolay bir yolu bulunuyor. Görev Yöneticisini açın İşlemci ya da Detaylar sekmesine tıklayın, programa sağ tıklayın ve önceliğini "Düşük" olarak belirleyin. Artık Windows kaynak dağıtımında öncelik gözeteceği için yavaşlatan program size daha fazla sorun yaratmayacaktır.

4 Kaynak izleyicisini kullanarak tıkanıklığı tespit edin

Görev yöneticisinden bahsetmişken Windows 7, 8 ve Vista'da daha etkili bir araç mevcut. Görev Yöneticisini açın ve Performans sekmesini tıklayın. Alt kısımda Kaynak Monitörünü açan bir buton göreceksiniz. Kaynak Monitörü, CPU, hafıza, sabit disk boyutu ve hatta geniş ağ bandı grafikleri kullanılarak PC'nizi yavaşlatan programları tespit eden harika bir araç.

37 Yeniden başlatın! Söylenmesi lazım, birçok problem sisteminizi yeniden başlatmanızla çözülebilir. 38 Modeminizi yeniden başlatın: Gizemli problemler internet bağlantınızı mı tıkıyor? Basit bir modem resetlemesi yardımcı olabilir. 39 Kısayol tuşuyla görev çubuğu uygulamalarını başlatın: Her bir görev çubuğu uygulamasını WIN+ görev çubuğundaki ilgili sıra numarası kombinasyonuyla başlatın. 40 Open DNS'e geçin: Eğer internet servis sağlayıcınızın DNS'i yavaşsa web sitelerinin yüklenmesi de yavaşlayacaktır. www.opendns.com adresinden open DNS'e geçin.

5 Başlangıç klasörünü temizleyin

Bilgisayarın bakıma ihtiyacı olduğunun en büyük belirtisi yavaş başlangıç süresidir. Eğer bilgisayarınızın başlaması uzun sürüyorsa, işletim sisteminizle birlikte çok sayıda yazılım yükleniyor demektir. Bu birkaç sebepten ötürü kötü bir şey. İlk olarak Windows açılma süreci bitmeden önce daha fazla iş yapmak zorunda kalıyor. Diğer bir yandan arka planda çalışan bu yazılımlar sistem kaynaklarını tükettikleri için genel olarak bir yavaşlamaya sebep oluyorlar. Bu sorunu halletmenin en iyi yolu Autoruns (http://chip.tk/1EAROFb) gibi bir program kullanarak PC'nizle beraber nelerin başladığını analiz etmektir. Taramada büyük ihtimalle başlangıçta olmaması gereken birçok yazılımla karşılaşacaksınız. Listeye göz atıp istemediklerinizi kaldırabilirsiniz.

Yazılımlar sorunun kaynağı da, çözümü de olabiliyorlar. Bazıları iyi niyetli, fakat tüm sisteminizi yavaşlatabiliyor, bazıları ise aktif bir şekilde kötü niyetli yazılım içerebilmekte. Diğer bir yandan doğru yazılımla hız kaybını önleyebilir, kendinizi güvende tutabilirsiniz. Bu kısımda bu iki şık üzerinde duruyoruz.

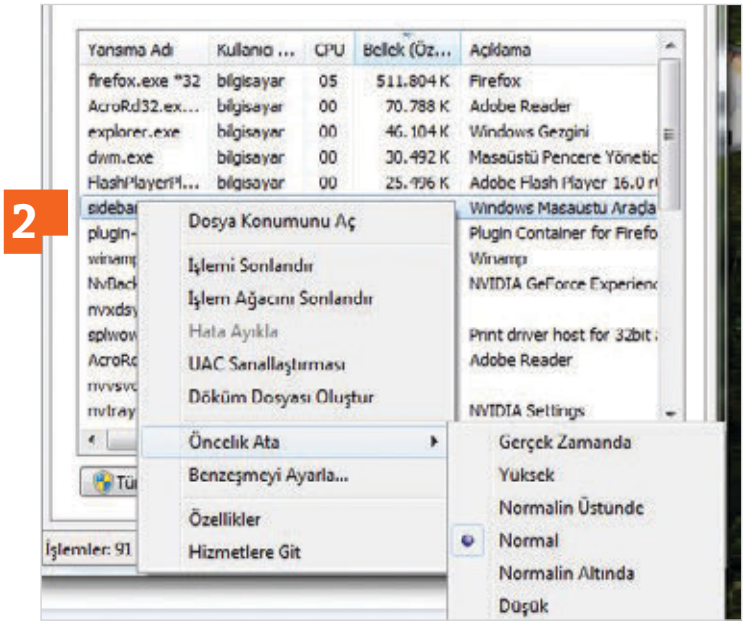

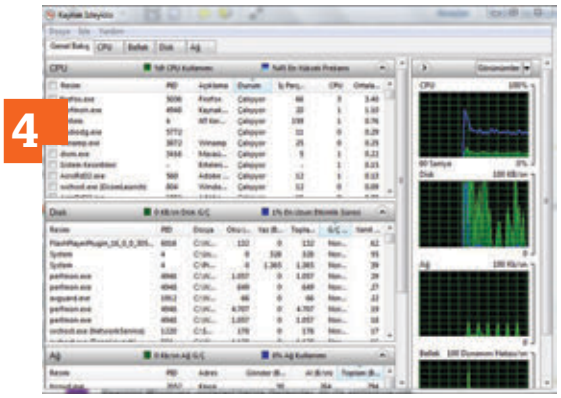

Kaynak monitörü PC'nizi yavaşlatan programları avlıyor.

Autoruns ile PC'nizi her açtığınızda başlatılan programları keşfedebilirsiniz.

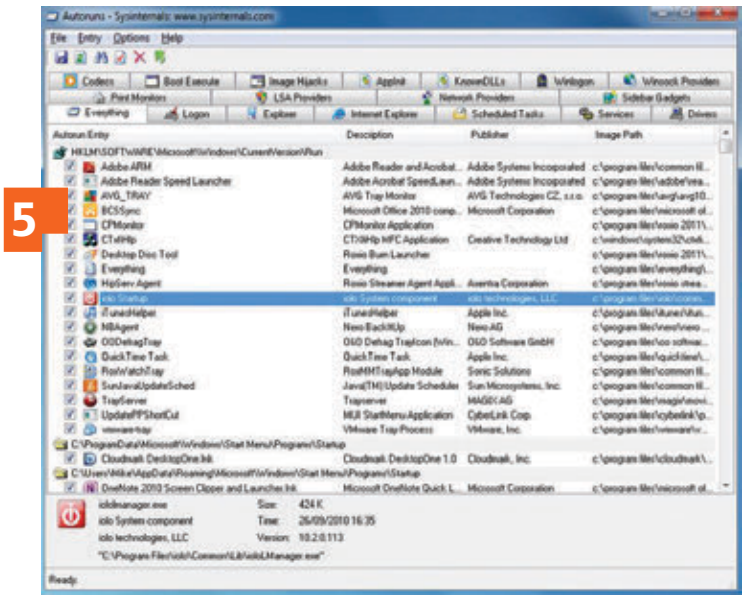

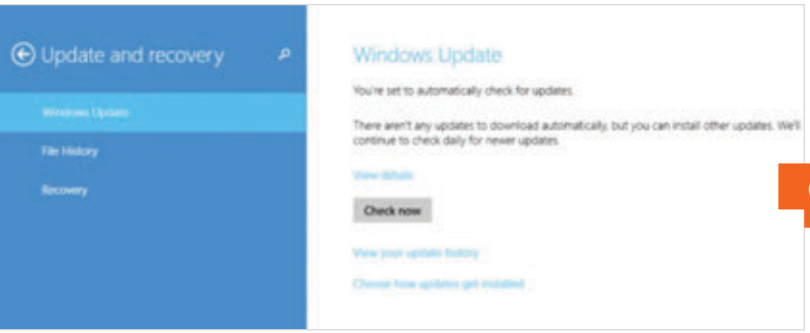

Defender'in antivirüs görevini yerine getirebilmesi için Windows'unuzu güncel tutun.

6 Harcanan hafızayı Ccleaner ile temizleyin

PC'nizi yazılımlarla doldurmak daha önceki başlangıçta klasörü ipucumuzda da belirttiğimiz gibi hafızanızı doldurur. Başlat, kısayol menüsü ve çok daha fazla yerde tıkanıklığa neden olur. Gereksiz programları elle silebilirsiniz, fakat uygulamalarınızı listeleyen ve tek tuşla silmenize olanak sağlayan Ccleaner gibi bir program işinizi kolaylaştıracaktır. İndirmek için www.piriform.com/ccleaner adresini ziyaret edin.

7 Malware taraması yapın

Eğer bilgisayarınızda ani ve dramatik bir yavaşlama olduysa, büyük ihtimalle bilgisayarınıza malware bulaşmıştır. Her ne kadar şüpheli bir program yüklemediğinize emin olsanız da malware taraması yapmanızda yarar var. Malwarebyte Anti-malware bu iş için biçilmiş kaftan (www.malwarebytes.org).

8 Reklam antivirüsleri kaldırın

Bu günlerde reklamsal anti-virüsler hallettiği çözümlerden çok daha fazlasına yol açıyorlar. Eğer Windows'unuzu güncel tutuyorsanız, dâhili Windows Defender sizi normal saldırılardan korumak için yeterli olacaktır. Eğer normal web güvenlik önlemlerini uygularsanız (kimden geldiğini bilmediğiniz maillerin ek dosyalarını açmamak vs.) herhangi bir güvenlik yazılımı olmadan da güvenliğinizi sağlayabilirsiniz.

9 Windows'un daima güncel olduğundan emin olun

Daha önce de belirttiğimiz gibi, Defender'in görevini yerine getirdiğinden emin olmak için Windows'unuzu daima güncel tutmanız gerekiyor. Otomatik güncelleme rahatsız edici olabiliyor, fakat uzun vadede size zaman kazandırmakta. Windows güncelleme seçeneklerini Denetim Masası altında Sistem ve Güvenlik sekmesi altında bulabilirsiniz.

10 Video sürücünüzü güncelleyin

Günümüzde çoğu sürücüler otomatik olarak güncelleniyor, fakat siz yine de video sürücünüzü sık sık kontrol edin, özellikle eğer oyun oynamaya meraklıysanız. Video sürücüsünün performansı önemli ve oyun içi sorunlara neden olabilir. Ek güncellemeler genellikle yeni oyunların hızını arttırmak için çıkartılır, dolayısıyla güncellemeniz oyun performansınızı arttırabilir.

Daha Fazla Yazılım Ayarı

9 Linux'tan LibreOffice'e, alternatifleri denemekten korkmayın. Yeniden yükleme gerektiğinde kurtarma diskinize bayılacaksınız.

WINDOWS'U YENİDEN YÜKLEYİN

Bilgisayarınızı yavaşlatan çoğu problem küçük bir çaba ile çözülebiliyor. Daha önce de belirttiğimiz gibi, Malware'ler temizlenebilir, uygulamalar kırpılabilir vs. Fakat bazen bir bilgisayar o kadar kötü durumdadır ki hiçbir bakım işlemi çare olmaz. Bu durumda tek seçeneğiniz temiz bir Windows kurulumu. Eğer durumunuz bu safhadaysa, işte Windows'u yeniden kurarken aklınızda bulunması gerekenler.

11 Ürün anahtarını isteyin

İşletim sistemi yüklemesi yaparken CD anahtarının kayıp olduğunun farkına varmak ve yazılımı yükleyememek oldukça can sıkıcı bir durum. Enhanced Key Finder (sourceforge.net/projects/ekeyfinder/) gibi bir program sisteminizde aktif çoğu veya tüm CD anahtarlarını otomatik olarak bulabiliyor. Özellikle Photoshop gibi endüstriyel programlarda daha sonra zaman kazanmak için kaldırma sırasında yazılımı manuel olarak etkisiz hale getirmeniz gerekmekte.

12 Kurtarma diski yaratın

Temiz PC'nizin bir kurtarma diskini yaratarak bir dahaki sefere yeniden yükleme gerektiğinde işleminizi bir hayli kolaylaştırabilirsiniz. Windows 8'de başlangıç ekranında "recovery" yazıp "Create a recovery drive "seçeneğini seçerek kurtarma medya aracına erişebilirsiniz. Kurtarma diskiyle yeniden yükleme yapmadan PC'nizi çalışır haldeki durumuna geri döndürebilirsiniz.

13 Dosyalarınızı yedekleyin

Söylemeden olmaz ki zaten yapmanız gereken bir şey. Tüm önemli dosyalarınızın harici sürücüde ya da Cloud'da yedekli olduğundan emin olun. Her ne kadar dosyalarınız Windows'un olmadığı bir sürücüde depolanmış olsa da tedbirli olmakta fayda var.

DEĞİŞİK BİR ŞEYLER DENEYİN

Her ne kadar Windows favoriniz olsa da yeniden kurulumda Windows tek seçeneğiniz değil.

14 Nane ferahlığı

Linux ailesinden ücretsiz bir sistem kurulumu da deneyebilirsiniz. Linux sistemleri Windows'tan daha hafif, ayrıca daha az gereksinime sahipler. Bunlardan birini ikinci bir OS olarak kurabilir, daha minimal bir masaüstü gerektiğinde bu sistem ile başlayabilirsiniz. Eğer daha önce Linux kullanmadıysanız, şüpheleriniz olabilir. Fakat Linux artık çok daha kullanıcı dostu.

Hatta en zor kısım hangi dağıtım sorusu. Yıllardır yeni başlayanlar için iyi desteklenen ve kullanıcı dostu olan Ubuntu öneriliyordu. Halen de iyi bir seçenek, fakat artık kullanıcılara Linux Mint'i kullanmalarını öneriyoruz (www.linuxmint.com).

Linux Mint Ubuntu tabanlı ve aynı profesyonel kalitede deneyim ile kolay kurulum sunuyor. Farklı yanı ise kullanıcı arayüzü – Mint'in arayüzü daha minimalist ve Windows işlerini andırıyor. Halen bir alışma sürecine girmeniz gerekiyor, fakat öğleden sonraya kadar genel özelliklerine hâkim olabilirsiniz.

BİRKAÇ YENİ UYGULAMA DENEYİN

Bazen en iyi yol yavaş olan yazılımı daha hızlı bir alternatifi ile değiştirmektedir. Bazı özelliklerden feragat edebilirsiniz, fakat kesinlikle denemeye değer. İşte değiştirebileceğiniz yaygın 5 uygulama.

15 Internet Explorer

Eskiden web tarayıcısı bağlamında birine verebileceğiniz en iyi tavsiye Internet Explorer'ı olabildiğince hızlı bir şekilde bırakmasıydı. Fakat IE artık eskisi kadar kötü değil ve hatta IE 11 JavaScript performansı gibi alanlarda rakiplerini geri bırakabiliyor. Fakat halen tarayıcınızı

IE'den Chrome'a değiştirmek, tartışmasız ki en hızlısı, fakat Firefox'a göre çok daha fazla kaynak harcamakta, dolayısıyla eğer eski PC'nizi hızlandırmak istiyorsanız, sizin için daha iyi bir tercih olabilir.

16 Microsoft Word

Microsoft Word metin düzenlemede endüstriyel bir standart, fakat pahalı özellikleri bir hayli kaynak harcamakta. Kendinize Word'ün tüm özelliklerini kullanıyor musunuz ve başka bir alternatifle de idare edebilir misiniz diye sorun. Eğer daha az kaynak harcayan tam özellikli bir kelime işlemcisine ihtiyacınız varsa LinuxOffice Suit'in ücretsiz bir uygulaması olan Writer'ı deneyebilirsiniz. Writer neredeyse tüm Word özelliklerine sahip ve daha az kaynak gereksinimi sunmakta. Eğer sadece yazım ve not alma işlemleri yürütüyorsanız Windows ile birlikte gelen WordPad'i de kullanabilirsiniz- özellikleri az fakat oldukça hızlı.

17 Photoshop

Adobe'un Photoshop'u çok fazla kaynak harcayan bir başka yaygın program. Eğer Photoshop CC'yi kaldıramayacak bir sisteme sahipseniz (ya da sadece paradan tasarruf etmek istiyorsanız) GIMP'i deneyin (www.gimp.org). GIMP, Photoshop'un yapabildiği neredeyse her şeyi yapabilen açık kaynaklı bir resim editörü. Arayüzü biraz yavan ve öğrenmesi biraz zaman alabiliyor, fakat Photoshop'un yeni sürümlerine göre eski PC'nizde çok daha hızlı çalışabilmekte.

18 Adobe Reader

Adobe hakkında çok konuşmak istemiyoruz, fakat PDF Reader bilgisayarınızda en yavaş ve rahatsız edici olabilen yazılım. Sadece Multimedya dosyalarını okumak bu kadar yavaş ve çok kaynak harcamamalı (ki tarayıcınız da aynı işlemi saniyeler içinde yapabiliyor) .

Hız kazanmak ve başka bir alternatif görmek için Foxit'in ücretsiz sürümünü deneyebilirsiniz (http://chip.tk/1FNnZaK). Arayüzü hoş, diskte yer kaplamıyor ve Adobe Reader'dan çok daha hızlı.

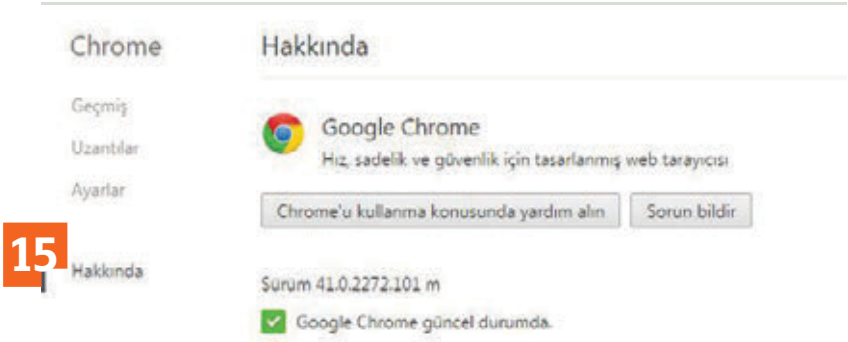

IE geliştirilmiş olabilir, fakat Chrome ve Firefox daha hızlı

19 Windows medya oynatıcısını VLC ile değiştirin

Windows Medya Oynatıcısını başka bir alternatif ile değiştirmek için hız tek sebep değil. VLC harika bir alternatif. VLC (www.videolan.org) hızı ile meşhur olsa da, en önemli özelliği esnek olması. Diğer oynatıcılarda video izlemek codec takibinden dolayı dur-kalklı olabiliyor. VLC ile tüm dosyalar sorunsuz ve hızlı bir şekilde yürütülebiliyor.

DAHA FAZLA YAZILIM AYARI

20 Oyun içi grafik ayarları

Eğer oyunlarda yavaşlamalar yaşıyorsanız, tercihler menüsünde özel ayarlamalar yaptığınızdan emin olun. Çözünürlüğü düşürme performansınızı arttıracaktır, fakat diğer seçenekleri de gözden geçirebilirsiniz. Antialiasing veya gölge kalitesi de fark yaratabilir.

21 Grafik ayarlarınızı otomatik olarak özelleştirin

GeForce Experience (NVIDIA GPU'lar için) veya AMD Gaming Evolved'i deneyin. Her ikisi de oyunlar için otomatik ayarlamalar yapmakta. Donanım profiliniz çıkartılıyor ve en iyi seçenekler için donanım veri tabanlarına danışılıyor.

22 Jumplist'leri sevin

Windows 7 ile hayatımıza giren jumplisteleri sıklıkla

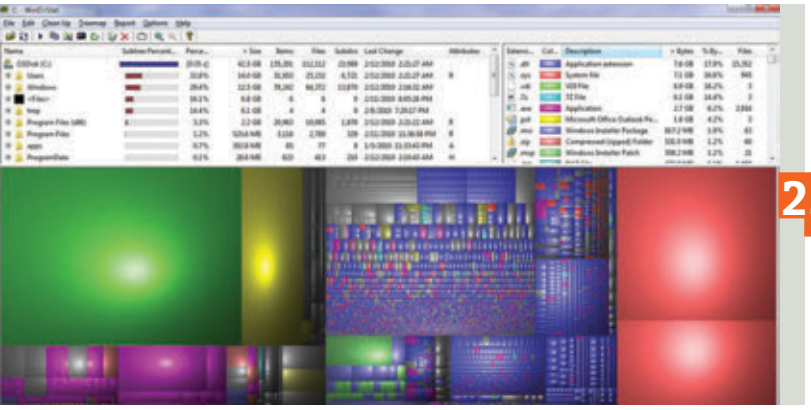

Eğer sabit diskinizden neyi sileceğinize karar veremiyorsanız WinDirStat size yardımcı olabilir.

kullanılan program, uygulama ve belgelere hızlı bir şekilde erişebilmenizi sağlar. Açmak için bir simgeye sol tıklamak yerine, sağ tıklayın. İlgili program için bağlam menüsünde kısayollar veya belgeler göreceksiniz.

23 Disk kullanımınızı azaltın

Diskinizi boşaltmak bilgisayarınızı hızlandırmayacaktır. Fakat eğer tam kapasiteye ulaşmışsa, büyük bir fark yaratabilir. Eğer neleri silmeniz gerektiğini seçemiyorsanız WinDirStat (www.windirstat.info) gibi bir ücretsiz sürücü görüntüleyicisini kullanarak çok yer kaplayan program ve belgeleri görebilirsiniz.

24 Gereksiz tarayıcı uzantılarını temizleyin

Modern tarayıcıların eklentilerle nasıl geliştirilebileceği gerçekten harika, fakat çok fazla yükleme yaparsanız tarayıcınız yavaşlayabilir. Dolayısıyla tarayıcı ayarlarınıza girin ve sadece aktif olarak kullandığınız eklentileri bırakın. Eğer nasıl sileceğinizi bilmediğiniz bir araç çubuğuna sahipseniz, sayfa 99'da anlatıldığı şekilde CCleaner'ı kullanabilirsiniz.

ÜCRETSİZ HIZLANIN

25 Ad-Blocker yükleyin

Her eklenti tarayıcınızı yavaşlatmaz, hatta iyi bir reklam engelleyici (AdBlock ve AdBlock Plus gibi) web reklamlarının yüklenmesini engelleyerek tarayıcınızı bir hayli hızlandırabilir. Tercih ettiğiniz tarayıcı için "AdBlock"u arayın -tamamen ücretsiz ve kurulumu saniyeler içinde tamamlanabiliyor.

26 Select inverse ile dosya seçiminizi hızlandırın

Eğer büyük bir listede birkaçı hariç tüm dosyaları seçmek zorunda kaldıysanız, bu işlemin ne kadar can sıkıcı olduğunu bilirsiniz. Sol tuşunuzu bırakmadan bu hileyi deneyin. CTRL'ye basılı tutun ve seçmek istemediğiniz dosyaları seçin ve menü seçeneklerinden "Inverse Selection (diğerlerini seç)" seçeneğini seçin.

27 Hızlı aramalar için everything'i yükleyin

Windows araması yıllar içinde oldukça hızlandı, fakat halen eğer kullanıcı klasörünüzün dışında bir dosya arıyorsanız işlem yavaşlayabiliyor. PC'nizdeki tüm dosyaları çabucak aramak için ücretsiz Everything programını indirin (www.voidtools.com).

28 Shift+ tıklama ile hızlıca yeni örnek açın

Simultane örnekler açmayı destekleyen programlarda (web tarayıcınız veya Microsoft Word gibi) yeni bir pencere veya belge açmanın kolay bir yolu var. Manuel olarak yeni bir belgeye tıklamak için Shift tuşuna basılı tutun ve program için görev çubuğunda bulunan simgesine tıklayın. Orta fare tuşuna tıklamanız da aynı işlevi görecektir.

29 Favori klasörlerinizi kurun

Birçok kullanıcı Dosya Gezginindeki yararlı bir özellikten tamamen bihaber: favori dizinleriniz sol üst köşede listeleniyor. Eğer aynı dosya dizinini sık sık ziyaret ediyorsanız, favorilerinize ekleyerek erişimi kolaylaştırabilirsiniz. Tek yapmanız gereken klasörü favorilere sürüklemek. İşlem tamam.

OVERCLOCK

Donanımınızdan tam verim almada uzman olun.

Eğer daha önce yapmadıysanız, overclock yapmak size kara büyü gibi gelebilir. Karanlık ve gizemli BIOS dünyasını altüst etmek, çeşitli sembollere ince ayarlar çekmek ve PC'nizin bir anda çok daha hızlı çalışmasına şaşırıp kalabilirsiniz.

İşin aslı ise doğru donanıma sahip olan herkesin biraz sabırla overclock yapabileceğidir. Sizle CPU, GPU'dan RAM'e kadar bilgisayarınızdaki tüm parçalarda overclock yapmak üzerine konuşacağız. Size bahsedeceğimiz kılavuzların üstünkörü olması sebebiyle uyaralım- overclock prosedürünün tüm detaylarına girecek alanımız bulunmamakta. Amacımız size yaygın kullanılan basit işlem hakkında iyi bilgiler vermek. Overclock yapma konusunda çevrimiçi birçok bilgi bulunuyor.

İşe başlamadan önce ilgili donanım parçası hakkında bilgileri bu kaynaklardan araştırmanızı öneriyoruz. Bu prosedürü takip ederseniz, donanımıza zarar vermeniz pek olası değil, fakat parçaya yönelik kılavuzlar, hata riskinizi azaltacaktır.

CPU

Başlamadan önce sadece bazı CPU'ların overclock için müsait olduğunu belirtelim. İşlemcinizin overclock'a müsait olup olmadığını araştırın. Intel işlemcilerde CPU'nun model numarası sonunda K harfi bulunanlar bu prosedüre uygun işlemciler.

30 İşlemci overclock

Yer darlığı nedeniyle bu kılavuzda sadece Intel CPU'lardan bahsedeceğiz. Ayrıca anakartınızın da overclock'a izin veriyor olması gerekmekte. Intel anakartlarda "Z" ile başlayanlar bu işleme müsait olanlar diğer modeller için araştırma yapabilirsiniz. Son olarak küçük olanlar hariç tüm overclock işlemcileri için stok fan yerine ayrıca iyi bir CPU soğutucuya sahip olmalısınız.

ADIM 1: Hazırlanın

CPU'nuzda overclock yaparken ihtiyaç duyacağınız birçok uygulama bulunmakta. İlk olarak Windows'unuzda CPU'nuz hakkında size detaylı bilgi veren CPU-Z uygulaması (http://chip.tk/19Fnp3a). Gerçek overclock BIOS'ta yapılıyor, fakat CPU-Z test sırasında ayarlarınızın doğru şekilde uygulandığından emin olmanızı sağlayacak. Ayrıca CPU'nuzun ısısını ölçen RealTemp'e (http://chip.tk/1BdrG3q), stres testi uygulayan Prime 95 (http://chip.tk/1BdrXUe) uygulamalarına ihtiyacınız olacak. İlgili programları yükledikten sonra PC'nizi yeniden başlatın ve →

başlama sırasında anakartınızın BIOS'a geçmesine yarayan tuşa basın. Eğer tuşu bilmiyorsanız, BIOS ekranı size gösterilmeyecek dolayısıyla web'de arama yapın.

ADIM 2: Çarpanı düzenleyin

BIOS'a girdiğinizde CPU performansını düzenlemek için ayarlar menüsünü bulmanız gerekmekte. Eğer ana kartınızın belgelerine bakarsanız bu işlem çok daha kısa sürecektir, fakat siz "baseclock" "core voltage" ve "CPU Ratio" başlıklarının bulunduğu menüyü de arayabilirsiniz. Son seçenek bizim arttıracağımız. CPU Ratio'nun bir puan arttırılması son saat hızını 0,1 GHz arttırmakta (3,4 GHz'den 3,5 GHz'ye). Başarılı bir overclock için çarpanı bir puan arttırıp, işletim sisteminizi yeniden başlatın.

ADIM 3: Voltajı test edin ve düzenleyin

Küçük bir overclock yaptığımız için, her şeyin yolunda gittiğinden emin olmalıyız. CPU-Z'yi açın. Ve Ratio'nun sizin belirlediğiniz seviyede olup olmadığını kontrol edin (çarpan olarak da adlandırılabilir). Sonra çekirdek sıcaklığını ölçerken RealTemp'i yükleyin ve Prime95'i çalıştırın. Eğer değer 80 C'nin üzerindeyse, overclock'unuz düzensizdir ve CPU'nuzun hızını düşürmeniz gerekmekte.

ADIM 4: Voltajı ayarlayın ve tekrarlayın

Ne olursa olsun, yeniden başlatın ve BIOS'a dönün. Sorununuz olmasa bile çarpanı bir puan arttırın ve adım 3'e geri dönün. Eğer hata veya çökme alıyorsanız CPU voltajını 0,5 değer düşürün. İlgili CPU'nuzun maksimum güvenli voltajı için araştırma da yapabilirsiniz. Adım 3'e geri dönün ve işlemi tekrarlayın. Çarpanı ve voltajı maksimum güvenli voltaja veya ısınıncaya kadar arttırın.

GPU

Oyun PC'leri için, işlemciler kadar önemlidir. Modern oyunların çoğu GPU'ya bağımlıdır. Dolayısıyla GPU'daki performans artırımı oyun tecrübenizi aynı CPU artırımına göre çok daha artıracaktır.

31 Grafiğinizi geliştirin

Kullanıcı dostu overclock araçlarının sayesinde basit overclock işlemleri son yıllarda epey kolaylaştı. Eğer NVIDIA kullanıyorsanız www.evga.com/precision/ adresinden EVGA Precision X'i (EVGA kart olması gerekmiyor) edinin. Eğer AMD kullanıyorsanız, direkt olarak Catalyst Control Center'den overclock uygulayabilirsiniz.

Yeniden başlatıp, BIOS'a dönüp çarpanı eski ayarlarına çevirin. İlk testinizde durumun böyle olmaması lazım. Eğer Prime 95 hata verir ya da bilgisayarınız çökerse voltajınız az demektir.

"K" harfi ile biten model numaralı CPU'lar kilitsizdir.

32 BELLEKTE OVERCLOCK

Değer mi?

Eğer doğru donanıma sahipseniz hafızada overclock uygulayabilirsiniz, fakat bu CPU ve GPU overclock'u kadar yaygın yapılmıyor. Dolayısıyla RAM'inize overclock uygulamalı mısınız? Bizce hayır.

RAM overclock'unu önermemizin nedeni sadece bedel-getiri analizi. Overclock'un bedeli, dengesizlik. Özellikle agresif bir overclock'ta donanım parçalarında aşınmalar ve dengesizlikler yaşanabilir, bu da sadece RAM'de değil tüm sisteminizde çökmelere neden olabilir. Ayrıca RAM overclock'u yaygın olmadığı için bu konuda size yardımcı olabilcek kaynaklar bir hayli az.

Diğer bir yandan RAM overclock'u o kadar da etkili değil. Hız kazanabilirsiniz fakat bellek çıktısı zaten hemen hemen hiç tıkanmadığı için oyun performansınızı pek etkilemiyor. RAM overclock'unun riski çok büyük değil, fakat yapmak için de bir sebep yok.

ADIM 1: Benchmark

Başlamadan amacınıza uygun iki hizmeti karşılayan bir benchmark indirmeniz gerekiyor. İlk olarak ne kadar overclock yaptığınızı görmenizi sağlamak için grafik performansını sayısal verilere dökebilmeli. İkincisi ise benchmark hareketlerini grafik kartınızda stres-testi olarak çalıştırabilmeli, böylece overclock ayarlarıyla oynadığınızda, çok zorlayıp zorlamadığınızı anlayabileceksiniz.
Şu anda grafik benchmark'ları için standart olan Heaven'i uniqine.com/products/heaven/ adresinden indirin. Tam ekran çözünürlüğünde bir kez çalıştırarak referans noktası oluşturun, sonuçlarınızı kaydedin.

ADIM 2: Hafıza

Overclock yazılımınızda güç limiti, bellek hızı ve çekirdek hız (core clock) için kaydıraçlar göreceksiniz. Biz güç limitinden başlayarak ayarlamalar yapmanızı öneriyoruz. Basitçe arttırabileceğiniz kadar arttırın. Sonraki adımda grafik kartınızın RAM'ine overclock uygulayabilirsiniz. Tek yapmanız gereken Heaven'i bir pencerede çalıştırmak ve bellek hızı ayarını hata ve bozulmalar görene kadar arttırmak.

Bellek hızını 5 ila 10 mhz oranında arttırın. Eğer hızlı bir şekilde çok arttırırsanız, çökme yaşayabilirsiniz (her ne kadar yeniden başlatmadan sonra işler düzelse de).

ADIM 3: GPU

Bellek hızınızda doğru noktayı bulduktan sonra, varsayılana geri ayarlayın ve core clock'a geçin. Tekrardan clock hızını Heaven benchmark'ı hata gösterene kadar küçük oranda arttırın. Renk topları, ekran parlamaları ve piksel hataları şeklinde görsel kusurlar görülebilir. Bu durumda CPU clock oranını bir önceki dengeli orana geri alın. Ayrıca grafik kartınızın ısı derecesini de kontrol edin. Görsel hatalar olmamasına rağmen ortalama ısının 80 C olması gerekmekte, aksi takdirde, grafik yonganızın kullanım ömrü azalabilir.

ADIM 4: Dengeden emin olun

Hafıza ve GPU için doğru değerleri bulduğunuzda ikincisini de etkinleştirmek için hazırsınız demektir. Benchmark'ı tekrardan tam ekranda çalıştırın. Etkinleştirmeden sonra yeni görsel hatalar görmeniz ve PC'nizin çökmesi olasıdır. Bu durumda değeri biraz azaltın ve yeniden test edin. Her ne kadar benchmark'ınız dengeli gözükse de, uzun kullanımda aşırı ısınma gözlenebilir, dolayısıyla Heaven'i her 15-20 dakikada bir tekrar çalıştırmanızı öneriyoruz.

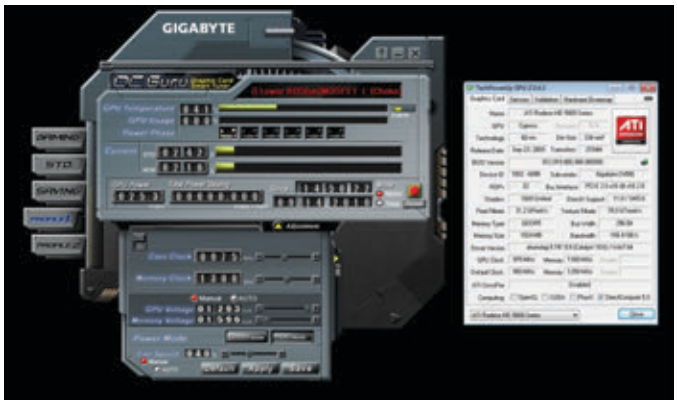

Grafik kartınıza overclok en çok oyunlarınızda etkili olacaktır.

Daha Fazla Donanım Modifiyesi

PC'nizi hızlı zamanlarına döndürecek 5 yol daha

33 HDD'leri birleştirin

En eski bilgisayar hilelerinden biri olan disk birleştirmek eskisi kadar performansı etkilemiyor. Nedeni ise her geçen gün daha fazla PC'nin SSD kullanması ki birleştirme bu sürücüler üzerinde pek etkili değil. Bunun yanı sıra Windows 7 ve 8'de birleştirme otomatik olarak yapılmakta, dolayısıyla diskiniz büyük ihtimalle zaten dağınık değildir. Fakat bunun aksine eski Windows sürümlerinden birine sahip PC'lerde dağınıklık gerçekten sabit diskinizi yavaşlatabilir, bu yüzden birleştirmek için dâhili Windows Dfrg.msc'yi ya da ücretsiz Defraggler (www.piriform.com/defraggler) gibi bir program kullanabilirsiniz.

34 TRIM'li tutun

SSD'lerin birleştirilmeye ihtiyaçları yok, fakat TRIM desteği optimizasyonuyla gerçekten fark yaratabilirsiniz. TRIM, SSD'lerin verilerle dolduğunda yavaşlamasını önler, kullanım ömrünü arttırır. İyi (ya da kötü) haber ise SSD'ler için TRIM işlemi Windows 7 ve 8'de otomatik olarak yapılıyor, dolayısıyla bunu ekstradan yaparak daha fazla hız kazanamazsınız. Fakat eğer Windows XP ya da Vista kullanıyorsanız, özelliği etkinleştirmenizde kesinlikle yarar var. Bunun için SSD üreticiniz için mevcut olan bir üçüncü parti yönetim yazılımı kullanmanız gerekmekte.

35 Fanları temizleyin

PC'nizi yavaşlatan sorunların tamamı teknolojiden kaynaklanmaz. Toz ve kir birikerek soğutucunuzu tıkayabilir. Bu size pek önemli gibi gelmese de, tıkalı bir soğutucu PC'nizin aşırı ısınmasına sebep olabilir. Tıkanıklığın başlıca sebebi genelde tüylü evcil hayvanlara sahip ev ortamı. En kötü durumda aşırı ısınma bileşenlerde daha hızlı aşınmaya sebep olacaktır. Basınçlı hava ile olaya müdahale edin ve hiçbir şeyin soğutucu, fan ve CPU soğutucularını tıkamadığından emin olun.

36 SİSTEM ÇÖKMESİ

Mağlubiyetin kabul edildiği an

Makalemizde fazla zahmete girmeden çoğu bilgisayarın hızlanabileceği konusunda olumlu bir yaklaşım izledik. Her ne kadar PC'nizi geri dönüşümü olmayacak şekilde karıştırmanız çok zor bir ihtimal olsa da, imkânsız değil. Eğer hasarın tamir etmek ve yeniden başlamak arasında kaldıysanız, işte size havlu atma standartlarımız.

Kötü bir virüs bulaşması: çoğu zararlı yazılımlar Malwarebyte Anti-Malware gibi bir araçla temizlenebilir, fakat bazen hasar tamir edilemeyecek kadar büyük olabiliyor. Merak etmeyin PC'nizin bu halde olduğunu anlamamanız mümkün değil – Malware tarayıcınız birçok öğeyi kırmızı bayraklarla virüs ve diğer zararlı yazılımlar olarak işaretleyecek. Her ne kadar hepsini temizlediğinizi sansanız da, bazı sofistike olanları halen gizlice bilgisayarınızda yaşıyor olabilir.

Windows'un yeni bir sürümüne yükseltme yaptığınızda: Windows'un yeni ve daha iyi bir sürümüne yükseltmeye hazır olduğunuzda temiz bir yükleme yapmak en iyisi. Windows size dosyalarınızı muhafaza edecek bir kurulum seçeneği sunuyor, fakat bizce buna değmez. Yedekleme prosedürüne uyun ve temiz ve sağlam bir Windows kurulumu yapın. Böylece tedbirli kurulumun yaratacağı çoğu sorunlarla karşılaşmayacak, hangi programların sizin için gerçekten kuruluma değer olduğunu göreceksiniz.

Windows XP'li bilgisayar: Biliyoruz, bazılarınız halen XP'yi seviyor, fakat artık daha modern bir sisteme geçmenin zamanı geldi. Windows XP'li bir bilgisayarı hızlandırmanın gereği yok, çünkü her ne kadar sisteminizi hızlandırmış olsanız da, güvenliğiniz halen tehlike altında.

37 Daha iyi performans için USB bellek ayarı

Eğer harici bir USB sürücüden daha hızlı veri transferi istiyorsanız, üzerine yazma önbelleğini iptal ederek biraz hız kazanabilirsiniz. Bunun kötü yanı ise üzerine yazma önbelleğinin yarıda kesilen veri aktarımında USB diskteki veri kaybını engellemesi. Eğer her seferinde 'Güvenli Kaldır' seçeneğini kullanmaya istekliyseniz, Aygıt Yöneticisinden sürücüye gidip, sağ tık ile Özellikler menüsüne girerek, ''Daha iyi Performans'' seçeneğini kullanabilirsiniz.

38 SMART testini uygulayın

Sabit disk çökmeleri en kritik sorunlardan biridir. Her ne kadar yedeklemiş olsanız da (yedeklediniz değil mi?), geçici veri kayıpları büyük sorunlara sebep olabiliyor. Dolayısıyla SMART testi uygulayarak kendinize biraz zaman kazandırın – yakında çökecek sürücüleri tanımlamaya yarayan bir işlem. CrystalDiskCheck (http://chip.tk/1BdBr1R) gibi ücretsiz bir SMART teşhis aracını indirin. Eğer sürücünüz testi geçemezse, yenisiyle değiştirmenin zamanı gelmiş demektir.

Cool Tech

Gelişen teknolojinin en ilginç örnekleri

Cem ŞANCI

IKEA KONSEPT MUTFAK 2025

Akıllı mutfaklar geliyor

Dünyanın en büyük mobilya üreticisi IKEA, yakında mutfakları çok değiştirecek gibi görünüyor. IKEA'nın Konsept Mutfak 2025 ismiyle tanıttığı bu yeni akıllı mutfak masası tasarımı, henüz gerçeğe dönüşmüş değil ama IKEA'nın yakın gelecekteki planları arasında yer alıyor. Akıllı masa üzerine konulan nesneleri tanıyor ve yapılacak yemek için yönlendirmelerde bulunabiliyor. Aynı zamanda ocak olarak da kullanılan akıllı masa, gelecekteki mutfakların merkezi olarak konumlanacak gibi görünüyor.

Bilgi için: www.ikea.com
Fiyat: Belli değil

ADAPTALUX

Fotoğrafçılara mikro ışıklandırma

Kickstarter'da ortaya çıkan Adaptalux ışıklandırma sistemi, mikro fotoğraf çekimlerinde pratik ama detaylı ışıklandırma imkanı sunuyor. Fotoğraf makinesinin flaş kızağına oturtulan Adaptalux sistemi, farklı renklerdeki mikro ışık kaynaklarını fotoğrafı çekilen nesneye yönlendirmeye imkan tanıyor. Sistem piyasaya çıkmayı başarırsa, fotoğrafçılar arasında çok popüler olacak ve mikro ışıklandırmayı çok kolaylaştıracak.

Bilgi için: adaptalux.com
Fiyat: Belli değil

SIDEWINDING

Yan yan giden patenler

Paten modası 80'lerde ve zamana bir türlü adapte olamayanlar için gecikmeli olarak 90'ların başında son buldu. Şu sıralar bahar havasından faydalanmak isteyen birkaç ergeni sahil parklarında paten kayarken görüp de patenlerin hala moda olduğunu düşünüyorsanız, size 80'lere geri dönüp, her köşe başında, her sokakta, her boş alanda gençlerin çılgınlar gibi, onlarca, yüzlerce kişilik komün gruplar şeklinde bir araya gelip sabahtan gece yarısına kadar paten kaydığı günleri hatırlatmak isteriz. Bugün artık paten, eskisi kadar popüler olmayabilir ama hala yeni yeni formatlarının ortaya çıktığını da görebilirsiniz. İşte Sidewinding de, paten modasını yeniden diriltmeye çalışan ürünlerden biri. Sidewinding'in farkı, yan yan kayıyor olması. Yani, patenci sağına ve soluna doğru ilerliyor ki, bu aslında çok sağlıksız ve tehlikeli bir teknoloji olan patenin, daha kolay ve güvenli kullanılmasını sağlıyor.

Bilgi için: www.hammacher.com
Fiyat: 100 dolar

SWIMMO

Yüzücüler için egzersiz bilekliği

Akıllı saatler ve egzersiz bileklikleri çok çekici ürünler ancak yaz ayları geldiğinde, onları suya nasıl sokacağınızı düşünmeye başlayabilirsiniz. Özellikle egzersiz saatlerinin su geçirmez olması ve hatta yüzücüler için özel uygulamalar içermesi çok önemli ancak çoğu egzersiz saati bu özelliğe sahip değil. Egzersiz bileklikleri odaklandıkları spor dalları genellikle koşma, bisiklet, yürüyüş gibi susuz yapılan sporlar oluyor. Swimmo bu alanda önemli bir adım atarak, özellikle yüzücüler için tasarlanmış bir egzersiz bilekliği geliştirmiş. Su geçirmez olan bileklik, yüzücülerin performanslarını ölçmeye yardımcı olan pek çok sensör ve uygulamayla donanmış olarak geliyor.

Bilgi için: www.swimmo.com
Fiyat: Belli değil

INSTACUBE

Fotoğraf albümünde Instagram imzası

Instagram devrimiyle birlikte artık fotoğraf çekmek, paylaşmak, anı fotoğraflarını saklamak farklı bir boyut kazandı. Artık dünya çapında 350 milyon insan, her gün yeni fotoğraflar çekip, hayatlarındaki anıları hashtag'lar vasıtasıyla herkese açık şekilde kayıt altına alıyor. Instacube ise, bu fotoğrafları evinizin salonunda da gösterime sokacak dijital bir fotoğraf çerçevesi. Çerçeve, kullanıcının Instagram hesabında seçtiği fotoğrafları düzenli olarak döndürüp gösteriyor. Instagram çağı için çok zekice bir ürün değil mi?

Fiyat: 149 dolar

CHIP Yayın Yönetmeni Mahmut Karslıoğlu, yazılım dünyasında dikkatini çeken gelişmeleri her ay günlüğünde sizlerle paylaşıyor. Sosyal ağlarda takip etmek için:

mkars@chip.com.tr
www.chip.com.tr/blog/mahmut
www.twitter.com/mahmutkarsliolu
www.instagram.com/mahmutkarslioglu
www.pinterest.com/mahmutkarsliolu
plus.google.com/+MahmutKarslioglu
www.linkedin.com/profile/view?id=304012332

Yeni alan adlarının gerçek amacı ne?

Son zamanlarda alan adları artık gerekli olduğu için değil de daha çok firmalardan ve ünlülerden para kopartmak için oluşturulmaya başladı gibi duruyor!

AYIN TEHDİDİ Yeni alan adları uydur, parayı kap!

The Internet Corporation for Assigned Names and Number yani ICANN, alan adlarının dağıtılmasını organize etmekle sorumlu bir kurum ve yeni bir alan adını dağıtılırken, ticari kimliğe sahip kişi ve kurumların, kendi isimlerini koruma altına alabilmeleri için ön başvuru yapmalarına imkan tanıyor. Örneğin, pornografik siteler için kullanılacak olan .xxx ve .adult alan adları açılmadan önce ünlü isimlerin, kendi isimlerini satın almalarına imkan tanınmıştı. Aynı mantık firmalar için de işliyor. Microsoft, Google, Apple veya benzeri büyük firmalar, yeni alan adaları satışa çıkmadan önce kendi isimlerini koruma amaçlı satın alabiliyorlar.

Ancak son zamanlarda bu durum oldukça fazla suistimal edilmeye başlandı ve alan adları artık gerekli olmaktan çok firmalardan para kopartmak için oluşturulmaya başladı. sucks alan adı bunun en güncel örneği. İngilizce argoda, rezil, rezalet, çok kötü ve berbat anlamında kullanılan bu kelime kurumlar için de kullanılıyor. Örneğin, "Apple Sucks" dediğinizde, Apple'ın çok kötü bir firma olduğunu, berbat işler yaptığını, işe yaramaz olduğunu ifade etmiş oluyorsunuz.

İhaleyi alarak bu alan adı uzantısını satmakla görevli olan Kanadalı Vox Popili firmasının, .sucks alan adını alıp ismini korumak isteyen kurum ve kişilerden on binlerce dolara varan ücretler istemesi tartışmayı başlatan olay oldu. Bu ücreti ödemeyen şirketler ise, alan adı uzantısı halka açıldığında, 199 dolar veren herhangi birinin kendi isimlerini alıp, şirket aleyhine bir web sitesi açması riskiyle karşı karşıya kalıyor. Kısacası, Vox Popili dünyanın dev şirketlerini tehdit ederek milyonlarca dolarlık fidye toplamaya başladı.

ICANN ise yasal olarak eli kolu bağlı kalınca firmayı ABD Ticaret Komisyonu'na şikayet etti ve şirketin tekel oluşturmak gibi faaliyetler açısından incelenme altına alınmasını istedi. Bakalım gitgide daha fazla tehdit oluşturan bu alan adları için bir çözüm bulunacak mı?

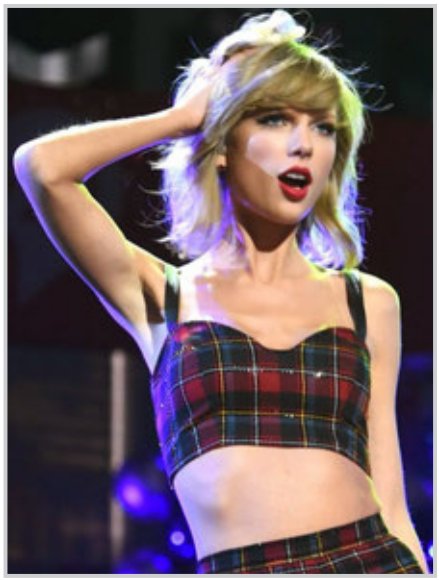

İlk kurbanlardan biri olan Taylor Swift de isminin xxx ve adult uzantılı alan adlarını almak zorunda kalmıştı

AYIN DESTEĞİ Instagram ile ticarete atılmak daha kolay

Bir e-ticaret altyapı sağlaycısı, kadın girişimcilerin ağırlığının son 5 yıl içinde ne kadar büyüme gösterdiğini, yaptığı bir araştırmayla ortaya çıkardı. Bu araştırmada, kadın girişimci sayısının büyümesinde KOSGEB gibi kurumların faaliyetlerinin ve devlet desteğinin etkisinin yanı sıra, Instagram başta olmak üzere sosyal medyanın sunduğu olanakların önemli rol sahibi olması da en dikkat çeken sonuçlar arasında yer alıyor.

Kadın girişimcilerin evlerinde ya da atölyelerinde ürettikleri özel ürünleri paylaşmasını kolaylaştırması Instagram'ın 2013'ten sonra e-ticaret sektörü için önemli bir araç haline gelmesinde büyük rol oynuyor. Instagram üzerinden en çok bebek ve çocuk ürünleri, kadın giyim, kozmetik ve organik ürünlerin satışı yapılıyor.

Kadın girişimcilerin Instagram ile başlayan e-ticaret hikayesi talep ve beğeni art-

Mahmut Karslıoğlu'nun blog'undaki diğer yazıları için **TikTag'**leyin

Instagram, Türkiye'de kadınları ticarete atılmaya teşvik eden bir numaralı sosyal ağ durumunda...

tıkça profesyonel e-ticaret altyapısına geçiş ile de devam ediyor. Artık Instagram e-ticarete ilk adımı atmak isteyen kadınlar için bir numaralı satış ve pazarlama kanalı konumunda.

AYIN ŞAKASI Google bu sefer güldürmedi...

Google'ın 1 Nisan için hazırladığı şakalardan birinde güvenlik açığı olduğu ortaya çıktı. 1 Nisan'ı ciddiye alan ve onu tek bir şakayla geçirmeyen Google'ın arama sayfasını ters çeviren "http://com.google" şakasında güvenlik açığı olduğu anlaşıldı. Google'ın bu sayfası, normalde click-jacking saldırılarını engellemekte kullanılan güvenlik üstbilgilerini içermiyordu. Bu açık, kötü niyetli kişilerin, kullanıcının arama ayarlarını değiştirmekte ve Güvenli Arama filtrelerini kapatmakta kullanılabilirdi. Örneğin Google arama ayarları, herhangi bir sitede bir iframe içerisinde gösterilebiliyordu. Üçüncü parti site geliştiricileri, bu iframe'in üzerini farklı bir görüntüyle donatarak, kullanıcının ayarları değiştirmesini sağlayabilirdi. Güvenlik uzmanlarının Google'a yaptığı bilgilendirme sonucunda açık, kötü niyetli ellere geçmeden ve muhtemelen kimse zarar görmeden önce kapatılmış oldu. Umarım Google'ın yaptığı en kötü şaka bu olur.

AYIN DEĞİŞİMİ CHIP Online baştan aşağı yenilendi!

CHIP Online yıllardır, Türkiye'de teknolojiye yön veren yayınların başında geliyor. Sizlerin güvenini kazanmamızda tabii ki pek çok etken var. Bunların başındaysa, canını dişine takarak çalışan kadromuz geliyor.

Ama her şey sadece çalışmakla da bitmiyor. Değişime ayak uydurmak ve yeri geldiğinde değişebilmek de önemli. Biz de, değişim zamanı geldiğini gördük ve bir süredir, baştan aşağıya yenilenmiş bir CHIP Online için kolları sıvadık. Ve sonunda beklediğimiz an geldi; yepyeni bir tasarımla karşınızdayız.

Biz, ekip olarak, ortaya çıkan sonuçtan çok memnunuz. Ama her zamanki ki, bizim için önemli olan yine okuyucularımızın, yani sizlerin fikirleri. Yeni tasarımımızı nasıl buldunuz? Şimdi söz sırası sizde... Fikirlerinizi bizimle paylaşabilmeniz için www.chip.com.tr'deki yorum kutumuz sizleri bekliyor....

AYIN ÇÖZÜMÜ Hacker'lara fidye vermeden kurtulun!

Kurbanların dosyalarını şifreleyen ve ardından da bunları açmak için Bitcoin talep eden CoinVault fidye yazılımı, bir süredir ortalıkta. Kurbanları başlarına gelen bir saldırıdan kurtarmaya yardımcı olmak amacıyla NHTCU ve Hollanda Ulusal Savcılık Bürosu, daha önce CoinVault komut ve kontrol sunucularının birinden bir veritabanını ele geçirmişti. Bu sunucuda Başlatma Vektörleri (IV'ler), Anahtarlar ve özel Bitcoin cüzdanları bulunuyordu ve Kaspersky Lab ve NHTCU'nun özel bir şifre çözme anahtarları deposu oluşturabilmelerine yardımcı oldu. Soruşturma süresince ortaya çıkan her yeni anahtar bu depoya eklenmeye devam edecek.

Dolayısıyla CoinVault fidye yazılımının kurbanları arasındaysanız noransom.kaspersky.com adresine bir göz atmanızda fayda olabilir. Bu sitede çok sayıda anahtar bulunuyor. Şu anda belirli bir Bitcoin cüzdanı için kayıtlara ulaşamadıysanız bile sistemi sık sık kontrol etmeye devam edebilirsiniz çünkü Hollanda Polis Teşkilatı Ulusal Yüksek Teknoloji Suç Birimi ile birlikte bu sitedeki bilgileri sürekli güncelleniyor.

CoinVault, kurbanların çoğunluğu Hollanda, Almanya, ABD, Fransa ve İngiltere'de olmak üzere 20'nin üzerinde ülkede 1000'den fazla Windows tabanlı makineye bulaştı. Kaspersky Lab'ın güvenlik uzmanları, aynı zamanda bu kötü amaçlı yazılım örneklerini analiz ederek, dosyaların şifresini açabilen ve CoinVault zararlı programını virüslü bilgisayarlardan silebilen bir şifre çözme aracı da tasarladı.

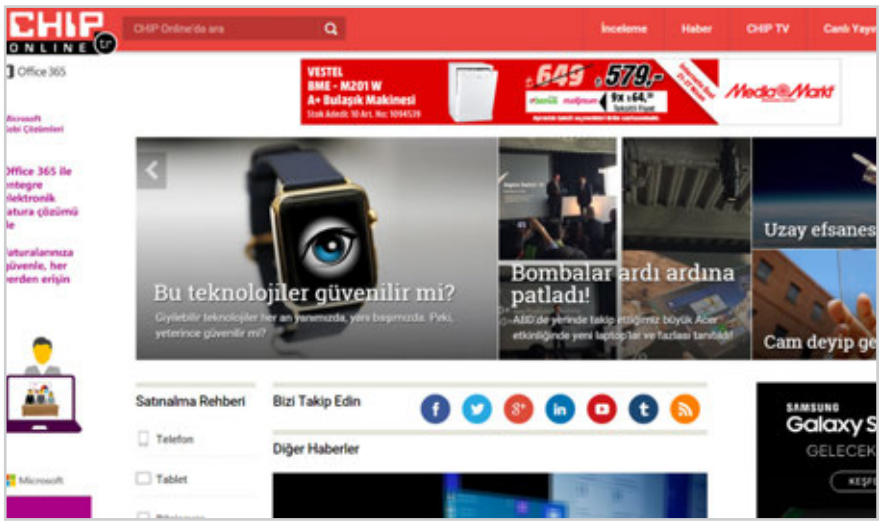

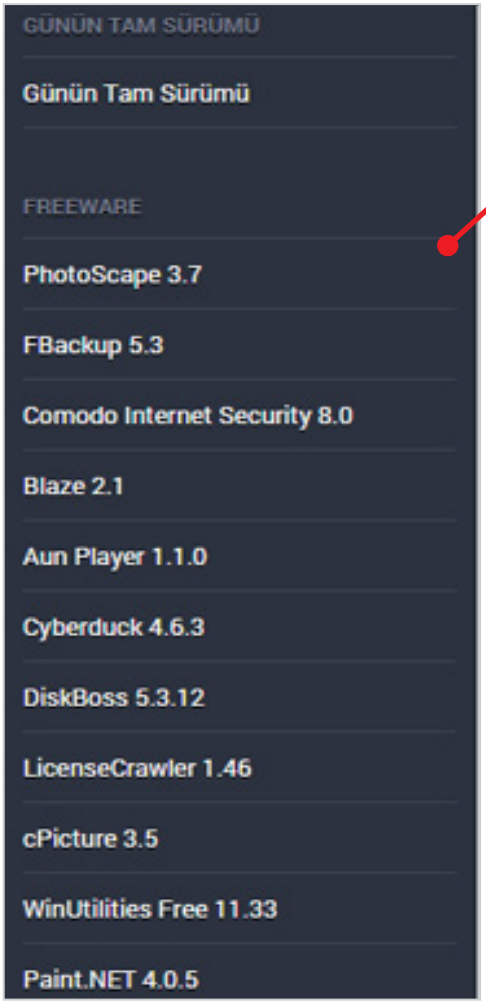

CLOUD İÇERİĞİ

Gelişen teknolojiye ayak uydurmak ve ihtiyaçlara uyum sağlamak için CHIP DVD şekil değiştiriyor ve artık CHIP Cloud oluyor. Bundan sonra sadece PC'nizden değil yeni nesil optik sürücüsü olmayan mobil cihazlardan da tüm içeriğe ulaşabileceksiniz.

CHIP Cloud arabirimine ulaşabilmek için artık http://chipcloud.chip.com.tr adresini açmanız yeterli. Bu şekilde CHIP içeriklerinin sınırı kalkıyor ve herkesin kullanımına açılıyor. CHIP Cloud arabiriminde sol üstteki ikona tıkladığınızda açılan menüyü kullanarak içeriğin sıralı tam listesine ulaşabileceğiniz gibi, aynı zamanda "CHIP Kodları" menüsünden de tüm kategorileri bir arada görebilirsiniz. Kategoriler altında bulacağınız içeriklere erişmek içinse, ilgili kategoriye girdikten sonra ulaşmak istediğiniz içeriğe tıklayabilirsiniz. Böylece istediğiniz içerik tüm bilgileriyle birlikte ekrana gelecek. Eğer isterseniz "İndir" butonu ile içeriği bilgisayarınıza ya da

İçeriklere erişmek için,
http://chipcloud.chip.com.tr
adresini kullanabilirsiniz

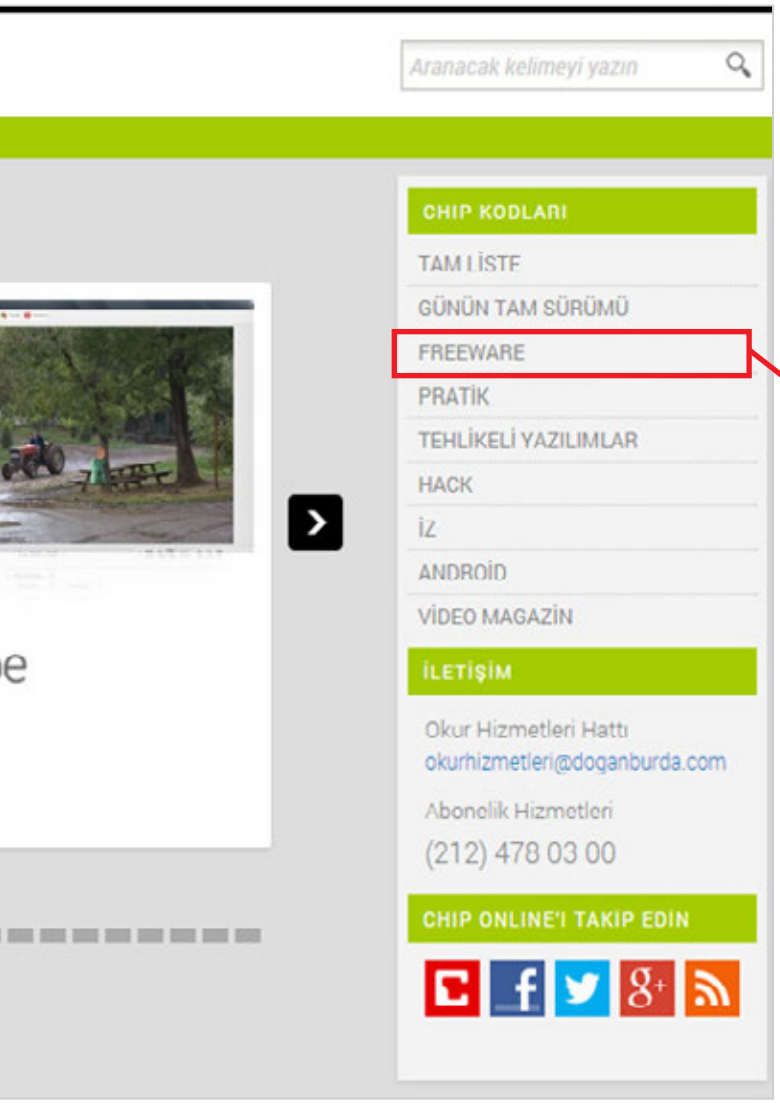

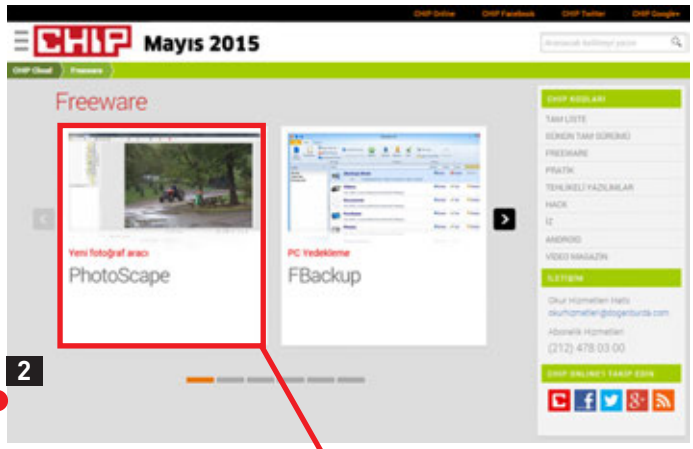

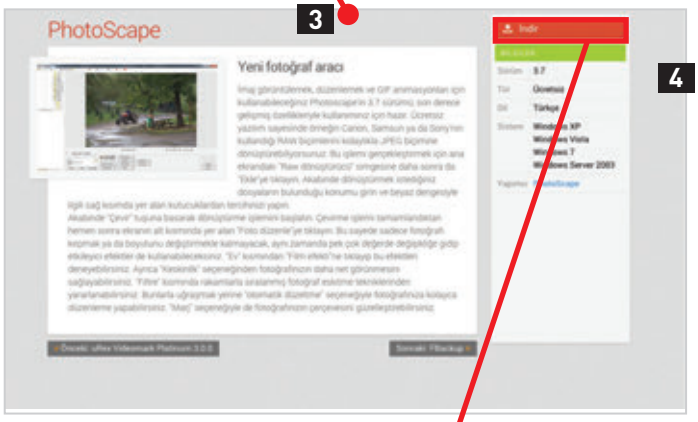

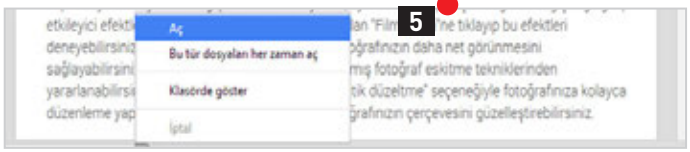

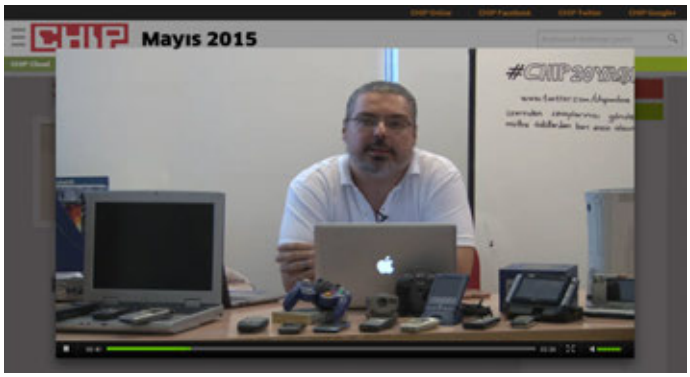

mobil cihazınıza yükleyebilirsiniz. Bunun için ekrana gelen güvenlik penceresini "Çalıştır" butonu ile onaylamanız yeterli. Böylece dosya CHIP Cloud'tan bilgisayarınıza indirildikten sonra kurulum programı başlayacaktır. Ayrıca artık CHIP Cloud'da programların sadece 32 ve 64 bit'lik sürümlerini değil, akıllı telefon sürümlerini de bulabileceksiniz. Bunun için "İndir" menüsünü kullanabileceğiniz gibi hangi mobil işletim sistemini kullanıyorsanız onun QR-Code'unu okutarak uygulamalara daha hızlı bir şekilde erişebilirsiniz.

Yenilenen içerikler artık internetten CHIP Cloud üzerinden size sunulduğu için herhangi bir fiziksel optik medyaya da ihtiyacınız olmayacak. Bu şekilde optik sürücüye sahip olmayan ya da içeriklere mobil cihazları üzerinden erişmek isteyen CHIP okurları da rahatlıkla sunulan içeriğe nerede olurlarsa olsunlar erişebilecekler. Severek takip ettiğinizi düşündüğümüz ve dergide yer alan haber, makale, dosya ve ürün incelemelerle ilgili videoları da artık benzer şekilde PC'nize ek olarak mobil cihazlarınızdan da izleyebilirsiniz. Bu videolar arabirimde Video Magazin bölümünde yer alıyor.

VİDEO MAGAZİN: CHIP Cloud ile artık mobil cihazlarınızdan da izleyebilirsiniz. Dergide üzerinde **Video Magazin** logosu yer alan haber, makale, dosya ve ürün incelemeler ile ilgili videolara artık Video Magazin bölümünden ulaşabilirsiniz.

Ücretsiz yazılımlar

Tümü ücretsiz: Sizlere her ay en başarılı ücretsiz yazılımları ve uygulamaları tanıtıyoruz.

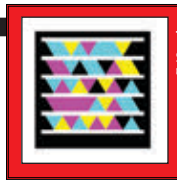

Tüm yazılımların en güncel sürümlerine ulaşmak için **TikTag**'leyin

Başarılı bir Linux sistemi
PCLinuxOS

Bilgisayarınızı yedekleme mecburiyeti genellikle PC kullanıcılarının yapılacaklar listesinde hep alt sıralara kayma eğilimindedir. Ancak bazen talihsizlik sonucu bir sabah uyandığınızda PC'nizin çalışmadığını fark edersiniz. Önceki geceden yaptığınız bir sürücü güncellemesi ya da voltajdaki ani dalgalanmalar nedeniyle ses sisteminin çalışmaması mümkün. Her ne kadar uzun süredir kullandığınız işletim sistemi ve yedeklemediğiniz dosyaların aniden kaybolması bir felaket senaryosu olsa da, yedekleme kullanıcıların hep ertelediği bir korunma sistemi. Tüm bunların başınıza gelmesini engellemek tabii ki sizin elinizde. Bunun için gereken tek şey Paragon backup & Recovery Free adlı ücretsiz yazılımın en güncel sürümü. Söz konusu yazılım gerçekten de tüm harici disklerinizin yedeklemesini çok pratik bir biçimde alıyor.

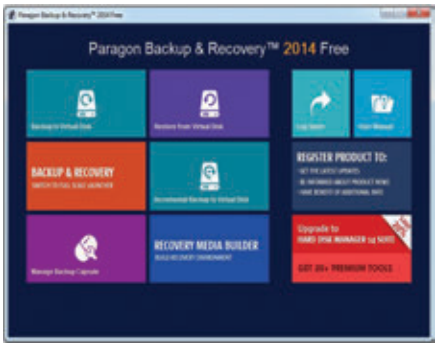

Tek yapmanız gereken yazılımı çalıştırıp, menüden "Backup"a tıklamak. Dilerseniz tek bir tıklamayla tüm sabit disklerinizi, dilerseniz sadece işletim sisteminin kurulu olduğu dahili diskinizi yedekleyebiliyorsunuz.

İPUCU 1 Yedeklemelerinizi daha sonra geri yükleyebilmek için, yazılımdan "Recovery Media Builder" aracılığıyla bir kurtarma dosyası oluşturmanız gerekiyor.

İPUCU 2 Yazılımın detaylı kullanımıyla ilgili bir kılavuzu PDF biçiminde okuyabilmek için kurulum esnasında "Manual" seçeneğinin önüne bir onay işareti koymanız gerekiyor

İşletim sistemi: Win XP/Vista/7/8
Dil: İngilizce

Mosamic 1.3.1
Fotoğraf mozaikleri

Bir aile kutlaması ya da doğum gününde kalabalık bir arkadaş grubuyla bir araya geleceksiniz ama hala uygun bir hediye bulmakta kendinizi başarısız hissediyorsunuz. Çok hafif bir araç olan Mosamic sayesinde bu sorundan kurtulabilirsiniz. Hemen kişisel fotoğraf veri bankasını açıp buradan seçtiğiniz fotoğrafları sanatsal bir çalışmaya dönüştürüp, hediye bulma kabusundan kurtulabilirsiniz.

İPUCU Kişisel fotoğraflarınız yeterli olmayabilir. Bunun yerine yazılımdan Flickr'ı da kullanabilirsiniz.

İşletim sistemi: Win XP/Vista/7/8
Dil: İngilizce

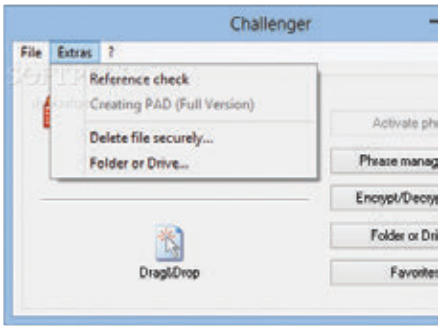

Challenger 2.4.11
Güvenli şifreleme

Challenger tüm kişisel dosyalarınızı şifreleyerek, istenmeyen sürprizlere karşı koruyor. Üstelik sadece dosyaları değil, aynı zamanda klasörleri, hatta tüm diski şifreleyebiliyor. "Favorites"e tıklayarak sık kullandığınız dosyaları ya da klasörleri pratik biçimde şifreleyebiliyorsunuz.

İPUCU Kurulum dosyalarını USB belleğinden çalıştırmanıza da olanak sağlıyor. Böylelikle şifreli dosya ya da klasörleri başka bilgisayarlarda da hiçbir sıkıntı yaşamadan açabiliyorsunuz.

İşletim sistemi: Win XP/Vista/7/8
Dil: İngilizce

Aomei PE Builder 1.3
Önyüklemeli DVD yapın

Window Automated Installation Kit yerine ön yükleme yapabilen Windows diskleri oluşturmak için çok az sayıda yazılım bu alana eğiliyor. Bu istisnalardan biri de Aomei PE Builder 1.3 ücretsiz yazılımı. Yazılım sayesinde, herhangi bir Windows çökmesi sonucunda işletim sistemini baştan kurabilmek için önyüklemeyle çalışan Windows kurulum DVD'leri hazırlamanız oldukça kolaylaşıyor.

İPUCU Kullanım kılavuzuna web sitesinden ulaşabiliyorsunuz

İşletim sistemi: Win 7/8
Dil: İngilizce

Razer Surround 1.18
Sanal surround ses

Kulaklıkların hepsi surround ses sistemi için tasarlanmış değil. En sevdiğiniz şarkıları, videoları bir de Razer Surround kalitesiyle denemenizde yarar var. Yazılımda kullanılan bir algoritma değişikliği sayesinde, stereo kulaklıkların desteklediği Dolby stereo, sol ve sağ çıkışla ses kalitesi, bir anda 7.1 hoparlörlü ses sistemine dönüşüyor.

İPUCU Razer Surround Synapse 2.0'a ihtiyaç duyuyor, sistem çubuğundak simgeye sağ tıklayarak araca ulaşabiliyorsunuz.

İşletim sistemi: Win XP/Vista/7/8
Dil: İngilizce

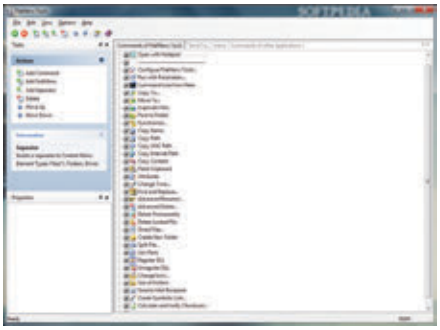

FileMenu Tools 6.7.1
Verimli dosya kullanımı

Yoksa dosyalarınızı Geri Dönüşüm Kutusu'na göndermeden, doğrudan ve sonsuza dek mi silmek istiyorsunuz? Ya da dosya dizin yolunu hemen öğrenmeye mi ihtiyacınız var? İşte ücretsiz yazılım FileMenu Tools tam da bu işler için yapılmış. Windows'taki dosyalarınızı yönetmek için bin bir özellik sunan bu pratik ve ufak yazılım, işletim sistemindeki dosyalarla çalışmanızı hızlandıracak ve böylelikle hem zamandan hem de enerjinizden tasarruf edeceksiniz.

İşletim sistemi: Win XP/Vista/7/8
Dil: İngilizce

YENİ GÜNCELLEMELER

PrivaZer 2.27
Bu hafif yazılım sadece bilgisayarınızı temiz tutmaya değil aynı zamanda kişisel bilgilerinizi korumaya yarıyor. En son sürümde başlama ve tarama hızı arttırılmış ve küçük hatalar temizlenmiş.

Privazer.com

FormatFactory 3.6.0.0
Multimedya yazılımı FormatFactory'nin en yeni sürümünde tüm küçük detay özellikler elden geçmiş. Önceki sürümde yer alan hatalardan arındırılmış yazılım yeni özellikler de sunuyor.

Pcfreetime.com

Win Toolkit 1.5.3.12
Windows 7 ve 8'in kurulum DVD'lerini oluşturabilirsiniz. Yeni güncellemeyle Windows 10'un önyüklemesi bile destekleniyor. Windows ve Cleanup Manager güncellemeleri için daha iyi bir bağlantı sunuluyor.

wincert.net/forum/files/file/5-win-toolkit

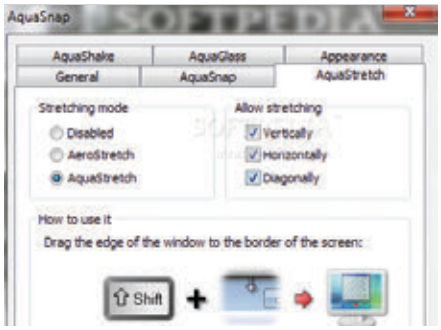

AquaSnap 1.12
Pencere denetimi

Diğer işletim sistemlerinin aksine Windows işletim sisteminde pencereler gelişigüzel bir biçimde ekranda dağınık şekilde seyreder. AquaSnap yazılımını kullanarak bu karışıklığa bir son verebilirsiniz. Yazılım dokuz adet Windows penceresini ekranda gösterebiliyor.

İPUCU AquaGlass seçeneği işletim sistemine ekleniyor ve pencereleri oynatma esnasında transparan bir görünüm sergiliyor. Bu sayede çalıştığınız pencerenin izini kaybetmiyorsunuz.

İşletim sistemi: Win XP/Vista/7/8
Dil: İngilizce

BitBox 4.0 Final Chrome
Kutuda Chrome

İnternette sörf yapmak her zaman sorunları beraberinde getirir. Eğer yanlış bir siteye girecek olursanız, bilgisayarınız Truva atları ve diğer zararlı yazılımlarla bombalanmaya başlar. BitBox ücretsiz yazılımı, Chrome uygulamasının sanal bir çevrede çalışmasını sağlayarak, tarayıcınızdan gelecek yüksek riskli tehditlere karşı bilgisayarınızı korumaya alıyor.

İPUCU Kurulum esnasında bu sanal kutu oluşturulduğundan bilgisayarınız yavaşlayabilir

İşletim sistemi: Win XP/Vista/7/8
Dil: İngilizce

BitBox 4.0 Final Firefox
Güvenli sörf

BitBox yazılımını Firefox sürümünde çalıştırırken, internetten gelecek saldırılara karşı tam güvenlik içinde olduğunuzu hissedeceksiniz. Yazılım, internet tarayıcının sanal bir kutuda çalışmasını sağlıyor ve böylelikle Truva atı gibi zararlı yazılımların tarayıcı üzerinden bilgisayarınıza saldırıp tüm sisteminizi felç etmesini engelliyor. Çünkü zararlı yazılımlar kutu içerisindeki Linux sisteminde hapis kalıyor.

İPUCU BitBox, VirtualBox ile özel bir Linux sürümü kuruyor.

İşletim sistemi: Win XP/Vista/7/8
Dil: İngilizce

AMOLED ekranlarda burn-in'e engel olun!

AMOLED ekranlı cihazların baş belası Burn-in sorununa engel olmak, bu basit önlemlerle mümkün.

AMOLED ekranlar, zaman içinde "burn-in" olarak adlandırılan sorunun kurbanı olabiliyorlar. Sıkça görüntülenen görsellerin ekranda iz bırakmasıyla sonuçlanan burn-in'i engelleyebilecek bazı uygulamalar ve yöntemler var.

Telefonunuzun AMOLED ekrana sahip olup olmadığını bilmiyorsanız, Samsung, LG ve Motorola'nın AMOLED'den faydalandığını söyleyelim. Bu ekrana genellikle amiral gemilerinde rastlansa da, Samsung'un Galaxy Mini serisi gibi bazı serilerde de AMOLED ekranlar kullanılabiliyor. Ancak Samsung telefonlar donanımsal gezinti düğmelerine yer verdiğinden, Motorola ve LG'ye göre daha az burn-in sorunu yaşıyorlar.

Burn-in neden gerçekleşir?

AMOLED ekranlardaki ışık yayan pikseller (veya diyotlar), zaman içinde tutarlılıklarını kaybederler. Bu kısmen piksellerin aynı oranda zayıflamamasından kaynaklanmaktadır. Navigasyon ve durum simgeleri sürekli olarak ekranda gösterildiği için, öncelikle bu simgelerin bulunduğu alandaki pikseller eskir.

Kullanıcı arayüzündeki düğmelerin beyaz olması, bu duruma katkıda bulunur. Beyaz ışığı oluşturmak için birbirine yakın olan şu üç renk, aynı anda yakılır: Kırmızı, mavi ve yeşil. Kırmızı diyotlar en uzun ömre sahiptir, onu yeşil izler. En çabuk eskiyen diyotsa mavidir. LCD, e-ink ve diğer ekran teknolojilerinde bu tür bir sorun yoktur. Yani AMOLED ekranlarda daha iyi kontrast için uzun ekran ömrü feda edilmektedir. Peki AMOLED ekranın ömrünü nasıl uzatabilirsiniz?

Temel adımlar

AMOLED ekranınızın ömrünü uzatmak için yapabileceğiniz ilk şey, ekran parlaklığınızı azaltmak. Bunun yanında ekranınızın zaman aşımını mümkün olduğunca kısaltın.

"Immersive" modu

Android'deki "Immersive" modu, arayüzün üst ve alt tarafındaki çubukları ortadan kaldırıyor. Google, bu işlevi uygulama bazında sunduğu için, kalıcı çubukları kaldırmak için, her uygulamanın ayarını ayrı olarak yapmanız gerekiyor. Ancak merak etmeyin, bu işi sizin için yapabilecek uygulamalar var.

Gezinti çubuğunu kaldırabilen uygulamaların başında GMD Immersive geliyor. Android arayüzünün alt tarafında yer alan çubuğu görünürden kaldırabilen GMD Immersive, ekranın altından veya üstünden parmağınızı içeriye doğru sürdüğünüzde onu tekrar gösterebiliyor. Uygulama reklam göstermese de, ekranın altına kırmızı bir çizgi ekliyor. Kırmızı çizgi, az önce bahsettiğimiz gibi beyaz ve maviye göre daha az hasar verdiğinden, bu önemli bir sorun değil. Kırmızı çizgiyi kaldırmak isterseniz, 3,32 dolarlık bir uygulama içi ödemeyle Pro sürümüne yükseltebiliyorsunuz.

Duvar kağıdını değiştirin

Colors uygulaması, duvar kağıdınızı düz bir renkle değiştirmenize olanak tanıyor. Siyah bir duvar kağıdı kullanarak hem pil ömrünüzü, hem de ekran ömrünü uzatmanız mümkün.

SwiftKey

Burn-in efektini azaltmakta SwiftKey gibi üçüncü parti uygulamalardan da faydalanabilirsiniz. SwiftKey'in (ücretli) koyu renkli Pumpkin klavye teması, AMOLED ekranınızı korumanıza yardımcı olacaktır.

APK nasıl indirilir, nasıl kurulur?

APK dosyası nedir? Android'li cihaza nasıl kurulur? Google Play'den nasıl indirilir? Cevaplıyoruz!

Android'li bir telefon veya tablete sahipseniz, uygulamaları çoğu zaman Google Play üzerinden yüklüyorsunuz demektir. Ancak bazı kısıtlamalar, belirli uygulamaları cihazınıza yüklemenizin önüne geçebilir. Örneğin bir uygulama, ülkemizde indirilemiyor olabilir. Veya Google Play, cihazınızın uygulama ile uyumsuz olduğunu iddia edebilir...

Ancak bu kısıtlamaları aşmanız mümkün. APK dosyaları, en basit tanımla, Android işletim sistemine kuracağınız uygulamaların kurulum dosyalarıdır. Aslında siz Google Play'den bir uygulama kurarken de bu dosya kullanılır ama siz fark etmezsiniz. Normal yollardan, Google Play'den APK dosyası indirmek mümkün değildir (tabi bir yolu var; ilerleyen satırlarda bulacaksınız); internetten, güvendiğiniz bir kaynaktan indirmeniz mümkün.

APK dosyasını indirip çalıştırmanız, o uygulamanın kurulumu için yeterli. "Sideloading" adı verilen bu işlem, APK dosyasını masaüstü PC'nizde indirip, ardından telefonunuza kopyalayıp, çalıştırmanız anlamına geliyor.

Peki, APK dosyası indirmeyle ilgili bilmeniz gereken neler var?

APK dosyası indirmek, ne işe yarar?

APK dosyalarının yalnızca uygulamaların ve oyunların korsan sürümlerini edinmeye yaradığını düşünüyorsanız, tekrar düşünün. Google Play'in rahatlığını bir kenara bırakıp APK indirmenin birçok nedeni olabilir. İşte bunlardan bazıları:

- Mobil veriniz tükenmiş ise,
- Cihazınız uygulamayı çalıştırmasına rağmen Google Play aksini söylüyorsa (bunu Google'da araştırma yaparak doğrulayın),
- Uygulamanın konum kısıtlaması bulunuyorsa, (bunun yasal bir nedeni de olabilir),
- Android'li tabletiniz Google Play'i desteklemiyorsa.

İndirdiğiniz bir APK dosyasını yükleyebilmek için önce Ayarlar > Güvenlik ekranında Bilinmeyen Kaynaklar seçeneğini etkinleştirmeniz gerekiyor. APK dosyasını yükledikten sonra Bilinmeyen Kaynaklar seçeneğini güvenliğiniz için devre dışı bırakmanızda fayda var.

Web tarayıcısı eklentisiyle yükleyin

Bir Chrome eklentisi olan APK Downloader ile APK dosyalarını Google Play üzerinden indirebilirsiniz. Eklentinin kurulumu ise sizi biraz uğraştırabilir. Eklentiye Google kullanıcı adınız ve parolanızla oturum açtıktan sonra, cihazınızda *#*#8255#*#*yazarak Android ID'sini öğrenmeniz gerekiyor (aid numarasını bulmalısınız). Bu sayıyı Chrome eklentisinin içerisine girdikten sonra Google Play'e girdiğinizde görünen "Download APK" düğmesini kullanabileceksiniz.

Başka bir web sitesinden indirin

Firefox ve Chrome için eklentiler de sunan Evozi's APK Downloader'ın web sitesinde APK dosyalarını indirmeye yönelik bir araç bulunuyor. Tüm yapmanız gereken, indirmek istediğiniz uygulamayı PC'nizin web tarayıcısında Google Play üzerinde bulmak ve adres satırındaki URL'yi kopyalamak.

Kopyaladığınız bu URL'yi site içerisindeki kutucuğa yapıştırın ve "Generate Download Link"e tıklayın. Dilerseniz, telefonunuzdaki QR kod okuyucu uygulaması yardımıyla uygulamayı direkt olarak cihazınıza indirebilirsiniz.

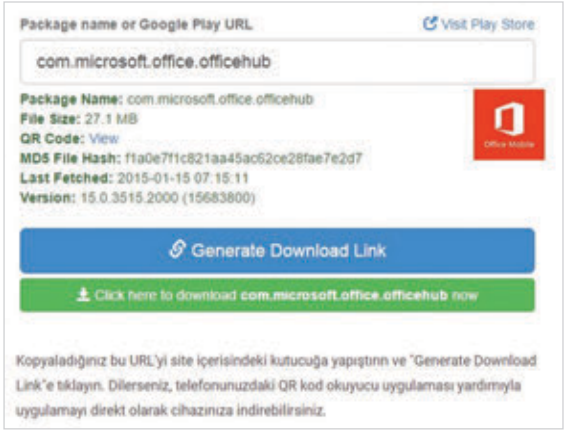

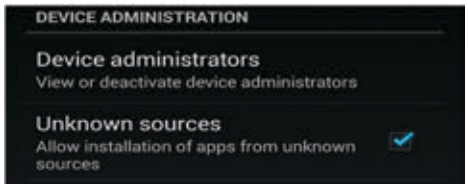

İPUÇLARI ve HİLELER

Bu ipuçları ile bilgisayarınızı daha hızlı ve kullanışlı bir hale getirebilirsiniz. Ayrıca: En iyi Office, Facebook, Photoshop, Mobil, Donanım ve daha fazlası için küçük hileler de cabası.

WINDOWS

1 WINDOWS 7 İşlemcinin durduk yere yoğun çalışmasının nedenleri

2 WINDOWS 7 Güncelleştirmenin ardından bilgisayar açılmıyorsa yapmanız gerekenler

3 WINDOWS 7 Sisteminize yerel disk olarak ağ diski (NAS) ekleyin

4 WINDOWS 7 Windows Güvenlik Duvarı'nın engellediği programlara ayrıcalık tanıyın

5 WINDOWS Sık kullandığınız programlar için kullanıcı iznini kaldırın

6 WINDOWS Yazıcıdaki bir iş silinmediğinde yapmanız gerekenler

7 WINDOWS 8 DVD sürücünüz görünmüyorsa yapmanız gerekenler

8 WINDOWS Geri Dönüşüm Kutusundan silinmeyen dosyayı kaldırın

9 WINDOWS 7 Windows Gezgininde geçmişi silmek

10 WINDOWS 8.1 Ağ ve Denetim Masası simgelerini masaüstüne ekleyin

11 WINDOWS Yüklenen güncelleştirme ve servis paketlerinin oluşturduğu yedek dosyalarını silin

12 WINDOWS 8.1 Başlat ekranındaki kutucukların boyutunu değiştirin

OFFICE

13 WORD 2010 Yazı düzenleyicisinde kendi hediye çekinizi kendiniz yaratın

14 EXCEL Bozulmuş Excel dosyalarını onarın

15 EXCEL Fonksiyon kullanarak tarihi Excel'e ekleyin

16 WORD Şablonları kullanarak davetiye oluşturun

DONANIM

17 EKRAN KARTI Ekran kartınızın ısı sorunu

18 CHROMECAST Multimedya belleğini FritzBox'la bağlamak

19 DİZÜSTÜ Klavyeniz çalışmıyorsa

20 SABİT DİSK Hatalı sektörleri düzeltin

21 APPLE Bluetooth cihazlar ve uyku modundaki hataları gidermek

22 İŞLEMCİ Stres testiyle CPU'daki hataları tespit edin

23 MODEM Modeminizi ters çevirmeden ağ şifresini bulun

24 PROFESYONEL İPUCU WLAN ağınıza stres testi

FOTOĞRAF

31 PHOTOSHOP Yapay sis Oluşturma

26 ÇEKİM TEKNİKLERİ En iyi zamanlama için alacakaranlığı bekleyin

27 GIMP Yapay yıldızlarla geceyi aydınlatın

28 LENS Aşırı tozlu lensleri Temizleme

29 INSTAGRAM Akıllı telefonlarda kontrast, sıcaklık ve doygunluk

30 TEKNOLOJİ Manipülasyonlu fotoğrafları açığa çıkartma

31 MAKRO Makro lens alternatifi Retro Halkası

32 META VERİ Fotoğraflarınızdaki meta verileri silin

33 PROFESYONEL İPUCU Fotorealistik gökkuşağı

MOBİL

31 ANDROID Bildirim LED rengini istediğiniz gibi değiştirin

35 IPHONE Apple onaylamasa da videoları 4K çekin

36 AKILLI TELEFON Kötü sinyal? Bu hileler hızlı ve acil yardım sağlıyor

SOSYAL AĞLAR

37 SPOTIFY Koşu için oynatma listelerini otomatik olarak yaratın

38 FACEBOOK Arkadaşlarınızın tüm mesajlarını haber kaynağında görüntüleyin

39 WIRE Görüntülerin otomatik indirilmesine sadece WLAN varken izin verin

40 YOUTUBE Videoları Google Drive'dan direkt olarak YouTube kanalınıza yollayın

WINDOWS

İşletim sisteminizi uçuşa geçirecek ipuçları

1 WINDOWS 7 İşlemcinin durduk yere yoğun çalışmasının nedenleri

Hiçbir program açık değilken bile işlemciniz yoğun çalışıyorsa, bunun altında birkaç sebep yatabilir. Bir ihtimal, sisteminize virüs bulaşmış olabilir. Kontrol etmek için [Ctrl] + [Alt] + [Del] tuş kombinasyonuyla "Görev Yöneticisi"ni açın. "İşlemler" sekmesi altındaki listede işlemciyi boğan işlemi bulun. Eğer göremiyorsanız, büyük ihtimalle sisteminize Görev Yöneticisinden saklanabilen bir virüs bulaşmıştır. Güncel bir antivirüs programıyla sisteminizi tarayın.

Kimi zaman, Windows'la beraber açılan programlar da yoğun işlemci kullanımına yol açabilir. [Windows] + [R] tuş kombinasyonuyla "Çalıştır"ı açın ve »msconfig« yazıp "Tamam"a tıklayın. Açılan pencerede "Başlatma" sekmesinin altında yoğun güç tüketimine sebep olan işlemi bulun. Girdinin sol kısmında bulunan işareti kaldırarak sistemle birlikte açılmasını engelleyebilirsiniz.

Dikkat: Antivirüs ya da yedekleme programlarının otomatik açılmasını engellemek veri kaybı yaşamanıza neden olabilir.

Sistem kitaplığı olan "svchost.exe" dosyasının yanlış yüklenmesi de yoğun işlemci kullanımına yol açabilir. Burada dikkat edilmesi gereken, bu hizmeti aynı ada sahip Windows dosyası "svchost.exe" ile karıştırmamak. Hatayı gidermek için "Çalıştır" penceresini açın ve »%appdata%« yazıp "Tamam"a tıklayın. Açılan pencerede »dll« isimli klasörü bulun ve içindeki »svchost.exe« dosyasını silin.

Mevcut işlemler hakkında daha detaylı bilgi almak isterseniz, ücretsiz Free Extended Task Manager (http://www.extensoft.com/?p=free_task_manager) aracını kullanabilirsiniz. Ayrıca Denetim Masasında bulunan "Güç Seçenekleri"ni açıp mevcut güç seçeneğinin "Yüksek Performans" olarak seçili olup olmadığını kontrol edin.

2 WINDOWS 7 Güncelleştirmenin ardından bilgisayar açılmıyorsa yapmanız gerekenler

Sistemi güvende tutmak için güncelleştirmeleri sık sık denetleyip yüklemek gerekir.

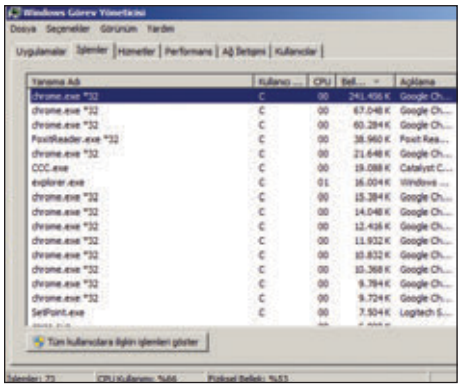

1 İşlemci kullanımını kontrol edin
Kullanılmayan bir programın yoğun işlemci gücü çekmemesi gerekir.

2 Sistemi kurtarmak
"Sistem Geri Yükleme"yi kullanarak bilgisayarınızı eski güzel günlerine döndürebilirsiniz.

Fakat kimi zaman güncelleştirmeler kurulurken sistem donar ve tek çare bilgisayarı yeniden başlatmak olur. Ancak güncelleştirmenin hatalı kurulması sistem hatasına yol açtığı için, bilgisayarı açmaya çalıştığınızda Windows sizi bir hata mesajıyla ya da mavi ekranla karşılar. Bu durumda yapmanız gereken sistemi sorunsuz çalıştığı bir zamana geri yüklemektir, tabi bunun için önceden oluşturulmuş bir geri yükleme noktasına ihtiyacınız var.

Windows kurulum DVD'si ya da USB belleğini bilgisayarınıza takıp, sistemi bu medya üzerinden başlatın. Dilinizi seçtikten sonra bilgisayar tamir seçeneklerine girin ve "İleri" ile devam edin. "Sistem geri yükleme seçenekleri" ile PC'nizi önceki çalışan bir durumuna geri yükleyebilirsiniz. Bunun için sihirbazın adımlarını takip edin. Bir sistem geri yükleme noktası oluşturmadıysanız ve PC'niz halen açılmıyorsa Windows'u komple yeniden kurun, ancak öncesinde verilerinizi yedeklemeyi unutmayın.

3 WINDOWS 7 Sisteminize yerel disk olarak ağ diski (NAS) ekleyin

Windows Gezginini kullanarak sisteminize ağ sabit diski (NAS) ekleyebilir, böylece dosyalarınızı ağdaki cihazlarla çok rahat şekilde paylaşabilir ve ortak kullanabilirsiniz.

Başlat'a sağ tıklayın ve »Ağ« seçeneğini seçin. [Alt] tuşuna bastığınızda yeni bir menü karşınıza çıkacak. "Araçlar" sekmesinde "Ağ sürücüsüne bağlan" seçeneğini seçin. Açılan pencerede "Sürücü" kısmında uygun sürücü harfini seçebilirsiniz. Ekleyeceğimiz NAS sürücüsünün IP adresi, "Klasör" kısmında gözükecektir. Bu kısım örneğin "\\192.168.0.18\serbest" olarak gözükebilir. Son olarak "Oturum açıldığında yeniden bağlan" seçeneğini işaretleyin ve "Son" butonuna tıklayın. Bundan sonra yeni bir pencere açılıp sizden kullanıcı adı ve şifre isteyecektir. Kullanıcı adı ve şifrenizi belirledikten sonra "Tamam" butonuna tıklayın. Yeni oluşturduğunuz sürücü "Bilgisayarım" klasöründe görülebilir.

4 WINDOWS 7 Windows Güvenlik Duvarı'nın engellediği programlara ayrıcalık tanıyın

Eğer Windows Güvenlik Duvarı kullanmak istediğiniz bir programı engellediyse, ayarlardan o program için ayrıcalık atayarak engeli kaldırabilirsiniz. »Denetim Masası > Sistem ve Güvenlik > Windows Güvenlik Duvarı« yolunu izleyin, açılan pencerede sol kısımda yer alan "Bir uygulamanın veya özelliğin Windows güvenlik Duvarını geçmesine izin ver" seçeneğine tıklayın. Açılan pencerede güvenlik duvarının kontrolündeki tüm uygulamaların bulunduğu bir liste göreceksiniz. "Ayarları değiştir" düğmesine tıklayıp listeyi düzenlenebilir hale getirdikten sonra, aradığınız programı listede bulamazsanız "Başka bir uygulamaya izin ver" düğmesine basarak ekleyin. Programın solunda ve sağındaki iki kutucuğa (özel ve ortak) işaret koyup "Tamam"a tıkladığınız zaman, eklediğiniz programa ayrıcalık tanınacaktır.

5 WINDOWS Sık kullandığınız programlar için kullanıcı iznini kaldırın

Windows sistemin güvenliğini sağlamak için güvenmediği uygulamaları çalıştırırken kullanıcıdan onay istiyor. Ara sıra kullandığımız programlarda önemli olmasa da, sık kullanılan programlarda her açılışta onayla uğraşmak can sıkıcı olabiliyor. Windows bünyesinde bu özellik kapatılabiliyor, ancak birkaç uygulama için tüm izinleri kaldırmak güvenlik zafiyetine yol açacağından, tek çare sık kullanılan programları bir blok olarak atayıp onların izinlerini kaldırmaktan geçiyor.

Bunun için, Microsoft Application Compatibility Toolkit aracını kullanabilirsiniz. http://www.microsoft.com/en-us/download/details.aspx?id=7352 adresinden indirebileceğiniz aracı kurduktan sonra »Başlat > Tüm programlar > Microsoft Application Compatibility Toolkit« yolunu izleyin ve »Compatibility Administrator« seçeneğine sağ tıklayıp "Yönetici olarak çalıştır"ı seçin. Kullanıcı onayına "Evet"e tıklayarak devam edin.

Açılan pencerede sol kısımda yer alan »New Database(1) [Untitled_1]« girdisine sağ tıklayıp »Create New > Application Fix« yolunu izleyin. Açılan küçük pencerede ilk boşluğa düzenleme yapmak istediğiniz

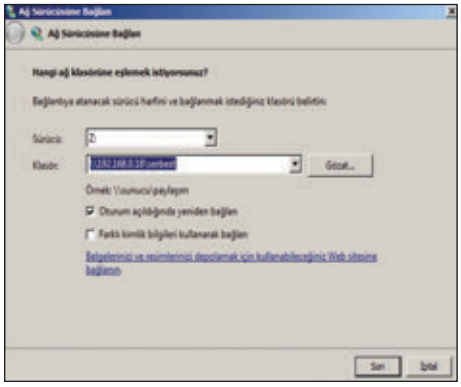

3 Ağ diskini yerele ekleyin
NAS sürücüsüne kolay erişmek için ona bir harf atayın.

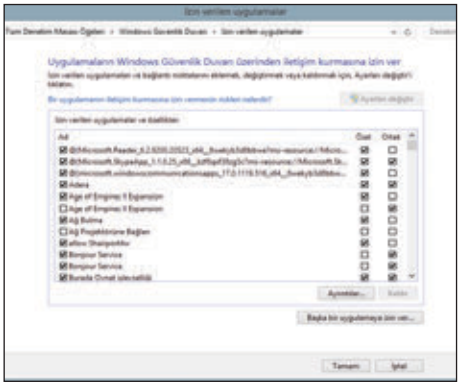

4 Ayrıcalık tanıyın
Güvenlik duvarı ayarlarına girerek hangi programların iletişim kurabileceğini belirleyebilirsiniz.

programı belirten bir isim girin ve "Browse" düğmesine tıklayarak ilgili programı seçin. "İleri"ye tıklayın, işletim sistemi seçme bölümü geldiğinde »None« seçeneğini seçin, »Compatibility Fixes« bölümünde listeden »RunAsInvoker« seçeneğini işaretleyin, böylece artık program üst seviye izinle çalıştırılacağı için sizden onay istemeyecek. "İleri"ye bastığınızda gelen listede ise ilgili programı detaylı kriterlerle tanıtarak, programla aynı ada sahip bir zararlının izinsiz başlamasını engelleyebilirsiniz. "Son"a basarak gerekli ayarları kaydedip pencereyi kapatabilirsiniz.

Artık Windows'un seçili program için nasıl davranacağını belirleyen bir veritabanı oluşturdunuz, aynı yolla bu veritabanına daha fazla program ekleyebilirsiniz. Fakat yine de oluşturduğunuz bu veritabanını kaydedip, aktifleştirmeniz gerekiyor. Bunun için, veritabanını seçin ve »File > Save As« yolunu izleyin, açılan pencerede veritabanına "önemli_programlar.sdb" benzeri bir isim atayın ve kaydetme yeri olarak Windows klasörünü seçin.

Veritabanını aktifleştirmek için, önce aracı kapatın, ardından komut istemcisini yönetici izniyle çalıştırın ve istemciye »sdbinst C:\Windows\önemli_programlar.sdb« yazıp "Enter"a tıklayın. Artık veritabanına eklediğiniz programlara sağ tıklayıp yönetici olarak çalıştırmak istediğiniz zaman sizden kullanıcı onayı istemeyecek.

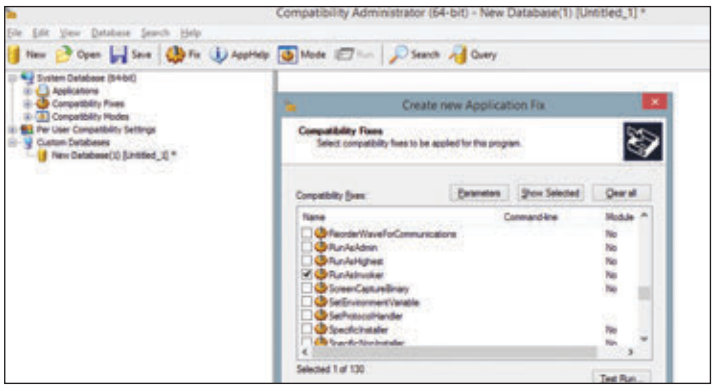

5
Tek tek kontrol edin
Kullanıcı izni vermekten usandığınız programları veritabanına ekleyerek daha verimli çalışabilirsiniz.

6 WINDOWS Yazıcıdaki bir iş silinmediğinde yapmanız gerekenler

Yazdırmaya çalıştığınız bir dosyanın ne yazdırıldığı ne de listeden silindiği sinir bozucu bir döngü elbet başınıza gelmiştir. Listede bekleyen bu inatçı dosyadan nasıl kurtulacağınızı anlatıyoruz.

İlk olarak, »Yazdırma Biriktiricisi« servisini devre dışı bırakmak gerekiyor. Bunun için, [Windows] + [R] tuş kombinasyonuyla "Çalıştır"ı açın ve »services.msc« yazıp "Tamam"a tıklayın. Açılan pencerede listeden "Yazdırma Biriktiricisi"ni bulup sağ tıklayın ve »Durdur« seçeneğine tıklayın. Ardından Windows Gezgininde »C:\WINDOWS\system32\spool\PRINTERS« adresine gidip içindeki tüm dosyaları silin. Son olarak "Yazdırma Biriktiricisi" servisini yeniden aktif hale getirin, aynı yolu izleyerek »Başlat« seçeneğine tıklamanız yeterli olacaktır.

7 WINDOWS 8 DVD sürücünüz görünmüyorsa yapmanız gerekenler

Windows 8'e geçtikten sonra sisteminiz DVD sürücünüzü göremediyse, muhtemelen kayıt defterindeki bir eksik girdi buna sebep olmuştur. Ancak, yine de kayıt defterinde bir değişiklik yapmadan önce sürücü güncellemesini kontrol etmenizde fayda var.

Bunun için, [Windows] + [R] tuş kombinasyonuyla "Çalıştır"ı açın ve »devmgmt.msc« yazıp "Tamam"a tıklayın. "Aygıt Yöneticisi" penceresi açılacak, listeden »DVD/CD-ROM sürücüleri« girdisine tıklayın, hemen altında DVD aygıtınız gözükecek, ona sağ tıklayın ve »Sürücü yazılımını güncelleştir« seçeneğine tıklayın.

Eğer sürücü güncelleme işe yaramazsa, "Çalıştır"ı açın ve »regedit« yazıp "Tamam"a tıklayın. "Kayıt Defteri Düzenleyicisi"nde »HKEY_LOCAL_MACHINE\SYSTEM\CurrentControlSet\Services\atapi\Controller0« yolunu izleyin. Boş bir alana sağ tıklayın, »Yeni > DWORD (32 Bit) Değeri« yolunu izleyerek yeni bir değer oluşturun, isim olarak »EnumDevice1« belirleyin.

Daha sonra oluşturduğunuz değere çift tıklayın ve değerini »1« olarak belirleyin. Son olarak "Tamam"a basarak değişiklikleri kaydedin ve bilgisayarınızı yeniden başlatın.

8 WINDOWS Geri Dönüşüm Kutusundan silinmeyen dosyayı kaldırın

Kimi zaman Geri Dönüşüm Kutusundaki dosyaları kaldırmaya çalıştığınızda bir dosya silinmeden kalır. Bu dosyayı silmek için; Geri Dönüşüm Kutusunu kapatın ve Başlangıç ekranını açıp »cmd« yazın. Komut İstemi'ni açın ve satıra »rd /s c:\$recycle.bin« yazın, gelen güvenlik sorusuna »Y« harfine basarak onay verin ve "Enter"a basarak silme işlemini gerçekleştirin ve komut istemini kapatın.
Alternatif olarak, Windows'u güvenli modda başlatıp sorun yaratan dosyayı Geri Dönüşüm Kutusundan silebilirsiniz.

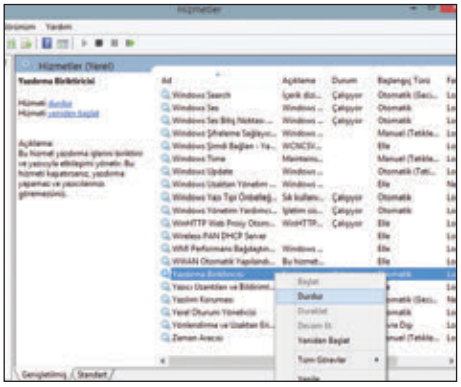

6
Takılan yazıcıya kesin çözüm
Eğer yazdırmaya çalıştığınız dosya yazılmıyor ve üstüne yazdırma kuyruğunu tıkıyorsa, »Yazdırma Biriktiricisi« servisini devre dışı bırakmalısınız.

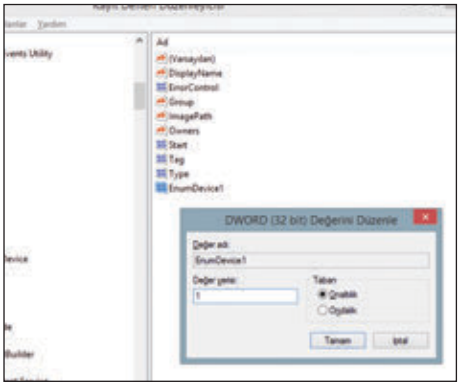

7
DVD Sürücüsünü görünür yapın
Formattan sonra görünmez olan DVD sürücünüzü kayıt defterini kullanarak yeniden görünür yapabilirsiniz.

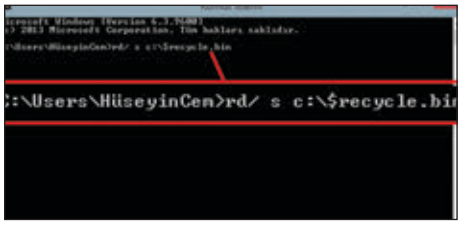

8
Komut kullanarak silin
Sorun yaratan dosyayı komut satırını kullanarak da silebilirsiniz.

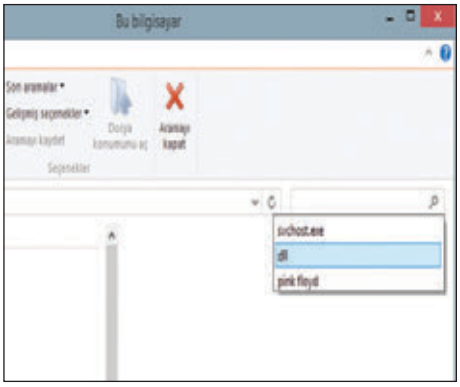

9
Arama geçmişinizi temizleyin
Bilgisayarı birkaç kullanıcı kullanıyorsanız arama geçmişinizi silerek meraklı gözlerden uzakta kalabilirsiniz.

9 WINDOWS 7 Windows Gezgininde geçmişi silmek

Eğer bilgisayarınızı başkalarıyla ortak kullanıyorsanız, Windows Gezgininde yaptığınız aramaları düzenli olarak silmeniz gerekir.

Bunun için, Belgelerim'i açın. Şimdi sağ üst kısımdaki arama bölümüne tıklayın, son yaptığınız aramalar aşağıda listelenecektir. İmleci girdilerin birinin üstüne götürün, girdi mavi renkli göründüğü zaman "Delete" tuşuna basarak girdiyi silin. Bu şekilde tek tek tüm arama girdilerinizi silebilirsiniz.

Arama girdilerinin yanı sıra, açtığınız klasörler gibi verileri de saklar Windows. Bu bilgileri silmek için Windows Gezgininde adres çubuğuna sağ tıklayın ve açılan menüden "Geçmişi Sil" seçeneğine tıklayın.

10 WINDOWS 8.1 Ağ ve Denetim Masası simgelerini masaüstüne ekleyin

Windows 8'in masaüstünde Denetim Masası gibi önemli ve sık kullanılan öğeler yer almıyor. Eğer denetim masasına ulaşmak için Düğmelerin uzun ve çetrefilli yollarıyla uğraşmak istemiyorsanız, söyleyeceğimiz adımları takip edin.

Masaüstünde boş bir alana sağ tıklayın, açılan menüde »Kişiselleştir« seçeneğine tıklayın. Açılan penerede sol kısımda yer alan »Masaüstü simgelerini değiştirin« seçeneğine tıklayın. »Denetim Masası« seçeneğini işaretleyin, ek olarak »Bilgisayar« seçeneğini de işaretleyin. Şimdi "Tamam"a basarak değişiklikleri kaydedin ve çıkın. Yeni simgeler doğrudan masaüstünüze eklenecektir.

11 WINDOWS Yüklenen güncelleştirme ve servis paketlerinin oluşturduğu yedek dosyalarını silin

Servis paketlerinin ya da güncelleştirmelerin yüklenmesi sırasında Windows büyük boyut kaplayan yedek dosyaları oluşturur. Yer sıkıntısı yaşıyorsanız bu dosyaları silebilirsiniz.

Dikkat! Bu adımları gerçekleştirdikten sonra yüklediğiniz güncelleştirmeleri ya da servis paketini silemeyeceksiniz. Eğer kısa bir süre önce büyük çaplı bir güncelleme yaptıysanız, bu işlemi yapmadan önce birkaç gün bekleyin ve sistemin kararlı çalışıp çalışmadığını gözlemleyin. Çünkü yedek dosyasını sildikten sonra eski sisteminizi geri döndüremezsiniz.

[Windows] + [R] tuş kombinasyonuyla "Çalıştır" penceresini açın ve »cleanmgr« yazıp "Tamam"a tıklayın. Windows'un kurulu olduğu diski seçin ve "Tamam"a tıklayın.

Disk temizleme penceresi birkaç dakika boyunca sistemi tarayacak. »Sistem dosyalarını temizle« düğmesine tıklayın, yeniden tarama yapacak ardından açılan penceredeki listeden »Windows Update Temizleme« seçeneğini işaretleyin. Bazen »Servis Paketi yedekleme dosyaları« seçeneği de listede görünür, bunu da işaretleyip »Dosyaları sil« seçeneğine tıklayın. Silme işlemi dosyanın boyutuna bağlı olarak birkaç dakika sürebilir.

12 WINDOWS 8.1 Başlat ekranındaki kutucukların boyutunu değiştirin

Başlangıç ekranındaki kutucukları büyütüp küçültmek için, [Windows] tuşuyla Başlangıç ekranına gidin. Kutucuklara sağ tıklayın ve içerik menüsünden tercih ettiğiniz boyutu seçin.

Windows 8'de bu işlemi alt taraftaki komut çubuğundan da gerçekleştirebilirsiniz.

Not: Tüm kutucukların boyutunu değiştiremezsiniz. Kamera ya da kimi masaüstü uygulamalarında bu sorunla karşılaşabilirsiniz.

10
Masaüstünü zenginleştirin
Denetim Masası ve Bilgisayar simgelerini masaüstüne ekleyerek daha verimli çalışabilirsiniz.

12
Kutucuk boyutu
Windows 8.1 kutucuk boyutlarını ayarlamaya izin veriyor.

OFFICE

Çalışırken verimliliğinizi artıracak ipuçları ve püf noktaları

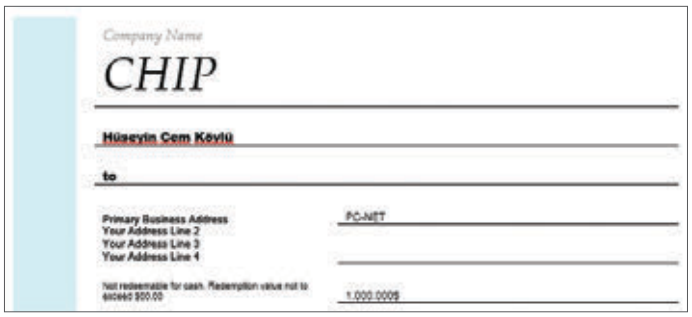

13 Arkadaşlarınızı sevindirin
Word harika hediye kartları yaratmanıza olanak sağlar. Lauftraining

13 WORD 2010 Yazı düzenleyicisinde kendi hediye çekinizi kendiniz yaratın

Word'de ister daha önce sizin için hazırlanmış hediye çeki şablonlarını kullanabilir ya da isterseniz biraz daha çabayla kendi hediye kartlarınızı yaratabilirsiniz. Hem hızlı hem de profesyonel olmak istiyorsanız CHIP Cloud'daki şablonları kullanabilirsiniz. Sıkıştırılmış şablon dosyasını bilgisayarınızda herhangi bir yere çıkartıp içinde bulunan dosyaları Word ile açıp kullanabilirsiniz. Hediye çekinin formatını değiştirmek için -örneğin A5 boyutu- üstte yer alan menü kısmında "Sayfa Düzeni" sekmesinden "Boyut" seçeneğini kullanabilirsiniz. Yazı yerleşimini veya yazı tipini değiştirmek için sayfadaki örnek yazıların üstüne çift tıklayıp yukarıda açılacak olan "Başla" sekmesini kullanabilirsiniz.

İnsanlar tamamı sizin eseriniz olan hediye çeklerine bayılırlar tabii iyi hazırlanmışlarsa. Yeni bir Word dosyası yarattıktan sonra "Sayfa Düzeni" sekmesinden sayfanın formatını ayarlayın. "Kenar boşlukları" kısmında sayfanın kenarlarına boşluk ekleme şansınız var. Kartın üzerine tıkladığınızda ortaya çıkan "Biçim" sekmesinden gölgelendirme ekleyebilir, aynı sekmeden kartınızın üç boyutlu gözükmesini sağlayabilirsiniz. Ek olarak, "Ekle" sekmesinden "WordArt" seçeneğini kullanarak istediğiniz yazı tipini ve şeklini seçerek kartınıza ekleyebilirsiniz. Arka planınızı değiştirmek istiyorsanız "Ekle" sekmesinden "Şekiller" kısmından kareyi seçin. Sayfada kartınızın boyutu kadar bir alanı farenin sol tuşunu basılı tutarak oluşturun. Farenin sol tuşunu kaldırdıktan sonra üstteki menüde "Biçim" sekmesinde "Şekil Stilleri" bölümünden istediğiniz arkaplan rengini seçebilirsiniz. Son olarak oluşturduğunuz şeklin üstüne sağ tıkladığınızda açılan menüden "Sıra" kısmından "Metnin arkasına gönder" seçeneğini seçmelisiniz. Hediye kartınız artık basılmaya ve çevrenizdekilere gönderilmeye hazır.

14 EXCEL Bozulmuş Excel dosyalarını onarın

Bozulmuş tabloları Excel'in kendi onarma içeriği ile onarabilirsiniz. Excel'i açın, sürümüne göre değişmekle birlikte sol üstteki "Dosya" veya "Office" sekmesinden "Dosya Aç" seçeneğini seçin. Şimdi bozulmuş Excel dosyamızı seçmemiz gerekiyor. Seçtikten sonra "Aç" butonunun yanındaki ok işaretini seçin. "Onar ve Aç" seçeneğini seçin, gelen soruyu "Onar" şeklinde yanıtlayın.

Bu işlem başarıyla gerçekleşirse onarılmış dosyayı farklı bir isimde tekrar kaydedin. Onarma işlemi sırasında bir hata gerçekleşirse, işlemi tekrar edin. Ancak tek bir farkla, sonda gelen soruyu bu sefer "Onar" yerine "Veri Çıkar" seçeneğini seçin. Dosyanız bu sefer onarılmak zorunda.

15 EXCEL Fonksiyon kullanarak tarihi Excel'e ekleyin

Faturalar, gelir-gider tabloları ve benzeri Excel belgelerinde günün tarihini girmek önemlidir. Her defasında tarihi değiştirmekle uğraşmak yerine basit bir fonksiyon kullanarak Excel'in otomatik olarak tarihi güncellemesini sağlayabilirsiniz. »=BUGÜN() « fonksiyonuyla günün tarihini Excel'e girebilirsiniz.

Eğer daha önceki ya da sonraki bir tarihi girmek isterseniz de fonksiyonun sonuna çıkarmak ya da eklemek istediğiniz gün sayısını »-X« ya da »+X« şeklinde girmeniz yeterli. Fonksiyonun son hali şu şekilde olmalı, örneğin »=BUGÜN()+3«. Tabloyu bu şekilde kaydettiğinizde her açılışta Excel tarihi otomatik olarak tanımlayacak.

16 WORD Şablonları kullanarak davetiye oluşturun

Davetiye tasarlamak için pahalı programlar kullanmak zorunda değilsiniz. Word kullanarak da etkileyici davetiyeler oluşturabilirsiniz. Bunun için, Word'ü açın ve „Yeni"ye tıklayın.

Arama bölümüne „Davetiye" yazdığınızda aşağıda hazır davetiyeler listelenecek. Artık tek yapmanız gereken hoşunuza giden taslağı bulup kendinize göre düzenlemek.

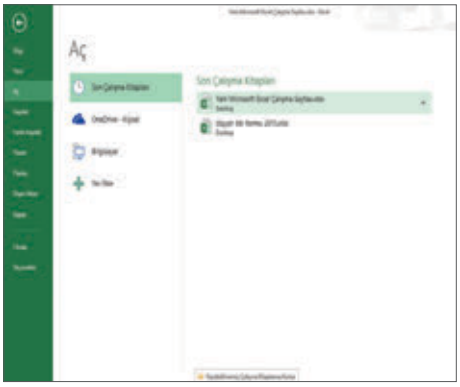

14 Excel ile tablolarınızı onarın
Bu menüde "Aç ve Onar" seçeneğini seçin.

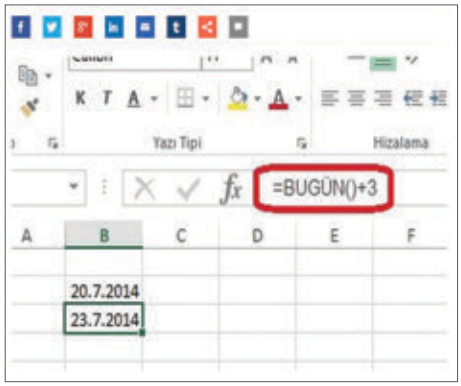

15 Tarih ekleme
Basit bir fonksiyonla tarihi otomatik olarak ekleyebilirsiniz.

CHIP'E ABONE OLUN

10 SAYI FİYATINA 12 SAYIYA SAHİP OLUN

79 TL

ABONE FORMU

ABONE OLMAK İÇİN
0212 478 0 300
www.doganburda.com

☐ İlk defa abone oluyorum ☐ Yenileme

Firma Adı:

Adı Soyadı:

Doğum Tarihi Mesleği (Görevi):

Adresi:

Posta Kodu: Şehir:

Tel: Faks: Cep Tel:

E-Mail

Abonelik Bedelini ☐ Havale ile gönderiyorum ☐ Tek seferde kredi kartımdan çekiniz

Kredi kartımdan 3 taksitle çekiniz ☐ Advantage ☐ Axess ☐ Bonus ☐ Maximum ☐ World

☐ Visa ☐ Master Card

Kart No:

Güvenlik No:

Kart Sahibinin imzası:

☐ Faturayı Adıma Kesiniz ☐ Faturayı Firma Adına Kesiniz

V.Dairesi V.No:

Adres:

Dergileriniz
Yurtiçi kargo
ile imza karşılığı
teslim edilecektir.

Abonelik Seçenekleri

☐ 1 yıllık

79.00 TL

Bu form 30 MAYIS 2015 tarihine kadar geçerlidir

Ödeme bilgileri
Türkiye İşbankası, İstanbul Kurumsal şubesi*
IBAN: TR13 000 64 00000 11111 00 39936 Doğan Burda Dergi Yayıncılık ve Pazarlama A.Ş.
Not: Banka dekontunu form ile birlikte aşağıdaki adrese posta veya faks yoluyla ulaştırınız.
*Banka tarafından Havale ücreti talep edilmektedir.

*Taksitli Abonelik (Sadece kredi kartıyla yapılan ödemelerde geçerlidir.)
Her ayın 20'sine kadar ulaşan abone başvuruları, çıkacak ilk sayıdan itibaren uygulanacaktır.

Doğan Burda Dergi Yayıncılık A.Ş.
Hürriyet Medya Towers 34212 Güneşli İSTANBUL
Tel: 0212 478 0 300
Faks: 0212 410 35 12-13
E-Posta: abone@doganburda.com
Web: www.doganburda.com

DONANIM

Tüm cihazlarınız ilk günkü kararlılığında çalışsın

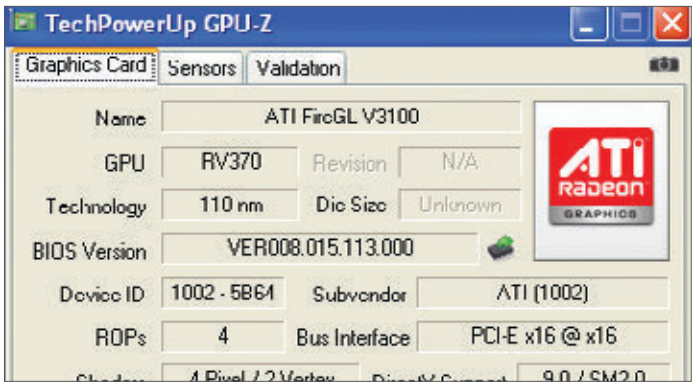

17
Isıyı görüntüleyin
Ücretsiz yazılım GPU-Z, ekran kartınızın ısısını gösteriyor

17 EKRAN KARTI Ekran kartınızın ısı sorunu

Eğer ekran kartınızın ısınma sorunu varsa buna hızlıca müdahale etmelisiniz. İlk yapmanız gereken şey, ekran kartı ve PC'nin içindeki diğer fanların çalışıp çalışmadığını denetlemek olmalı. Eğer bileşenlerde hata görünüyorsa bunları hemen değiştirmelisiniz. Bilgisayarınızın içindeki toz ve kiri temizleyin ve bu işleme ekran kartınızı da dahil edin. Bunun için bir vakum ya da sıkıştırılmış hava spreyi kullanabilirsiniz. Elbette kasanın içindeki tüm bileşenlerin bağlantılarını da işlemi tamamladıktan sonra denetlemeyi unutmayın.

Ekran kartını Windows'ta görüntülemek için GPU-Z ya da FurMark gibi bir yazılımı kullanarak aygıtın sıcaklığını ölçebilirsiniz. Oyun ya da ağır bir yazılım kullanmadığınız durumlarda ölçümleriniz hala çok yüksek çıkıyorsa, cihazı bir uzmana göstermeniz gerekiyor. Eğer ısı sınırlarda dolaşıyorsa oyunlarda ya da grafik uygulama ağırlıklı yazılımlarda grafik ayarlarını düşürmenizde yarar var: Örneğin 3B render işlemlerinde çözünürlüğü düşürebilirsiniz. Ancak yine de ağır işler yapmıyor ve soğutucular düzgün çalışıyorken ekran kartınız hala aşırı ısınıyorsa, cihazı iade edip yenisini almak da opsiyonlar arasında.

18 CHROMECAST Multimedya belleğini FritzBox'la bağlamak

FritzBox'la Chromecast kullanıyorsanız Google'ın multimedya belleğinde ağ bağlantı sorunları yaşamanız olası. Hata muhtemelen hali hazırdaki WLAN radyo kanalından kaynaklanmakta. Bunu değiştirdiğiniz takdirde Chromecast belleğini ağ üzerinden başarıyla kullanabilirsiniz.

Tarayıcınızdan, www.fritz.box web sitesine gidin ve şifrenizle bağlanın. Daha sonra WLAN ayarlarına geçin. Buradan "Radio Channel" ayarlarına gidin ve "Customise Radio Channel Settings" seçeneğine bir onay işareti koyun. Şimdi 2.4 GHz bandındaki "Radio Channel"ın altından uygun bir kanal seçin. Chromecast 12 ve 13. kanalları bulamıyor. Bu kanallar genellikle FritzBox tarafından kullanılıyor ve ağ sorunlarına yol açıyor. "Accept"e tıklayarak yaptığınız değişiklikleri kaydedin. Daha sonra Chromecast'i FritzBox ve hatta TV'nizle bağlayın.

19 DİZÜSTÜ Klavyeniz çalışmıyorsa

Eğer dizüstü klavyeniz aniden çalışmayı durdurursa, cihazınız kullanım dışı demek değildir. Sorun genellikle kolayca çözülebilir. Denetim Masası'ndan "Başlat / Sistem ve Güvenlik / Donanım ve Ses"e gelin. Buradan "Klavye" alt alanına geçin ve bileşenin etkin olduğundan emin olun.

Bir başka neden de aygıt sürücüsünün kaybolmuş olması olabilir. Güncellemeyle bu sorunu giderebilirsiniz. Bilgisayarı yeniden başlatmak da, bir çözüm. Dizüstünü kapatın, bataryayı ve şarj kablosunu çıkartın. Birkaç defa power tuşuna basın ve daha sonra bileşenleri yerine takarak dizüstünü çalıştırın.

Yaptığınız işlemler klavyeyi geri getirmiyorsa, bir uzmana göstermeniz gerekebilir.

20 SABİT DİSK Hatalı sektörleri düzeltin

Eğer sabit diskiniz hatalı sektörler gösteriyorsa tamamen çaresiz değilsiniz. [Windows] + [E] tuşuna basarak Explorer'ı çalıştırın. Daha sonra sabit diske sağ tıklayarak bağlam menüsünden özellikleri seçin. Buradan "Araçlar"a gidin ve "Hata denetimi"ne tıklayın. Bir sonraki pencerede kutucuklara onay işaretleri koyun. Disk denetlemesi "Başlat"a bastığınızda çalışmaya başlayacak.

Sabit diskinizi grafik arayüz olmadan tamir etmenin bir başka yolu da şöyle: İlkin komut satırını (CMD) yönetici hakla-

18
Radyo kanalını değiştirin
Chromecast 12 ve 13. kanalları tanımadığından, FritzBox'ta bu kanalları değiştirmelisiniz

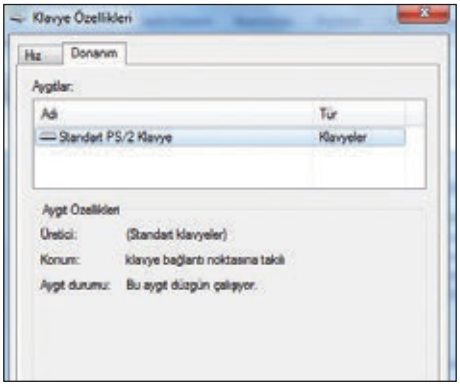

19
Kayıp klavye
Klavyenizin Aygıt Yöneticisi'nde olup olmadığını denetleyin

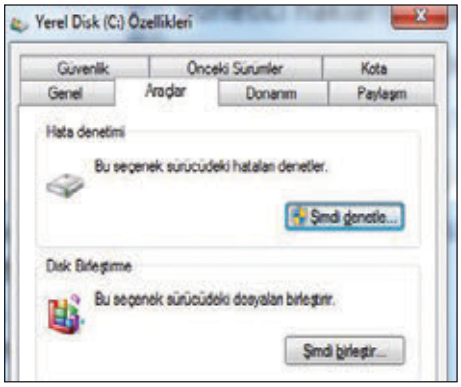

20
Sektör tamiri
"Şimdi denetle" komutunu vererek sabit diskinizdeki hataları düzeltebilirsiniz

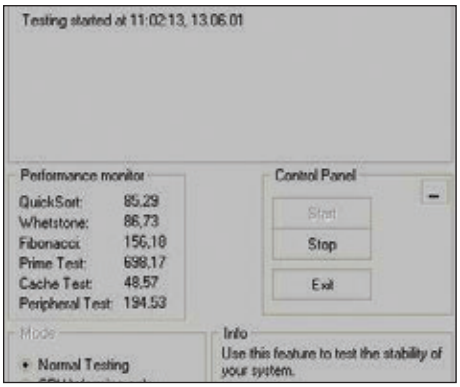

22
İşlemciniz takipte
Ücretsiz CPU testiyle, işlemcinizin sağlamlığını ölçebilirsiniz

rıyla çalıştırın ve şu komutu girin: "chkdsk d: /f /r". Böylelikle Windows tüm diskinizdeki hataları tarayacak. Birkaç dakika içinde ise sonuçlar görüntülenecek. Eğer hatalar bulunursa Windows bunları otomatik olarak düzeltecek.

21 APPLE Bluetooth cihazlar ve uyku mod'undaki hataları gidermek

OS X altındaki uyku mod'undaki kesintiler Bluetooth cihazlara sistem ayarları müdahalesiyle giderilebiliyor. Bu sayede Mac'iniz, her Bluetooth bağlantısında uyku mod'undan uyanmıyor.

Sistem ayarlarını açın ve buradan "Bluetooth" seçeneğine gidin. Bir sonraki pencereden "More options"a tıklayın. "Allow Bluetooth devices to terminate the sleep mode of the computer" seçeneğinin önündeki onay işaretini kaldırın. Böylelikle artık cihazınız Bluetooth bağlantılardan etkilenerek uyku mod'undan çıkmayacak.

22 İŞLEMCİ Stres testiyle CPU'daki hataları tespit edin

Maalesef işlemcilerdeki hatalar test edilemiyor. Ancak zarar görmüş işlemci çoğu durumda PC'nin çalışmasına izin vermiyor. Oysa sisteminizi hedef alarak işlemcinizi stres testine sokabilir ve böylelikle yük altında cihazınızın çalışmasını denetleyebilirsiniz. Bunun için CPU Stability Test uygulamasını indirin. ZIP dosyasını herhangi bir dizine açın ve buradan başlatın. "Denetim Masası"ndan başlat tuşuna basarak testi başlatın. Testin birkaç saat sürmesine izin verin; ne kadar uzun sürerse o kadar iyi. Daha sonra "Stop" tuşuna basın. Test kendi kendine sonlanmıyor. Test sırasında araç hataları "Console" kısmında gösteriyor. Eğer hiç hata görüntülenmiyorsa bu CPU'nuzun çalışmasına güvenebileceğiniz anlamına geliyor. Hatalar ise işlemcinizde bir şeylerin ters gittiğini gösteriyor: Soğutma sorunları ya da anakarttaki sorunlar bunlara neden olabiliyor.

23 MODEM Modeminizi ters çevirmeden ağ şifresini bulun

İkinci bilgisayara WLAN bağlantısını kuracağınızdan ağ anahtarına ihtiyaç duyuyorsunuz. Genelde bu anahtar modemin altında yazmaktadır. Oysa bu anahtarı görmek için yönlendiricinizle uğraşmanıza gerek yok.

Eğer cihazınız hali hazırda bu modem'i kullanıyorsa Windows'ta kolaylıkla görüntüleyebilirsiniz.

Görev çubuğundaki internet simgesine tıklayın. Bu simge genellikle ses simgesinin yakınlarındadır. Böylelikle erişilebilir tüm WLAN bağlantılarını listeleyecek ve kendi bağlantınıza sağ tıklayabileceksiniz. Bağlam menüsünden "özellikler"e tıklayın. Yeni pencerede ağ bağlantılarının görüntülendiğini göreceksiniz. Buradan ağ anahtarını görebilirsiniz, ancak ağ anahtarı noktalar halinde olduğundan okunamaz. "Karakterleri göster"e tıklayarak ağ anahtarını alabilirsiniz.

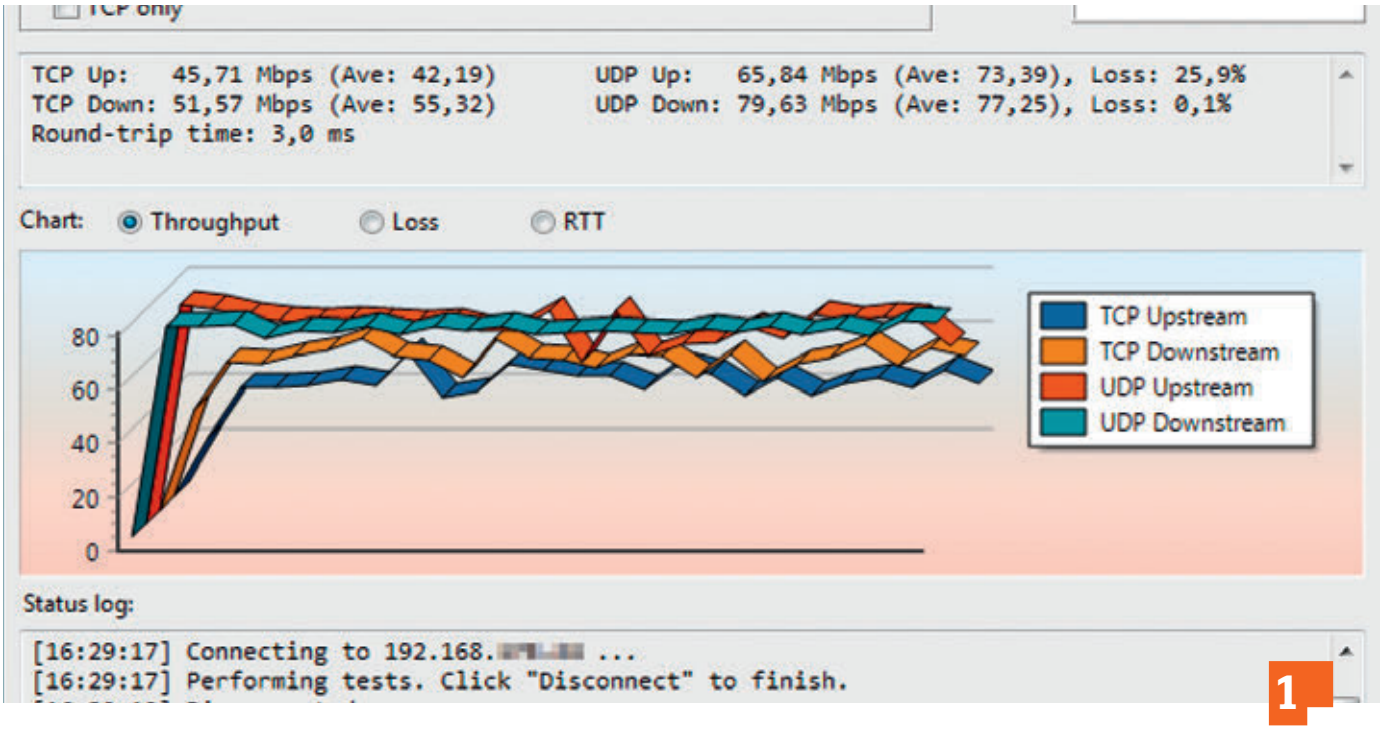

1

WLAN ağınıza stres testi

Kablosuz bağlantı ağınızda ne kadar hızlı sörf yapabildiğiniz, bu ağa bağlananların sayısına bağlı. Ücretsiz yazılımlarla ağınızın performansını ölçün

MH / BERK ERGİN

Tipik WLAN ölçüm araçları sadece sinyal gücünü ve kapsama alanını ölçüyor. Aslında güzel bilgi ama kullanım alanı sınırlı. Asıl önemli olan bilgi saniyede ne kadar verinin WLAN bağlantınızdan aktarıldığı. Bu değeri belirlemek için iki bilgisayarın aynı ağa bağlanması ve ölçüm için iki ücretsiz yazılım gerekiyor.

İki adımlı test gerçek resmi veriyor

1'den 4. adımlara kadar kablosuz ağınızda ne kadar veri trafiği mümkün ve gerçekte bağlantı ne kadar hızlı bunları görebiliyorsunuz. Eğer en az %40 oranında bir değere sahipseniz bağlantı hakkında endişelenmenize gerek yok. Ağ bağlantınız mükemmel çalışıyor. Ancak değerler %40'ın altına düşerse 5. ve 8. adımlara geçmeniz gerekiyor. Bu adımlarda sorunun nerede yattığına dair harika ipuçları yer alıyor.

NASIL YAPILIR

1 Stres testinin kurulumu

NetStress yazılımını her iki bilgisayara da kurun. Aracı başlattıktan sonra otomatik olarak ağ bağlantılarınızı tanıyacak. Bağlantı protokollerinizin test edilmesi için NetStress dört bağlantı açıyor. Elbette Windows'un güvenlik duvarının bu uygulamaya izin vermesi gerekiyor.

2 Alıcıya bağlantı kurmak

Verileri değerlendirecek olan cihaz için "Remote Receiver IP"nin yanında yanıp sönen öğeye tıklayın. Genellikle NetStress derhal doğru IP adresini gösterecektir. Aksi takdirde diğer PC'nin adresini manuel olarak girin

3 Testi başlatın

"Settings / Display Units"in altından "Mbps"ye geçin ve ölçüm için "Start"a basın. Testin birkaç dakika sürmesine izin verin. NetStress ölçümlenmiş değerleri sayısal olarak sağ kısımda, grafiğin hemen yanında gösterecek.

4 Sonuçların analizi

Kullandığımız Asus Notebook'ta, NetStress testinde ortalama bir değer olan 50,3 MBits/s sonucunu aldık. Bu değerin kendi başına çok fazla bir anlamı yok.

Eğer yönlendiriciniz maksimum aktarım oranını raporladıysa (bunu Fritzbox modemlerde "Home network / Network altından görebilirsiniz) bağlantının çok yavaş olduğunu söyleyebilirsiniz.

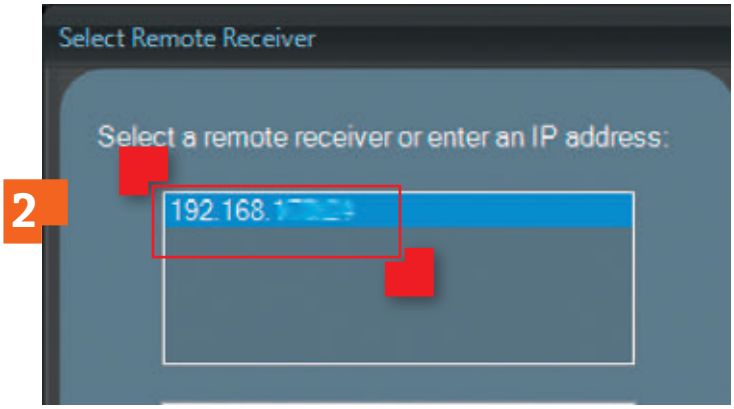

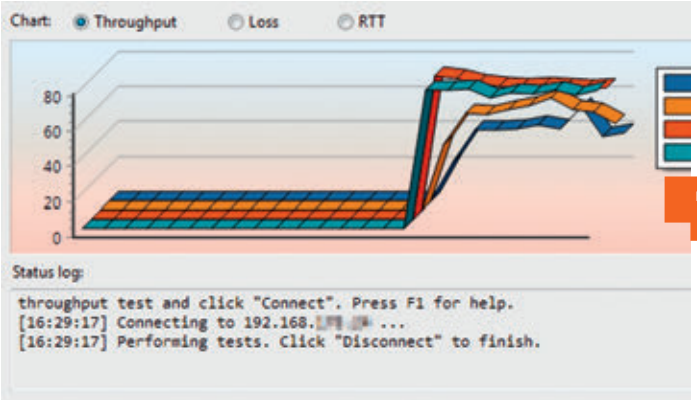

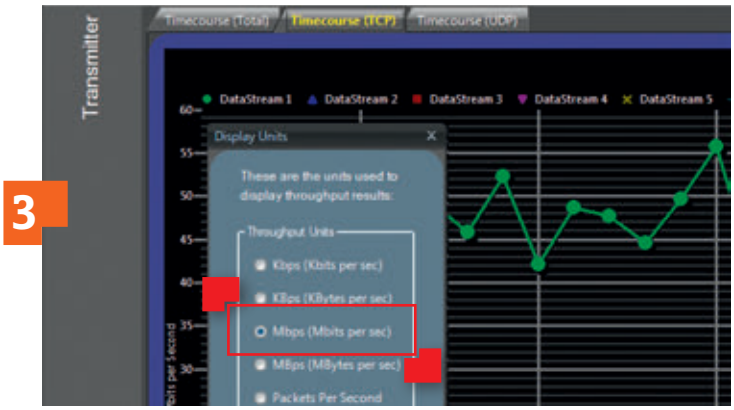

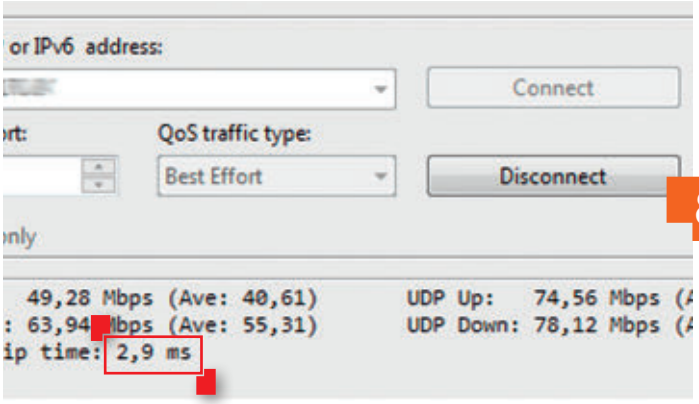

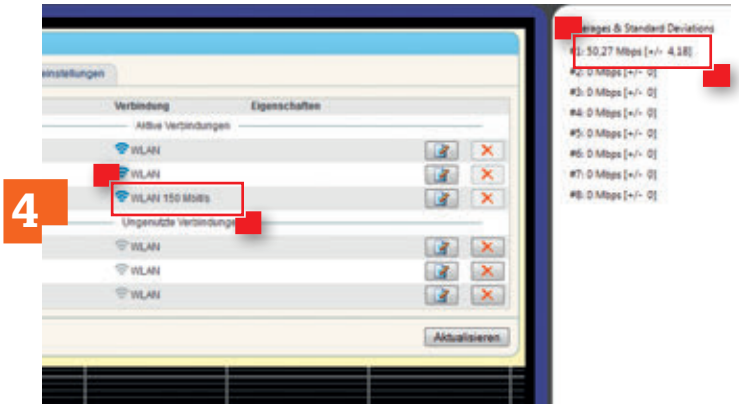

Testimizde FritzBox 150 MBits/s'lik bir değere imza attı. Dolayısıyla notebook'umuz erişilebilecek hızın ancak %33'ünü kullanabiliyor. 150 MBits/s'lik değere hiçbir zaman ulaşılamayacak. Dolayısıyla edinilebilecek en gerçekçi hedef 60 Mbits/s.

5 Test sunucusuna Throughput kurun

TamoSoft'un Throughput Test'ini, veriyi gönderen (sunucu) cihaza ağ sorunlarını izlemek için kurun. "Start / all programs / Tamosoft"a tıklayın ve "RunServer"a sağ tıklayın. Bağlam menüsünden "Run as Administrator"ı seçin. Araç, arayüzünün alt kısımlarında bilgisayarın IP adresini gösterecek

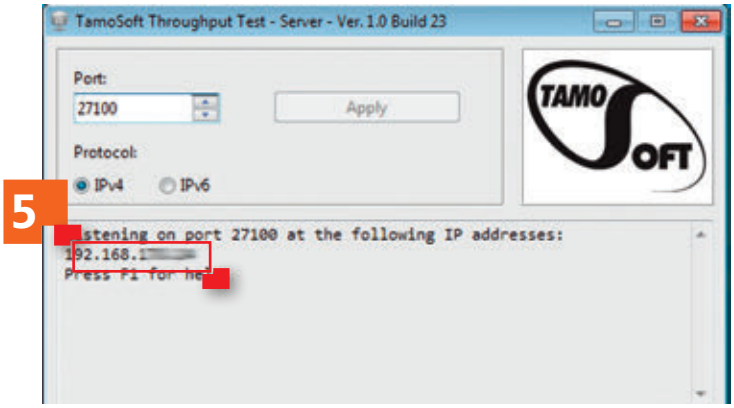

6 Throughput test istemcisini başlatın

Şimdi Throughput testi cihaza kurarak veri istemcisini değerlendirin. Daha sonra "Start / All Programs / Tamosoft"a tıklayın ve "Run-Client"a sağ tıklayın. Uygulamayı yönetici olarak çalıştırın ve sunucunun IP adresini "Server IP or IPv6 adress"e girin.

7 Ağ testini başlatın

"Connect"e istemciden tıklayın ve testin bir süre çalışmasına izin verin. Böyle yaparak throughput'ta verilerin görüntülenmesini sağlayabilir, paket kayıplarını ("Loss") ya da Round-Trip Time'ı ("RTT") inceleyebilirsiniz. Ölçümler arasında Ping komutuna veri paketlerinin çalışma süresi tepkilerini görebilirsiniz.

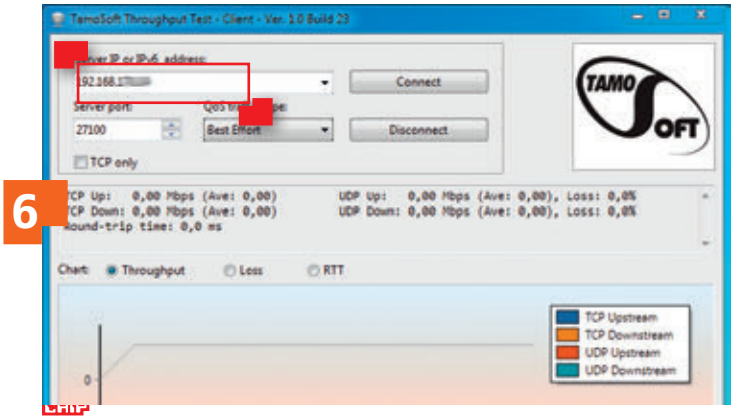

8 Sonuçları değerlendirin

"Disconnect"e tıklayarak ölçümü durdurun. Grafiklerden değerlere bakın. Bizim notebook'umuz TCP protokolünden yükleme yaparken ancak 50MBits/s'lik değere ulaşabildi. Bant genişliğini arttırmak için yönlendiricinin konumunu yeniden düzenleyin. Çoğu zaman bir mobilya veri aktarımını olumsuz etkileyebiliyor. Ayrıca yönlendiricinizle doğrudan temas halinde herhangi bir obje olmasın, aralarında en az iki üç santimlik mesafe bulunsun.

FOTOĞRAF

Fotoğrafçılık için gereken tüm ipuçları

25
Yapay sis
Photoshop'la hava koşullarını değiştirin ve yaz fotoğraflarına sis ekleyin

25 PHOTOSHOP Yapay sis oluşturma

Fotoğrafınızda sis oluşturarak daha etkileyici görünmesini sağlayabilirsiniz. Photoshop'ta bunun en kolay yolu sis çizmektir. Yeni bir katman oluşturun ve "hardness"ı %0 olan uygun bir fırça edinip, beyaz rengi seçin. Fırçanın boyutlarını fotoğrafınızın çözünürlüğüne göre ayarlayabilirsiniz. "Opacity" değerini yaklaşık %50 belirledikten sonra yeni katmanda sisi çizmeye başlayabilirsiniz. Daha sonra "Filter / Blur"a tıklayarak sisinizin daha yumuşak ve gerçekçi olmasını sağlayın. "Radius" değerini fotoğrafa göre ayarlayın. Son olarak sisin gerçekçi görünümü için opacity değeriyle oynayabilirsiniz.

Eğer binalarda sis efektini kullanacaksanız "Cloud" filtresinden yararlanabilirsiniz. İlkin renk olarak siyah beyazı seçin. Daha sonra "Render filter"ı "Filter"dan açın ve yeni katmana "Cloud"ı uygulayın. Katmana sağ tıklayarak "Fill options"a gidin. Karıştırma seçeneklerinden ilk üçte birlik alan için "Grey"i seçin. Şimdi [ALT] tuşuna basılı tutarak her iki kayar çubuğu beyaz bulutlar görünene kadar kaydırın. Doldurma seçeneklerini onaylayın ve "Blur filter"dan tekrar "Gaussian Blur"u uygulayın. Son olarak maskenin opacity değeriyle oynayarak sise son halini verebilirsiniz.

26 ÇEKİM TEKNİKLERİ En iyi zamanlama için alacakaranlığı bekleyin

Her profesyonel fotoğrafçının bildiği bir gerçek vardır, o da en iyi fotoğrafların şafak vakti çekildiğidir. Gökyüzünün oynadığı renk oyunları, bu saatlerde çektiğiniz fotoğraflara büyük katkı sağlar. Ancak süre kısıtlı olduğu için daha önceden çekim için gerekenleri tasarlamanız gerekiyor. Diyafram aralığı (f/) bütün çekimin nasıl olacağını belirleyen en önemli unsur. Üçayak kullanmanız halinde düşük ISO değerleriyle çalışabilirsiniz. Bu saatlerde parlak çekimler yerine, yüksek kontrastlı çekimler fotoğrafınızın dramatik etkisini arttıracaktır.

27 GIMP Yapay yıldızlarla geceyi aydınlatın

Gimp'te yıldızlı bir gökyüzü yapmak çok kolay. Birkaç tıkla bunu gerçekleştirebiliyorsunuz. Yeni bir belge oluşturun ve arkaplanı koyu siyahla doldurun. Bunun en kolay yolu "Fill" aracını kullanmak. Daha sonra "Noise" filtresini açın ve "RGB noise"ı seçin. "Independent RGB Channels"ın önündeki onay işaretini kaldırarak tüm kayar çubukları birbirine bağlayıp beyaz kumlanmalar oluşturun. Değeri 50 olarak belirleyin. Bu değer yükseldikçe yıldızlar birbirine yakınlaşacaktır.

"Colours" menüsünden "Curves..."u seçerek yıldız sayısını azaltın. "Preview"un önüne onay işareti koyun ve eğriyi, yıldızların sayısı ve konumu sizi tatmin edene kadar bükün. Artık elinizde gerçekçi görünen yıldızlı bir gökyüzü var ancak yıldızlar çok fazla birbirine benziyor. Daha büyük yıldızlar oluşturmak ve parıldamalarını sağlamak için "Filter" menüsündeki "Lights and Shadows" dan "Shine..."a tıklayın. "Radiation length"i 5 değerine getirin. Diğer değerler aynı kalsın ve filtreyi uygulamak için "Ok"e tıklayın.

28 LENS Aşırı tozlu lensleri temizleme

Lensinizi şu yöntemlerle temizleyebilirsiniz. Eğer lensiniz aşırı derecede tozlandıysa ilkin bir lens fırçası alın ve üzerindeki tozu temizleyin. Alternatif olarak tüysüz kumaşlar ya da mikrofiber bezlerle lens temizliğine girişebilirsiniz. Yumuşak deri bezler de ağır lekeli lenslerinizin temizliğinde kullanabileceğiniz diğer ürünlerden. Lens kalemi olarak adlandırılan küçük fırçalar da, şu sıralar lens temizliğinde kullanılan gözde ürünlerden.

29 INSTAGRAM Akıllı telefonlarda kontrast, sıcaklık ve doygunluk

Instagram, akıllı telefonlarınızla çektiğiniz

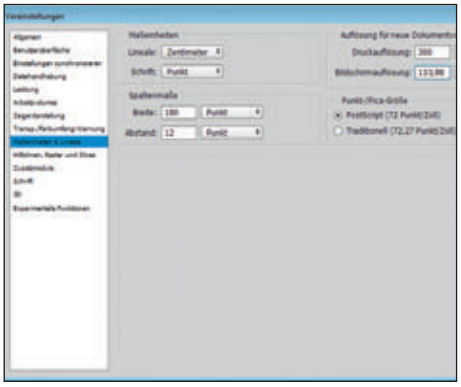

26
Alacakaranlık macerası
Sabah saatlerinde atmosferdeki morötesi ışıma, fotoğraflarınıza kontrastı yüksek renkler olarak yansıyor

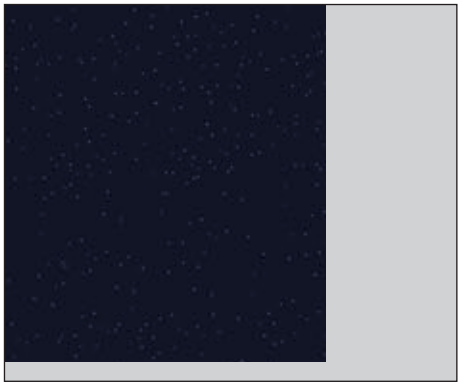

27
Parlak yıldızlar
Gimp'te ışıldayan yıldızlı bir gökyüzünü birkaç tıkla elde edin

28
Temiz lensler
Özel fırçalarla dijital fotoğraf makinenizin lenslerini temizleyin

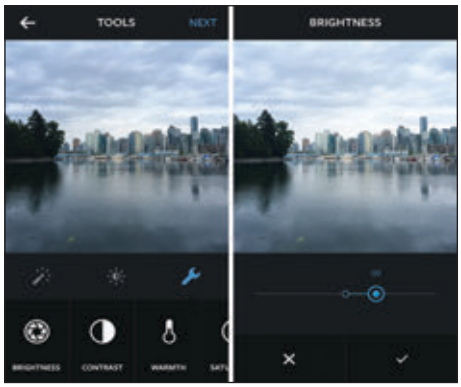

29
Instagram araçları
Instagram'da harika fotoğraflar için bazı ayarlarla oynamak şart

fotoğrafları düzenleyebilmeniz için harika düzenleme efektleriyle geliyor ve fotoğraflarınızın bir profesyonelin elinden çıkmış izlenimini veriyor. Sağ kısımda yer alan İngiliz anahtarı simgesi yeni bir menü çağırarak kontrastı, sıcaklığı, doygunluğu, gölgeleri ve daha birçok ayarı etkinleştiriyor.

30 TEKNOLOJİ Manüpilasyonlu fotoğrafları açığa çıkartma

Manüpilasyonlu bir fotoğrafı gerçeğinden nasıl ayırt edebilirsiniz? Belki fotoğrafı detaylı inceleyerek. Zum özelliğiyle basit değişiklikler fotoğrafı Windows'ta görüntülerken anlaşılabilir. Özellikle belirli bölgelere zum yapmalısınız, böylelikle geçişleri görebilirsiniz. Örneğin boğaz kısmından bir başka kafanın yer değiştirdiğini rahatlıkla görebilirsiniz. Renk tonlarındaki oynamalar da bu şekilde fark edilebiliyor. Eğer fotoğrafın ilgisiz bir kısmında blur ya da pikselleşme gözünüze çarpıyorsa, bu da fotoğrafla oynandığı anlamına geliyor.
Geçişlerdeki köşeler genellikle blur efektiyle doldurulur. Renklerdeki anormallikler de manüpilasyona delalet. Eğer ani ton geçişlerine rastlanıyorsa, büyük ihtimalle o fotoğrafla oynanmış demektir. Profesyonellerin müdahale ettiği fotoğrafları ise www.izitru.com sitesinden yardım alarak tespit edebilirsiniz. Fotoğrafları ücretsiz olarak buradan denetleyebiliyorsunuz. Altı farklı imaj düzenleme algoritmasını okuyabilen site, yüklediğiniz fotoğrafların manüpilasyonlu olup olmadığını kısa bir sürede size bildiriyor.

31 MAKRO Makro lens alternatifi Retro Halkası

Makro fotoğrafçılığı macerasına atılmak için Retro Halkası kullanarak aşırı pahalı makro lenslere tonla para yatırmaktan kurtulabilirsiniz. Ancak retro halkalarda otomatik netleme özelliğinden yararlanamıyorsunuz. Çektiğiniz motife elle netleme yapmanız gerekiyor. Çoğu durumda Retro halkasıyla aynı anda hem zum hem de netleme yapmak zor olabiliyor. Bu yüzden en iyi seçenek tek elinizle lensi, diğer elinizle netliği ayarlamanız. Retro Halkası'nı kullanırken çok daha kuvvetli ışığa ihtiyacınız var çünkü bu aparatlar lens girişinde çok küçük ışık girişlerine izin veriyor. Dolayısıyla çekeceğiniz nesneyi çok iyi aydınlatmış olmanız gerekiyor. Kullanabileceğiniz diğer bir alternatif yol da flaş kullanımı. Flaş kullanırken dikkat etmeniz gereken en önemli şey, flaş ışığının modelinizde çok gölge oluşturmaması. Herhangi bir zarara yol açmamak için adaptörü lensinize takarken çok dikkatli olmanız gerekiyor.

32 META VERİ Fotoğraflarınızdaki meta verileri silin

Özellikle cep telefonlarıyla çekilmiş fotoğraflarda gereğinden fazla meta veri (metadata) bulunuyor. İçinde cep telefonunuzun ya da GPS verilerinizin bulunduğu bu verileri fotoğrafınızı yüklemeden silmelisiniz. Fotoğrafınızın özelliklerini üzerine sağ tıklayarak açın. Buradan "Ayrıntılar" sekmesine geçin. En alttaki "Özellikleri ve Kişisel Bilgileri Kaldır" bağlantısına tıklayın. Karşınıza gelen penceredeki "Dosyada bulunabilecek tüm özelliklerin kaldırıldığı bir kopya oluştur" seçeneğini işaretleyip "Tamam"a tıkladığınızda, fotoğrafınızın meta verilerinin tamamen silindiği bir kopyası oluşturuluyor. Diğer taraftan "Aşağıdaki özellikleri bu dosyadan kaldır" seçeneğini işaretlediğinizde, fotoğrafınızdaki sizin belirlediğiniz meta verilerini kalıcı olarak silebiliyorsunuz. Örneğin "Exif sürümü"nü silerek, fotoğrafınızın çekim özelliklerini, çekildiği cihazın bilgisini silebilirsiniz. Exif bilgilerini sağlıklı bir biçimde kaldırmak için sayısız yazılım bulunuyor. Bu yazılımlar sayesinde birden çok fotoğraftaki meta verilerini tek tıklamayla temizleyebilmeniz mümkün. Örneğin "Exif Tag Remover" bu yazılımlardan. Uygulamayla Exif bilgilerini temizlemek çok kolay. Yazılımı kurduktan sonra açın ve "Add"e tıklayın. Temizlemek istediğiniz fotoğrafları açılan pencereden seçin. Daha sonra yazılımda liste halinde görüntülenecekler. Tüm fotoğrafların seçimini tamamladıktan sonra "Next"e ve "Clean"e tıklayın. Böylelikle seçtiğiniz tüm fotoğraflardaki meta veriler temizlenmiş olacak.

30
Sahte fotoğraflar
İzitru web sitesi, fotoğraflarla oynanıp oynanmadığını tespit ediyor

31
Çok ucuz alternatif
Retro halkaları sizi pahalı lensler almaktan kurtarıyor

1

Fotorealistik gökkuşağı

Bir gökkuşağı yakalayabilmek için doğru zamanda ve yerde olmalısınız... Ya da Photoshop'ta yapmalısınız

Berk ERGİN

Yağmur yağarken güneş parıldarsa, ışık yansımasından kaynaklanan doğal bir fenomen gerçekleşir ve fotoğrafçıları kendine hayran bırakır. Yağmur damlalarından düşen günışığı, yayılıp bir renk tayfına dönüştüğünde gökkuşağı oluşur. Ancak bu görüntü için doğa hayli cimridir. Bir gökkuşağı göründüğünde bu çok kısa sürer ve aniden kaybolur. Dolayısıyla fotoğraflarda çok sık rastlamayız. Photoshop'ta yapılanlar ise doğadakinden çok farklı olduğu için aynı tadı vermez. Dolayısıyla doğanın kanunlarını burada da uygulamakta yarar var. Farklı filtre ve geçiş teknikleriyle siz de fotoğrafınızdaki gökkuşağına doğal bir görünüm kazandırabilirsiniz. Böylelikle çektiğiniz doğa manzarası fotoğrafları çok daha çekici olacak, gökyüzüne bir hareket katacaksınız. Göstereceğimiz özel efektlerle fotoğrafınızdaki gökkuşağı doğal renklerine bürünecek, böylelikle gerçekçi fotoğraflar elde edebileceksiniz.

NASIL YAPILIR

1 Fotoğrafınızı yükleyin ve katmanları girin

Fotoğrafınızı açın ve katmanın alt kısmında yer alan "Create new layer"a basın. Bu katmana, katman paletinden çift tıklayarak "Rainbow" adını verin.

2 Renk gradyanından gökkuşağı

Gökkuşağımızın hazırlıkları için ilkin Gradyan ayarlarını yapmamız gerekiyor. Bunun için soldaki menüden Gradient Tool'u (G) seçin. Üst menüdeki gradian sembolüne tıklayarak "Gradient Editor"ü seçin.

3 Gradyan düzenleme

"Gradient Editor" penceresi karşınıza geldiğinde, üst kısımda "Pre-

FOTOĞRAF: BERK ERGİN

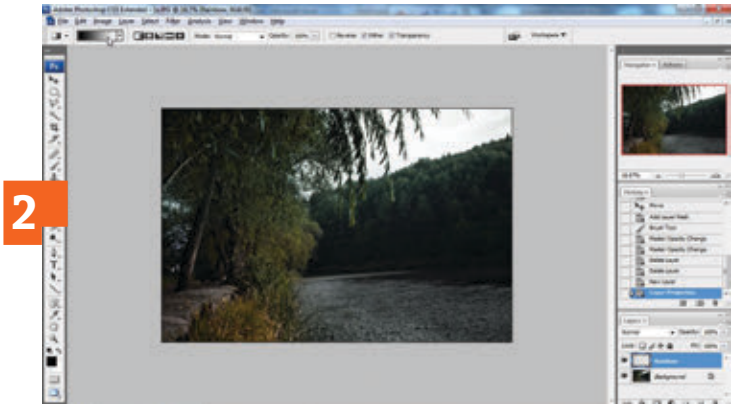

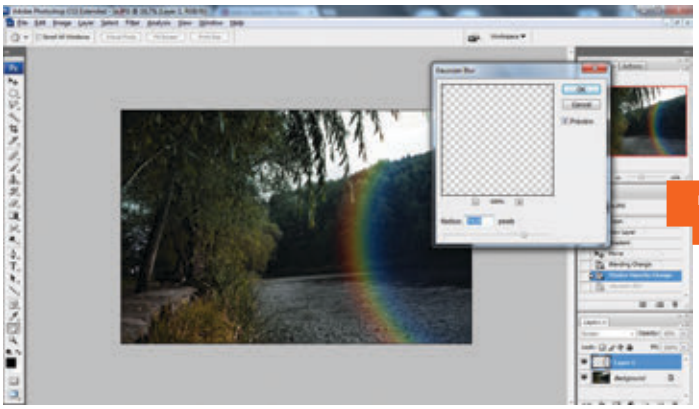

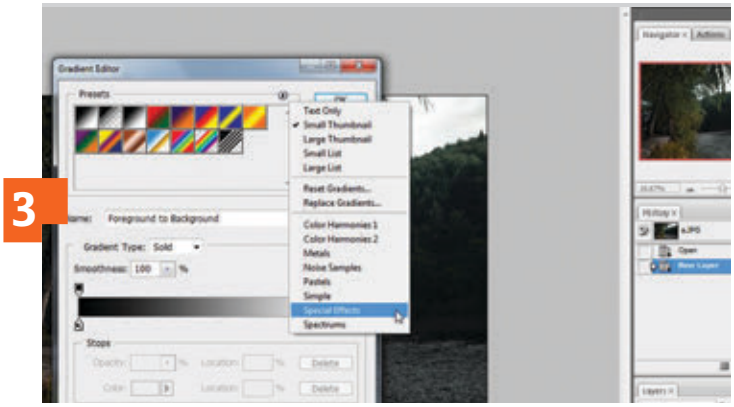

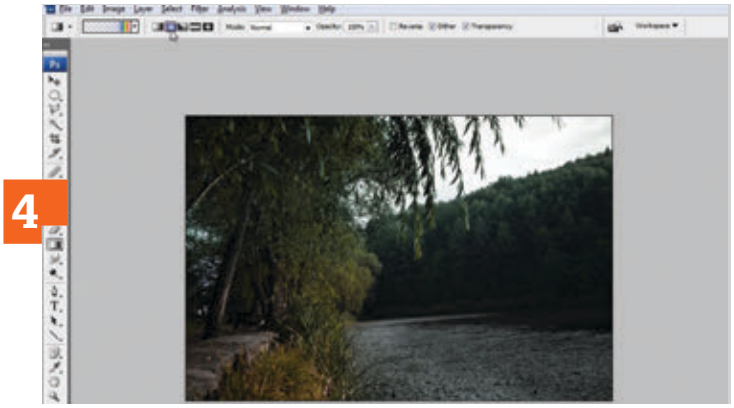

sets" bölümünü göreceksiniz. Bunun sağ üst kısmındaki ok simgesine tıklayın ve gelen menüden "Speacial effects"i seçin. Karşınıza gelen uyarıyı "Ok"e tıklayarak geçin.

4 Son ayarlar

Böylelikle Gradient Editor'daki seçeneklerin değiştiğini göreceksiniz. Buradan "Russell's Rainbow"u seçip "Ok"e tıklayın. Ana penceredeki menülerin altından "Radial Gradient"i seçin.

5 Gökkuşağını çizin

"Rainbow" katmanı etkinken, "Gradient tool"u işaretleyin ve gökkuşağını fotoğrafınızda çizmek istediğiniz alana, çizgi şeklinde gradyanı çizin. Oluşan gökkuşağının konumunu daha sonra "Move tool"la ayarlayabilirsiniz.

6 Gökkuşağının mod'unu değiştirin

Gökkuşağınızın daha gerçekçi görünmesi için "Rainbow" katmanındaki "Normal" seçeneğini "Screen" olarak değiştirip "Opacity" değeriyle oynayın. Bu değeri göz kararı vermelisiniz.

7 Gerçekçi görünüm

Gökkuşağının gerçekçi görünümü için biraz "Blur" vermeniz gerekiyor. Bunun için "Filter"a gidin, "Blur"dan "Gaussian Blur"u seçip, yüksek bir değer atayın.

8 Son müdahaleler

Katman'a maske uygulayarak, fırçayla gökkuşağını düzeltebilirsiniz. Ayrıca gökkuşağının diğer tarafını karaltmak için "New fill layer"dan siyah tonu seçip, opacity değerini düşürebilir, gökkuşağı kısmını tamamen silerek renk tonlaması yapabilirsiniz.

MOBİL

Seyahat için hizmetlerin ve aygıtların optimizasyonu

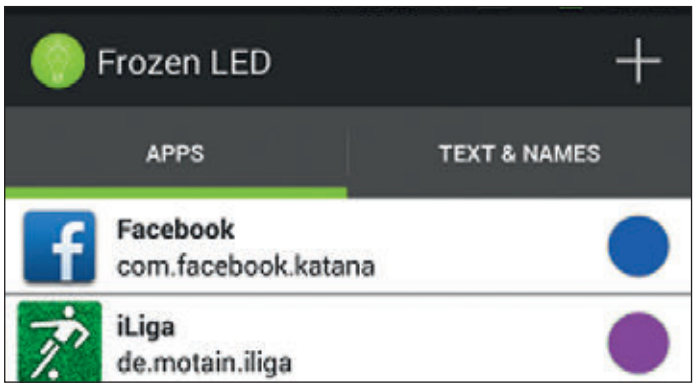

34
LED renklerini değiştirin
Ücretsiz Frozen LED uygulamasını kullanarak akıllı telefonunuzun bildirim LED ışığını kontrol edebilirsiniz

34 ANDROID Bildirim LED rengini istediğiniz gibi değiştirin

Yeni nesil Android telefonların neredeyse hepsinde kullanıcıyı mesaj ve aramalarda bilgilendiren bildirim LED'i bulunur. LED ışığının rengini iki yolla değiştirebilirsiniz. Bazı uygulamalar ayarlarında LED rengini değiştirmenize imkân tanıyor. Örneğin, WhatsApp'ta »Ayarlar«'a gidin ve »Bildirimler«'e tıklayın. »Işık« bölümünden grup veya kişisel mesajlar için bildirim ışıklarını değiştirebilirsiniz. En güncel sürümde (2.11.109) seçebileceğiniz yedi değişik renk bulunmakta: Facebook uygulaması için de benzer bir durum geçerli: »Ayarlar«'a gidin ve »Telefon LED'i« seçeneğini seçin. WhatsApp'tan tek farklı yanı ise değişik renkler seçememeniz. Bunun yerine Facebook bildirimlerinde LED ışığı mavi renkte yanıp sönmekte.

Diğer bir seçenek ise LED bildiriminin renk ve zamanlamasını değiştirebilen iki Android uygulamasından birini kullanmak. Ücretsiz Light Flow uygulaması size bildirim LED'leri üzerinde tam kontrol sağlamakta. Tüm bu LED ayarlamalarını uygulamadan yapabilirsiniz. Her bir kişiye ayrı renk bile atayabilmeniz mümkün. WhatsApp da bu aracı desteklemekte, fakat sadece 1,75 Euro ücretindeki Pro sürümünü. Diğer bir ücretsiz uygulama Frozen LED ise WhatsApp da dâhil tüm uygulamalara ayrı renk atamanıza olanak tanıyor. LED ışığını değiştirmek için, Frozen LED'i açın ve sağ üstteki »+« simgesine tıklayın. Listeden LED ışığını değiştirmek istediğiniz uygulamayı seçin. LED ışığını ve »Pulse speed« altından zamanlamasını belirleyin.

35 IPHONE Apple onaylamasa da videoları 4K çekin

iPhone en iyi akıllı telefon kameralarından birine sahip, fakat Apple'a göre 4K formatında video çekemiyorsunuz. Fakat Apple tasarımcıları iPhone 5s'den itibaren telefonların 4K videoları oynatıp, bu çözünürlükte kayıt da yapabileceğini söylüyorlar. Uygulamaya göre videolar maksimum 3264 x 2448 piksel çözünürlüğünde kaydedebiliyor. Maksimum saniye başına görüntü (fps) ise 30. Her bir saniye için 50 MB boş alana ihtiyaç duyuyorsunuz. Bu da bir dakikalık bir video için 3 GB'a denk geliyor. Klipler M-JPEG ya da H.264 formatlarında kaydediliyor. Bu iş içinse Ultrakam 4K ya da ProCam2 gibi bir uygulamaya ihtiyacınız var. Ortalama 9 Euro'ya bu uygulamaları App Store'dan satın alabilirsiniz. İlk bakışta ProCam 2 daha ucuzmuş gibi görünse de 4K özelliğini aktif hale getirmek için ekstra bir ücret ödemeniz gerekmekte. Yani iki uygulama da aşağı yukarı aynı fiyata denk gelmekte.

Kötü yanları ise bu formatın çözünürlüğünün çok yer kaplaması ve Apple telefonlarda genelde bu lüks bulunmamakta. Videoyu yüksek çözünürlükte kaydetmenin akıllıca olup, olmayacağını iyi düşünün, yoksa akıllı telefonunuzda kullanacak boş alanınız kalmayabilir. Ayrıca 4K videoları akıllı telefonunuz yerine uzun vadede bilgisayarınıza da yedekleyebilirsiniz.

36 AKILLI TELEFON Kötü sinyal? Bu hileler hızlı ve acil yardım sağlıyor.

Eğer akllı telefonunuzda sinyal kötü ya da hiç yoksa, sorun aygıttan ya da ağ sağlayıcısından kaynaklanıyor olabilir. Android telefonunuzun güç butonuna birkaç saniye basılı tutun ve »Uçuş modu« belirecek. Bu moda geçiş yapıp, tekrar normal moda geçin.

Böylelikle ağınız yenilenecek. iPhone'larda ise, »Ayarlar«a gidin ve »Uçak modu«na geçin, birkaç saniye bekleyin ve normal moda tekrar geçin. Eğer geçici bir sistem hatasıysa, telefonunuzu kapatıp, açmanız sorununuzu çözecektir.

35
Videolar 4K çözünürlükte
Videoları 4K çekebilmek için App Store'dan Ultrakam 4K uygulamasını aratın

36
Uçak Modu
Bu moda girip çıkarak sinyal sorununu çözün

SOSYAL AĞLAR

Dünya ile bağlantıda kalın – gizliliğinizden ödün vermeden

37 Antrenman için Oynatma listesi oluşturun
»Boost your run« hizmeti koşu için kişiye özel oynatma listeleri oluşturmakta

37 SPOTIFY Koşu için oynatma listelerini otomatik olarak yaratın

Müzik yürüyüşünüzü oldukça etkili hale getirebilir. Adidas ve Spotify kişiye özel antrenman oynatma listelerini bir web sitesi yardımıyla oluşturabiliyor. Bu hizmeti bir başka uygulamayla kombine ederek mükemmel bir antrenman paketi oluşturabilirsiniz. Bunun için, www.spotify-adidas.com web sitesine gidin. İlgili alandan favori çalışma şarkılarınızı belirleyin. Koşmak istediğiniz değişik rota seçeneklerini seçin. 1 ila 5 kilometre arası bir mesafe belirleyebilirsiniz. Son olarak, kondisyonunuza göre »Easy«, »Moderate« ya da »Fast« zorluk seçeneklerinden birini seçin. Son olarak alt kısımdaki »Boost your run« butonuna tıklayın.

Kısa bir motivasyon videosu yükleme süresince oynatılacak. Şimdi, »View your training« altındaki butona tıklayın. Sizin seçtiklerinize benzer şarkılara sahip bir oynatma listesi otomatik olarak yaratılacak; önerilen rotaları da göreceksiniz. Antrenman listenizin etkinliğini, Android ve iOS için mevcut olan ücretsiz RunKeeper uygulamasıyla görebilirsiniz. GPS özelliği sayesinde, uygulama koşma rotasına bağlı kalmanızı sağlayıp, harcadığınız kaloriyi göstermekte. Antrenman oynatma listenizi »Add Music« ile RunKeeper'e entegre edebilirsiniz. Antrenmanınızı tamamladıktan sonra sonuçları RunKeeper ya da Spotify ve Adidas'ın Boost-your-run sitesi ile Facebook gibi sosyal ağlarda paylaşabilirsiniz.

38 FACEBOOK Arkadaşlarınızın tüm mesajlarını haber kaynağında görüntüleyin

Haber kaynağında nelerin görüntüleneceğine siz değil, Facebook karar veriyor. Her bir ileti belirli bir önem algoritmasına göre kontrol edilerek en önemlileri size gösterilmekte. Bu önceliği engelleyemiyorsunuz, fakat kısıtlayabilirsiniz. »Arkadaşlar | Daha ...« ile yeni bir »Yakın Arkadaşlar« listesi yaratın. Öncelikler Facebook tarafından otomatik olarak yapılacak ve haber kaynağında bu kişiler daima gösterilecektir.

Eğer bir iletiyi kaçırdıysanız, Facebook www.facebook.com/feed/missed_stories adresinde görmediğiniz tüm iletileri göstermekte. Eğer Fan sayfaları ve diğer beğendiğiniz sayfaları Facebook'ta daha rahat takip etmek istiyorsanız, tek seçeneğiniz bulunuyor: Temizlik. Yıllar önce beğendiğiniz, fakat takip etmediğiniz sayfaları beğenmekten vazgeçin. İlgilendiğiniz sayfaların iletilerinin daha sık görünmesini bu yolla sağlayabilirsiniz.

39 WIRE Görüntülerin otomatik indirilmesini sadece WLAN varken izin verin

İnternet kotanızı korumak için Wire gibi sohbet uygulamalarını sadece WLAN bağlantısı varken görüntü indirmeleri yönünde ayarlayabilirsiniz. Akıllı telefonunuzdan Wire'ı başlatın rehberinizi baştan aşağıya sadece kendi profil isminizi görecek şekilde silin. Sağ üst köşedeki üç noktaya tıklayın ve »Settings«'i seçin. Şimdi »Download Pictures« seçeneğini »Always«'den »Wi-Fi only«'e değiştirebilirsiniz..

40 YOUTUBE Videoları Google Drive'dan direkt olarak YouTube kanalınıza yollayın

Eğer bir YouTube kanalınız varsa, videolarınızı direkt olarak Google Drive'dan YouTube'a yükleyebilmeniz mümkün. Bunun için, YouTube hesabınıza girin ve »Mobil Yüklemeler« altında gösterilen mail adresini kopyalayın. Eğer herhangi bir adres göremiyorsanız, »Mobil profil yarat«'a tıklayın ve »Profil Yarat« ile yeni bir profil yaratın. Google Drive'da videonuza sağ tıklayın ve »Release« altında bulunan »Send as Email attachment« seçeneğini seçin. Mail'i daha önce kopyaladığınız YouTube adresine gönderin.

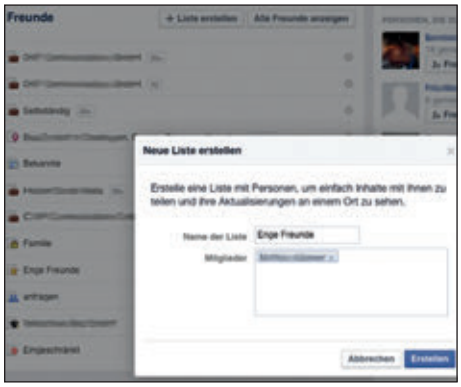

38 Yakın arkadaşlarınızı yönetin
İletilerini kaçırmamak için gerçek Facebook arkadaşlarınızı bir listede toplayın

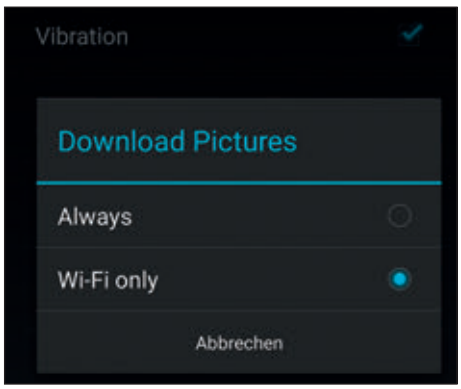

39 Kotanızı doldurmayın
Wire'ın sadece WLAN'a bağlıyken görüntü indirmesine izin verin

Gelecek Sayı

Reklam ağında tutsak

Veriler dijital dünyanın hammaddesidir, bunlar sayesinde internet şirketleri milyarlarca dolar ciro yapıyorlar. Peki, her birimiz ne kadar ediyoruz? Tek bir tıklamanın gerçek maliyeti ne kadar? CHIP, sizler için hesapladı

Online ödeme sistemleri

PayPal her zaman olduğu gibi ağda en yaygın olarak kullanılan ödeme sistemi. Ancak Klarna ve Micropayment sunucusu LaterPay gibi alternatifler giderek daha popüler oluyor. Hangi alternatifin pazar lideriyle gerçekten de rekabet edebildiğini test ediyoruz

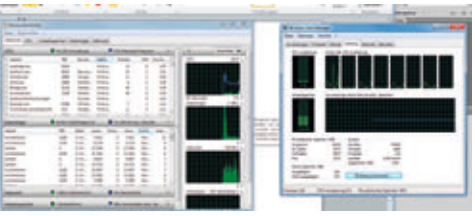

Performansa ince ayar

Daha fazla performans için daha fazla para harcamanız gerekmez. Ücretsiz yazılım optimizasyonları veya küçük müdahalelerle, eski bilgisayarınızı tekrar çalışılabilir, hızlı haline getirebilirsiniz. Ayrıca en cazip donanım terfisi seçeneklerine de yer veriyoruz

DİĞER KONULAR

Holodeck'e hoş geldiniz!

Sanal gerçeklik artık sadece bir hayal değil. Tam aksine teknolojiyle olan ilişkimizde devrim yaratma potansiyeli var

Messenger testi

CHIP, mobil telefonlar için en popüler Messenger uygulamalarını karşılaştırmalı olarak test ediyor

Doğru şifreleme

Şifreleme nasıl çalışıyor? Kriptoloji terimlerini ve yöntemlerini açıklıyor, pratikteki kullanımlarına ışık tutuyoruz

Uyarı: Yazılarda güncel gelişmelerden kaynaklanan değişiklikler olabilir.

CHIP

DB

İcra Kurulu Başkanı Mehmet Y. Yılmaz
Yayın Direktörü Gökhun Sungurtekin
Yayın Yönetmeni Mahmut Karslıoğlu, mkars@chip.com.tr
Sorumlu Yazı işleri Müdürü Ufuk Yamankılıçoğlu, uyaman@chip.com.tr
Görsel Yönetmen Ebru Tiryaki, ebrutr@chip.com.tr
CHIP Test Merkezi Şahin Ekşioğlu, esahin@chip.com.tr
Ercan Uğurlu, eugurlu@chip.com.tr
Katkıda Bulunanlar Barış Emre Alkım, Berk Ergin, Cem Şancı, Ertuğ Aydın, Hüseyin Cem Köylü, Ozan Kaya, Irmak Özkaşıkçı, Selçuk İslamoğlu, Tan Bodur, Natalia Karbasova (NK), Markus Hermannsdorfer (MH), Felix Knoke (FK), Christoph Schmidt (CS), Thomas Littschwager (TL), Martin Jäger (MJ), Fabian von Keudell (FvK), Benjamin Hartlmaier (BH), Christoph Sackman (CSa), Claudio Müller (CM), Markus Grimm (MG), Peter Posse (PP), Julian Peters (JP), Manuel Schreiber (MS), Peter Seiffert (PS), Robert Kraft, Peter Krajewski, Daniel Wolff (DW)
Marka Müdürü Seren Urun, surun@doganburda.com
Ankara Temsilcisi Erdal İpekeşen, 0 312 207 00 71 / 207 00 95
Web www.chip.com.tr

YÖNETİM
Genel Yayın Koordinatörü Yeşim Denizel
Projeler Direktörü (*Tüzel Kişi Temsilcisi*) Ferit Özkaşıkçı
Satış Direktörü Orhan Taşkın
Finans Direktörü Didem Kurucu
Üretim Direktörü Servet Kavasoğlu

REKLAM
Grup Başkanı Viki Habif
Grup Başkan Yardımcısı Koray Bilici
CHIP Reklam Satış Müdürleri Sevil Hoşman, shosman@doganburda.com
Hatice Tarhan, htarhan@doganburda.com
Ebru Elçi, eelci@ doganburda.com
Tel: 0 212 336 53 37, Faks: 0 212 336 53 93
Reklam Teknik Müdürü Nusret Kırımlıoğlu
Tel: 0 212 336 53 60 (3 Hat), Faks: 0 212 336 53 90

Kurumsal iletişim Direktörü Neslihan Sadıkoğlu

REZERVASYON
Rezervasyon Tel. 0 212 336 53 00 - 57 - 59
Rezervasyon Faks 0 212 336 53 92 - 93
Ankara Reklam Tel. 0 312 207 00 72 - 73
Hedef Sayfalar Tel: 0 212 336 53 70, Faks: 0 212 336 53 91

Uluslarası Reklam Satış Temsilcilerimiz
Burda International
Italy
Mariolina Siclari, International Advertising Sales Director
T. +39 02 91 32 34 66
mariolina.siclari@burda.com
Burda Community Network
Almanya/Merkez: Vanessa Noetzel
T. +49 89 9250 3532, vanessa.noetzel@burda.com
Michael Neuwirth
T. +49 89 9250 3629, michael.neuwirth@burda.com
Avusturya/İsviçre: Goran Vukota
T. +41 44 81 02 146, goran.vukota@burda.com
Fransa/Luksemburg: Marion Badolle-Feick
T. +33 1 72 71 25 24, marion.badolle-feick@burda.com
Italya: Mariolina Siclari
T. +39 02. 91 32 34 66, mariolina.siclari@burda.com
İngiltere/İrlanda: Jeannine Soeldner
T. +44 20 3440 5832, jeannine.soeldner@burda.com
ABD+Kanada+Meksika: Salvatore Zammuto
T. +1 212 884 48 24, salvatore.zammuto@burda.com

Yönetim Yeri Trump Towers, Kule 2, Kat 21-24, 34387 Şişli-İstanbul
Tel: 0 212 410 31 52, Faks: 0 212 410 32 16
Baskı Vatan Ofset Yayıncılık ve Matbaacılık A.Ş
Sanayi Mahallesi 1650.Sokak No:2
Doğan Medya Tesisleri
34850 Esenyurt / İSTANBUL
Tel: 0 212 622 19 00
Dağıtım Yaysat A.Ş. Tel: 0 212 622 22 22
Yayın Türü Yerel, süreli, aylık
FIPP üyesidir

© CHIP dergisi, Doğan Burda Dergi Yayıncılık ve Pazarlama A.Ş. tarafından Vogel Burda Holding GmbH lisansıyla T.C. yasalarına uygun olarak yayımlanmaktadır. Dergide yayımlanan yazı, fotoğraf, harita, illüstrasyon ve konuların her hakkı saklıdır. izinsiz, kaynak gösterilerek dahi alıntı yapılamaz.

DB Okur Hizmetleri Hattı 0 212 478 0 300
okurhizmetleri@doganburda.com
DB Abone Hizmetleri Hattı Tel: 0 212 478 0 300,
Faks: 0 212 410 35 12 - 13
abone@doganburda.com
www.doganburda.com
Pazar hariç her gün saat 09.00 - 18.00 arasında hizmet verilmektedir.

LASER
GAMING MOUSE

Oyuncunun gerçek silahı...

16400 DPI geçişi sayesinde mouse'unuzun hassasiyetini kolayca ayarlayabilecek, 14 adet programlanabilir tuş ile de hem ihtiyaçlarınızı karşılayacak, hem de oyun oynamanın zevkine varacaksınız. Ele oturan özel dizaynı sayesinde, her yüzeyde çalışabilen yeni laser mouse, maksimum düzeyde kullanım rahatlığı sağlar.

www.incatech.net

İlanda bulunan ürün özelliklerini uyarıda bulunmaksızın değiştirebilir. Doğacak olan teknik değişikliklerden sorumlu değildir. Tüm bu süreçte değişiklik yapma hakkını saklı tutar.

inca®
Always the Best Quality

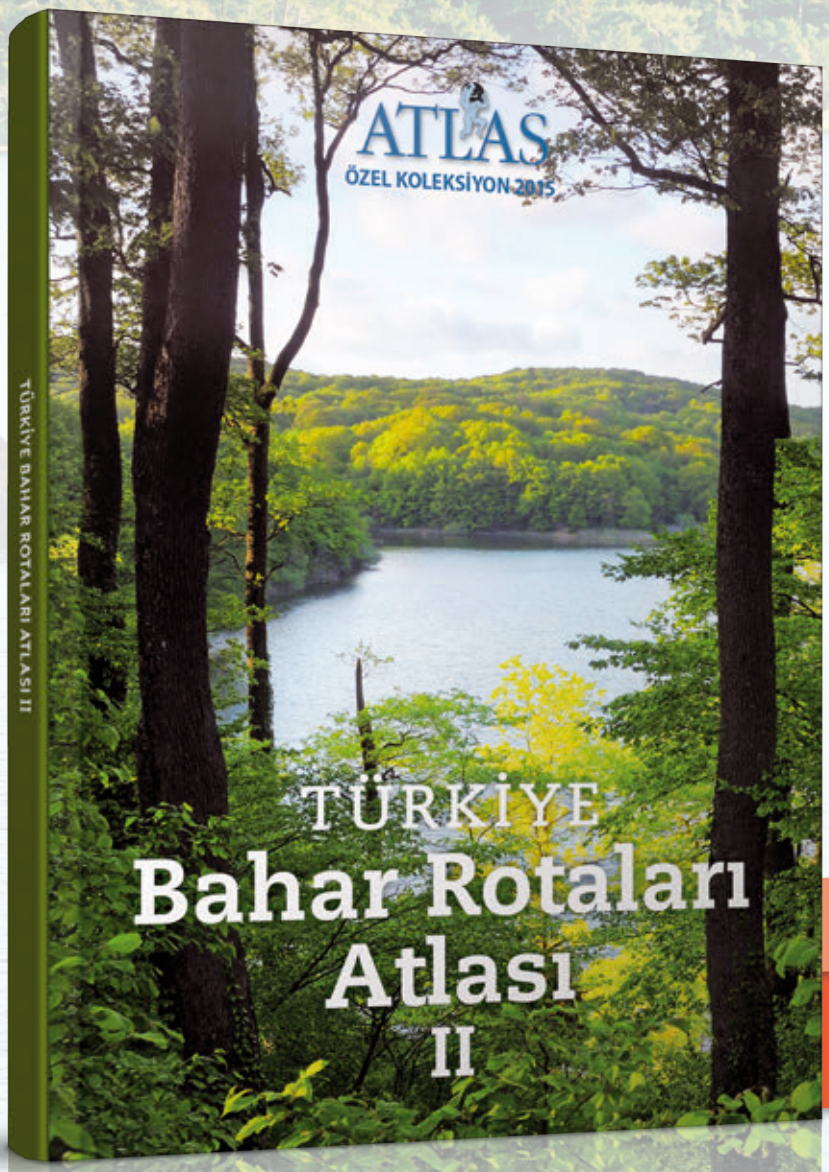

Kırklareli'nden Antalya'ya, Adana'dan Artvin'e 43 eşsiz doğal rota...

ATLAS'LA BİRLİKTE

HEDİYE!

OLAĞANÜSTÜ FOTOĞRAFLAR VE YAZILARLA
MAYISTA ATLAS'TA

GÖCEK KOYLARI Rengin renkten rol çaldığı kıyıları ve kendine özgü zamanını yaşayan adalarıyla, bırakın Göcek koyları "vahşi" kalsın...

JULES VERNE Ölümünün üzerinden 110 yıl geçmesine rağmen romanları yeni yazılmış gibi etkisini sürdürüyor. Profesör Celal Şengör, Jules Verne'i ve bilinmeyenlerini anlattı...

DÖRTDİVAN Sakinler, tacizciler, kavgacılar; güçlüler ve zayıflar; şahkartal, kızılşahin, akbabalar… Sorkun köyündeki besleme istasyonunda görkemli yırtıcıların yaşam mücadelesi…

MOĞOLİSTAN Tarihin içinden dörtnala fışkıran atlılar, kalabalıklardan yükselen "uuhai" sesleri… Ulan Bator'da kutlanan Naadam Şenlikleri ve Hovsgöl'de Şaman ayini…

YUKARI MEZOPOTAMYA Dua ile ağıt; keman ile bağlama; zikir veya hoyrat; ney, tef ya da piyano…. Yukarı Mezopotamya'da binlerce yıldır farklı kültürlerden yükselen sesler…

Download on the App Store
Get it on Google play

App Store, Google Play, ve Bayilerde...

Hemen Abone Olun • 0 212 478 0 300

Dijital Dergi Aboneliği için: www.eMecmua.com

atlasdergisi.com ATLASDergisi AtlasDergisi atlas_dergisi